Indian Botanic Garden Library
BOTANICAL SURVEY OF INDIA

CLASS NO.......................................

BOOK No BRE-b.........................

ACC. NO. B-8701.....................

יהוה
IACOBI BREYNII
GEDANENSIS
PLANTARUM
EXOTICARUM
CENTURIA
PRIMA
ANNO MDCLXXV
GEDANI,
AUTORIS TYPIS ET SUMPTIBUS.

V.74.

17
12.7

JACOBI BREYNII
GEDANENSIS

EXOTICARUM
aliarumque
MINUS COGNITARUM
PLANTARUM
CENTURIA
PRIMA.

cum
FIGURIS ÆNEIS SUMMO
ſtudio elaboratis.

GEDANI.

Typis, ſumptibus & in ædibus AUTORIS,
Imprimebat
DAVID-FRIDERICUS RHETIUS.
Anno CIϽ. IϽC. LXXIIX.

INDIAN BOTANIC GARDEN
B. 8701
* CALCUTTA *

ILLUSTRISSIMO

atque

jEXCELLENTISSIMO DOMINO,

DOMINO

HIERONYMO

' vanBEVERNINGK,

TEILINGÆ TOPARCH/E* IN-CLYTA C1VITATIS GOUDA EX-CONSULIJ ACADEMIC LEIDEN-SIS CURATORIJ TOTIUS BELGII FOEDERATI QVONDAM GAZA-RUM PRAFECTO FIDELISSIMOj NUNC IN CONSESSU D. D. OR-DINUM GENERALIUM ASSESSO-RI DIGNISSIMO, SEPTEM LEGA-TIONIBUS, NON MINUS AR-tDUIS, QVAM AUSPICAtlS, CON-SPICUO; NUNC DENUO IN ONVENTU, QVI NOVIOMAGI tPACIS LEGIBUS CUM TOTIUS FERE ORBIS EUROP^I PRINCI-^IBUS FACIENDIS INSTITUTUS ST, OCTAVAM SEDULO OB-UNTI.

M iE C E N A T I S U O

LONGE GRATIOSISSIMO.

ILLUSTRISSIME DOMINE,

GRATIOSISSIME MACENAS.

S[Apientiffimus Me totius Uni-
Sverfitatis Conditor, ficuti in
Jrebus omnibus à ſe creatis,
jnonfecùs acbeiugniifimum
& munificentisfimum Paren-
tem generi humano multifariàm fe exhi-
buit, ita cùmprimisetiam incomprehen-
fibilem inefEibilisfSuse Bonitatis copiam,
in Operibus die creationis tertio produ-
6tis, fatis abundeque demonftravit. Quse
Majeftati Ejus Divine, infinito numero,
pradenter adeò & concinnè procreare
placuitjUteorummultitudinem, diverfa
genera, diftindtas fpecies & proprieta-
tes, multiplices item virtutes & utilities,
non absque admijratione ingenti, expen-
dentibus,fummo cum ftupore animixinà
cum Rege & Prophetâ Davide excla-
marelicefatrQVAM AMPLA SUN^ o-

P2RA

PER A TUA, 6 JEHOVA! QVAM EA OMNIA SAMENTER FECISTI! QVAM PLENA EST TERRA POSSESSIONE TUA! Atque hoc ed magis, quòd in horum infinito numero,gramen etiam vilisfimum, pedibusnoftaisobviumaSapientiam aeterni Creatoris imperfcrutabilem manifeftè oftendit, & luculentum fcrt teftimonium, reverà &fe Deum, qui illud tàrn mirabiliter creaverit 9 tàrn eleganter ornaverit, tàmque fapienter confervet,& florere. languefcere, emori, ac rursùs progerminare faciat. Quiii immò quselibetherbct&flofculusnosquafi acclamat, digitumque intendit, ut fepofitâ anxiâ&importuriâ folicitudine, fiduciā noftraminDeum, omnibus profpicientem, devolvamus. Quemadmodùm etiam ipfaveritas, SALVATOR nofter,ad Lilia agri, quae: neque fatigantur, neque nent, nee Salomon, Regum licet Opulentiffimus, cultûs fui fplendofe ilia square potuit, nos manu ferè ducit, ut difcamus ex iis, quantò majorem Supremum Numen curam habeat noftri, qui

Lilia hodiè quidem virentia, fed poftero die in clibanum conjicienda, longè fuperamus. Praeterea quoque multa Plantaram ac Florum genera, fubitaneo fuo interim, vitadabentis noftrse fugacitatem, mortis^; certitudinem; fuâ per hiemem abfentiâ,noftrā vitâ fiindtorum quietem; & fvavi fuâ, redeimte vere, propullulatione, certam à mbrtuis refurre&ionem, iiobis ob oculos ponunt; generatimverò pergratâ & amoenâ pulchritudine, ad fui Creatoris, utpotè, qui ea tàrn mirabiliter huncinfinem concfiderit, utper illahonoretur,laudes & gratias fundendas, nos invitant atque alliciunt. Quod fanè fateri mecum coguntur omnes omninò homines, inprimis verò, qui cortice faltem Studii Botanici minùs contenti, .medullam illius fummâ cum oble&atione accuratè rimantur- E cujus certè exercitio, proximè recenfifcE & Divinse plures alise MEDITAtlONES, nee contemnendae in vitâ humanâ confervandâ UTILIT A-TES, fummaque animi DELECTATIO & prQlubium,petenda & haurienda funt.

UTI-

DEDICATIO.

UTILITATES, quas in vit& human& confervandâ preftat, quod concernit, cùm eae à SapientiHimoRegum Salomone (qui tefte Sacro Codice, locutus eft deCedro montis Libani adHysfopum, quae egreditur è pariete,& cujusLibri de Naturâ & Facultate Herbarum magno cum dolore ac detrimento pofterorum interière) à Theophrafto, Diofcoride, Plinio > aliiśq; quàm plurimis profundse Eruditionis Viris Plantarum naturam &: virtutem explanantibus, non leviter &: perfundoriè, fed folidè & copiofè didu- (Stae fint atque explicate, non eft quod addam. Neque etiam de fummis utilitatibus, quas aut ligna in exftraendisNavibusvaftoactumultuofo mari fulcantibus, & Palatiis, Urbibus, Pagis ac tuguriis, inhabitationi commodis erigendis; aut Panis è frumento pinfitus & menfe quotidièobvius largiuntur,quidquamdicam, quoniam hsec omnia cuivis affatim funt cognita. Certè, Flores amoeniflimi, animum mirum in modum permulcentes, Gramina pergratâ viriditate fuâ ocu-

oculos jucundiflimè pafcentia, Herbal non foliun jumentis pahula praebfentes,& quicquid vafto hoc in Orbe vivit alentes ac fospitantes, fed etianx, ceu fulgida & venufta cum hilaritate micanria iidera, coelum, veluti currum penfilem argento obdudti clavi,fummâ cum magnificentiâ & majeftate fplendidè ac incomparabiliter ornant; ita tellurem tàrn ineffabili pulchritudine, gratâque amoenitate veftientes& conclecorantes; idmerentur, ut unicus terras decor & toga qusedam talaris jure did debeant. Quod à veritate minùs v>abesfe exinde fiet manifeftum, II confideretur, quàm informe, quàm trifte, quàm rude ac vaftumChaos hie terraram Orbis esfet, fi pulcherrimâ fuâ, omnivariis floribus longè artificiofiùs (quàm quod Apellis & omnium qui un* quam fuerunt, pidoram penicilla imitari valuerunt) interftinda & decorâ vefte ac tapete privaretur nudusc^; appareret; quâ tamen à Creatore fuo munificentisfimo & liberaliflimo, tàrn ornatè tedtus, tàrn variè pi&us, tamq; kute, veluti opere

re Phrygio baccatus, & tàrn fvavi odore uberrimè imbutus eft, ut omnium omninò hominum vires & facilitates ad exprimendas venuftates iftas planè incomparabileslongè multo^; imbecilliores fint. O quàm amentes igitur omnes illi! qui pulcherrima haec Dei dona & bona, planè inutilia & vana esfe in animum inducunt, fannisque excipiunt, fi quis eomm exercitio deledetur, aut de iisdem aliquid in publicam lucem producat: quail verò Sapientiflimus rerum Opifex eadem fruilfa creâffet; qui tamen, cunda ilia bona, immò optima effe pronuncians,hominemadeacognofcenda Sapientiâ inftrudum, omnium Dominum conftituit,ut eorum ufurâ in S. S. Nominis Sui gloriam gauderet & deledaretur. Qusedona eximia proh dolor Ifoediflimo Protoplaftorum lapfu ita perdita & amisfa, ut quidquid fcimus & cOgnofcimus, ex parte faltem & alterum alteri quafi confarcinando fciamus& cognofcamus.

DELECT ATIONEM verò & gratam fatietatem in Exercitatione Botanicâ

ejusqueculturâexiflentem, multis ver-
borum ambagibus explicare, planè fu-
pervacaneum duco. Nam qualis &
quanta fit, inter alios Diocletianus Im-
perator,qui cum eâ Fafces commutavit
& Diadema depofuit: Cyras item Ly-
dorum, & Evax Arabum, Reges; quo-
rum Hie fuâ manu Plantas in libro pecu-
liari delineatas, Thefauri inftar eximii,
Neroni Romanorum Imperatori offer-
re non dubitavit; Ille autem,cui obleda-
mentum in Hortorum culture adeò in-
gctnsfuerat,ut etiam in votis'unicè ha-
t>uerit, quò iibi vitâ fundo in Hortis, ar-
boribus confitis fertilibus, juftafierent,
abundè & clarè demonftrârant. Ex
Principum Chriftianorum numero idem
egregiè comprobant Fridericus III.Glo-
riofiflimus Imperator, qui in cognitione
Stirpium adeò exercitatus fuit, ut Medi-
coram iftis temporibus, in hâc arte pauci
cum ipfo comparari potuerint; & Maxi-
milianus II. Imperator laudatisfimus, qui
non finè fummo ftudio & magnis impen-
fis,variafanèPlantaram Exoticarum ge-

nera,

nera,Hortis fuis intulit & coluit,atq;hanc infirmitatis fuse recreationem aliis longè antepofuit: nee non haud ita pridem, Se-reniffimus Dux Aurelianenfis,qui Studio Botanico adeò imbutus, atque expertus fuisfe certò asferitur,ut Principem, poft Salomonem, in h&c arte oculatiorem, Orbis terrarum nullum tulerit. Taceo, quòd adhuc hodie plurimi Magnates & HeroesInclyti,Hortorum fuorum multis Plantarum, Florum, Fraticum & Arbo-rum generibns confitomm ornatu, tan-quam per fpeculum pr^enitens obledta-menta, ex hoc tarn laudabili & Divino exercitio haufta,dilucidè exprimant atc!j; fignificent.^ IpfamlLLUSTRISSIMAM **VESTRAM EXCELLENTIAM vivum** exemplum fifto,utpotè,quae & tùm,ciim falutariSuoRegimine,ConfoederatisBel-gii Provinciis annos perquàm plnrimos rion finè fingulari laude Confiliis pariter ac Fadis laudabili femper effeduOfficia Sua prseftitit,Pacem(5[;almam,Divinâ fa-vente Gratiâ, cum omnium piorum ac pacisamantium gaudio & oble&atione

fepisilmè procuravit; (quemadmodum
idinprimis ex confpicuisatq;arduisLe-
gationibus, Londinenfi,Bred'anà, Aquis-
granenfi, Clivicâ, Colonieiifi, &c. quas
ILLUSTRISSIMAEXCELLENTIA VE-
STRA cum inadtimabili Patrice emolu-
mento ac famâ immortali Nominis, fide-
Mimè peregit, luculenter patet) & jam
quoque refumendo Neomagi Univer-
fale illud, quod nuper Colonise Agrippi-
nse non fucceffit, Paris Negotium, non
finè proprio virium facultatumque dis-
pendio, totius Europe falutem ac quie-
tern unicè intendit: in laudabili tamen
Divinorum Operam Meditatione &
exercitatione gratam animi Sui Publicis
negotiis delaffati obledationem5fuavisfi-
mam quietem ac refocilkitionem qusefi-
vit, atque adhuc quaerit. Et fanè quan-
tum fibi ILLUSTRISS. EXCELL. VE-
STRA in Divinâ hâc Scientiâ experien-
tiam acquifiverit,vel folus ILLUSTRISS.
EXCELL. VESTR.Hortusabundèteſta-
fur 5 quippe qui mirabilium ex omnibus
Orbis terrarum partibus congeftarum

Plan-

Plantamm abundantiâ ita excellit, ut omnium fpe&antium oculis non nifi ingenti cum ftupore fefe luftrandum exliibeat.

Recenfitse fupra tresUTILITATES ilbe,Divina nempe & Sacra adDElTER OPT. MAX.gloriam animique falutem fpedtansMEDIT ATIO/anitati & fustentationi hominis ferviens UT1LITAS; ac fvaviflima mentis fummo cum prolubio DELECT ATIO, eBotanicâ exercitatione &Plantarum culturâemergentes,animi quoque mei inclinationem^ quse mihi velut ingenita à teneris ad rem Plantariam foit, in dies foverunt, immò auxerunt- Fadtum eft inde5ut prater Pietatis exercitium nullibi pleniorem recreationem, quàm in meditatione reram ad RegnumVegetabilium pertinentium,reperire potuerim. Ex quâ seterni Numinis Omnipotentiam, Sapientiam, Providentiam, Mifericordiam, Amorem & Munificentiam tàrn luculenter mihi , poftpofitâ omniterreftrium reram curâ, ob oculos pofui, ac fi cogitationes meas

profundiflimâ devotione inSacrisElogiis mirâ cum jucunditatepaviffem. Etec omiiia mihi quoque anfam dederunt, ut nulli fudori,operaeacfumptui parcerem, quin t&m Indigenas, qùam Exoticas fldr-pes inquirerem atq; colligerem. Hie ve-ròfingularēlLLUSTRISS. EXCELL.VE-STRA affedum in me finèmerito meo per tot annos uberrimè collatum, retice-re non poffum. Non modò enim gra-tiofiflimis me literis benigniflimè recrea-re; fed meam quoque,quâStirpes5potis-fimùm Exoticas, notitiam (multa fcilicet Semina, Bulbos,Plantas, tarn vivas qùam reficcatas, immò & ipfiffimis coloribus ad vivum artificiofiflimè depiftas, atque ab extremis etiam novi aliquid femper parturientis Africa oris obtentas, libera-lisfimè mihi communicando) adaugere Summâ animi Benevolenti^ dignata eft* Quocircà, cùm magno earum numero prima hsec mea fuperbiat Centuria, pla-cuit eas vel in figurarū apice vel fub ipfo nomine afterifco notare, ut & ferse innotefcat Pofteritati, quàm laudabili

ftu-

ftudio manuque munificâ ILLUSTRISS. ExcELL. VESTR. Divinorum Operum, hucusque aut pariim aut nihil cognitorum, notitiam, reique Literariae apud Europoeos incrementum promovere intenderit.

Quemadmodum autem omnia in Oceanum, unde Originem traxerant, flumina relabuntur: fimiliter ego jure meritoq; hancce Centuriam Exoticaram Plantarii cum ejusdem Iconibus, in debits fignum reverentise & animi grati teftimonium erga ILLUSTRISS. EXCELL. VESTRAM, àquâ nempe corufcum fuum fplendorem accepit, fummâ cum humilitate depofiturus venio. Suscipe igitur, **ILLUSTRISSIME at^; EXCELLENTISSIME** DOMltfE^DOMINE Gratiofiffime, lucubrationes hafce meas Botanicas, quas fubmifsâ cum obfervantiâ in devoti animi tefferam, gratsec^; mentis Symbolum INCLYTO TUO NOMINI infcribo, mihique porrò benigniflimo gratia* Tuae Favonio adfpira, ut & in pofterum de ulteriori Plantarum notitiâ Te prorAoven-

te

teacquifita, gramlarimihipoflim< Vale
ILLUSTRISSIMEMACENAS &adfe-
ram us<^; fene&am vige fospes, vire fal-
vus, flore incolumis, ſvayique Botanices
Studio TE eousc^; recrea, donee tandem
annorum vitaeque fatur, immarcefcibi-
lis ILLE ILLUSTRISS. TUA ANIMA
FLOS in coeleftes transferatur Hortos.
Dabam ex Mufeo meo Gedani, Anno
M. DC. LXXVIL die XV. Menfis April.

ILLUSTRISS. EXCELL
TUJE

devin£tisfimus atq́j humillimus cliens

JACOBUS BREYNIUS.

PRIVILEGI

€ Staten t>an ftoHanto cube Weftvrieslandt doente t iwfm. aifo£>ns fcewoottfuJ&oJacobBrayne. Jf)oe bat |>i)Supplic. tot fpn groott Poffrn hrtbbclatcn brucfen feePe* QSocce gef itttttulcm CENTURIA P L A NT A, R U M C 3 |B t f EXOTI ARUM, ^ g nweyelpcf &cbcn / a « (fientvaren aangewenbf/ foo fnt fd&c fe brucFeit /l anh<t fnflben ber flatten/ en aljbbtctmal* np&i^c SOienfdjcn/ac&onben wierben/frfe tipt &up# ft feme luff/ f fclffi>c fou&ctt tno^ett fomen « fc^nplieti ofK&mdEfm/cttalfbo{>ai£D?o<rf bfticcmcn ban gtftwg&ertert u tuercifm,- fbo roag §p SuppI far oobtmo^^^ fecrfoccfcn&c *tat* ftdje m o^t trfcrf nicr&cn/cnbc· fiem SuppI. mocftc toe^c^am *\v<rtm/bM ba* f^ £a^< in 6m £pfcf f>art fcpfffìcn ^aaren nu «rfl comenbe met en mogge flfDrucfeofte be pactm natr ^cfnrbm *wttxn* nod? fenfiede noc^ !c of(c dCcr^ nacrcicbritcft off re oe S^urcn ttaargcfWcbcn *fy<t u Zanbe* / enbe^cne^en rocfcn&c fcrbc&ffam bm SuppI, upc ^Souvfcraineffl?<tc^f < n Authoritcyt,bcnf<l6mSuppI. ^confentcerdt / gcaccordccrt enbe ^(octroyeerdc ^ctbtn/ confencercn/ accordcrm cube oftroyerm mfflbcfen / bat (19 gebupircnbe ben *Ztytot* 6art f>pfft(en eerfi fomenbe acferer cen tool^cnbc ^arcn f>ct fcoorg. *SQotdi Qtnaamt* CENTURIA PL ANT ARUM EXOTlCARUM>(tilftnbcn6ooy0. ©nfw g^nben allcen fall mogen brucfen boen brucfen upfgcbm en bcrtoopen/ i>er- (febenbe 5arom <t!«n *(nbc* anen ^clpcf en fict fclbc Qioerf <n^(§ed ofce bed naar te brucf en ofte dperi naargebrucft t>innen ben fclben jOnfen ganftc t(Sren^en/ u^t te gc&en *oft'ttt* bercoopen/op be &erbeu«e frmallc bf(nAdr^e# brucffe in^e^racfefe ofte eerfodjte Exeniplaren, en een ^oete tan trie §onbctt ©ulbe^ baar en (o&ente *UvMUm tt* applicceren cen berbe ^a«t>oorbcn Officfcr bfe be Calange boen *fall/* cen bctrbc ^drt feoor ben 2(rmen;ber *fplaat** fe baor ^et cafus *boorMUn fall/ (nt>t b(t rc(icrcnUi>trt)t tyait boot t><tt* SuppI. 3(Ue0(nbUn 93erflanbe/b<if 0332? ben SuppI.met befen£)nfenOAroyc *wilUnix* gratificcren tot fcer&ocbtnge 6an f^ne ©c^aabe boor hef ^obvuefen fcrttif bootg. CBoecf / bactr boor m cen^en &ee(c *Kvfiaan tori* ^n^ouben dan bten fe authorifcrcn offte fe advovtren; enbe teelminn f>et felf>e ottbetriOnf(protedic tnbt QSefc^ermfn^e/ *<mi$h* meerber Credit aanfun offte Reputa- tie re pfijen.. t^emaar ben Suppl. m cas baar (n pcfg *onbthoorfydtfoutomo'* qen influeren,aUe *h<t* fdbe rot fpnen SaftefaK^oubennwfen f(fxramtvoo^ ben; Sot bfen cpnbe wel expreflelpcf ^acrenbe/ bat *ty* albicn ^9 befeniOnfen OAroye/ *boothtt* (elbe Q3oec£ fall wfflen flellen / baar tan geene gcabbre- feferrbe offfc ^ccontraheerde mcnricfaIImo3«H maefen/ tRemaair gt^oubm

{all

faltttfcn/gefftfocoaroy ta'tgcgttlm fottbcr *ttnfyt* omisfie fetor &oor re ftucftn offtc fc bocn tyrttcfcn/ op pcene 9<m &et effeft ban Men *tt* ferlfc# fen* @n^e fen epnbe &cit Suppl. t>cfen Onfen Confenteente O^royc moge genfeteh al^nact lefomt/ Sdficn 1DS> «H< en eenen *%t\r)&* fcunt an# gaen macVfctf f9 ^» Suppl. dan ben^nmjjoube tan befen tocn laten enbe gebo^en rufldpcf/ fercdclvcC/ cn^c tollcomcnflpcf genicten en geferupefen ces-ferenfc ode *UUtt* en^e ^Beberfe^en cer contrarie, @ebacn in den £a» ge ont>cr ^Dnfcn ^roeen ^egele *fytt* antocn ^dtt^en/denxn. Januarii me ^acv © $a ^) eeren en g l jmh f ^ ^ Dyf:a ftfj;fo ert at^ t e n't ;f cht ^.

A. WASSENAER

Ter Ordonnantie van de STATEN

HERB, van BEAUMONT.

PRIVILEGIUM SACR^; *CJESA*-
REl MAJESTATIS.

L*iEOTOLDVS T>ivina favente clemen-*
\tiâ ele3us %<mianorum Imperator femper
erfgufius, ac (jermania, Hungarite, [l]Bo-
j hernia > [c]Dalmatia; Croatia,Sclavonia&-c.
Rex, Archidux zAuflrU, Dux [c]Burgun-
diæ, Styria, Carinthia, Carniola&- JVir-
temberga, Comes Tyrolis. &-c. Agnofcimm &• notumfaci-
mmtenore prafentium univerjis^ quòd\ cùm nobis Jacobus
Brcynius *(fedanenfo, Botanicus, humillimèexpofuerit^fe*
Opus Plantar: Exoticar: *iconiceexpresfarum in* certas
Centurias *magno labore &-fumptu congerjijfe, idpprali*
beneficiojuris ^Publici propriis/uis expefis facere decrevijfe>
vereri autem debere, ne quodfape fieri foleat, alii quoquucri
alieni captandi causa eandem editionem fuam fubdole imi-
tentur^ feq; italaborejuxta ac fumptu fruflrentun demifsè
proindefitpplicando, utfe adverfùs ejmmodi molitionesTri-
vilegionoflroCafareo munire clementer dignaremur:3\Qos
iisce ptWtbus uti aquitate nitentibus benignum noflrum
prabuerimm asfenfum, ac idcircih omnibus &-ffngulis 2?/'-
bliopolis, Typographis &-[c]Bibliopegis caterisq; quibtucwij--,
remfeutiegotiationem librarian exercentibm ferio atj; di-*
JlriBè inbibuerimui &• vetuerimus,prout perprafentesfub
pwnâ decem marc arum auri inhibemm &• vetamus, ne eorum
quisquã,praterpradittum JacobumBrevnium, *am eum* .
çuiis, infcriptis dederit licentiam, ante fatum Opus intra
quindecim annos ab editionis prima die cpmputandwn, in-
tra Sac. Itym. Imperil %egnorump ac Dominiorum no-
fir orum hareditariorum fines, in Jimili vel alio typo vel
forma; fiveintoto.fiveinparte, recuderevel alii recuden-
dum iare> aut alibi impresfum invehere, venundare &•
clàm Jeu pal am distrahere prafumat, Ji quis autem fecus
faciendo ^rivilegiumfeu interdiBum hoc nofirum3 quovis

X** ***modo***

modo tranſgredi ſeu vitiare conatus fuerit, non ſolum omnibus exemplaribus ſic per eum ſive per alium impreſſis, ſive rectius ſic ſupportatis (quæ quidem dictus Impetrans ejusve Hæredes ſive propria authoritate ſive Magiſtratus ejus loci auxilio, ſibi vendicare poterunt) privandum, ſed & ſupra dictæ decem marcarum auri puri mulctæ Fiſco noſtro Imperiali, & parti læſæ ex æquo pendendæ, omni ſpe veniæ præciſa, mulctandum decernimus. Dummodo tamen prædictum Opus tenorem hujus noſtri Privilegii ad cujusq; notitiam in fronte præimpreſſum contineat, & quinque ejusdem exemplaria ad Cancellariam noſtram Imperialem Aulicam ſumptibus ſuis tranſmittantur. Mandamus porro univerſis noſtris & Sacri Imperii Regnorumq; & Dominiorum noſtrorum Hæreditariorum Subditis, Eccleſiaſticis & Secularibus, cujuscunq; Ordinis, Conditionis & Status fuerint, ne quenquam huic noſtro Cæſ. Privilegio ullatenus impune contravenire patiantur, ſed in tranſgreſſores [illegible] exerceri curent, [illegible] & [illegible] eandem mulctam evitare voluerint. Harum teſtimonio Literarum manu noſtra ſubſcriptarum & Sigilli noſtri Cæſarei appreſſione munitarum, quæ dabantur in Civitate noſtra Viennæ die decima nona menſis Maji, Anno Domini Milleſimo Sexcenteſimo Septuageſimo Septimo, Regnorum noſtrorum Romani decimo nono, Hungariæ vigeſimo ſecundo, Bohemiæ vero vigeſimo primo.

LEOPOLDUS.

(L. S.)

V. Leopoldus Guillielmus, Comes in Königseggs.

Ad Mandatum S. Cæſ. Maj. proprium

Chriſtoph Beiier.

NB. Autor, nullum exemplar hujus Centuriæ pro ſuo agnoſcit, quod propriâ ſuâ (vel ſuorum Hæredum) manu, in impreſſo Tituli folio infra in margine iconis ſubſcriptum non eſt.

AT>

LECTOREM BOTANICUM

PRiEFATIO-

QUanquam ab ipsà adolefcentià , nonfolùm in notitiam Indigenarum; fed Exoticarum etiam Plantarum fingulàri ardore raperer & cupiditate: tamen praeter eas, quas dulcisfimaPatria, è gremio communis omnium Matris producit, nullas*defcribere mens ferebat. Poftquam verb afpirante fortunâ, magnaExoticarum copia, Summi inprimis ac faventisfimiMaecenatis noftri,ILLUSTRISSIMI atque EXCELLENTISSIMI DOMINI, DN. HIERONYMI à BEVERNINGK adjumento admedeveniret: inexcufàbile negligentise in Pofteritatem &c ingens erga illos animi ingrati, à quibus acceperam, indicium futurum arpitrabar, fi eas tinearum St blattarum fcntire injuriam, nee ufum aliquem mortalibus adferre paterer. Virorum itaque CeleberrimorumDocTiisfimorumq; fuafu, quasdamde Exoticis etiam nondum defcriptis & minimè cognitis,cum intermixtione rariorum quarundam noftro coelo orientium, in lucem emittere, 6c Germanicâ quidem lingua, deftinavi. Verum enim verb, cùm ftudiorum apud Exteros,Botanicorum maximè, multb majorem quàm apud Noftrates, Dignitatem confiderarem 5 ad Cartefii exemplum , Ipfis eundem laborem meum, in linguam Latinam per alium translatum, pariter offerre,tandefn mihi placitum fuit. Quem'etiam in finem, Virum literis &do<5trinà praeftantem, exoravе-

ram. Sed quoniam ille Medicinse 8c Botanices penitùs ignarus erat, atqueego varias ob rationes Medici vel Botanici ad hoc uti operâ in dubium omninbvocabamjlaborem hunc ipſe ſuſ* cipere, licet tempus aegrè ferebat,ſumcoa£tus. In quo, Botanicorum ut more ac ſtilo, 8c quidem jam hujus, jam illius loquerpr, operamnavavi. Hinc quandoqj'brevem absque omni verborum lenocinio, nonnunquam prolixiorem, ſubinde *netaphoricam ſcribendi rationem, ad evitandum ex crambe Taepiùs coctà faſtidium , uſurpavi. Opere autem hoc vix ſuscepto, illicb,pr3eter imminentis diráqjminitantislnvidias tempeſtatem, haud leves ſe ofFerebant difficultates. Namque cùm pererudito noſtro 8c curioſitatis ſtudioſb Orbi ,non ſolùm rarum,ſed exaſtisſimo ſimul etiam ordine digeſtum Opuſculum offerre anniterer j poſterius illud haud perſici posſè animadvertebarh; cumPlantarum quarundam Semine, aliarum Fru&u, nonnullarum Floribus deſtituerer: cogebar igiturſervireoccaſioni, Sc quantùm fieri poterat praeſtare. Tria autem ilia ante commemorata,nobilisſimae ſont partes 8c Symbola genuina ſeu *not« genericas 8c eſſentiales Plantarum, in iis denominandis, legitimoq́j Generi ſiibordinandis, obſervandae, Fru(5tusinprimis 8c Semen. Quodetiamex Divinis Scriptis, *(ſeneſ.c.* i.liquet, ubi dicitur; Et „protulit terra herbam virentem,8cfacientem5e- „raē juxta,genus ſuum,lignumq́; faciensfruclrum, „cVc habens unumquodque ſemen ſecundùm ſpe- „ciem ſuam. Hoc autemàVeteribus nuhquasn^ ſed ſoperiori demum ſeculo à *Conuio Qeſn'ero* primùm

mùm omnium animadverfiim, quemadmodum ex Epiftolâ ipfius ad *Occonem* (cujus *cthmfobannes* *Bauhinus* inHift. Plant.Univerf.Tom.III3lib. 28. c.x 1 i.p.234.mentionē fecit) fatis abundèq; patet. Ejusdēprotinùs veftigiis Nobilisfimus atqj Oculatisfimus BotanicusF^/Wro/«w^,(ut clarè videre licet in ejus minùs cognitarumStirpium *£x<p%ofoet9* Parte inprimis alterâ,c.27,p.62,&63.) inftititj donee hifce tandem temporibus, Excellentisfimus **Domihus^^ ıᵭc iorifoh,gBnicfrumi in ne** Decus, è prxdidarum Celebritate confpicuarum Bigarumtramite, viam apertam & publicam,in florentisfimâ ingenuis artibus Britanniâ, parare, dubio procùl brevi interftitio temporis magis planam effecliurus, occiperet. Quin & ego pro tenuitate meâ,quse praeftare hâc vice nonlicuit,ex fuprà commemoratoFrudruum Seminumq; defe£bu,me in pofterum emendaturum, Deo volente, fpero. Benevolus interim Leclror, Lucubrationes hafce meas, quag tam diu (fiquidem ob chartae penuriam detentus fueram)fub praelolatitarunt, asquo fuscipiet animo, donee accuratibres conièquantur ; cùm non folùm haud exigua Plantarum rariorum nondum defcriptarum copia mihi reftet,fed etiam quàm plurimae, tàm ab ILLUSTRISSIMO NOSTRO MACENATE, **quàm** ***Excellentisfimo Domino Arnoldo Syen 'Profes-Jōre a5Medicin# &• ^otanices Lugduni 'Batavorum longè celeberrimo*; nee non ab** ***Excellentisfimis <s5\le-*** *dicis* variisin Afiae Regionibus degentibus, fiimmo cum defiderio à meexlpecl:entur, Rei Herbaria Amatoribus,fi meas hascePrimitias non ingratas intellexero, ofFerendae. Caeterùm lubens

iterum fatebor, me omninb vereri, ne ex fipiùs jamrepetitoFru&uum &c. defe&u ,plurimos in hocOpufculo admiferim errores: Exempli gratià; ***Chrysanthemum aifyoides ^fricanum\fmdiM* à me** non vifo) quod ante quatuordecim vel quindecim annos, priusquàm femen oculis luftràflem, *Afterem ai%ociiiem(cpo* nomine tempore impresfionis hujus ***Tm&ztùsz'Dn. facoboZanonio* editum)** ob floris formam, vocare decreveram j poftmodum cum femen non pappe(cens$_3$fed folidum obfervaverim^^x^^wwinferere placuit. Fieri autern posfe rion nego, qubd Planta hsec *Opuntia* aut *Tortulaca* magis affnnes, vel planè a nobis cognitis Stirpibus, discrepantes feratfru&ùs ,eamque ob caufam cum *Fico* meliùs *Indica*, ficuti in *Mis* ***a^Aiedicts frThilofophicis Hafnienfibus* fa&um, vel** cum *Tortulaca*, ut Excellentisfimo Dn. *a^fhrahamo ^Muntingfhcait*$_9$ comparandaveniat; vel qubd heteroclitam, noftro Orbinotis feparandamconftituat Plantam, adebque malè à me Chrysanthemo annumeretur. Ob quam atqj fimiles caufas, non tantùm à DoAore experientisfimo, fed ab imperito etiam hortulano reprehendiposfem.Fa<5tum tamen à me fcias. Lector curiofe, quantùm exiis^uaein promptu erant,conjecl:uraconfequi licuit: ingenuè profitens, nihil mihi quidquam cariùs ci vili & experto futurum Caftigatore, cum nihil propiùs verae felicitati esfe exiftime, quàm difcere. Itaqj non foliim difcendi, fed etiam cognofcendi&corrigedi errores meos,dum tantùm modeftè,fine animi impetu(Zoilumatq;- Altcrcatorem non euro) exhibeantur, me avidisfimum fore promitto.Hsec mihi tantifper fufficient,dum

Do-

Dodtiores ad ulteriorem inveftigationemearum Plantarum „quas comple&itur hasc Centuria incitavero 5 quod etiam ex animo opto. Hifce vale amicisfime ac benevole reique Herbariae ftudiofè Lector, & contenta in hoc Tradlratu mirabilia longè pulcherrimajmeditandopariter incomprehenfibilem SUMMIearundem OPIFICIS Sapientiam bonitatemque imperfcrutabilem perpended.

NO-

N O M I N A
ILLUSTRISSIMORUM
H E R O U M,
& cseteromm
EXCELLENTISSIMORUM
atque
CELEBERRIMORUM
V I R O R U M>
qui
CENTURIAM HANG
EXOTICARUM PLAN-
TARUM,

VeiPlantis, vel Scminibus, velrclationibus gratiofisfimè communicatis, coiidcco-rare dignati Hint.

*

MICHAEL CASIMIRUS RADZIWI-LIUS, S.% *J . Prin j Ma ni Ducatûs Lithvaniæ Fice-CancelUrius &• Exercituum Thix Campe-Jlris &c.nuncveriS. <R<$5M.<Polon.<T$mnarriLegatus.*

HIERONYMUS van BEYERNINGK, *TeilingaToparcha; Inclyta CivitatisCfOud* Exconful; QjfcademiaLeidenJis Curator; Totius 'Belgii Fcederatl quondam Qa^arum Trafettns; nunc in confefu* 2). ©.

Qrdt-

OrdinumCſeneralium Asſesfor, '&• adTra&ďtusTaas, qui jam J^oviomagi inflitwntur Legatus T?tenipoten-tiariusFcederatarum 'Belgii 'Provinciarum. <&c.

Prater EOS Ordine Alphabetico rccenfentur,

ADOLPHUS VORSTIUS *DoZt.p.m.Lugd. Batavomrn zSMedichue &- 'Bounices Trofesfor.*

ANDREAS CLEYERcL^f^.L/V^. *& Chitatis TSatyvia $£wa in favalnfula^fedicus.*

ANTONIUS CHASTELEYft,/>..». *Jmfidodami, Societatis Indie a Orientdis, (fuyana &-J\ovi *Betgii Curator.*

ARNOLDUS HUYBERTUSD^r^^f^c. *Vkrajeftenfes.*

ARNOLDUS *SYEN <£Wedic.T>o&or&> ejusdem Facultatis atque ISotanicts Lugduni <Batavomm Proftsjbr.*

BENJAMIN ENGELKEN *Chit. Trim. Qedan. Conful, Adminijlrator Tortorii Senior3 Scholarcha> atq; T$ibliotbeca(Jymnafii Curator, &-c.*

CAROLUS **CHIVRY**, *p. m. Pharmacopæus Amftelodamenfis.*

CAROLUS SWEIKERUS, *ScaUnus (?edanenjis.*

FRANCISCUS SEVENHUYSEN,5PAmiM. *copi Haga-Comitis.,*

JACOBUS GOLIUSf *m. Lugd.<Bat$u.£\Luthefeos&-Lmgv. Oriental. Trofesfor.*

JOHANNES BRAYNE *Tatruelis, *5Mercator aArnftelodamevJh.*

JOHANNES COMMELYN *Senator & Commijfarius ayfmftelodamenjis.*

JOHANNES ROETERUS *p.* ***m.*** *Secretarius zJmflelodamenfis.*

JOHANNES SCHMIEDT ***VSor tZMedic. Thyjicus (jedanenjif Trimarius.***

ISAACUS VOSSIUS-, ***miofopbns celeberrimus, qui Herbarium %aumlfii perlujlrandum> &- nonnulU quadam excerpenda concesjit.***

MATTHAUS ***SLKD\JS,T>oBor*Medic.Am~ ftelodamenjis.***

PAULUS HERMANS, ***DoBor, Societal Indica <s5Medicus in Ceylan Infula Ordinarius.***

THEODORUS ***GOUUSf.F. V.Lugd.tBa* tavorumEX'Conful,&-quondanfPr*ton nunc verb cjusdem Civit. nomine ad Collegium Archithalatficum, quod Amjlelodami eft, Delegates.***

WILHELMUS ten RHYNE ©o&r, ^*Magm* ***Imperatoris faponiaa^Medicus^ "Botanicus & Cbymicm.***

HONOR1
N O 2 I L I S

F L () R I B . U S
Scribentis
A U T O R *I* S-

MAximus in.minimis DEUS eft, Floresquc caduci

SUMMI teftantur de Eonitate DEI.

Hi feniùs recreant*i* aegris medicàmina praeftant,

Et quàmfint renjm cundlra caduca/ docent.

SALVATORMUNDI commendat lilia cam-

Qua^Saiomonaeisprastulitipfè opibus.(pi,

Haec benè perpendit fcribens de Floribus <*tAutor*$_y$

Optandum huic meritb ut floreat &: valcat_;.

A- D- LINDA-

BENJAMINIS ENGELKEN, COS.

Ad

TACOBUM BREYNIUM

AMICUM, REI HERBARIA PERITISSIMUM.

ELEqiA.

F *%onte fer&iata Peregimas ftspipe* Plantas,
Qua tibi dat %Rjfpf3\(yLeBor amice*
Qua tibi dat %Rjfpf3\(yLeBor amicematm:*
Indefeffa legens, per disjita %egna, hbore
'Herculeo var'w. **India** *teftts erit;*
funcia Palaeftinae Syria, *&* Brasfilia, Creta,
M. Africa, *turn* Capitis Spes **Bona, Barbaria.**
f IndigetUs feliciter infuper Herbas,
Quas tenet Europa, *&•* Prusfia lscta *Jimu*
Hoc Tracorie brevi **Casfubia Noftra** *patebity*
Quanta ibi Tlantarum copia ,fpreta dm..
Immodicos referam fumtus ? 3\(on. i&ra *loqvuntur*
Artificis, gnavo pollice fculpta, fatis.
Curru veUafagax volucrum zfMedea **Draconum:**
Hacne put as etiam turn penetrasfe loca ?
Pallor: zAtOsfafuascognofcitVzYiotiHerbas',
Carmine quas celebresj^rfo To'etajuo.
Vnica ret miranda, Senis renovaverit anno9
A:foiris, *extemplo qut bene-dock* **Socrus** *I*
Et vetus ut gravidus ftifesfit faBus **Olivx **
Terraque qmtulerit pabula lata fimuL
sAugurort&- nee vana fides, **Vegetabile LullI**
G *fuit Herbarum maxima, nota* **Sophis.**
Hanc, Fato monflrante viam, Tu montibus altit
Innafciinvenies, candida 'Phabc, tuts.
Adde peregrinisperegrinam protinus **Herbam:**
Torriget, ecce}. **Herbam** *fda vel ifta* **Tibi!**

Gedani, *und.*

Anno 1676.

HO-

HONORI&MERITIS,

CELEBERRIMI ERUDITISSIMIq;

BOTANOGRAPHI

DN. JACOBI BREYNII'

Cum

VIRIDARIUM fuum EXOTICUM
cderet.

PLantarum ignotas fades-, viresq,- ftupendum
Naturae ludentis opus, qui cemere gcftis;
Siftc gradum: Et BREYNI primasvos fiiscipe
foetus.
Congeftas augufta dabunt Viridaria mesfes;
Et quondam immenfus iparfim quas protulitor-
bis,
Parturit unus ager. Fundunt fua thura Sabaei,
Extremi firms orbis, & ultima littora Gangis,
Has ergo telluris opes> dum ihente revolvis,
Quisquis es, ,3c variis diftin^ras floribus herbas,.
Autorem venerare Deum: nee dicere cefles
GRAMINIS HERBACAROESTJ FLOS
HORTI, GLORIA MUNDL

ARNOLDUS SYEN>
s5\£edicin&&- ^Botanic*, in Ac ad.
Lugd. *Batav. Trofesfor.

IAm tenuêre Alii natas propioribus Herbas
Quas Patrium largè gignit alitq; Solum,
Pervigili ſtudio, gnaviſque exponere curis
Contenti, laudum grande tulêre jubar.
Longius ingenio, BREYNI, exſpatiatus, & arte
Splendidius Docto Nomen in Orbe geris.
Extremas adiiſſe oras, ſpatiisq; remotis
Collectas nitidè propoſuiſſe plagis,
Stirpeſque omnigenas, locupletes quibus India fulget,
Quas generoſa ſinu divite China fovet,
Artifici populis ſpectandas ſiſtere dextrâ,
Hic labor, hoc ſtudium eſt, VIR venerande, Tuum.
Hoc ſtudio meritò Tibi non ſine gloria ceſſit,
Summi idea dudum Te coluere viri.
Hinc felix patria Theophraſtus diceris Urbi,
Inque Gedaneis Nobile nomen agris.
Auſonis Oraque deprædicet undique Cives
Indigenas? plaudat Gallia vaſta ſuis:
Nos quoque Gedanicis gratamur juſtius Arvis,
Qua tanto Herbarum Judice læta vigent.
Is ſimul & cunctis [illegible] ſuis, idonea [illegible]æ,
Exhibet cognita dexteritate Libris.
Omnipotens rerum cum quælibet Herbula [illegible]N,
[illegible] celebrat pagina cuncta MANUM.

Amiciſſimo ſuo BREYNIO
deproperabat
J. SCHMIEDT,
Phyſicus & Medicus Ged.

Ad

Ad

NOBILISSIMUM

D O M I N U M

A U C T O R E M.

BOTANICUM EXCEL-LENTISSIMUM,

FAUTOREM ac AMICUM

Colendisfimum.

Q*VxStagi'rites* nobis, qus civis *Erefti*,
Quarq; *t)iofcorides ₃z5\tfattbiolusq;* dediti
Q q j *f* , *rnæ*,
'Alpbus a *ctfjis* didlus, vel *monte Tabe*
Qnx dudum egregiis asfcruere'librisj
(jesmri-, ClusI) SchenkJ $c monumcnta *Lobell*,
Et cum **Baubinis* qua: *Dodonaus* habent i
Horum TE promutn, BREYNI, condumquc faluto:
Nam mcmori quasvis dogmata mentctcncs.
Non opus,in pi6Bs fcrutari Herbaria chartis:
TU loquere j En fiibito campus & hortus adeft/
Jam qua: nullusadhuccalamodepinxei\uAuct(
Floras opera, Eois usqj petitalocis,
Subjiciens oculis, Nomen tranfcribis Olympo,
Chironisq,* aftro proximus efTe meres.

fiqr.

GEORGIUS SEGERUS,
Phil. & Med. D. Medicus Regius,
Phyficus (jedanenfis Ordinarius &
Medicinæ atp TbyJicetTro/.Tubi.

In

I

A U T b R I S
CLARIS SI MI
&
INGENIOSISSIMI
C E N T. U R I A M
P L A N T. A R U M
EXOTICARUM.

* * *

Q Falls in atkreo Thaumantias emicat Orbc>
Stelktis ficut flammat mtilatque pyropis
Ccelum > tdefolum eft, quod tempore frotulit omni
Arte Viros doBâ celebres, Linguâque difertos,
0 nimium latare igitur mea Tatria dulcis,
Heroas qua tot numerate quos Tall as adorat,
Artibus ǎmnigenis Claros$_y$<z?Miracula cSMti,
Sidera quos posjis Tatria $_y$ ^{c}Phcebosque vocare.
Hos inter Sophia (/ědanenfis maximus Atlas
Keckermaruius *erat$_9$ (femo Scriptisque per Orbem*
Cognitus; atefnum Jurat per Secula Zh(omen
Mochingere,TWw$_5$ *quodSvada (JMinervaqueccelo*
Inferit, &• Tatria veneratur grata Tericlem.
Hebraasfracas$_y$<£M'auras Arabumque loqucLu
Eoas adeò lingual benè calluit omnes
Fabricius, *quempeftiferâ ntors, fatce peremit.*
t5\faximus Vranies fultor^hemidisque Sacerdos
Hevelius *^edaniDecus &• nova gloria vivit,*

Flo-

*Floreat&*vigeatferosmJ\(eftorisdnnos.*
Quid jam nonpraflatmiri (Fegetabile^egnum
Si videos) nofier praclarus Breynius>. *omni*
Tempore quijunBusfuerat mihifidus Achates
Apuero, Jludiis herbisque intentus, utipfo
Vixaliquisparfitjednullus major in orbe.
**De *Plantis (jraci fcrtyferunt atque Lati ?ii9*
She Diofcorides ,feu ^linius atque (jalenus,
Sen quicunque alius ^PUntarum nomina dixit
Ha&emK, Herbamm bene compofuitque figuras,
Suni obfcura, gravi nodo plena atque Lahore:
Omnia, qua Libro pulchre fpeftanda dedijli
<PrafentimonJlras velutifub imagine parva;
a^fnted qua nunquam pervaflus viderat Orbis
Hie Herbas fpeBes, qua? dives America mittit,
Quas Afia^jEthiopumque ardens, quasi atria profert,*
Quas Czpitifundit Bona*Spes, *hie cunBa videbis*
THane exquifitis nitide depiBafiguris,
Qua certè magno funt exantlata labore
Tervigili noB'tjJludio, Jladioque diei.
Macte Labore Tuo; Divinâque Indole maaci
Pergere cepifti, Plantarurhfcribereformds9
Vt Fama &- Virtutis amorfuper atherafummum
Altius extollat Te3 quamvis deinde fequatur .
Livor edax9 fpargasque Tui monument a Labor is,
**Per Tejam Flora mirdcula fumma patefcant,*
Trodeat in Lucem Libery atmque exuat umbras,
Nec per Te lateat Tlantis Herbisque per agros
Pruj ncatis piBus: Je recreet hi fee
'PatriaTlantarum numero facunda; Ttitensque

* Caput Bonae Spei *intelligitur.*

)(**** *Inge-*

Ingenium dextramque Tuam venerabimur omni
•Tempore penfantes condigna Ldude labor em,
Tatria Uta Viro tali eft > Tatriaque moderms
Eft <i/jttor dignus, vivatjtorerisqucperenntf,
Etfua perpetuis infculpat nomina Cedris.

In
Honorem AUTORIS
Amici fui Veteris Sc Intimi, Compa-
trisque dile&isfitrii hsecce
pofuit

CAROLUS SVVEDCERUS,

φιλοβότανος.

JA^COBI BREYNII
GEDANENSIS.
PLANTARUM EXOTICARUM
CENTURIA
PRIMA

\# * *

AMYGDALUS ÆTHIOPICA, FRUCTU HOLOSERICO.

Cap. I.

[Xtremæ Africæ Promontorium, à Lufitanis, An. M.CCCCXCVIII. ... rdum magna cum moleftia & Tum-... ptibus, in Indiam Orientalem per Oceanum primam tentabant navigationem, a ſpe optima, quæ ex amoenisfimæ hujus plagæ ac refedionis loci invẽtione oriebatur, non fiuftra fe tantum laborem, tamque difficile iter fuscepisfe, Caput Boni ESpei didimi: non minus florum fvavisfimorũ ac herbarum faluberrimarum prædives hortus; quam leonum terribilium, aliarumq; beftiarum crudelium, infinita pene multitudine ibi degentium/ustentaculum: inter arbores ac plantas alias, Orbi noftro nondum cognitas, Amygdalum hanc venuftisfimam aiit, vulgari quidem minorem, e con-

trario autem concinnioribus ramis ac foliis, 8c fru&ibus pulchrioribus ornatamjquodexlcone raminoftri^&ramoipfbante decem circiter annos, ex Promontorio memorato, ad Illuftrisfimum ExcellentisfimumqueDominum HIERONYMUM à BEyERNINGK, Msecenatem noftrum munificentisfimum (qui eum5unàcum aliis compluribus novis plantis, nobis liberalisfimèdonomifit) transportato,praeclarè patet.

Is ex Virgâ rotunda5rec1:a,digiti minoris erasfitie, pedali, per' duorum aut trium digitorum intervalla,geniculis protuberantibus diftinclia, conftat: cujus Lignum fiibalbidum, haud durum ac ferè infipidum; Cortice crasfo,obfcurè cinereo, multis pun6hilis ferrugineis guttato, ac per Iongitudinem fubtiliter ftriato, nonnihilque lanuginofoobducium. Quodlibet geniculum,Fdlia feptena, coronas modo,fixmmo ordine, Plantarum ftellatarum more circumdant, viridia,furfum fpe&antia, Oleandri figurà, magnitudine, duritie atque crasfitie perfimillima 5 pediculis etiam fcmuncialibus & lorigioribus inhaerentia j fed venulisfibrisque crasfioribus&obliquioribus praedita, ac circum margines fcrrata. In fecundo & tertio verb geniculorum inferiorum, fuprafoliorum exortum, Stylifex videntur crasfi, lignei, ex fufco cinerei & incani, duas aut tres uncias longij qui circum virgain ftellarum formi inorbemaguntur. Himirumin modumPaiftibusmultis, petiolosbreves5 crasfos Sc lignofos habentibus, ornati, versùs pediculum anguftioribus, in medio crasfioribus, tumidis & ventriofis, anteriùs honnihilreflexis, aut in recurvum fimi-

iemquc

AMYGDALUS ÆTHIOPICA FRUCTU HOLOSERICO

Stech delin. Isaac Saal sculp.

A

lemque papillis apicem exeuntibus, ccrnunturj caeterùm fru&us illi cum Amygdalis Europaeis formâ fimtpari, quibus magnitudiniequidenon-nihil cedunt,fed venuftate maximè antecellunt, ob pulcherrimum, dcnfis villisiubtilisfimis feri-ceum,ex rubeocolore adCinnamomivergentem puIvinatumCallum: quoadeòlciteab artificio-sâ rerumMagiftrâNaturâ fiint veftiti ,ut ta6tu non fblùm tàrn lenes ac molles,fed aipedu etiam & iplendoretamasquales holpferico villofo,utnec praeftantisfimi Confedoris Holofericorum ma-nus elaborare illos elegaiitiores posfet. Sub pul-vinato hocmirabili callo Osficulumlatet^nonni-mis duroinftrudtumputamine, Nucleiim rriedio-crem continens, cujus faporemcoloremq́j, quip-pe fitu obdudi, obfervare accuratè non licuit. Refert autemnonnemo, quiin Promontorio Bo-*nx* Spei annum penè exegit, Nucleum, quâ colo-rem faporemq́;, cum vulgari convenire. ,Quam-vis ego de fapore dubitem, poftquam de amaro quodam Amygdalo iisdem in locis enato, non-nihil percepi.

ARBOR RACEMOSA
BRASILIANA, FOLIIS
MALABATHRI.

Cap. 11.

BRafilia,OrbisNoviante CLXXXV. annos detecl:i, Provincia auftralis, non fblùm prp-pter mitemCoeli, fanitati humanse maximè

FOLIA ARBORIS RACEMOSÆ BRASILIANÆ. FOLIIS MALABATHRI.

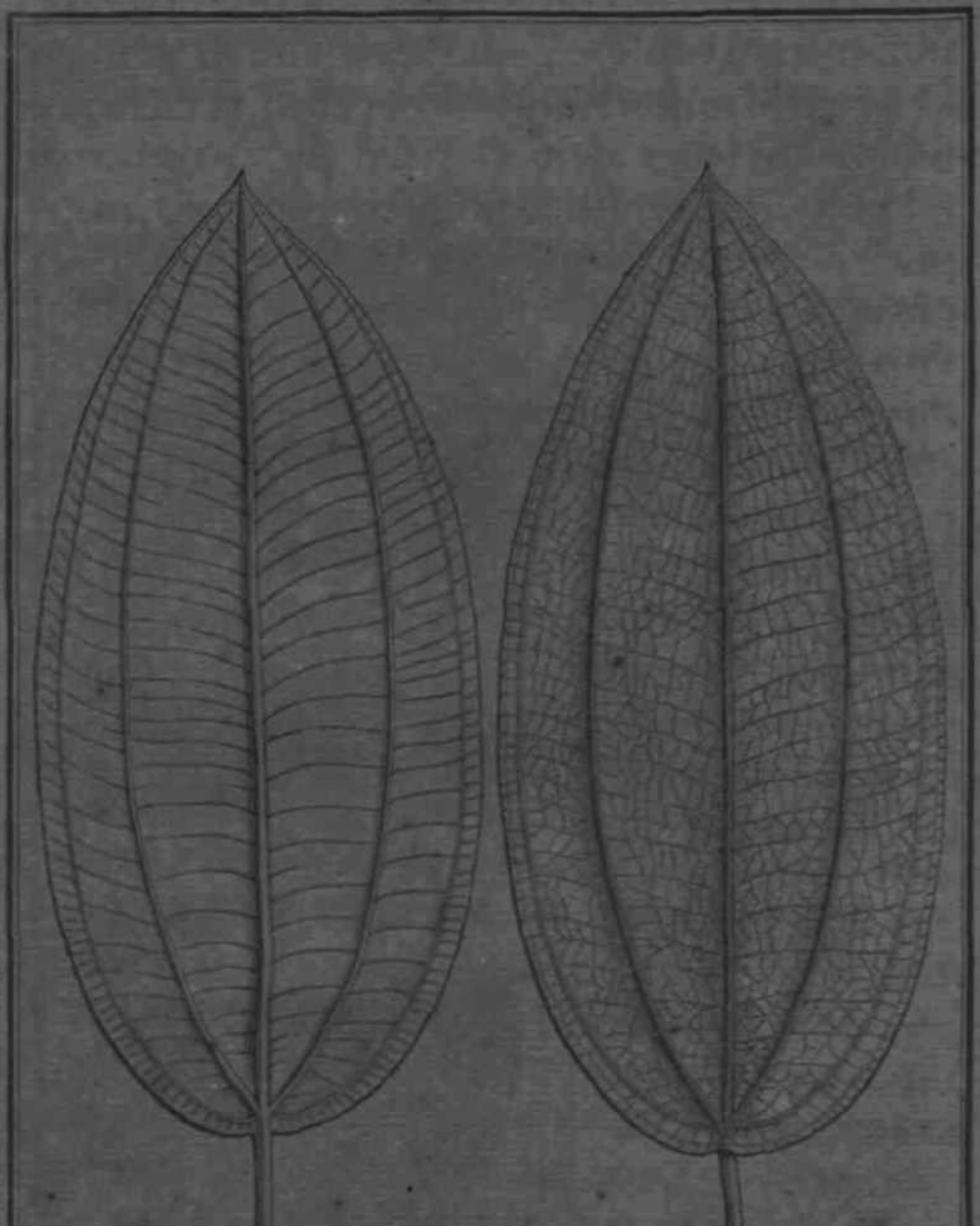

ARBOR RACEMOSA BRA-SILIANA. FOLIIS MALA-BATHRI.

falutarem temperiem, atque alias humance indigently fubvenientes commbditates > *fed* etiam ob varios, quibus beata eft, fru&us praeftantiffinios, immb & propter falutiferas ac mirabiles plantas, quas tantà terra; gremium, tamque largà copii effundit,ut inde addubitent nonnpili,an ulla ctiam mundi babitati tegio bvxivc ^txferenda fit 5 terreftris quidam America Paradifus multis eft habitat.

Non parum ornamenti capit ab Arbore3non quidem valdè magna & exceisa,• *fed folioriim* gratià commendabili. *Qux*ArborisCanellaj mediocris fere" formajiisdemque concinni feriepoiltisRamis ftefFert, quorum minores denfb tomento obfiti> candidiaC lanuginofi & partim brevioribus, partim longioribus articulorum diftantiis intercepti< Ex quibus Folia bina,adverfa, contrarioq; ortu, (erie quadam cruciformidispofita, pediculis uncialibus inh^erentia, exeunt, Folio Malabathro Officinarum valdè aemula, nifi quòd latiora, &parte proni,ficut pediculi, lanuginofi & alba 5 fiipina verb atro virore fplendentiacernuntur: ficcataautemeo,qu6 yirebant, latere,fiunt nigerrima, inftar atramenti fcriptorii; inde mira admpdùm, nee alia apparent, quàm fi ex corioHiipanico confefta esfent. ' Per unius^ cujusqueFolii longitudinem grandes ac à tergo magis conipicu« transeunt coftas quinque; quarum maxima, medium folii transcurrens, recta j. rdiquaeautem omnes arcuummodoinflexaej inter quas venae minores^eclra^veluti parallels, per latitudinemnonnihilfiirfum tendentes, & ex his fibra: oblique irinumerabiles partim per latitudi-

 nem,

nem, maximè verb per longitudinem,pulcherrimo fpe&aculo discurfitantes, apparent. Ex ramulomm apicibus, Racemus fuam petit origi-.nem,pulcher,palmaris autdimidib major,ex pediculo, internodiis fèmuncialibus diftin&o, *&C* ramulis direftè fibi oppofitis, confeftus; cujus ramuli praefertim inferiores, in minores iterum divifi, qui,ut&reliqui,plurimis utrinq́j Granulis orbiculatis, à Lunarian racemofse non.abhorrentibus, aliquantulùm modb majoribus, nee viridibus, fed ex albo ad ferrugineum nonnihil tendentibus, onufti. Hie Racemus, quoniam planèlanuginofiis,aequè ac arboris ramufculijCum pronâ foliorum parte,ad taftum tàrn mollis eft, quàm optimus ex Britanniâ pannus. . An verb Flores & Fruftus ex Botrigranulis prodeant, aut an ita faltem permaneant, ac Semen pulyereum more Lurxarise proferant, enucleare haud potui, quotquot etiam illorum disfecui 5c exanimavi. Curiplbrum fit judicium, in quantum haec Arbor cum *kShfuha* Brafilianorum conveniat. Nam propter foliorum fimilitudinern pene adducor, ut eandem eflè credam, nifi botri parerent dubium. Quoniam in Iconibus ramus nofter debitam foliorum magnitudinem non exhibet,maximum illorum ad vivumcxprefliim ex abundanti hie adjeci. A, candidam, lanuginofam, pronamque partem: B, fupinam, viridem, lasvem indicat.

ARBOR

ARBOR RACEMOSA BRASILIANA, FOLIIS APOCYNI.

Cap. III.

NEquehaec Arborum Brafilianarumeft vilisfima, à Marcgravio quiderh in HiftoriaPlantarum Libro III. Capite XVIII. p. 13 +. absque nomine defcripta, &Icone minùs aptè delincata j qua? errore Typographico in Hiftoriam Naturalem India? Occidentalis praecellentisn*-mam, Domini Do&oris Pifonis Lib. IV. Cap. XXII. p. 158. pro Caflia *Tapyracoaynana* Brafilianorum, cum additis ejusdem filiquis, irrcpfit. Qui error, etiamalios errores progeneravit5 ut ex Jonftoni Dendrographia Tabula CII. 6c E-**rafmi Francifci** ***Ofounb<&cfU<§nttf<btt2itfoUnb*** *(St(U& <&Mten I* Tabùla XXV. numero 2. ubinimirum pro Caffiâ Brafilianâ reprsefentata, fatis fuperque elucet. Hinc ad obftruendam pluribus erroribus viam, hanc Arborem innominatam Marcgravii, nonnihilfiifiùsdefcribendam, depingendamque veriùs, fub nomine Arboris racemoiae Brafiliana5, foliis Apocyni, non incommodum judicavi.

Arbor namque eft Pruni altitudinem affequens, Ramis peramoenis umbram jucundā iparгentibus; fed quodammodo deorfiim inflexis. Quibus Folia geminainacutum termihantia, di* recl:è fibi invicem oppofita, brevibus pediculis appendentj magnitudine & figurâ Apocyni ft-

cundi

cundi jClufii, duriora & rigidiora, fuperiùs *lx*~ via & hilari virore micantia,inferiùs propter den-fbs 8c fiibtilisfimos pilos molliufculainftar ferici, atque ex cinereo argenteoq; colore Iplendentia; nervo conlpicuoper longitudinem & compluribus venis in latitudine pr^dita. Ramorum Faftigia, inter folia,Flores,in peculiari pediculo triuriciali, brevisfimis petiolis, more Berberis, numerofbs & denfbs dependentes, racematim fustinent,èquaternisvelquinisfoliolis flavis congeftos 5 multis in umbilici ambitu ftaminulis pallidis & fiibtilibus praeditos. Quos Baccae tandem excipiunt rotunda?, Ribefii magnitudine 5 led lutei coloris, quantùm ex-ficcis obfervare licuit. Matches eft alba & lenta, falicis ligno (Imilis: Cortex cinereus.

FRUTEX INDICUS
BACCIFER, VITIS ID^E^
SECUNDA CLUSII FOLIIS.

Cap. IV.

NAicitur in India Orientali, ubi ab Indigenis (utaudivi) *Caju manis* appellatur.

Frutex videtur arboreus, pluribus tenuibus ramis diffufiis. De quo à Patruele meo Johanne Breynio, Mercatore Amftelodamenfi5Ramos duos non inelegantes fefquipedales, foliis, floribus, frudibusque onuftos, confecutus fum. Quiligneі,teretes,tenues Sclxves, utrinque ramulisinacqualiortu^pluspalmaribus, inftar Fili-

cis

ARBOR RACEMOSA BRASILIANA. FOLIIS APOCYNI.

FOL. IIII

FRUTEX INDICUS BACCIFER,
VITIS IDEÆ SECUNDÆ C.

c15

15

FRUTEX ÆTHIOPICUS BACCIFER, FOLIIS MYRTILLI.

Myrſine africana Lin

cis plani alati. In quibus pariter, alternatim, tàrn planâ dispofitione., ab imo usque ad fummutnFo-liamulta, rotunda, Vitis Idaeae fecundae Clufii ae-mula,folidiora, pronâparte albida,fupinâ viridia, fe fiftunt. Ex foliorum fingulorum fede,vel Flo-iculus exiguus,mufcofus,Cafliae Monspelienfi-umnonabfimilis; vel Bacca jam eminet rotun-. da, nigricans, Piperis magnitudinc, pythmine parvo, fex Granulis triangularibus referta.?.

Quoriiam fuperius nominis Indici *Caju matiis* mentionem fecimus, illud breviter monendum duxi, quod *Cayu manis* tefte Daper in Afiagraphia 5 vel *Cats manis*, ut Garzias apud Clufium yult, linguâ Malajâ, dulce lignum fonet,& ab iisdem Malajis Cinnamomo nuperorum tribuatur. De quo conlulatur Garzias ab Horto Libro primo, Capi-teXV.

FRUTEX iETHIOPICUS BACCIFER, FOLIIS MYRTILLI.

Cap. V.

SOlitudinumincola non procùl à Promontorio Bonaj Spei, ubi duae fc fpecies produt: quae baccas nigras, ayibus maximè expetitas, gerere dicunturFrutices.

Prior, cujus iconem illuftramus, lignum habens durum & album, cortice è gryfco rufefcente obdu6him, in multos dispefcitur ramos, & hi 5 in plurimos densè conftipatos ramulos 5 quos

nullâ ferie digefta, fed confufâ Folia,bre vibus pediculisinfidentia, per ambitum leniter ferrata, viridia; fiipernè fplendentia, infernè nequaquã, Vitis Idaeae angulofae Johannis Bauhini, five Myrtilli Matthiolo foliis paria, nifi quòd crasfiora & folidiora, ambiunt.

Alteràprioreineo potisfimùm differt, quòd denfioribus ramis, ac minoribus, anguftioribus & oblongioribus foliolis praeditus eft.

THYMELiEA^ETHIOPI-CA PASSERINE FOLIIS, ET ARBOR CAMPHORIFE-RA JAPONICA.

Cap. VI.

ET hie Promontorii Bonae Spei Frutex: de I^quoRamus dodrantalis (cum Fruticum bacciferorum Athiopicorũ ramis) ILLUSTRISSIMO DOMINO a'BE VERNINGK ex Africâ allatus. Istenuis,inramulos duos alios diductus; quorum finguli rurfiis, in virgulas tres autquatuor rectas, dividuntur: Lignum hujus niveum,cortice obdu6tum rubicundo,qui in candidisfimam lanuginem fericeam, corticis inftar Sanamundx Clufii, discerpi poteft j aequè ac Folia vix femuncialia, arigufta, crasfiufcula atque acuminata,Paflerinas quodammodb asmula, guftu initib paulifper adftringente 5 fed aliquantũ manfa mucilaginem abunde reddentia. His Foliolis ttd extremitatem usque, densè & undique ftipatae

funt

flint virgulae, ubi tandem circinato congefb, acuminibus furfumtendentibus, illas concludunt,& ex centro fuo furculos duos aut tres perbreves5tenuesqucemittunt) quorum finguli pariter fiipe-riore partc, minutioribus quibusdam foliolis, coronati: è foliorum medio, Flofculi tres aut quatuor 3pallidi, in lacinias quatuor per extremum disfe&i,Thymelaeae fimiles emergunt, inimà parte,velut album 5tomentofum, calyculum oftendentes.

ARBOR CAMPHORIFERA JAPONICA.

QUamvis hoc caput Thymelaeae Athiopicse fit dicatum;* attamen in eodem Arboris camphoriferaejaponicas (licet minimè hujus fit loci) inferemus mentionem 5 quoniam Arboris hujus ramo mihi tradito, cùm, bonâ primas Centuriaeparte typis jã exprefsâ, hoc caput recudendum eflet, commodior occafio non dabatur.

Arbor verb haec, exuberantecopiâ, in *Satfunia* Japoniae Provincia,Tiliarumnoftrarum inftar, fpeciosâ proceritate, adolefcit: materie firmâ, pōderosâ, ex rufo fubfufcâ, multis fufcis fegmentis,ligniinftar Juglandis fermè fcarificata 5 faporis amariufculi & aromatici, odoris vehementioris, nefcioquid ad Juniperi lignum vergentis; quae nonfolùmciftis aliisque machinis,fedexftruehdis etiam Palatiis, in illo Regno infervit. De hac **Arbore, Ramu** ***Excettentufimus T>omims DoBor Wilhelmm ten TZJyyne cZMagni Imperatoris faponia <zOA£edicus, BotanicH5&-Chymicus*** **Anno do. IDC. LXXIV.**

 ex

RAMUS ARBORIS CAMPHORIFERiE JAPONIC A.

ex Japonia. transmifit,, qui fpithamae circiter longitudinis, tenuis, rotundus, laevis, extrinfecùs nigricans, intùs albidus, fapore aromatico, ad Camphorae accedente. Huic alternation inasquali ferie feptena adnata funtFolia,femunciali& tenui pediculo ex fufco, fpadiceopraedita, Lauri Leoainenfis Batavorum,qua formam 8c magnitudinemnondislimilia, nifi quòd magis plerumque acuminata, inferiore parte albidiora, fubftantii tenuiore, cum Juglandis foliorummeliùs conveniente: per cujusvis folii medium fubrufus vel flavefcens nervus porrigitur j ex quo alterno ordine, nonnullae ejusdem quidem coloris, fed magis ad viridem tendentes venas confpicuas furfum inlatitudinefparguntur j inter quas venulae rurfiis qusedam tenerae, latitudinem folii transeuntes, eà quodammodb (fi accuratè obfcrves) formà, quà linear transverfae in folio Arboris canelliferae, apparent. *Hxc* verb folia contrita, od#-rem ipirant aromaticum *j* quemadmodum etiam faporem calefacientem, attenuantem & ad Camphoras vergentem. Et tantùm de Arbore camphorifera Japonicà.

Nunc etiam paucis *Camphoram* ipfam animo luftrabimus, cuiprasclarà eruditione ac do&rinà ornati nonnulli, pro Bitumine habitae frigidam naturamtribueruntj cùmReidnafit, calidaeque & ficcas qualitatis 5 ut clarè ex fapore acri,odore maximèpenetrante, fiibftantià oleaginosà, facilique flammae propter partes fiilphureas conceptione patet. Et quamvis multis in arTe6tibus, ut in oculoruminflammationibus, eryfipelate, aeftu febrili, atque aliis refrigerantem poteftatcm obti-

neat; ficut ipfius etiam ufii, calor naturalis faepi-ùs disfipatur: attamen hoc non per fe 5 fed per accidens fblùm evenit 5 ac eô ferè modo, quo per ignis calorem, candelaeq; flammam, adufti mem-bri inflammatio extrahitur; vel ut immoderato Piperis ufii, calor nativus foràs pellitur, intusque debilitatur, eâque ratione corporis temperies in frigidam mutatur: cum tamen > earn ob caufam, ignis non frigidum elementum; nee fervidum Piper, fru&us frigidus, cenfenda: nifi fblùmmo-do illudrefpicere velis, quod tandem per eadem efflci posfet 5 ficq; nix &: glacies non frigida, fed calidaexiftimanda; fiquidem creberrimâ ipforū traftatione manus inflammari deprehenduntur.

Vires porrb *Camphor** perpendendo, omninb ftatuitur, eandem hominis naturam exficcare ac generationem humani generis prorsùs impedire posfe: ubi obfervatu dignurn, plurimos Cam-phoramquotidiepurificantes, tamen foecundos & multâ atq; copiosâ. fobole felices exiftere 5 nee fcio an multa in medium exempla adduci queant, Camphorae purificandse operam navantes con-queftos, fe propter traclrationemCamphorae in o-pereconjugaliimpedimentumatque remoram a-liquam fenfisfe. Et quanquam non negandum > quosdam dari, quorum vis naturae, Camphorâ penitùs exftinda, (veluti Piperis nimio ufii, calor naturalis disfipatur, ficut jam fiiprà didtum) tamē non neminem novi, qui contra Veneris irrita-menta hâc Refinâ ufiis, querifblitus, fe multò magis eâ ad talia opera incitatum. Verùm natu-rae runt diverfae; neqj falcem ulteriùs in alienam meflem immittere eft animus, qui hanc materiam evol-

evolvendam atque pertra&andam Medicis, quibus data eft à lege au&oritas, virium facere vegetabiliumpericulum, relinquo.

Originem verb *Camphor à* quod concernit, modumque illius conficiendi, hâc de re jam in *^Xtifcellaneis (jèrmanorum Curiofs anni quarti* actum eftj fed ut eb magis Ledoris benevoli voto fiat fatis, ex re ceniûimus ipfaverba, ab *Excellentisfimo Domino a^frnoldo Sy&> 'Profefs. <s5Medic. &-%otan. Leidenfe* nobis communicata, hie loci iterare, quae hujus funttenoris: De *Camphora* mi- „ hi relata funt ab *aAmplisjimo Domino de *Buchil-» jonjqui* nomine Societatis perplurimos annos,, Praefeduram in Japonià gesfit. Teftatur nem- „ pè arbores quae Camphoram praebent, proce-,, ras effe, noftrarum Tiliarum inftar & non abfi- „ mili folio, & quamvis etiam alibi in Taponià „ nalcantur, copioiislimas tameninvemn in pro- „ vincià *Satfumà* dicl:a: Arborè autem ccesà ra- „ dices effodi, minutim concidi & in lebetem,, aheneum cbnjici,tum aquam eà quantitate fu-,, peraffundi, ut radices rnodicè obtegat: Lebe- „ ti autem imponi pileum vel operculum ftra-,, mineum,inacutumfaftigiatum, moxq́j ignem,, admoveri modicum, cujus ope partes radicis,, volatiles feparantur; adfeendunt, & dicto pi-,, leo cryftallomm inftar adhaerefcunt, qui vicis- „ fim aufertur, mundatur, rurfusq́; fuperimponi- „ tur, tantamq́j didarum arborum effe copiam, ut „ omnem fuperet exfpedationem. Accuratiùs 3, autem haec & fingulatim mihi fe narraturū Am- „ plisfimus Virpromifit,cumplurimis aliis huic,,

fcopo

55 fcopo infervientibus,ut & hiftoriam *Camphor a de*
55 *Borneo*, qua? toto coelo ab hac differt.

Hinc fatis fuperq; elucet, *Campboram* non Bitumen,fed Refinam effe; non fblùm è camphoriferâ Japonicâ,fedex aliis quoq; arboribus proveniens,quodetiamà *DominoDoBore^M.Atthao Sla-'* ^bjpoftquam Obfervationem de Arbore camphoriferâ Collegio Curiofbrum obtuli, indicatum in **Tra&atu, cujusTitulus;** ***%ecberches&>0bfervations*9 *3\(dturelles par <£Monf: Boccone*** **hifce verbis : Ca-**
55 pnurade Borneo, quae melioris notae, & rarior
„ eft quàm Japonica, ea in Borneo Infida, ab Ar-
« bore, ibi *Liono*, didfca, profertur, quae arbor mi-
,5nor, graciliorque eft Japonicâ (qu« interdum
,,vaftam Quercum aequat) ejusq; trunci diame-
»ter9fejptem5praBter propter,digitorum longitu-
,5 dinem obtinet; ipfa fungofa eft, medulla? fam-
55 bucinon valdè abfimilis; truncus ficuti Arun-
55 do variis nodis diftinguitur, illamq; Arborem,
55 qua? *Tyna{* dicitur, aemulatur. Huic *Liono* ar-
55 boritunctemporis cumCaphuraabundare, &
„ quafi turgere, s^« Grasci eleganter dicunt, no-
, **runt** ***(Typotbetam hie aliquid omiftsfe exiflimo)*** **fub**
5> ortumfblis aurem applicant,&cnotatudignum
55 ftrepitum percipiunt,deindeipfam amputatam
«in partes disfecant,quas findunt,fblique,utfic-
?5 centur,exponunt, ficcatas inparticulas commi-
,5nuunt, & Caphura? fruftula eximunt, cribroq;
,,àfbrdibus purgant; flmajufcula fruftula offen-
5> 4erint, iis oculosleniter, &leviter confricare
5> fblent. Ha?c autemCaphura plurimùm à Ja-
„ ponicâ diftat, pretioque illam nimium quantum fuperat, magisque clara, &perfpicua eft,

ncc

nee ullo modo, ut Japonica fponte evanefcit,, & confiimitur.

Caeterum *Campborant* quoq; praftantisfimam Arboris canelliferae Zeilanicas radices prabent, quod priùs mihi, quàm ullam mentionem ejus rei quisquam faceret , ante multos jam annos ab Illuftrisfimis & Curiofis quibusdam Viris dete-6him, quemadmodum id clariùs in *zZ\£ifceIlaneis Curiofis anni qmrti* deduftum eft. Poftmodum ***T>ominus T>oBor Taulus Hermanns, ex* Zeilanlnfula,** ILLUSTRISSIMO ac GENEROSISSIMO DOMINO à BEVERNINGK, & *Excelled tufimo<Dominoc Profesfori SyeM,* **CamphoramCorticis** radicum Arboris Cinnamomi per calcem fublimatamj Camphoram crudam, leu Sal volatile corticum radicis Arboris cinnamomi crudum j Camphoram Corticis radicum Arboris cinnamomi per fe fublimatam; cum Oleo ex Corticibus radicum Arboris Cinnamomi, & Aqua ex foliis Cinnamomi, transmifit: Qua; cun&ain Encomium indefesfie fedulitatis *^Excelkntisfimi ^Domini DoSòm Hermani,* ac in certiorem confirmationem, quòd nimirum Arbor canellifera etiam Camphoram optimam offerat, hie memorare placuit. Atqiie itaBenevolo Ledori juxta **promisfum in *afĀtifcellaneiiCuriofis,* plura de Ar-**boreCamphorifera ejusque Refina vel fi mavis Sale volatili exhibeo, boni conlulat amicè rogans, donee clariora experiar, quae itidem filentio haud premere, fed lubens detegere annitar.

SANAMUNDiE TERTLE
CLUSII AFFINIS FOLIIS
POLII, CAPITIS BONiE SPEL

Cap. VII.

SI fru&us & Semen, nunquam mihi viſa, concederentjFruticem hunc lignoſiim, Roſinarini facie creſcentem, nomine Sanamundae Athiopicae foliis Polii donarem: Cujus rami albâ lanugirie circumdati; & Foliis viridibus, ſubtùs autem candidis & lanuginoſis, conferti, Polii Lavaiidulae folio *Caſpari TSauhini* perbellè referentibus, quibus verb magnitudine, non autem crasfitie cedant. Ex ramorum lateribus, nonnunquam aliquot > ſed circa illorum faſtigia, Surculi -multi, inſtar Chryſocomes Columnae in umbellam inordinatam diſpoſiti, unciales & biunciales, foliis minutioribus donati enaſcuntur > quorum quilibct plerumque unum (rarò duo) Piſi. magnitudine 5 circa baſin parvis anguſtisq́; foliolis cin6him,fertCapitulum, ex duodecim, tredecim, vel pluribus, Sanamundae tertise Clujſii planè convenientibus tubulis, aut Floſculis, compoſitumi qui cxtrinſecùs planè albidi&tomentoſi, in quatuor aut quinque foliola per extremum ſubtiliter diviſi,atque inferiùs circa pedunculoSjlquamulis nonnullis minutisſimis,ferruginei coloris > praediti. Tenues foliorum appendiculae,inicone nimis rigidae flint ſculptae.

Hie in gratiamRei Herbariae dediti Le&oris, SanamundsB tertix Cluſii figuram appoſiii, ut

RAMUS SANAMUNDJE TERim CLUSII, ONUSTUS FLOSCULIS.

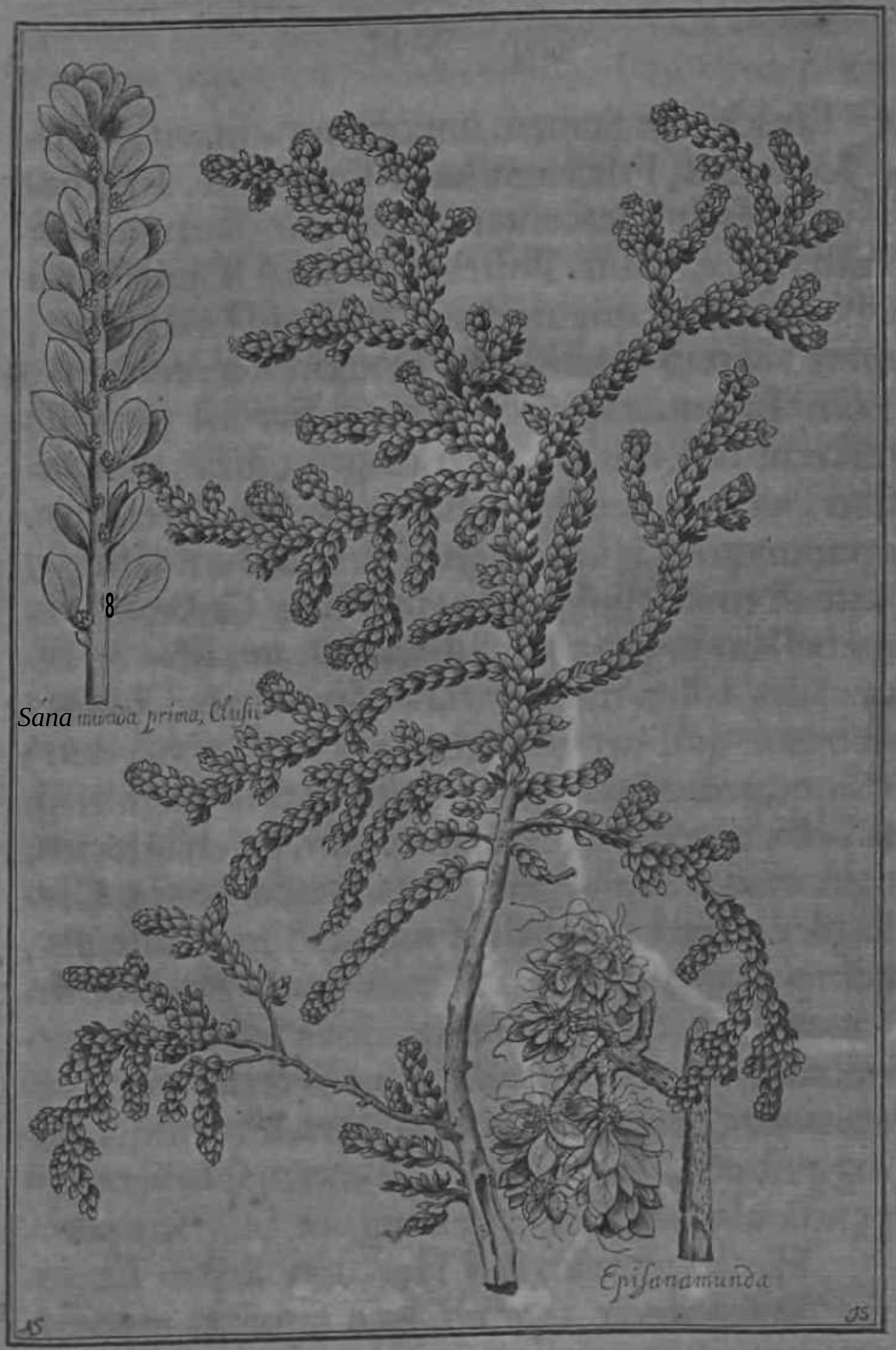

ut illius flores eb meliùs cumAthiopicaenoftrae floribus, conferre queat:. in eadem etiam intueri licebit ramufculū Sanamundae primae Clufii cum fru&ibus, qui hunc fuffruticem re&iùs Vermicularibus marinis, quàm Thymelacae fpeciebus accenfendum indicant.

ARBOR KAUKI IIsI-
DORUM-

Cap. VIII.

KAuki Indorum, ob florum fragrantiam, à |avanis,apud quos oritur, valdè aeftimatas Tiliae ferè fpeciosâ magnitudine & formâ, Arbor eft patula ramis difFufa, cujus juniores ramuli, cortice laevi ex afbido ac incano funt obdu&i. FoliisornaturPyri foliorum faciei, ex circinato nempè oblongis feu ovalis figurac, trium ac interdum quatuor unciarum longitudine, latitudine duarum rarò triumve, nervum crasfum per longitudinem, &cvenas transverfas habentibus 5 at confiftentiâ duriore ac firmiore, brevioribusq́j pediculis infidentibus. Ex foliorum alis & ramulorum apicibus, Flofculi oriuntur orbicularis ferè formae, parvi, pifi majoris magnitudine, duo, tres, quatuor, pluresve juxta fe petiolis brevibus lanuginofis infidentes fimul pofiti: quorum quilibet, ex multis petalis angufis & parvis, è rubello albicantibus, congeftus; & calyculo foliolis odo, acuminatis, lanuginofisq́j alternatim pofitis, conftrufto, penitiis ferè cir-

THIMELJEA JETHIOPICA PASSERINE FOLIIS.

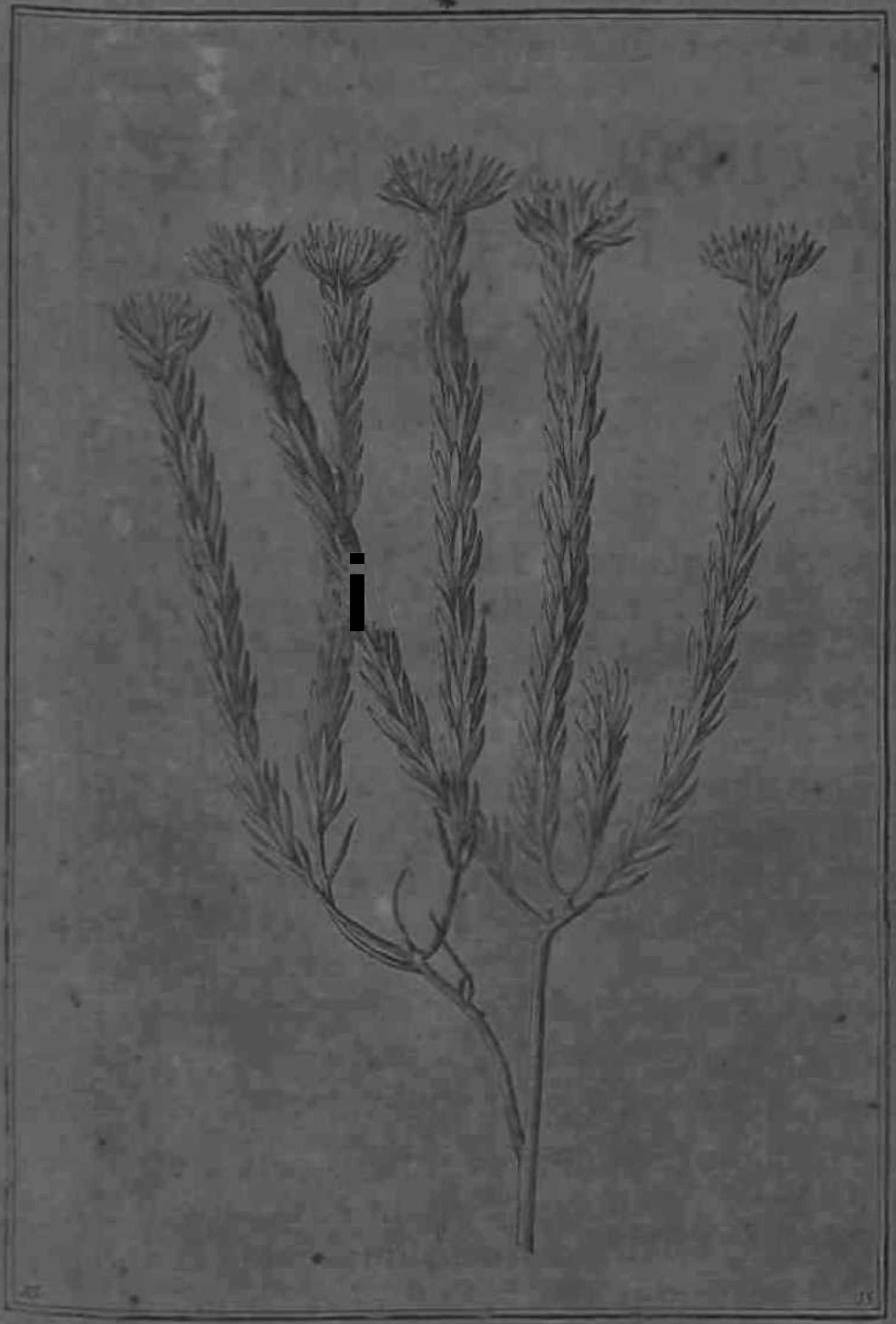

Gnidia viridis Bergii Pl. cap. 123.

ARBOR KAUKI INDORUM

rè circumvaJiatus. Viiem *horum Aofculomm* formam, benigna iliä mater Natura è contrario, veluti gratiam foam in aliis declaratura, {vavisfimo odore compeniavit. Hinc Infiilae Javae indigene hos fills, aut quorundam foliorum nervis5cum *zSMogori* & *T/tampaca* floribus trajectos, *in* Urbis Batavias foro venales exponunt. Aqua etiam ex iis odorata *&c* cordialis elicitur, ejusdem penè illis, cujus nobis rofarum ufus.

FRUTEX JETHIOPICUS CONIFER, FOLDS CNEORI, SALICI AMULUS.

Cap.- IX.

FRuticem Athiopicum arborefcentem, Capitis Bonae Spei inquilinum, hie propono. Is ramofus valdè, ligno duro, fiibalbido,* cortice è gryfeo rufefcente 5 Foliis frequentisfimis, crasfis, duris 3 Cneori fimilibus j *qax* in furculis paulb minora, quò autem magis fuperiora versus tendunt, eo majora latioraqj (quod a Caelatore aerario haud obfervatum) fpe6tantur, donee furculorum tandem faftigia coronando finiunt 5 inque fiio meditullio, pariter ac inter furculorum divaricationes,Globulum lanuginofum&penitus niveum, Salicis capreae Tabernsemontani catulo fimilem, fed minorem, &ctuberculis fubtilisfimis, ftrobuli inftar immaturi de Pinaftro exafperatum, continet: è quo fiiccrefcente, Flofculi mufcofi, Salicis quodammodò

fimiles, ftaminulis pallidis conftantes, erumpunt His deciduis Globus ille, in Conum fufcum, uncialem 8c majorem, fquamis in extremitate fiiâ albidis&Ianuginofis^evadit.

Rcperitur quoq́; Fruticis hujus coniferi fpecies major, Foliis majoribus, cujusFru&us in icone feorfim fculptus. De quâ mihi Anno M. DC. LXIV. ramus ficcus a *Domino T>o3o-reHuykrto &c Anno* M. DC. LXX. alius à ©(?-***tnino Doftore a5\iatthao Slado* communicatus.**

ILLUSTRISSIMUS etiam DOMINUS à BEVERNINGK antb tredecim annos ramo ex Africâ, mediam inter hunc *&c* ilium defcriptum faciem obtinente potitus: qui mihi, nifi varietas fiibfit ratione loci, Naturae lufus videtur.

CUPRESSO-PINULUS CAPITIS BON^: SPEL

Cap. X.

CUpresſo-pinulum Arborem quandam voco Africanam,fempervirentem,& ut mihi relatum pumilam. De quâ rami aliquot perejegantes ILLUSTRISSIMO DOMINO à BEVERNINGK Anno M. DC. LXIIL ex Africâ misii, ob raritatem & peregrinam formã, Botanicis omnibus, quibus vifi, curiofis, gratisfimi. Qui Virgac funt, pedales circiter, rotun-*dx*, pennae crasfitiem fcriptoria2 penè attingentes j ligno fubalbido 5 cortice rufefcente ex ci-

nerco

FRUTEX JETHIOPICUS CONIFER, FOLIIS CNEO- RI3 SALICI AMULUS.

nerco te&ae, foliolisque anguftisfimis,triangularibus acmucronatis,Gupresfi inftarramulorum, fquamatae. His verb Yirgis, ramuli undique, duas tresve uncias longi, graciles valdeque flexibiles adnatij qui foliolis Ericas vulgaris perfirriilibus, decusfttim pofitis, densè veftiuntur. Quilibet ramulorum fiiperiorum, Strobilo (modò uno, modò pluribus) exiguo5orbiculari, lanuginolb & albo, juxtaramulum planiufculo foliolisqj firmiter adha?rentibus {ubtilisfimè fcandulato,onuftus 5 formà & magnitudine Fragorum, fquamulis autem innumeris, intùs villofis ac argenteo nitore fplendentibus, in anteriore parte foliolum viride monftrantibus, ar&isfim& compado: cujus iquamse, ut autumo, procesfo temporis dilatantur. Lignum & cortex rami mei faporem fàlfiim (ex aquae marinae fortasfis afpeffione) & nonnihil adftringentem 5 fed foliola cum ramulis ingratum, fubaftringentem, cum tantillo amarore praebent.

CHAMiELARIX> SIVE CHENOPODA MONO-MOTAPENSIS.

Cap. XI.

ALunt etiam juxta Bonac Spei Promontorium defertaFruticem echinatum quendam, frequentisfimis ramis undique pilofis divaricatum: qui per intjerftitia brevia, invicem ambiuntur, à viridibus, Laricis in modum in a-

cervos

cervos congeftis Foliolis, femunciam vix attingentibus, anguftis, pilofis,, pallido anteriùs aculeo $_y$ & nervo per medium crasfo dotatis. Pert in ramis & ramulis, inter fnrculorum divaricationes,Globum album, hirfutum valdè five villofum,Cerafi magnitudine, ex foliolis compluribus, iis, qui ramulos veftiunt, multb hirfiitioribus, & arcuum modo inflexis, contextum: in quo, inter foliola, flores flavi enafci dicuntur.

Si fru&us & femen cum Echino Alpini cōvenirent, Echini nomen huic indereturFrutici, eò aptiùs, cùm folia &globi, forma Echini animalis, in orbem congefti fe pracfentent.

FRUTEX CINERACEUS MUSCOSUS, CAPITIS BONA SPEL

Cap. XII.

FRutex arborefcens hie, admodum rarus, & mirificè, quafi cineribus confperfùs 5 lignum obtinet album: ramos frequentisfimos,rigidos & varié divaricates; cortice tomentofo, cinereo, penitùs circumtecl:os; minutisque tenuibus,brevibus,tomentofis ac cinereis, coacervatis,Foliolis miifcofis, ornatos. Quae in ramis rariora, majora, *&c* ea fermè forma, ut flores in Cannabis luteae fterilis *Contareni* ftolonum fiimmitatibus, ftellularum in modum; in ramulis verb denfiora, minora, magisque crifpula, penè inftar Abrotoni faeminx tbliolorum collocata funt.

ERI-

SANAMUNDiE TERTLE
CLUSII AFFINIS FOLIIS
POLII, CAPITIS BONA SPEL

CUPRESSOPINULUS

CAPITIS BON^: SPEI-

*

Brunia nodiflora Lin.

CHENOPODA MONOMOTAPENSIS.

Aspalathus

FRUTEX CINERACEUS MUSCOSUS, CAPITIS BONI SPEI

*

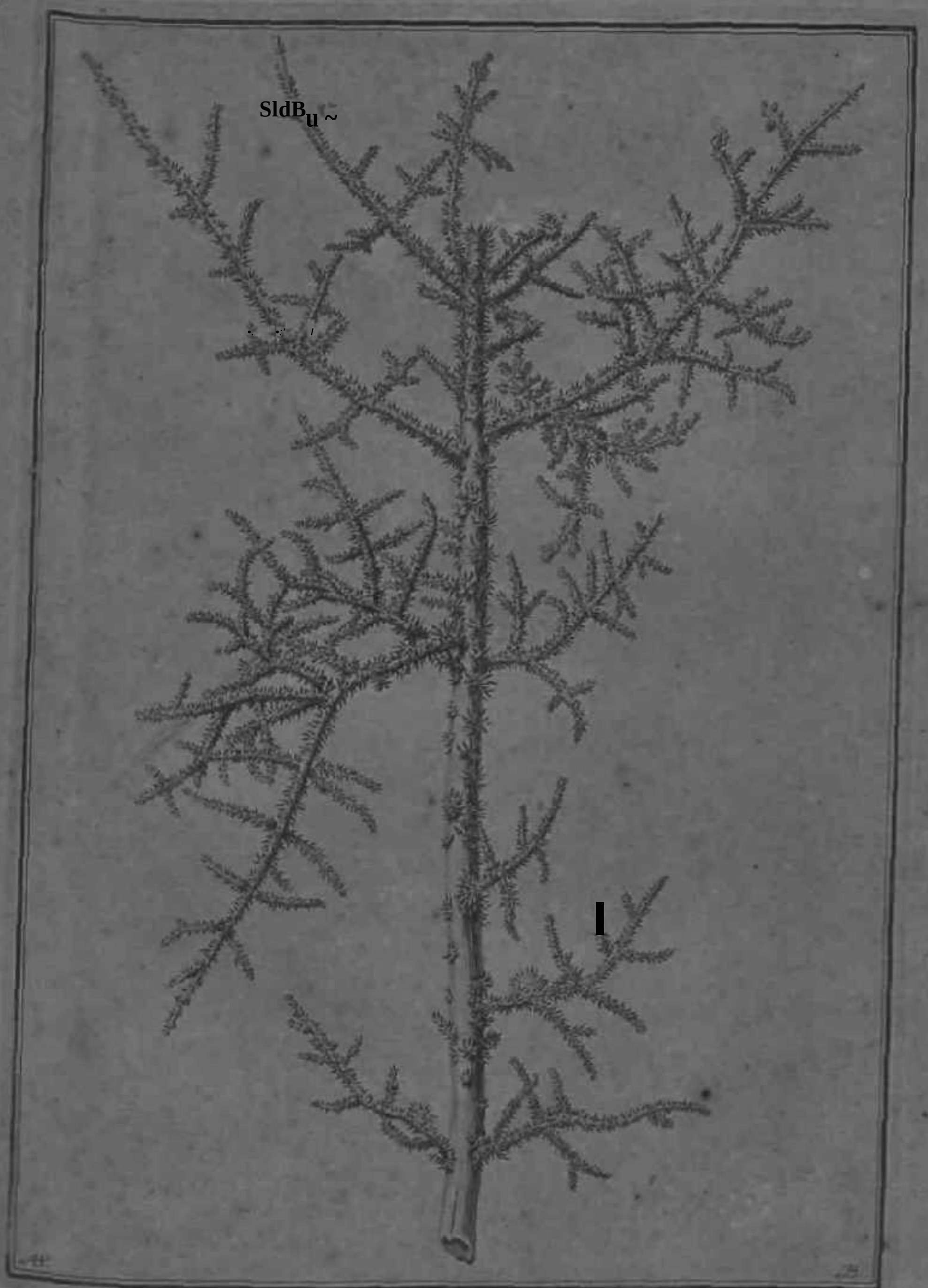

ERICA CORIS FOLIO HISPIDO, CERINTHOIDES AFRICANA.

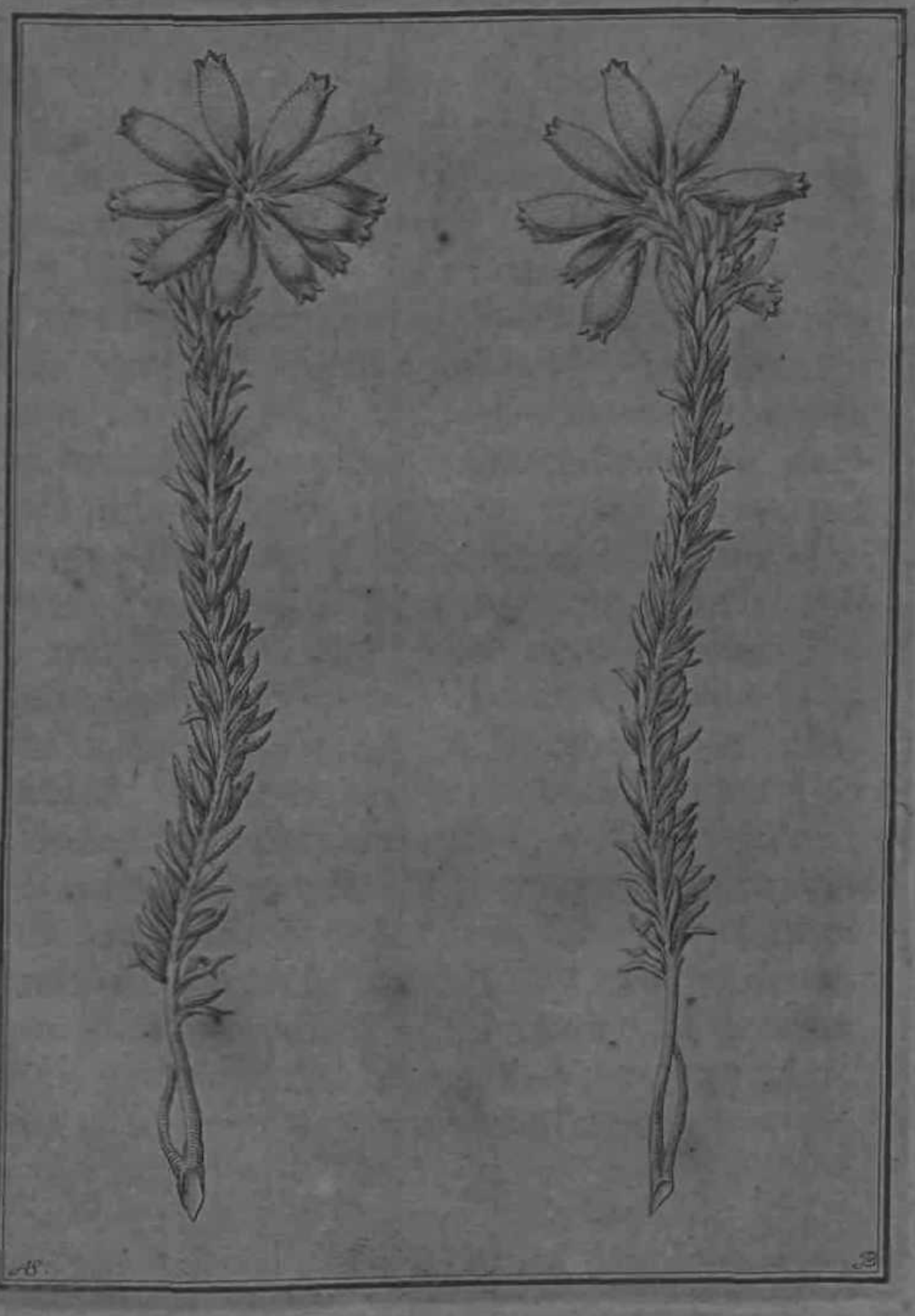

ERICA CORIS FOLIO HISPIDO, CERINTHOI-DES AFRICANA.

Cap. XIIL

EX Ericis quae juxta Promontorium Bonae Spei reperiuntur, quandam jam olim obti-nui fpeciem, quas ob fingularem foam ele-gantiam, quâ inter omnes fibi congeneres emi-net, Regina earum habenda. Quod ex icone etiam noftrà, ad ramum pedalem exfculptà, fa-cilè colligendum. Lignofus ille, durus, corti-ce exfubrufo gryfeo, &reticuJatx> tedhis: quern ex omniparte,temerè &finecerto ordine,mul-ta ambiunt Folia viridantia, crasfa, nervoper longitudinem excurrente, Ericae baccifera*Mat-thioli magnitudine & formâ congruentia j nifi in atnbitii, pilis quibusdam rigidis y veluti fpi-nulis, exafperata effent. Flores, Cerinthae flori-bus aemuli, in ranai apice, brevibus pediculis, deni & duodeni in orbcm conferti, ex rubeo colore lepidè purpuraicentes, hirliiti, fifhilofi, ventrioflque, in quatuor lacinias parvas, ora di-vifa habentes 5 &ex totidem foliolis hirfutis a-cuminatisque, quafi ex calyculo provenientes, admodùm magnificè fe oftentant: in quorum alvo/ftamina quaedam, apicibus parvis pradita, cum ftylo longiore occultantur.

ARBOR SILIQUOSA BRASILIANA, SILiaUA HI-' SPIDA FERRUGINEA CE- RATQNIA FACIE.

Cap.. XIV.

DOlendum fane, tot ClarisfimorumVirorum labores,quos ingenti moleftia & periculo, plantas in Regionibus exoticis conquifitu-ri, fusceperunt, iconibus plerumque nihil, aut parùm utilibus > & defcriptionibus nimis *ix^c* {iiccin&is,in lucem.edi: cùm exoticae,inpriinis rarò parabiles, ac<5egre noftro fub coelo vernan-tq? plantas, diligentius, quam vulgares defcri-bendae, 8c iconibus accuratioribus lint illuftran-dae: quod tamen plerumque propter oleum ac operam quam requirunt, non fine gravisfimis Botariicorum curioforum querelis negligitur. *Quò* impulfus,exoticas quasdam,vel nimis bre-viter ab aliis jam defcriptas ,*vel male depicl:as > quae mihi operas pretio dignaevidebantur,inhâc Centuriâ,figuris perfeftioribus, prolixioribusq? defcriptionibus donatas, reliquis prorsùs novis intermifcere placuit: quemadmodum inter ali-as etiam ex hâc Arbore filiquosâ, filiquis Cera-toniaepatet.

Arbor hasc inBrafiliâ Sorbi facie nafcitur, ramis plurimis laterorsùm extenfis, cortice ci-nereo, *&c* potisfimùm circa faftigia inftar Rhois fubhirfuto veftitis: quibus Folia alternatim ad-na(cuntur,unicoft35 fesquipalmaris ferè longitu-dinis,

ARBOR SILIQUOSA BRASIUANA.SILIQJLJA H!-SPIDA FERRUGINEA CE-RATONIJL FACIE.

dinis, crasfa? 8chirfut#, dena plerumque ex adversb fita, per intervalla, inhaerentia: fingularia verb Folia, Sorbi quodammodb accedunt 5à quibus potisfimùm discrcpant,qubd latiora,nullo modo ferrata, MyrtiLaureae effigie,fed paulb majbra, ac nervo rufefcente, & venis, fibris, pilisqj ferrugineis,tàmiri fupinâ fplendidisfimâ, quàm pronâ parte, dotata fint. Flores, brevisfimos pedunculos, articulis duobus interceptos, habentes, inramorum extremitatibus, feptem pluresve, quafi in fpica brevi coherent, ut credo tubulofl,& albi feu lutei coloris,in modum plerarumque *Ingarum* Brafilienfibus. Hi locum fuum poftmodii fpontè conceSunt Siliquis fubfequentibus,quatuor autquinque uncias longis, unam latis, compresfis, formà Ceratoniae, anterius adunco apice prominentibus, & fecundùm longitudinem ad utrumqj latus, veluti Pifarum filiquae, filo quodam circumdatis; quod invifibile interdum,ob pilos hirtos, ferrugineos, filiquam hanc elegantisfimam, impensè itaveftientes,ut tacl:u&afpedu3velut ex materià holoferica Batavis ***Xt&P*** appellata, confeda videatur. Interiora autem filiquae, & feminis formam,non ftm rimatus > quoniam unicam,propter venufta-^ tern mihi maxime charam^confringere verebar.

* *Uxc* Arbor *Inga Opeapi iba* Brafilianorum, à Marcgravio in Hiftorià Plantarum,Libro tertio, pagina 112, figura minùs apta, & breviter fequentibus verbis repraefentatur. *Inga Opeapi iba* Brafilienfibus: Arbor eft cortice cinereo, in „ multos ramos expanfaj Folia fibi diredè op-,, pofita habens, duos aut duos, & femis digitos „

notabiles &pulchrac. Proximè frondium fedes, ex ramorū lateribus, furculi palmares prodeunt, bini velterni, rarb autem folitarii, umbellam Flofculorum plusquàm viginti, ftagrantisfimorum, Primulas florum formac fimillimorum, fed dimidib minorum, in lacinias quinq; anguftiores definentium, fustinentes,coloris lutei,ac ferici inftar molliter fubhirfutorum: quilibet èca-liculo dilute virefcente, ftriato,lanuginofo,extremis oris in quinque crenas divifo, petiolum teneaim habente, generatur; atque ftamina ex umbilico multa, crifpula, apicibus luteis onufta (quos fculptor non expresfit) emittits quae caefariem Ipeftabilem, in inferiore parte luteam, in fuperiore verb ex rubro croceam conficiunt.
5>Floribus decidentibus quòd fit menfeMartio,
,3(tefte Pifone) Siliquse fuccedunt dukes, tor-
,5tuofa3 & deformes, primùm quidem virides,
,,mox maturitatem confecutae, fiunt nigrac 8c
,,putrefcunt.

Praeterea.dum Arborishujus naturā confideramus: (ciendum quòd folia ejus noduconniveant, & oriente fble iterum fe aperiant, meridie planè explicent, & hinc iterum paulatim in noftem fe componant, inftar *aArbvris dormientu* à Theophrafto apud Libavium defcriptas: ita ut haec Arbor dormiens nuncupari posfit; nifi fortè quis objiciat,Arbores plurimas leguminofas ejusdem effe naturae, ac proinde idem vendicare fibi nomen pofle.

MIMO-

ARBOR SILIQXJOSA BRASJLIANA.SILiauA TOR-TUOSA PUTRESCENS, FB.A-XINELLA FOLIIS.

iESCHYNOMENE SPINOSA PRIMA, SIVE LATIFOLIA BRASILIANA SILKQUIS RADIATIS.

Cap. XVI.

DE *JEſchynomene ſpinoſa*, **camporum Americas** meridionals, floribus abundantisſimorum, ſummo delicio, ac noſtratium hortorum inſigni miraculo, nullibi plura genera ac varietates, quàm in fertilisſimâ reperiunturBraſiliâj quarum quinque jam tantùm, ſpinis horridisſima, taſtâ breviter ſextâ Africanâ, inferemus mentionem.

***JSJibynomene Jpinoſa prima,* à nemine adhuc** depidſca, ac raritate omnibus antecellens: Planta eſt fruticelcens, *Canles* ramosqj proferens pallidè virentcs, quadrangulares, fragiles, medullâ niveâ refertos, & in angulis denſisſimè ipinarum vallo lutearū munitos. Hi alternatim per inter^ ſtitia uncialia longiorave, *Frondibw,* (asqub ac rami) quadrarigularibus, ſpinoſisqi ornantur: *qnx* in extremitate fermè, in duas ſemunciam vix attingentes expandun^ur ſuffragines, quarū ſingulae, *foliolii* utrinq; duobus, averſa partehirſiitis, adversa verb glabris Sclaete viretibus praeditae, Senae haud mihoribus ^ nee disſimilibus;, excepto, quòd altera eorum pars alteram longitudine&latitudine vincat,&interius ſboliolum inferius, multb brevius ſerhper be longè minus obſervetur: cujuslibet folii longitudinem, nervus

vus erectus, fiiperiqji tamen latcri propius, quàm inferiori transit,coftas quasdam femiluna-ris figure, in inferiori latere,cum venulis parvis in utroque fondens. Inter frondium appendi-ces, pilis rigidis exafperatas,petiolus,vel iblita-rius tantùm (vel fubinde plures fimul jun&i) angulofus,tenuis,uncialis longitudinis,atq́j fpi-nulis multis praeditus exitj *(jlòbulum* (ustinens villofum, Acacias dimidiò minorem, ex innu-meris tubulofis flofculis,ftaminula pallida emit-tentibus, purpurei coloris, & fquamulis com-pluribus pallidiufculis fpinofis, qonfarcinatum. Quem *Siliqua* tandem fiibfeqvuntur membra-naceae,novem,decem, immb & duodecim, ift orbem, Glycyrrhizae Diofcoridis inftar, dispo-fitae,longitudine unciam fuperantes, pallidi co-loris , & pilis longiufculis *hirix,* circumq́j mar-gines longioribus, veluti fpinulis, radiatas: *hz* per intervalla* funt tumidimculas, depreflae inter-ftitiis, ac Securidacae inftar geniculatae > de qui-bus, femine maturo, filum, utrumq́j latus fim-briae inftar cingens, folvitur, & filiqua ipfa dis-filit, in capfulas quatuor aut quinque parallelo-grammas, in fingulis *Semen* unicum compres-fum, olivacei coloris, & figurae ovalis, Acacias quadruplò minus, continens, cujus utramq́j ft-perficiem area circularis pingit.

JEfchynomene haec i Marcgravio, nomine /«-^«m"-oww^oBrafiliQnfibus, inHiftorii Plantarum, LibroII.Capite V. pagina64. defcripta? eft *h-queri,* aliis *Caaeo,* five Herba cafta vel Mimofa prior, *ExcettentisfimiTifonis,* de Medicina Brafili-

enfi

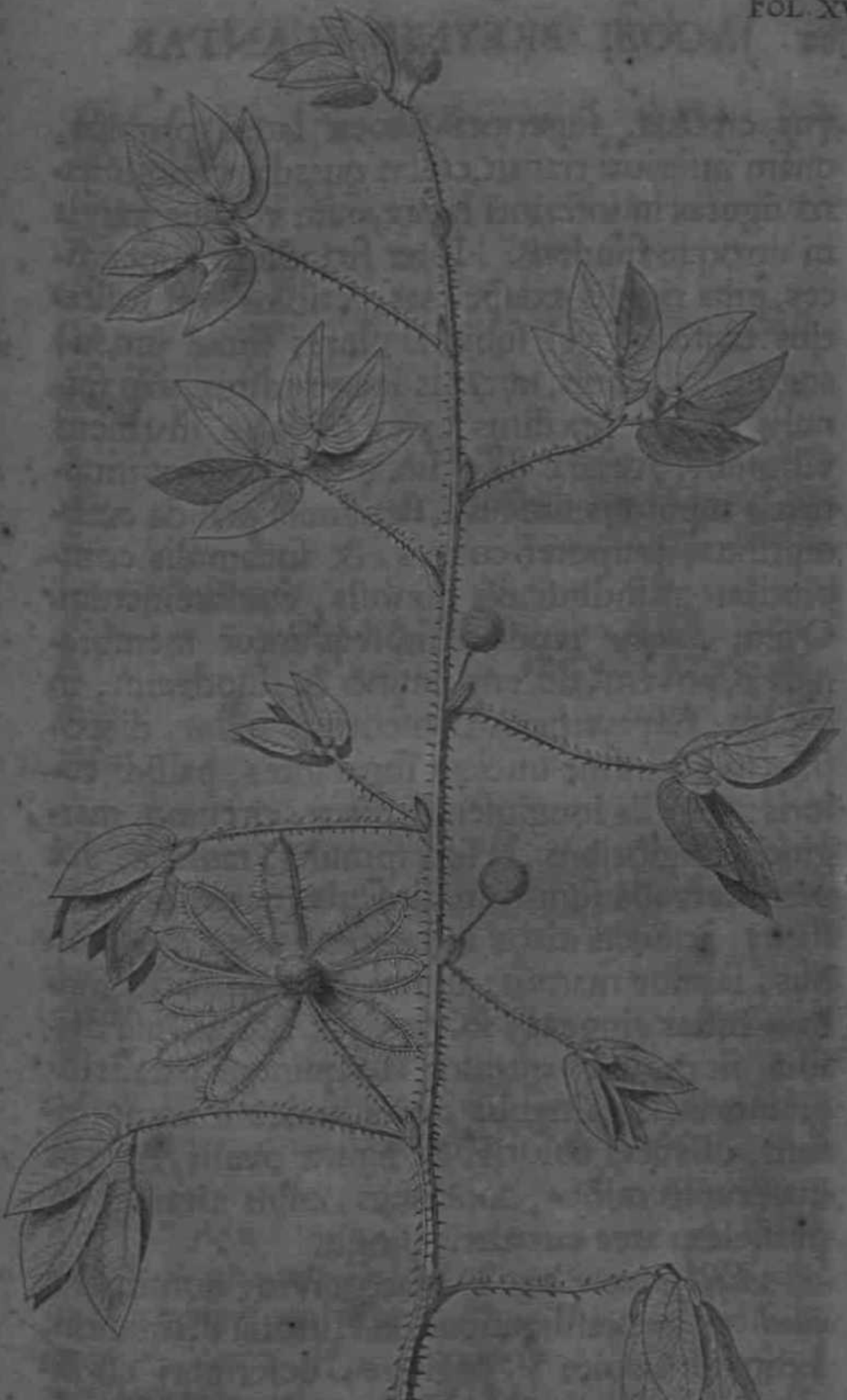

MIMOSA SPINOSA PRIMA,
S. BRASILIANA LATIFOLIA
SILIQUIS RADIATIS.

enfi, LibroIV.Capite9<5. paginâ 117. quoad de fcriptionem.

Caeterum, quòd hujus Plants ftondes *&c£o*-liola concernit,tàm admiratione dignae flint naturae, ut non folùm vefperi&no&u, Arboris dc more dormientis, led *&c* omnibus diei horis fefe celerrimè reclinent compliceritque, non aliter ac fl flaccefcerent, quando vel baculo, vel manu leviter laltem tanguntun paulo pofl: autem in priftinam formam rurfiis fe erigunt, non fecùs ac fi fenfu praedita eflent; unde &c *hx* ejusque generis plantac, à nonnullis Herbas fenfitiyae, quamvis contra Gvillelmi *du Vd* calculum, appellantur. Caufa autem mirificas jam didae proprietatis, nonnullis adeb difficilis fcrutatu vifa\ ut Philofophum etiam quendam Malabaricum, dum nimis curiosè hujus plantae naturam obfervare cupiebat, amentem effe redditum ferant; idem penè pasfus, guod de celeberrimo Ariftotele perhibetur, qui cùm fluxum & refluxum maris capere non potuit, fe ipfum in mare prascipitavit, quò ab eo caperetur. Alii eandem nimis Jevem judicant, ficutiBbntius diligentisfimus, illam cum Cucumeris Afinini fru&uum.naturâ comparavitj qui maturitatem adepti, levisfimo attaftu à petiolomagno irnpetu ftrepituqj folvuntur, ac femine & aquâ contentâ fe exorierant; fed illud profedto flatus, quô repleti funt, conciliat 5 cùm alia fit *JEfchy*-wGwewejjnerviSjfibris, valvulis, geniculis ac poris hoc perficientis,conditio. Plura qui de *JE~fckynomenes* frondium foliorumque motu fcire defiderat,confulat JuiiiCaefaris Scaligeride Sub-

tilitatc adCardanu, Exercitationem CLXXXI, Diftin&ionem 28. Gvillelmi *du Fal* Philofbphiam Plantarum pag. 210, & fequentibus. Athanafii Kircheri, Mundum fiibterraneum, Libro XII, Scftione quarta, Capite V, pagina 418. Honorati Fabri de Plantis, Librum fccundum, Propofitione CLXXIX, p. 8$. Roberti Hooke Micrographiam, Obfervatione XVIII, pagina 116. Marcelli Malpighii Anatomes Plantaru Ideam, pagina 3 > & 4 5 ac Henrici Regii Philofbphiam Naturalem, Libro 4, Capite XVII, pagina 39O> 391,392,cujus opinionem, Ledorem laborc evolutionis fiiblevaturi, ad verbupa fixbjunximus.

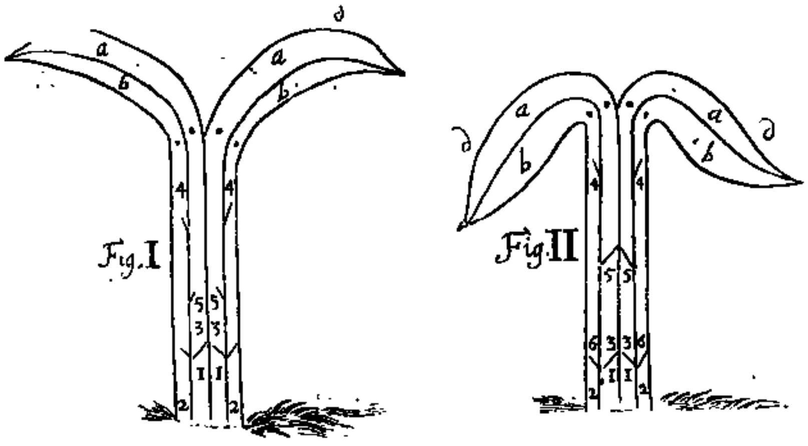

„ Hsec planta, dum viret, 8c in terra fubfiftit,
>, folia ad certain altitudine ut in figura I, habet
»ere<Sta&expanfa. Si verb quisquam ejus folia
>, vel levi maniis conta&u attingat^mox^anquam
,,lensus motusqj facultate praedita, folia fiia, ut
„ in Fig. II, ad magnam humilitatem demittit.
,,Eaque, fiibduda attingentis manu,paulatim

,,poftea

poftea fpontaneo motu in priorem altitudi-,,
nem, Fig. I, eriguntur.

Eaque omnia, per mufculos five fibras, 99
nervos, fpiritus, valvulas 8c poros, hâc ra- 99
tione fiunt: Primùm, quia nervi interiores,,
1.1, qui in fiiperiores foliorum mufculos vel fi- „
bras *aa* fpe&ant,fiint latiores,quàm nervi ex-,,
teriores 2.2, in inferiores foliorum mufculos „
vel fibras *bb* fpe&antesj idcirco fpiritus five,,
halitus ex terrà *c*,per nervos interiores i.i,ut-,^
pote latiores, copiofiùs in foliorum fibras fii-,,
periores *a a* influentes, 8c propter fitumvalvu-,,
larum 3.3, furfùm fpedtantium, in terrain redi- 99
re nequeuntes, dilatant illas fecundùm latitu-
dine, 8c abbreviant fecundùm longitudinem;,,
eoque erigunt folia */*/,quibus **illas** flint infcr- 3>
tse, ad illam altitudinem, quam articulatio vel 99
flexibilitas, circa pun&a____exiftens, permit- »
tit. Hue accedit, quòd hàc mufculorum fiipe-,,
riorum inflatione, & foliorum erecStione, ha- 37
litus, qui in inferioribus foliorum mufculis fi-,,
ve fibris *bb*, exiftunt,premantur5 iique preffi 99
cogantur aperire valvulas 8c poros 4.4, ex ner-,,
vis anguftioribus 2.2, in nervos latiores 1.1,
fpeclrantes 5 atque ita, cum aliis halitibus in la- 37
tioribus nervis 1.1, exiftentibus,iafiiperiores,,
foliorum mufculos *a a* transire, eaque furfum,,
attollere j idque tantòmagis, quia valvulas in-,,
feriores circa 1 & 1 atque 2 8c 2 exiftentes,fuo,,
fitu furfum fpe&ante halituum in terram *c* de-,,
fcenfum impediunt. Spiritus verb, ex terrà *c* „
copiofiùs 6c fortiùs per nervos interiores 8c *,
latiores 1.1, afcendentes, non patiuiitur vaLa>

,,vulas 5-5, ex nervis latioribus in anguftiores ,,fpe&antes aperiri, halitusque per eas ex latio- ,,ribus nervis 1.1, in anguftiores 2.2, transire.

,,. Cùm autem fuperiores foliorū partes circa ,,*/y, ex.gr. Fig. II,manu attinguntur, tùrn fpi- ,,ritus, in fuperioribus illis foliorum.partibus «ex illo conta&uvehementiùsagitati, tendunt, ,, per nervos interiores latioresque 1.1, deor- ,, linn 5 eoq́j aperiunt valvulas & poros,qu« fiint ,, circa 5.5, & ex latioribus ac interioribus ner- ,,vis in exteriores anguftioresque 2.2,fpedant> ,,per easque,cum propter obftaculū furfum Ifpe- ,, ctantium valvularum 6.6, nequeant defcende- ,, re, afcendunt 5 clauduntq́; fuo afcenfii valvulas ,, 4.4, ex anguftioribus nervis in latiores fpedan- ,,tesj atque ita neceffarib transeunt in inferio- ,,res foliorum mufculos five fibras *bb;* easq́jin- ,,ilando, & fecundùm longitudinem abbrevian- ,, do, fledunt folia versùs inferiora, quantum ar- ,,ticulatio vel flexibilitas, quse eft circa pun&a ,,adfcripta .... patitur, in fitum fc. & figuram ,,quamFig. II. exhibet.

,, Poftea verb cùm folia ifta ita, ut Fig. II. ,,oftendit, funt depreffa, & manus ab herbà ,,eft ablata, halitus per interiores latioresque ,, nervos 1.1, valvulasque furfum fpecliantes »3.3, copiofiùs, quàm per exteriores anguftio- ,,resque 2.2, ex terrà *c* in caulem afcendunt? ,,eoque claudunt primb valvulas, qua; circa5.5, ,,exiftunt,atq́j ex latioribus & interioribus ner- ,, vis in exteriores 2.2, (peccant; progredien- ,,tesqj.porrb ulteriùs,traaseunt in fuperiores fo- ,,liorum mufculos *aa, cosquc* inflando, attol-

lunt

. luntnonnihil folia, quae erantdepreflWij **prc-,,**
muntque iftà foliorum aliquantà fublatione,,
halitus copiofos in inferioribus foliorum mu- „
fculis *b.b,* exiftentes j iique prefli aperiunt in,,
anguftioribus nervis 2.2, valvulas ex exterio-,,
ribus nervis in interiores fpe&antes 4.4, trans- „
euntque in nervos latiores & interiores 1.15 i- „
bique cùm propter vehementiam halituum ex,,
terrà *c* copiofìusin illosexhalantium,&valvu-3,
las 5.5, in anguftiores nervos fpe&antes, clau- „
dentium, neque defcenderc, neque adlatera,,
transire queant; à copiofioribus halitibus, in „
nervos illos interiores & latiores perpetuò a- „
fcendentibus,determinantur neceffariò in fupe- „
riores foliorum mufculos *a a;* quos,cum hali-*yy*
tibus ex terrà per latiores nervos afcendenti-*yy*
bus,ingrefli, attoUunt folia, fecundumfupe-,,
riores partes *a a* halitibus copiofioribus reple-,,
ta, fecundùm inferiores verb *bb* inanita,in il-,,.
lum fitu, quern folia antea habuerunt,qualem-,,
que figura I hie nobis oftendit. „

iESCHYNOMENE SPINO-
SA SECUNDA, SIVE FO-
LIOLIS ACACIA LATIO-
RIBUS, SILIQUIS LON-
GIS HIRSUTIS.

Cap. XVII.

SEcunda, Radice loi^i, crafsà, tortuos4, cxtùs e, fufco fubluteà,intiis albà,odoris **fortis** in-

 ftar

ftar Raporum, nititun ac ea ferme, c\fxkprima9 facie excrefcit, quanquam major, ramisque pluribus, versus humum magis inflexis: quibus *Frondes,* per diftantias plerumq, laxiores, alternatim etiam dispofitae, adnafcuntur 5 palmares, fesquipalmares, quadrangular, tenues atque fpinofae > 'a medio usque ad extremum Suffraginibus qpatuor, fex vel o&o biuncialibus praeditae, *foliola* continentibus complurima, fiimmo ordine & pari femper numero, flbi dire&e oppofita, laete virelcentia, Acaciae Farnefianac latiora; quorum fingulorum medium, fed fuperiorem propius marginem, quam inferiorem (de more omnium plantarum Afchynomene di6tarum) tcner permeat ncrvulus, venulas teneriores, vix confpicuas, fpargens.

Hae *Frondes* in modum *jEfcbynomenes prim* >* tarn celeris fubtilisque funt iensiis, (fi ita loquiconcesfum) ut etiam leviffimo attaclru, tam femetipfas,quam earum fuffragines, &fuffraginum foliola, ocysfime ad fpectatoris admirationem, immb Sc ad ftuporem animi, ita contrahant complicentque, quafi vita &c fingulari abominatione illarum rerum, quibus attre&antur, praeditae. Ad miraculum hoc, contra6bione 5c expanfione nervorum perficiendum 5 tam pediculus frondis, quam ejusdem fuffragines, in imo prope exortum, notabilibus 5 6cpedunculi foliorum vix conlpicui, occultis geniculis, adeb concinne & fapienter, a Natura funtinftru&a^ut hoc ipfo, ad artificiofisfimse rerum Magiftrse induftriam & fubtilitatem incomprehenfibilem, fiimmis laudibus evehendam exciteris.

Flofculi

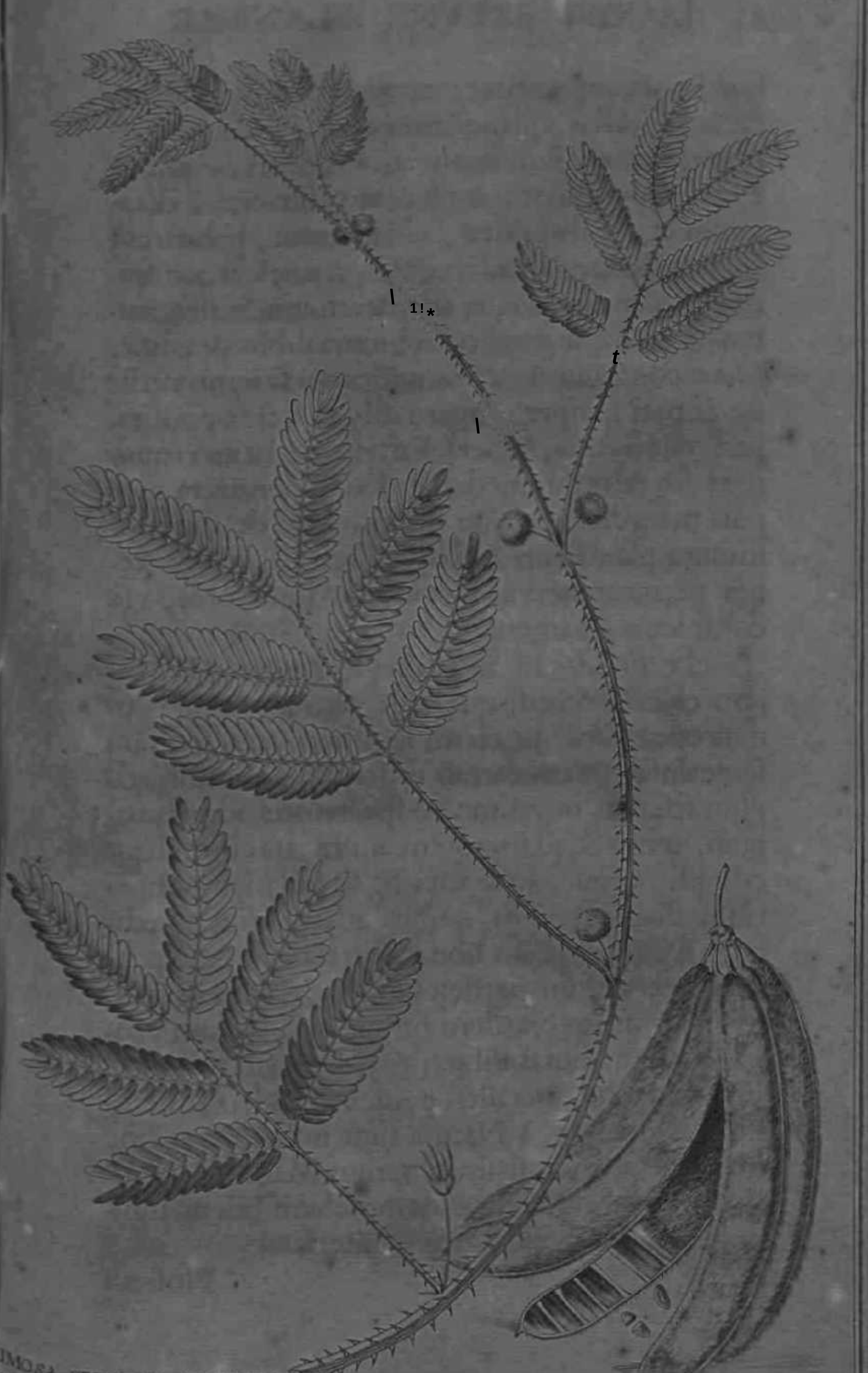

IMOSA SPINOSA SECUNDA,
OLIOLIS ACACIÆ LATIORIBUS, SILIQUIS LONGIS HIRSUTIS.

J. Sool. Sculp.

E

. • *Flofculi* vel coloris incarnati, vel ex coeruleo purpurantes, pediculis tenuisfimis hirfutis, è ramorum lateribus, inter appendiculas frondium prodeuntibus, innafcuntur numerofi, in globulum iJLfchynomenes primas fimilem congefti, folio unico tubulofb, ftaminula pallida infbar floccorum gerente, conftantes. Hos excipiunt *Siliqu** longae, hirfiitse > quarum unicuique loculo, *Semen*, circulo in ungvem (juxtà harum Plantarum, atque Acacias feminis natuiralem tesferam) duclro, minus quàm fpinofe Afchynomenes primae inefl: nigerrimum 8c fplenàens. Quòd nitratâ in aquâ priùs rnaceratum,dein tepore verno terras commiffum, 8c fub pileo retentum vitreo, laetè quidem egerminat, fed rarb ultrà pedalem asfiirgit altitudinem, floribusque admodum avarè autumnat, ad hyemem autem cura nunquam pervenit, quamvis perennis in Brafiliâ, ubi ejus uber proventus.

JEfchynomene vcrbjfpinofa nofkxn fecunda,e{k Caaeo feu Herba viva prima Marcgrayii in Hiftoria Plantarum, Libro II, Capite XII, pagina/j. Quae *Caaeo five* Herbas Caffae fpecies prima (quà defcriptionem 8c iconem) Domini Pifonis,in Hiftoriâ Naturali 8c Medicâ Indiae Occidentals, Libro IV, Capite XLI,pagina 201, 202$ ac *lu* queri?*aliis *Caaeo* fpecies prior, quoad iconem, Sc pollerior, quà defcriptionem, ejusdem Pifonis de MedicinaBrafilienfi, Libro IV, Cap. XCVI. paginâ 118.

iESCHY-

JESCHYNOMENE SPINO SA TERTIA, SIVE FOLIO- LIS ACACIA ANGUSTIO- RIBUS, SILIQUIS PAR- VIS ECHINATIS.

Cap. XVIII.

IBi & *tertia,* validioribus fpinis undique *hot-tens* nafcitur Frutex, Rofarum magnitudine; ramis multis,rotundis,hirfutisfimo cortice a-trorubenti obduftis: quos *Frondes* nullo ordi-ne & tetnerè nafcentes, fescunciam longae, *te-*nues, hirfutxque ambiunt; fiibtùs adexortum, duobus hamatisque fentibus armatae, & fuperiùs in quovis latere, quatuor aut fubinde quinque fiif&aginibus, *foliola.* obfcure virentia, Acaciae anguftiora habentibus, densè adeb in orbem a-latse,ut flabellum è plumis confe£tum perminu-tum, non malè exprimere videantur. *Cflobur los* fecundas fert minores, flofculis rigidibribus & magis patulis congeftos s ternos, fenos, vel nonnunquam plures umul jundos: quibus *Silt' qua* fuperveniunt, pilis rigidiis echinatae, tenu-es, in tres diftindae loculos 5 quorum flngulis, ilngula *Semina* praxedentium paria, fed aliquan-tò minora, coloris ex fpadiceo fufci, iriclufi-Horum non exiguam cbpiam a *Carolo Chyvri p.* ># Anno M. DC. LX. dono accepi:. de quibus quaedam *eZMagnijico, ^(obilisjimOjAmplufimok Dorni* no "BE^fA^MI^* **engdfctt** *Confuli ac Scholar* cha htijus Vrbis meritisjimo, &• Viro jane omnigena re**

runt

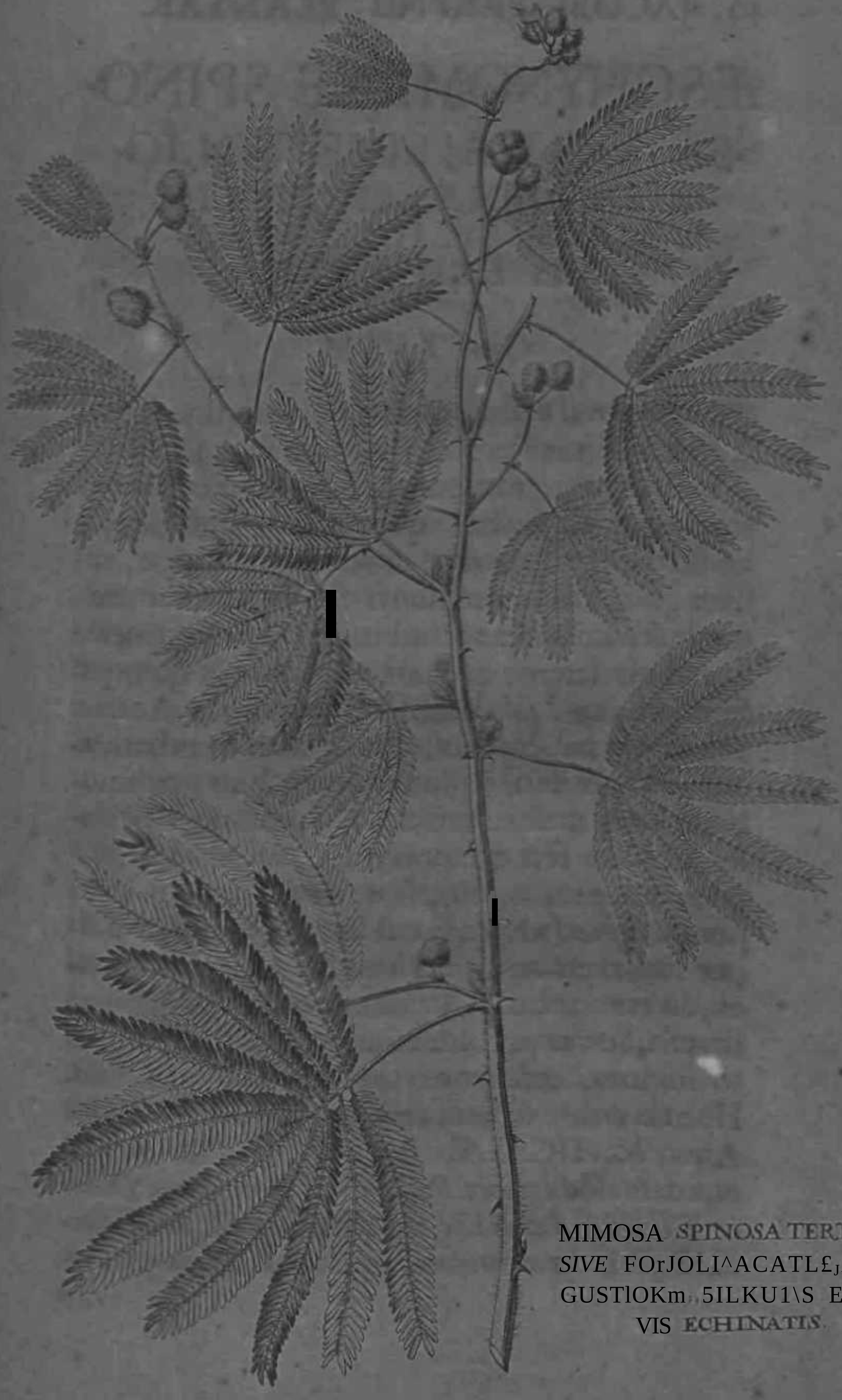

MIMOSA SPINOSA TERTIA SIVE FOLIIS ACACIÆ ANGUSTIORIBUS, SILIQUIS PARVIS ECHINATIS.

urnfcienttâ inftruBisJimo, Tatrono meo Jtngulari, com-miüiicavij quorum unum protulcrat plantam,« quse proprietatem fiiam mirabilem, non fine in genti dele&atione *2s(ol?ilisjimi Cuhori** demon-ûravit.

Ethxc quidem eft ilia *jE/cbynomene (qnx Caaeo* feu Herbae vivae tertia {pecies Marcgravii: ac /«-f«er/,aUisC4<Wpofteriorfive fccunda(quâ iconē) D. Pifonis, de Medicinâ Brafilienfi, Libro IV, Cap. XCVI, pag. 118 > atque in Hiftoriâ Naturali & Medicâ Indias Occidentalis Libro IV, Cap. XLI, pag. 203.) cujus ego femen cuidamConfingvineorum meorum tradidi, è quo Planta pfogerminavit j adquamaudaculahilarisque, fed honefta puella dedu£i:a,cùm ei fignificaretur,iftam plantam tàm mirae eflè proprietatis^t fi deflorata, folia ejus leviter faltem Attingerct, eadem fè mox contraherent, ac fi planè periisfent: dumque lepida ilia &fvavis adolefcentula, in animo cogitans, ifthaec per ludum & jocumprolataj folia audaciter & intrepido animo,dextrâ tetigit, verùm momento oculi evidenter cernens, ea fubitò moveri & contrahi, ita rubore fiiffufa eft, fudorque toto pasCm vultu concidit,ut planè infeia eflet,quid rerum agendum, &penè in eas cogitationes deveniret, plantam illamfecretum&occultum fvavi-ura detegere pofle: propemodum fermè ac Indus iUe,qui^//w (animalcula fiint Cuniculis finailia, fca muribus non majoras Nierembergio teftc) aliquot numero aflàtas, cum folio Arboris *Copeja* cui numerus *Ftiarum* inferiptus, adHifpanum quendam deferebat, verùm conficiendo i-

F ter,

ter, five fame five gulâ impellente, tres ex iis de- •voraverat; quòd cùm ei Hifpanus exprobrarct, indicaretque allatum folium fibi omnia patefe-ciflè atque indicâffe, illi reinon folùm fidem tri-buit, veritatem fafliis 5 fed & alios Indos, qui-bus rem geftam narrabat, ab ifti Arbore, ut fibi caverent monuit. Unde apud iftos fama exor-ta, Arborem *Copejam* cumHifpanis colloqui, eis-que omnia & fingula Indorum fada prodere.

Inquâperridiculâ Indorum fimplicitate ma-jor tamen integritas tfiodeftiaque occurrit,qi^àm in quodam hujus loci, cui eandem hiftoriam **cum** ***zAmygidi JEthiopicte, (*Arboris campborifer* faponica, jEfcbynomenes prirna &* (fenmi noBuo* lentUy*** in alicujus gratiam ex mariufcriptis meis in calamum (*ci* tamen lege, ut i me fibi credita tamdiu, donee Opulculum hocce meum in lu-cem prodiiflet, filentio involveret) diftâsfem-' ille autem'amevix discedens,feDo6toremfurn-mum fore putavit *y* fi commiflà fibi de labore meo ebuccinaret, haud fecum reputans, Stru-thionis fe exornatum pennis, nihil minus quàni Struthionerti efTe, quin immò potiùs tanquam fbrex fiio indicio fc prbdidit, & aperuit fc non nifi alienâ vitulâ arare polfc.

ÆSCHY-

JESCHYNOMENE SPINO-SA QUARTA, SIVE FOLIOLIS ACACIA ANGUSTIORIBUS, FRONDIBUS VALIDISSI-MAS SPINAS HABENTIBUS.

Cap. XLIX.

QVarta, Frutex itidemBrafilianus,fpinis adhue validioribus rufefcentibus paffim armatus, & altiùs, utpote in Oxyacanthae raagnitudinem excrefcens 5 cortice purpurante,lento, *&c* in ramis pilofb, tedus. Hujus *FrOndes*, feu *Folia*, Acacias inftar flint ramofa, ac obfervatione profeftb digna: illorum enim quodlibef5ex pediculo penè dodrantali, crasfo, lignofo, piloque abundanti hirfuto & rufefcente conftat,per intervalla femuncialia, ofto, decem aut duodecim paria SufFraginum, biuncialis longitudinis, flbi dire6tè oppofita^ habensj *qnxfoliolis* cotnpluribus utrinq? admodùm exiguis5denfiùs quàm congeneres omnes mirabiliter adeò pennatae,ut tanquaminalis avicularum pennulae appareant: inter cujuslibet SufFraginum paris medium, ex petioli fupinà & carinatà parte, aculeus longus & gracilis progeneraturj & in medià fuffraginum diftantià, utrinque ad petioli latus, crasfae, aduncas, Rofarum fimiles, validisfimaeque fpinae; eft modo, ut par femper fuffraginum , par fpinarurq, & par fpinarum, par fuffraginum (in medio3 ficuti didum, aculeum femper tenuem habentium) alternating ordine accu-

 ratis-

ratisfimo fe invicem excipiat. *Flofculos* fert {iii congenerum de more, in globuhim coagmentatos, fedmajorem; dein *Siliqv** hirfutae è floris centro^longisfimae progerminare ,feruntur.

An *Arbor fenfitiva,* de qua plurimum Reverendus Dominus Carolus de *%ochefort* , in Hiftoria Naturali Infularum America; mentionem facit j *iHos^uilBbmuma^ombre de T>ios usque Tanama* peragrarunt, commemorasfe, integr^s ibi darifvlvas, *Arborem* diftam *Senfitivam* fereites, quae tafta,magno cum ftrepitu folia *&c* ramulos erigat, formam globi repracfentantia>.

Cacterum an Herba viva alia fruticefcens, Lufitanis *Siha d' aAgoa* did:a, Marcgravii? (quae *Caaeo* fecunda fpecies, Lufitanis *Syha do Tray** vulgò dicl:a Domini Do6t. Pifonis, in Hiftoria Naturali &Mcdicâ Indiae Occidētalis,Libro t V, CapiteXLLpaginâ 202. quantùm ad defcriptionem attinet) cujus Siliquas à Domino Carolo ***Cbyvri* acceptas, in icone *jEfcbynmenes fpinofit fecund**** *9* propofiiimus.

^SCHYNOMENE SPINOSA aUINTA, SIVE FOLIOLIS ACACIA LATIORIBUS, FRONDIBUS LONGISSIMOS ACULEOS HABENTIBUS.

Cap. XX.

Q*Vinta,* Viri integcrrimi Dn. *Sevenbuyfme,* Pharmacopolas Cclcbcrrimi.ac Botanici cxi-

mii

ÆSCHYNOMENE SPINOSA IV, S. FOLIOLIS ACACIÆ ANGUSTIORIBUS, FRONDIBUS VALIDISSIMAS SPINAS HABENTIBUS.

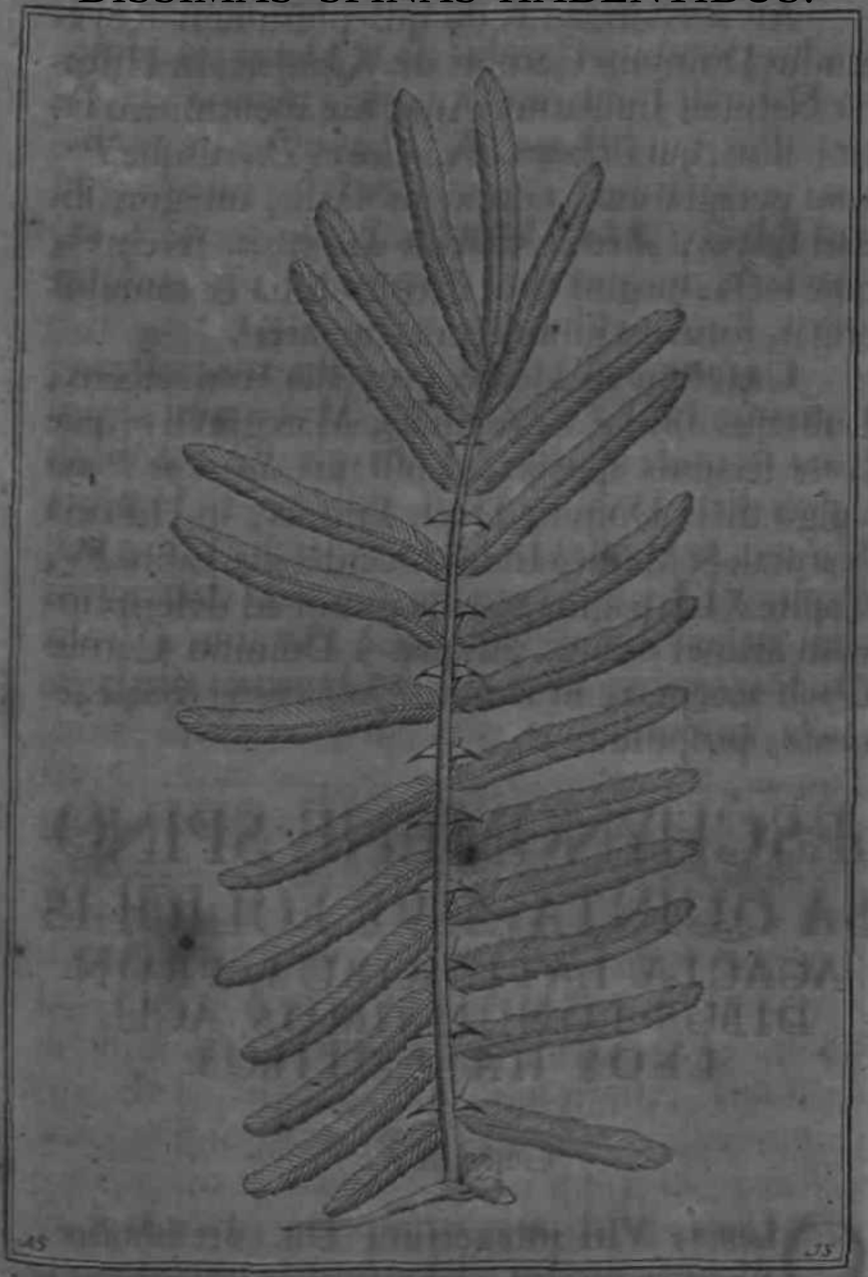

iESCHYNOMENE SPINOSA V, S. FOLIOUS ACACIyE LATIORIBUS,FRONDIBUS ACULEOS LONGISSIMOS HABENTLBUS.

mii Hagae Comitis, in horto, jam multos antè annos, ex ſemine Americano, oblongiuſculo, olivacei coloris, tàm feliciter exſtitit, ut intrà annum, ternos in cubitos,in Arbuſcula pulchra adoleverit. Haec *caudicem* habebat ligneum, rotundum, digiti crasſitie, & multis ſpinis deorsùmflexis rigentem: ex quo ramuliconfu* ſo ordine oriebantur ſpinoſi; *Frondibm* inumbrati frequētisſimis, ALſchynomenes quartae admodùm semulantibus, niſi quòd tenuiores, multò minùs hir(ùtae,ſpinisque minoribus ac infirmioribus, aculeis contrà altero tantò longioribus praedit® eſſenti 6c ſuffragines eorum,quae laxiùs diſpoſitae ^*foliolis* majoribus, iSLſchynomenes ſpinolāe ſecundae meliùs convenientibus, minùs ar&e pennata?. Hae *Frondes,* asquè ac antecedentſ taclrae, ut & veſperi ſinè cōtredatione, ſed tardiùs paulò foliola complicantes, ita deorsùm ſuffragines detorquebant,ſicutin icone alterations, perbellè demonſtratj in quà tamen foliola malè expanſa ₅ cùm complicata vel clauſa pida esſe debuisſent: aliàs frons utraque, ſtudioſisſimè caelata j in qua ſuffraginum etiam genicula accuratè ſatis exprimuntur.

Huic addendum viſùm fuit, *ſextum* adhuc ***jEſchynomenes Jpinoſe genus rarisſimum:*** **de quo ramus** circiter pedalis, Amſtelodami, quendam apudpi6torem, mihi conſpedus : qui (niſime fallit animus) Pariſiis in Horto Regip eundem *ſc* collegiſlè perhibebatj ubi ex ſeriſce Iiiſiilac *tZhſadagaſcar* delato, Arbuſcula haec rarisſima fuit educata. Hie verb ^*ms,* qui innumeris, onuiiumque latisſimis, ſed infirmis ſpinis,pallidi

 coloris

coloris alatus erat 5 Afchynomenes {pinofie fecundae ferine obtinebat *Frondes* > fpinis aūte nul* lis horrentes, nee foliolis dilute, fed obfeuriiis virentibus pennatas, quse, referente posfeflbre, hon minoris fuerurit motûs, quàm Afchynomenarum reliquarum frondes. An Arbufcula fenfitiva, in Horto Lutetian Regio vifi, magnique a> ftimata, Domini Caroli'*a %^chefort ?*

Prseter genera *Mfchynommes fupra enarrata*9 qu# fuâ prae aliis omnibus plantis, fingulari raraque qualitate & affedru, ingeniis excellentisfimis, c-gregias prsebent fpeculationes 5 plurima adhuc dantur, partim fpinis pungentia terribilisfimis, partim iis penitùs carentia : quorum pofteriorum, tria praeprimis Americana, cum ftudlu A-fiatici in Horto noftro ficco occurrunt^.

PRIMUM GENUS,

Jive

JEfcbynomene mitis prima, velpotius' Herb A Cafta Americana , folio/is Acacia latioribus 9Jiliquis latis compresjis major thus.

CUbitalis ferme altitudinis eft Planta, *ramis* multis fature viridibus 5 ad purpureum aliquando tendentibus: in quibusFroWejmagno numero, ejusdem pene formae, cujus Afehynomenes fpinofiefecundae fpedantur 5 nifi quòd tardioris fint motûs, ac aculeis omninb cjtreant, earumq,- (uffragines five pennas foliolis obfeuriùs virentibus^purpureo quodamfiibinde variegatis colore,cbmpoutae. Ex frondium fedcpediculus exfurgit fesquiunciarū nudus^cujus cacumini/7/^ *res* infident tubulofi, in fpica, Pimpinellas inftar, globosâ

glbbosàcondenfàti: *his* evanidis apparent *Siliqua* novem,decem pluresye fimul jun6fca3,unciales, membranaceae, fufcas , compreffae, Geniftae haud multùm abhorrcntes, tot *in* utroque latere cx-trinfecùs tuberculis praeditse, quot *femina* numerantur intrinfecùs, quas nigra, form4& circulis Afchynomenes {pinofae fccvindas paria^.

An Herba lenfitiva prima Infulae *Tabago,* Domini *k [c]R$chefort!*

Abundanter provenire dicitur *mlZarbadosZc* aliis Infulis Americanis, indc Siliqua & Scmina Anno M. DC. LXV. *^fmplisfimo Domino fobanm Commelyn* allata, qui eadem mecum participavit.

SECUNDUM GENUS,

Jive

jEfchynomene mitis fecunda, vel potius Herba Coft a Zeylanica ,feliquis latis compresfis minoribus.

HUjus Siliquauft ab *ExceUentisfimoDommo Sy.* *Fautore plurimà obfervantia colendisjtmo9mihi* humanisfimè, cum maximo animi mei prolubio communicataeft, fequenti additâ relatione.

Transmitto *Siliquam jEJchynomenes ex Zeilan,, Infulà filiquis parvis Domini* Z). *Hermans,* àBrach-,, menibus *Ladfchini;* Malajis verb *Totta Vaddi»* di&a?, quas cum quinque aliis, uni adnata fue- „ rat petiolo 5 è quarum fcminibus, planta hdc „ anno eleganter nobispropullulavit, Mimofe,, minoris haud abfimiiis facie & motu, quae cũ5> inopinato unicae noclis cafu cxaruerit,nee fie-„ cari, nee depingi potuit. „

Siliqua

Siliqaa verb, qua ex fpadiceo fufca, nullis articulis intcrceptaj &JW?iquodafrervo,Hei> baeCaftaeprimae pcrquamfimilia lunt; nifiquod non majora, quàm in icone Mimofae non fpino-*(x* Zeilanicx tub numero 2. exprimuntur.

TERTIUM GENUS,

Jive

7JT>Schynomenemith Americana,foliolis Aacitetgu- / I ' Jiioribusy Siliquislongis anguflis, femine quadrat-gulari;* cujus Semen *k 'Dornino.Sevenbuyfen* accepi: eftMimofaltalica five Herba viva fpu-ria, Hyacinthi Ambrofini, in Phytologiae Par-tis prima?, Tomo primo, pagini 3 5 9> & 3*60.* de-lineata-?.

QUARTUM GENUS,

Jive

jEfchynmene mitis ^Americana 9 foliolis Aca-cia breviaribus.

A Rbufculaeftrarisfima, in Corocao Infula XXnafccns, *Frondibus* Acaciae, in quibus *folioU* breviora, pedunculis longioribus quàm o-mnium Afchynomenes generuminfidentia,cer-nuntur. ^/oWo/uberrimos, Afchynomenes i^)i-nofaetertiae fimillimos,flolculis veròmajoribus, elegantioribus, paucioribusque compofitos ge-rit. *Siliquarum* figura nos latet.

ADDITAMENTUM-

A Ntequamverohuiccapiti Colophonemim-Xxponam, non adeb inutile reor, hoc loco etiam piucis *jEfcbynomenen Antiquorum* tan-gere^equaitaLibro^Hift. Plant.Cap. 3-fcri-

pfiflfe

pfiſſe videtur Theophraſtus. *3\(aſcitur circa,,*
<£A4empbimpeculiaris quxdam materia **(Gaza ver-,,**
tit: Gvilandinus autem quiddam: Ptinius ma- „
lè arbor: Bodsetis à Stapel optimè Frutex vel,,
Herba) ***non folds, vel rarnis, vel tot â formâ peculiare»***
quid fortita,fed eventu. Quippefaciesejusfpinofa: Foli- **„**
umFilid fimile. {•nrl^m: **ita& Gaza. Plin.legit „**
tsTZfji?3 **id eft, pennis.)** ***Sed qvum ramulos quis-,,***
quam contigerit, folia veljAti are/centia&-/angvefeentia
contrahi ajunt, (**vulgata ex. habent** ***oXp<t\j\tvóp£i/cc;,,***
Gaz. legit !7raj>|3Ai>vo/^va: namhebetatacovertit, „
duro fenfu.Leg.&pavo«i/<fieva. cumScaligero oba- „
refacla) ***deinde paulò poft ad vitdm redire &• vivere.*** **„**
Et Plinius, qui Libro XIII, Capite 10. halliicinatus eft, dum ύXij^a Theophrafti, cum aliâ quadam arbore, ab eodem Autore, poft *vfa\fJA* memoratam ftatim defcripta, confunditj Afchynomenes etiam Libro XXIV> Cap. 17, brevibus hifce verbis. injecit mentionem: *aJfdjecit his* 39
(tApollodorusasfeBator ejw herbam jEfchynomenen,quoniam appropinquante ntanu folia contraheret*. 5 9

Aft ***Theophrajli Tlantam fpinofam Filicis folio,*** **ab** *jEfchynomene Tlinii* feparare nonnulli volunt j cum contrahi non fcribit folia Theophraftus, (fi Gazam fequatur) led exficcari aut hebetata concidere. Si autem contentam in Johanne Bauhino verfionem,à nobis allegatam, quin & faibendi genus, quo naturaMimofae à multis exprimitur, trutinaveris 5 haud difficulter conjicies, aliter5 guàm leguntur, intelligenda Gaza? verba. Nos **igitur** ***Tlinii RJchynomnen,*** **ac** ***Tlantam Filicis*** *folio Théophrajli,* tarn diu unam & eandem cre-

demus , donee Apollo aliquis;. differentiam earum dilucidè nobis oſtenderit.

Jam verb quaziritur, qualenam *JEſchynomene Fetemm* genus ſit plants? hoc perdifficile declaratu, propter brevisſimam Antiquorum deſcriptionem. Ex quâ tamen colligere tantum licet, Plantam eſſe, cujus facies ſpinoſa,foliumque filicibus non abſimile, quae, ſi quisquam ramulos eorum contigerit,velutiareſcentia & langveſcentia ſe contrahant. Quâ cum nulla plantarum, mihi cognitarum, convenire meliùs videtur, quàm *Caaeo* Braſilianorum: cujus genera plurima ſpeciesque ſpinoſas; ac foliis pennatis Filici ſimilibus, appropinquante *($ Tlinii verbis utamur) mma* **ſe contrahentibus, dotatae** ſlint: quaproptcr etiam *jEſcbynomenen* in* digitare decrevimus. Haec leguminoſa eſt Planta, Floſculis tubuloſis 5 Siliquis articulatis, (&> ſi eidemHerbamCaſtamnoſtram annumerare velis, etiam non articulatis) Semina in utroque latere ovali.circulo Acacias de more inſignita, con^ tineritibus. Dequa Arbores, Frutices & Herbal reperiuntur, eaque ſenſibiliter valdè, vel obtusè, immb Sc ſenſii (loquor metaphoricè) penitùs carentes. Hinc à quibusdam varia ſortiturnomina, *&c* pro diverſis habetur plantis: cùm tamen propter qualitatem & afFe<5tum, à ſuo averruncanda genere, tàrn minùs; quàm pruna ſylveſtria conſtipantia, à prunis domeſticis laxantibus, quae illorum clasſi accenſenda. Cui verb distingvere Aſchynomenen in diverſa leguminiim genera arridet j disjungat illud cum ſiliquis articulatis, à non articulatis; hocq;j *Her~*

bam

bam Caftamvocct^d differentiam alterius cui nomen *JEfchynomenes* tribuimus, ficque non adeo mihi reprehendendus videbitur.

Tantùm *dc JEfckynomeneAntiquorum₉oc* noltra, nomine aliàsMimofae decantatisfimà,quodetiam illi usque eò indidi; donee liberalitate *Zh^ohilis-Jimi, Excellentisfimiq\ DominiSyen,I!los,cumio\io₉* Siliquà *&c* Seminibus ad manus pervenère meas, Plantae alterius Hedyfaro clypeatoHerbariorum valdè affinis,cumqueMimosà Acoftse(exceptò quòd non {pinofa)meliùs, quàm Afchynomenc convenientis. Hujus Siliquae, Hedyfari clypeati non valdè flint disfimiles, ex fufco autem fpadiceae, minùs afperae,majoribusque difl:incl:a5 geniculis,infingulis Semen Hedylari clypeati quadruplò majus, 8c flavum cum tempore fpadiceum₃ nulliscirculis (contra Afchynomenes Seminis tefferam naturalem) notatum, concludens. Quod quidem terrae mandavi, fed irrito conatu, ita iit nihil ampliùs de plantà hàc rarisfimà in medium proferre posfim; nifi fingulari favore, fchema cum fequenti defcriptione accuratisfimà, *Laudatisjimus DomtnusSyen* nobis transmififlet, cui hoc nomine, Botanico dediti ftudio, condignas debent gratias.

MIMOSA NON SPINOSA MAJOR ZEYLANICA DOMINO HERMANS, *EXCELLEWTISSIMI DOMiy(7 SY£A(\,*

R*Adice* firmatur rotundà,&c fiibrùfa,quae pau-,, 16 infra terras fuperficiem, in tres qua-,, tuorve partes finditur, 5c rurfus poftquampro-,;

fundiùs

MIMOSA NON SPINO-SA MAJOR ZEYLANICA DOMINO HERMANS, EXCEL-LENTISSIMI DOMINI SYEN.

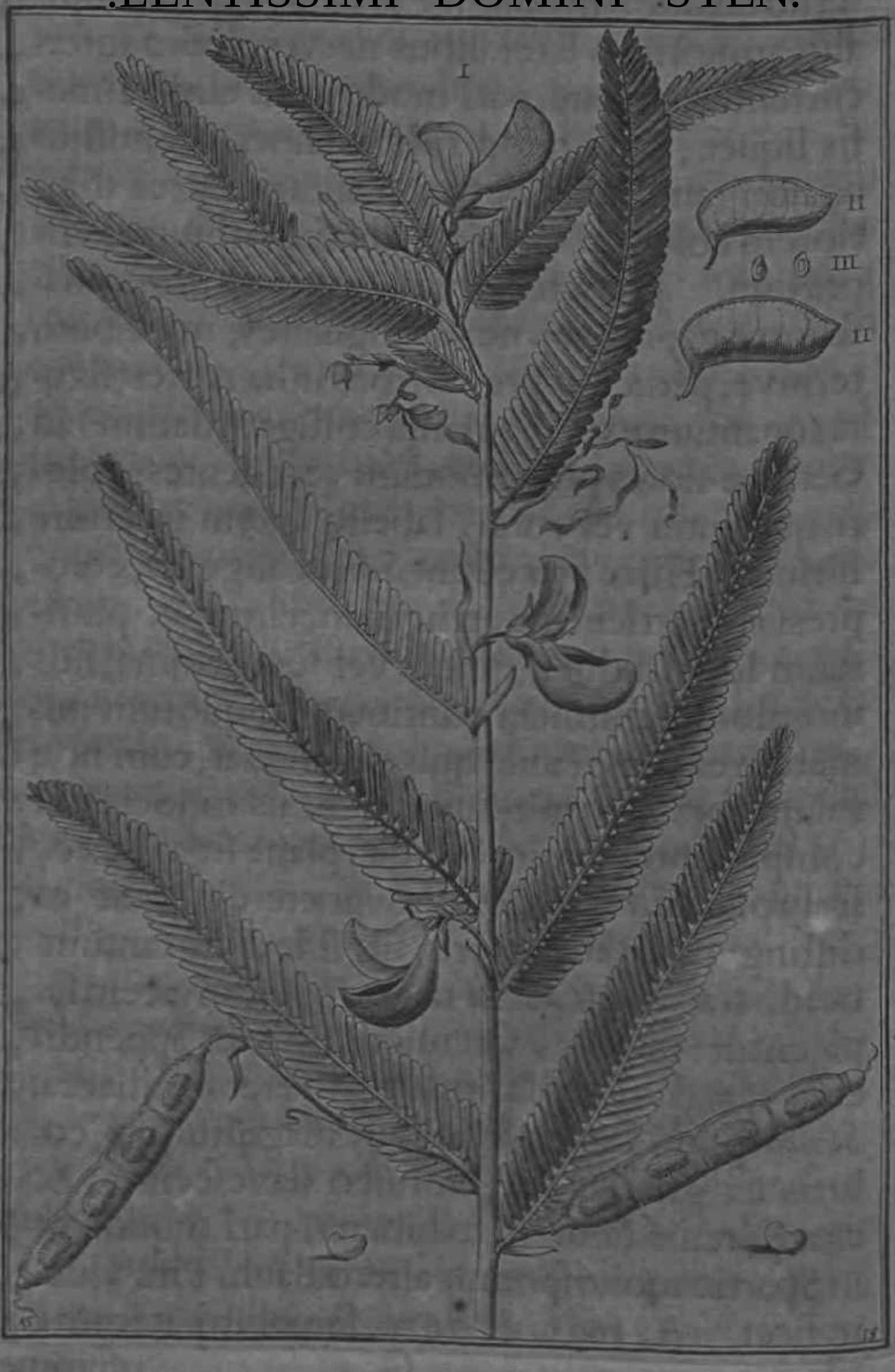

fundius delituerit,in plures fubdividitur,pau-,,
latimqucin capillamentacoloris albicantis de-,,
fink. Huic innititur *caulls* rotundus, concavus, „
mollis & tener,coloris dilutè virèfcentis,cui al- „
terno ordihe adnafcuntur *Folia* longa,ex plurimis „
aliis minoribus lateralibus nervo medio inter-,,
currente, conflata, pari modo ut in aliis Mimo- „
fis liquet, nifi quod folium hocce anguftius „
ac nōn ramofum, &totaplantapraetereà dilu-,,
tiorem colorem obtineat, fenfuq; obtufiore fit „
prcdita. Juxta foliorum exortum *Flores* ena- „
fcunturpapileacei,nunc fingulares, nuncbim,3,
tertiive, pediculis brevioribus inhaerentes^figu- „
ra (quantum ex llccà planta colligere datumj ad3,
Geniftaj flores propemddùm accedentes, colo- „
risque lutei vel aurei, labello autem inferiors,
hirfuto. Hifce fuccedunt *Siliqua* anguftaj, com- „
presfa & articulate, trium unciarum ut pluri-,,
mum longitudine, quinq; vel fex Semina, fuis „
internodiis diftinda continentes, quorum nu-,3
merumexternefacile quis diftinguat,cùm non,,
folum foras promineant, fed &iis in locis ubi,,
confpiciuntur femina, filiqua planè fit afpera & „
fcabrofa, articulationibus praetereà, qua ea,,
diftingvunt, tarn teneris, ut, fi leviter tantum- „
modo traaentur,facili negotio à feinvicemfe-,,
parentur: filiqua; extremitati infuper appendi-,,
cula qusedam utplurimum adhseret capillacea. „
^w^ipfumLentisferme eft magnitudine,co-,,
loris ex grifeo, vel fubfufco flavefcentis, & „
exaclre renis figuram exhibens, pari modo, ut,,
in Spartiomonofpermo alteroBauh. Pin. vide- „
re licet. A. 1675. & *1676*. femelatqjiterumè,,

„ ſemine nobis in horto AcademicoLugdunoBa-
„ tavo, & Praedio noſtro ſiiburbano, fuit enata :
„ Verùm,cùm admodùm ſit tenera, & non foliim
„ intenſiim calorem ,• ſed & ſolum apprimè humi-
„ dum amet, nunquam ulterius quàm ad pedalem
„vel paulòmajoremexcrevit altitudinem: con-
„trectata autem folia tàrn ſegniter contrahebat,
„ ut vix illud animadverti poſſet_>.

Semen ipſum ex *Ceylon*, inſula tOtiusOrbis lau-
„datisſimà, adnos transmiſerat *Eruditlsſimm'&*
„ *Diligenttiſimus 'Botanictts Dominus Taulus Herman r>*
9y*Societatis Indiae ^Sdedlcm Ordinarius>* addità ſt-
„ quenti inſcriptione; An *jEfchynomene Afollodorl* ?
„ *Herba<i5\£imoſa Zeylamca major, Dyabibala* Cinga~
„ lenſium, id eſt,Tamarindus aquatica 5 **Dya* enim
33 aquamdenotat,inquà naſci amat, & *HiembaU*
33 Tamarindum, cum quà folia fermè habet com-
33 rnunia-*.

Quibus hiſtoriamc5W/w^? *nonſpinoſe*9 ſeu *Se**
curidaca clypeata (quod nomen,Hedyſaro clypea-
to genuinum nomen nondum habenti, ad aliud
usq; tempus retinemus)/ore/«^o, *Lentis folia Zei-
lanic^y* Siliqua nonnihil,ſedfloribus,foliis 8c Se-
minibus longè ab ^Sfchynomene discrepantis,
ſimiliter concludimus.

Supereſt ut *Herbam Fivam*, & quidem hac vice
leviter, velutiextremodigitiapice tantùm attin-
gamus. Hanc juxta delineationemAcoſtae, Fo-
liis convenire cum Mimoſae non ſpinoſae Zeilani-
cæ apparet; ſi verb exanimenturFlores(de fru-
dibus enim & ſemine nihil liquet) tàrn à Mimo-
ſa, quàm Afchynomene longè eſt diverſa, ac
planta fortè Heteroclita habenda.

Et

**Ethoc, quantum*mihidc jEJibynomene, Mi->wfa> Herba Cajla, atj;Fi*ûa* conftat: qua dc matcria clariora forte *Vo&.cntztik Domino DoU ore Hermans,* nunc apud Indos degente, atq; commodiori, quàm nos, occafione Plantas perquirendi cxoticas utente, exfpe&anda-?.

^ EXTLICATIO TAZVLJE, in quazSMimofa nonSpinofaZeylanica exprimitur.

1. Mimofam non fpinofam Zeylanicam,
2. Siliquam Herbce Caftae Zeylanicse,
3. Semen Herbal Caftae Zeilanicae, indicat.

ET* *qvomam placuit in Tabula 2?, Siliqvas rart ores qvasdarn reprafentdre: brevher easdern etiamhtc defcribendas duximus..*

N*Vmero IF.* diligenter cxprimerc curavimus, *Siliqvam Fruticis, foliis Acacia, aStife-Jbpotarnici,* a Columna, in Rerum Medicarum Novas Hiipanise Annotationibus, defcripti. Quae a Jonanne Pona, in Defcriptione Montis Baldi, editionis Italics, pagina 36, 110- *triineCaroba 0 Siliqya, diGvineapurgativa,ptoponitm.* **Hanc Siliquam ab** *^Amplisfimo, ^obilis/tmo T>omino/Domino fheodoro Cjolio f. F. 2). Chitatis Lugdmii in *B&Uvi& Conjulari9&- qvondam Pratorc; nunc verbcjusdem nomine ad Collegium Archithalasfecum, qvod Amjlelodami efl, Delegate,* **nomine** *Siliqva ^Qbathaa ex Per/ia allate,* una cum ihgenti farragine ranorum,tàmadRegnum Vcgetabilium, ac Animalium, quàm Mineralium pertinentium Rerum Naturalium, accepimus.

REPRÆ-

REPRÆSE ÆTER-

ea in eaaem 'Tahdla ZhQmero F.

S*lltfuam fzArbom (jvatapana ex* ***Coracaoln/ula,*** cum **Ceratonia^ & Acaciae Parncfianx affinitatem**

1

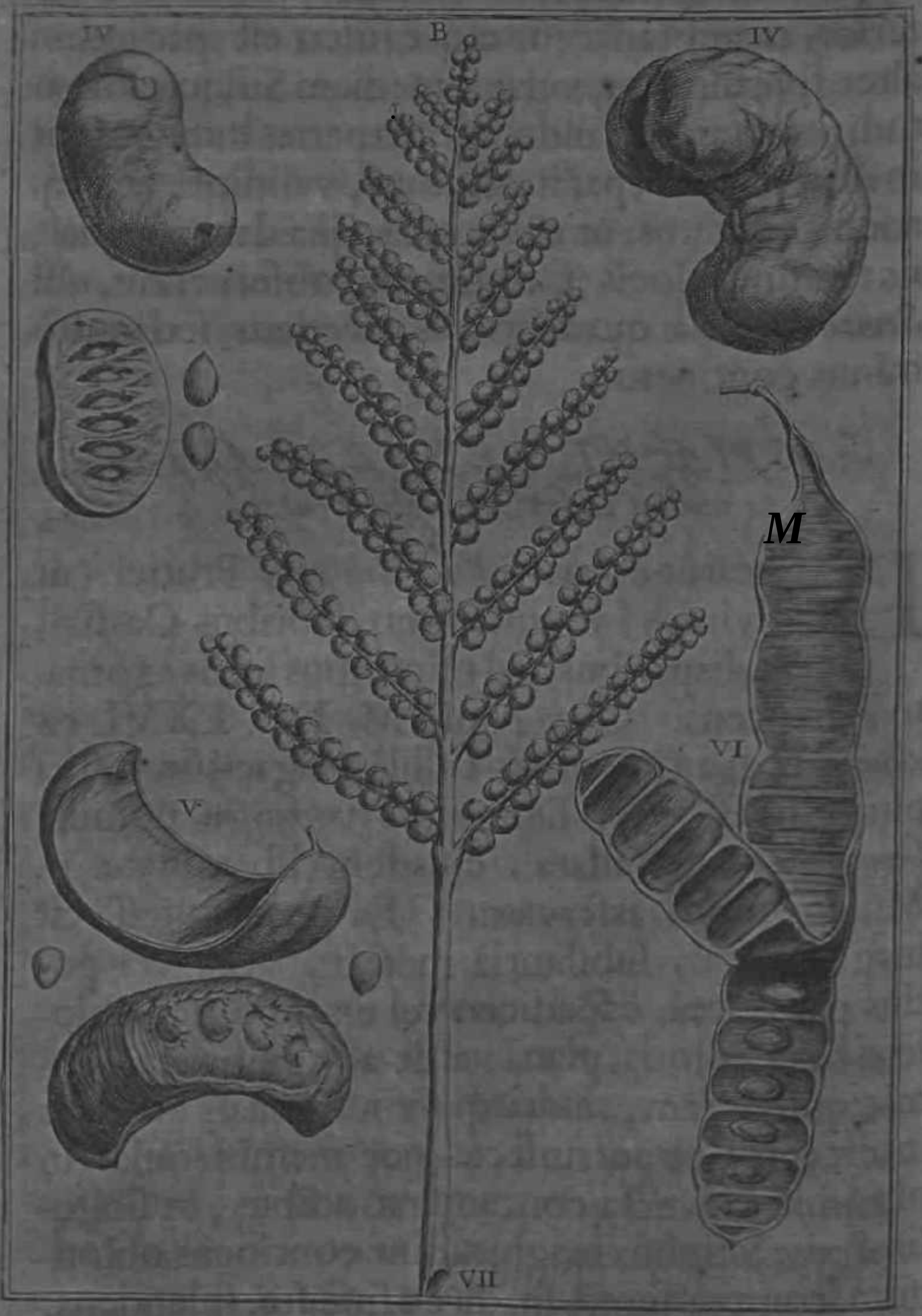

quandam habentem. Haec Pifi fine cortice duriore inftar intorta, compreflà, ac unâ parte carinata, alterâ convexa eftj corticibus duobus conftans, quos inter fiibftantia quaedam filamentofà, & cinerea continetur: Cortex primus five exterior, membranaceus atq́j èfufco eft fpadiceus; alter five interior, vel qui mediam Siliquae longitudinem transit, eandemq́; ceu paries intergerinus induaspartes lèparat, albicans, validior, ar&eq́; adeb concretus, ut cavernulas quaedam exiguae, iis tantùm in locis (Ceratias ritu) obferventur, ubi *Semen* Ceratise quadantenus accedens, fedmultò minus continetur.

CASSIÆ ET HE^JE CZJSTJE, medius Indite Orientalts Frut ex,

DElineatur *Utymero FI> Siliqva,* Frutici (ut audivimus) venuftisfimo, fioribus Casfise, neq́ j disparibus, fed minoribus foliis exornato, innafcens. Quae Anno M. DC. LXVI. ex *Ambon* Indiae Orientalis Infula, fagacisfimo ftirpium Inveftigatori Domino *Sevenhuyfen,* nomine *Campang cuning* allata, ejusdem liberalitate in Miifeo noftro asfervatur. Ea quâ expreflà eft magnitudine, fubftantiâ membranaccâ vel potiùs papyraceà, èfpadiceo vel ex purpureoobfoletofufci coloris, planavaldè ac comprefTa, ifthfnis quibusdam, multisq́j venulis.quafi articulis interceptaj ac intrinfècùs per membranulas in plurimis diftindlra concamerationibus, in fingulis *Semen* Siliginis magnitudine continens oblongum, compreffum, è fpadiceo fiifcum, fplendens, circulo in ungvem du6to, veluti Afchynome-

H nes

nes 5c Acacia notatum. Horum quoqj.nonnulla antè annos circiter tres^ ab *Excellentisfimo 'Domino (tArnoldo Sy&, DoBore &- Trofejfore ^VLjedicina ac 'Botanices Lugduni <Batavorum 9 longe Celeberrimo,* cujus ftudio indefeflb in re Botanicâ multum debetur, nomine *Acacia Jimilis ex Terfea^* impetravimus; quae autem olivacei erant coloris, nee fplendentia.

^*eprafentavimus tandem* J^(^wero^7/,Caulefn cum racemo *Filicis India, Ofmund* facie,* Bodaci â Stapel: quae aculeis omriinò deftituta, 8c cum Plantâ Filicis folio Theophrafti minimè corriparanda.?.

CASSIA FISTULA
BRASILIANA FLORE
INCARNATO.

Cap. XXL

Cùm tertio in Capite indicaverim, quaenam icon arboris, pro Caffias fiftulae Brafilianae, multos apud Auctores fit expreffa, meum eft,utde ipsâ Casfiâ nunc paucis etiam agam, S^ genuinamipfius effigiem, quippe â nemine illuftratam, luci exponam.

Casfia verb Eaec *TapyracoayMnaBttfilicnGbus,* infignis elegantiâ 8c magnitudine arbos5 caudice reclro, laevi; ex cinereo albicante, rarni^ longè lateque luxuriantibus 5 quos *Folia* amcenisfimaveftiunt cylindracea, multa unicoftae dodrantali, brevisfimispedunculis direftè fibi op* pofita, dilutè virefcentia*, lanuginofa, paula' timque

CASSIA FISTULA BRASILIANA FLORE INCARNATO.

Stech delin. Jsaac Saal sculp.

timqj ſemper ſurre&im ſtantia, quorum cujusvis longitudinem ſubrubicunda permeat coſta, *&c* latitudincm venulas complures, quae dire&è ſemper ſibi imminentes, paribus interſtitiis ita diſponuntur, uffubrotundis inflexisq́j extremitatibus, proximè folii marginem concinnâ ſerie & ordine concurrant. *Flores* ex alarum ſede originem ducentes, tenerisq́; ſuis Surculis penè ſesquipalmaribus, velut in ſpicam digeſti, uncialibus, lanuginoſis, teneris pedicellis appenſi, ex capitulis Capparum paribus prorumpunt, Casſias Alexandrinae longè minores, quinis etiam petalis, ſed incarnati coloris, compoſiti j horum umbilicum, ſtamina o6to occupant, apicibus magnis praedita, & ſursùm reflexa, quo* ruminferioratria, ſuperiobus duplb longiora: inter quae Stylus conſpicitur ſemilunaris, longus ac lanuginoſus a ſiicceffii temporis, in i$ſiſi-*foarn*. talem tamq́j grandem evadens, qualis 4 Lobelio & Excel! Domino Piſbne exprefTa, ac 4 Marcgravio in Hiſtoriâ Plantarum, libro tertio, capite XVIII, pagina '13 5. ita deſcripta. Poſt Flores ſeqvuntur Siliquae, immaturae qui-„ dem virides, maturae nigraeſeu ſuſcae deorsùm,, >ropendentes5 quselibet circiter duos pedes,, ! onga, quinqj digitos crafTa, paulatim incur-,, vata, ut enſis Polonicus. In uno ejus latere,, eminentia duplex eſt ſecundùm longitudinem, „ in altero ſimpla, quad chorda agglutinataes-,, ſet ſub cortice: Nee rotunda nee teres ex- „ a6tè eſt ſiliqua, ſed conciſa, nam transver-,, ſim inciſio ellypſim deſcribit. Cortex exte-,, riùs eſt inſtar cortſcis exterioris arboris, inte-,,

 rior

„ rior lignofiis & albus. Non poffunt hi cor-
,>tices fimul frangi, fed malleoconcutidebent:
„ Siliqua porrb intùs transverfim multas habet
„ diftindiones, quarum quadibet crasfitiem pen-
„nae anferinae capit. In qualibet autem cellu-
»là *nucleus* latet, magnitudine & figurà amy-
,»gdala5, coloris ex albo flavefcentis, ſplendens,
3> laevis, durus, per longitudinem lineà fiibru-
fà in uno latere divifus, nucleum continens
7> album, corneae fubftantiae. Quaelibet praeter-
,,eacellula continet fubftantiam glabram, glu-
„ tinofàm, brunnam feu fubnigram inftar CafGac
5,folutivae, fed amari ìaporis & ingrati. Ad-
,,ftringendi vim habet. Hucusq; Marcgravius
qualitatera minùs aptè exprimens , quem ad-
modum ex fequentibus Pilonis verbis videre
„ licet. Siliquae &c. ingrati & amari faporis,
3,quae primb ante maturitatem cum aftridione
,,conjun6h eft. Ubi verb gradum ulteriorem
,, maturitatis acquifiverit, lax at alvum. EtLo-
belius, Casfiae noftrae Brafilianae Siliquae delcri-
ptionem, in Pharmaceutices Officinà Rondele-
tii, paginà 41. primus exhibens, inquit:Hu-
jus pulpa* uncia una plùs purgat, quàm unciac
duae alterius Gaffiae Agyptiacse. Quod etiam
Cafparus Bauhinus in Pinace pagina 403. anno-
tavit. Ex quibus effulget, Casfiam hanc Arbo-
ribus purgantibus annumerandam effe, & mini-
mè non purgantibus, ut à Dodiflimo Laborio-
fisfimoq? Jonftono fadum, cui in Hifto'rià Na-
turalide Arboribus, Libro VII, capite 2, articu-
lo 2, paginà 384. Casfia fiftula non purgansBra-
filienfis dicitur.

Info-

Inſuper aliis judicandum relinquo, an Excellentisſimus D. Jonſtonus, rectè etiam Casſiam Braſilianam Lobelii à Marcgravii ſeparaverit, cumque Rechii contulerit, quoniam Rechii ea videtur, quæ à Domino Carolo de *Rochefort*, in Hiſtoriâ naturali Inſularum Americæ deſcripta, quam tamdiu eandem cum Ægyptiacâ exiſtimo, donec mihi, in quibus discrepet, ostendatur.

FRUTEX PAVONINUS, SIVE CRISTA PAVONIS.

Cap. XXII.

FLores adeò fert elegantes, ut fruticem in Leguminoſarum tribu, parem vix ullum, pulchriorem certè nullum aliquis reperiat, ſi *florum* penſiculatiis in tam concinnâ ſerie, in ſpicâ longè patulâ diſpoſitorum pyramidali, examinet ubertatem, eorumq; venuſtisſimum è Regio purpureo ad rubedinem vergentem, cum avidii ſplendore auri intermixtum colorem, quo à luxuriante Naturâ, cùm omnium eſſet gratioſisſima, colorati ſunt. Taceo *Stamina* eximia, è floris umbilico admodùm pompoſè, formâ ſuperbientis pavonis criſtæ erumpentia, quorum ſimilitudinis causâ nomen Criſtæ pavoninæ, floribus Fruticis hujus æſtimatisſimis, à Sinenſibus inditum.

Frutex itaq; hic pereximius, cortice lævi, præprimis in junioribus ramis purpuratus, in *Amboina* Inſulâ, aliisq; Indiæ locis, ad quinq; cubitorum altitu-

altitudinem asfurgit: *Frondibus* purpureis {pithamae longitudinis, fub origine, fpinam hami modo incurvamhabentibus, alterna vice, adversus flagratis folis radios ubertim inumbratus $ quse per certas diftantias, Sufftaginibus quinq;, feptem, paucioribus pluribusve, in quolibetlaterebiuncialibus,funt praeditae, purpurei itidem coloris^aculeolumq; etiam purpureumfiib fingularum exortum monftrantibus j in harum Suffraginum unaquaqj o6to, decem, duodecim ? vel quatuordecim*foliola* obfervantur, Coluteae Scorpioidis venofiora, pari femper numero, fibi mutub oppofita, ita ut nullum fufftaginis extremum claudat. Haec *Folia* nimirum, ficuti 8c *Frondes* ipfae, *Solem* adeb appetunt, ut matutino ftatim tempore, fimul ac aureos Q>argit radios, adillos in gremio luo excipiendos promptisfime fe expandant, donee, vefperafcente coelo, iterum claudantur ac versus humum vergant,absentiam Phoebi quafi moerentia, & debitam floribus admirabilis pulchritudinis, qui Fruticem hunc toto die fingulari amoenitate decorarunt, exhibentes reverentiam. *Floribus* namqj exornatur incomparabilis Ivavitatis, de quibus plures fubinde quam quinquaginta in ramorum fiimmitatibus fpicam Iongam fpe&abUemefformantes numerare licet. *Worum qvilibet* triunciali petiolo purpureo, inferiiis juxta fedem fpinula, & fiiperius geniculis faspisfimeduobus donatofuffulcitiir,acCafIi2ein modum Brafilianae, in globofb ante perfe&ionem celatur *Vtriculo,* quinis ex oblbleto purpurafcentibus compofito foliolis, quorum infimum carinatum extrema parte inflexum, velut cucullus,

fuper

GRISTA PAVONIS

ſuper reliqua minora,refupinatur5atq;/oraw in illis
reconditum tàrn diu occulitjdonec tandem eo de-
hiſcente, amoenisfimo fiio captivo, *Flore* ſcilicet
venuftisfimo, petalis quinqueèpurpureoruben-
tibus & ex aureo fulgore variegatis conftante ,
maximâ amicitiâ ita uniatur, ut fextum & qui-
dem infimum tantùm folium, feu carina, fit ha-
bendum. Singulorumin medio florum, *Stamina*
ftant decem purpurea longiffima, fiirsùm versùs
reflexa, flaventes in crocos definentia: inter quae
ftylus cuftoditur prolixus & craſſus, tandem in
*S'diqvam*a Pifbrumhaud multum recedentem ex-
creſcens, corticoſam, duram, ex purpureo caſta-
nei ſaturati coloris, intrinfccùs verb albam, ac
valvulis ſpongiofis & crasſis ex cinereo ferrugi-
neis, in novem vel decem ſeparatam cellulas 5
quarum unaquasque *Semen* Ceratias fimile conti-
net, olivacei coloris, cum tempore ex ſpadiceo
rufumftu fùſcum, circularibus lineis, inflar Fru-
<5tus peregrini tanquam torno elaborati argentei
(qui fruftus *Inimboi^M.zicr,* &SoW«c/>Indorum,
Ponae in editiō:Ital.)â Johanne Bauhino deſcripti,
denfisfimè cincl:ū,quod ex pedunculo in margine
filiquae ſupremo dependet. *Yi\i)\xsfemen* primùm
â Domino *Carolo Chyvri* p. m. deinde à *S\(obilu-
fimo Domino facobo (Jolio, ^obilisfimoq; Domino Ar~
noldo Syeiy &• SpeBatisfimo Domino Sevenhuifene* (qui
mihi humanisfimè per literas fignificavit, in
Infùlâ etiam *<&fmbon* Criftam pavoninam aureis
omninb floribus, coli;) 8c aliis, maximam par-
tem nomine *Jcacia Orbis cjfmericana aherius, om-
nium pulcherrimo flore,* na6tus fum, fed germinare
admodúmmorofùm. At inter Semina, quibus

ILLU-

ILLUSTRISSIMUS EXCELLENTISSIMUSQVE DOMINUS, DOMINUS HIERONYMUS à BEVERNINGK ex Aulâ Regis Hifpaniae, perfun&us feliciter Legatione Anno M. DC. LXXI. inBelgiam redux, gratiofisfimè me exhilaravit s quaedam etiamhujus *Crift* pavonts* occurrebant, quorum unum anno adhuc praeterlapfb, inaquâ nitratâ aliquot dies maceratum, non iblùm lsetisfimè progerminavit, fed in arbufculam etiampulchramj attamen propter coeli noftri inclementiam, antè hyemis acceffum, à frigídis autumnalibus pluviis ,cum ingenti meo exftindam dolore, exfurrexit.

CHAMiECRISTA PAVGNINA BRASILIANA, SILIQVA SINGULAR!

Cap. XXIII.

PRiusquàm Frutex pavoninus mihi innotuit, pulcherrimam ac prorsus novam *bane Tlanr* taw,ChamaecasGam nominavij aft poftquam nomen illud Sopherae Alpini, Ecapatli Recchi, Pajomirioba? Marcgravii Rhamno myrti folio Cornuti, eorundemq́j congeneribus, competere re&iùs, atq́j *ChamacriHam* noftram cum Crifta pavoninâ congruere meliùs *compen,Chamacriftoep4-vonina* tantîlper nomine infignire libuit,dum ab alio certiori donetur. Cujus duo mihi obferva-ta fimt genera, à nullo adhuc, quòd fciam, defcripta.

Trhnum

CHAMJECRISTA PAVO-NIS BRASILIANA, SILI-QUA SINGULAR!.

T^rimum, eadem pene, qua Mimofa fpinofa fecunda facie procificit, quanquam minus, nee adeb ramofum, &c nullo aculeorum vallo munitum. *Caules* namqj exfua radice fundit, quadrangulares , rubentes, fpinarum penitus expertes 5 5c ad lingulas foliorum alas, modo in hanc,modb in alteram partem inflexos 5 ac geminatis latis in acutum definentibus, riervofis, circumqj pilofis auriculatos *apfendiculis* 5 inter quas, *Folia* alternatim exoriunturpalmaria,pennata,feuex innumeris pallide virefcentibus *foliolis*, Acacias haiid parum semulantibus, trinerviis, uni coftac adnatis fibi invicem oppofitis ,congefta; quse vefperiita fefe complicant, ut accurate demonftrat, quam fculpendam curavi, figura. E foliorum alis, fblitarius plerumqj tantum, tener &c oblongus exit pediculus, cui *Flos* infidet amoenus, Sopherac Alpini quadruplb minor fubrubicundique colons, petalis quinque acutioribus compofitusj cujus in meditullio *corniculum* falcatum, lanugine densa hirfutum,ftaminula inter multaludit; quod collapfb poftmodum flore ,hirfutiem fuam exuens, in *Siliqvarn* efformatur pulchram, anguftam, fextantalem brevioremve, Criftae pavonias, fed nigerrimam, quae plurimis intus membranulis, veluti parietibus intergerinis in diverfas concamerationes, fingulis *Jeminibus* fingulis repletis, dispefcitur. Concinna fane 8c plane nova eft Planta, Brafiliae campos ac colles floriferos diligens , **mihi *o^cExcelkntisJimi Domini %Adolfbii*** *FftU p. m.* communicata.

I . CHA-

CHAMÆCRISTA PAVONIA AMERICANA, SILIQVA MULTIPLICI.

Cap. XXIV.

Alterum genus, ſive Americanum Siliqua multiplici venuſtate ac concinnitate priori in multis cedens, caulem habet rotundum, ſtriatum, haud inflexum; ramos multos, pilis tenerrimis pubeſcentes, ferentem: horum alæ, prioris generis breviores, earumque foliola pauciora ac ampliora, Mimoſæ Spinoſæ ſecundæ foliorum lobulos ſuperantia, & aversâ parte ſubhirſuta: Flos dimidiò minor, quàm Braſilianæ, & copioſius in ſingulis alarum ſinibus, pediculo breviori fultus; quo evaneſcente, ſuccedit Siliqua nigricans, priori anguſtior, magisq; compreſſa, ac in plures itidem concamerationes diviſa, Semen continens quale eſt Braſilianæ, ſed minus. In Americana Inſula Curacao dicta, oritur.

GENISTA-SPARTIUM COERULEUM, CAPITIS BONÆ SPEI.

Cap. XXV.

Geniſta-ſpartium flore cœruleo Æthiopicum, Geniſtæ vulgaris fermè facie in Bonæ Spei Promontorio naſcens: Frutex denſis & crebris eſt ramis, angulosis, flexilibus, non omninò lanugine

CHAMiECRISTA PAVONIS AMERICANA, SILIQUA MULTIPLICI.

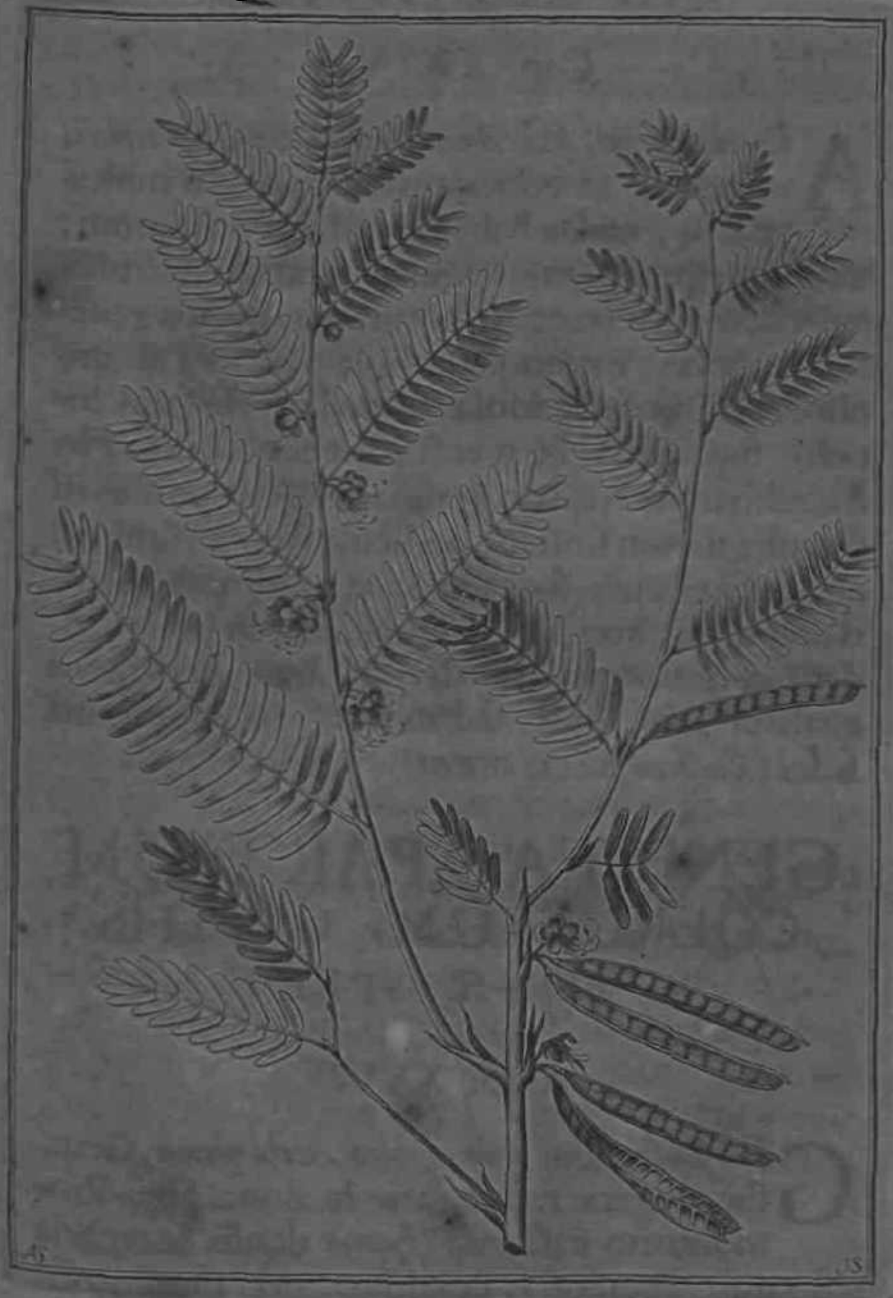

GENISTASPARTIUM
COERULEUM CAPITIS
BON A SPEI.

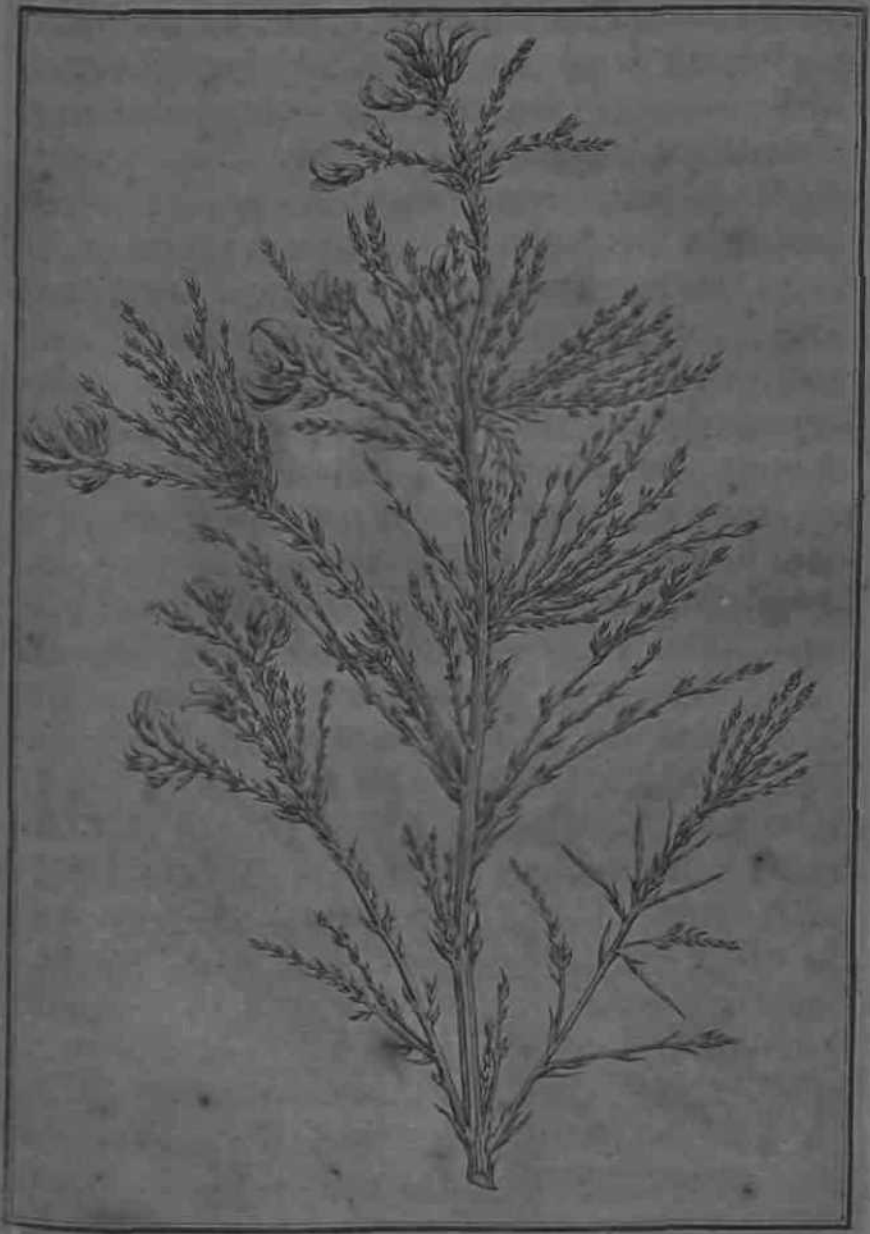

G

Psoralea aphylla Lin

nugine quadamdeftitutis,guftu aromatico; quos *Folia* veftiunt unguem humanum ferè longa, angufta, in fruticis inferiori parte, terna fimul uni petiolo inhaerentia, in fuperiore verb fblitaria, appendiculas juxta bafin anguftisfimas Trifoliorum ritu habentia. Ex ramorum Lateribus, nee non aliquando fiimmitatibus ,*/urculi* densâ lanugine adeò pubescentes, ut canefcant, copiofisilmè" pronafcuntur, fbliolis incanis ac carinatis, inftar Sabinae penè ramulorum fquamati. *Flores* in fummis ramulis velutifpicatos, vel acervatim, ex coeruleo purpurafcentes, &: figurâ quâ Erinaceae Clufii, gerit 5`ecalyculis ftriatis guttatisquè, in quinq; fegmenta definentibus, ac Hyperici foliorum inftar infinitispropemodum foraminu-,lis,perviis,emicantes. *HoGze.Silifv** excipiunt cxiguae, perbreves, Scorpii fecundi Clufii, fed glabrae, &c fpadicei coloris : in quibus è fufco Ipadiceum *Semen,* renis inftar fbrmatum, Spartii iecundi Hifpanici Clufio, perquàm fimile, fapore vifcido 5c leguminofb.

(fenifta-Spartium hoc rartsjimum **primb apud IL-** LUSTRISSIMUM DOMINUM HIERONYMUM â BEVERNINGK Anno M. DC. LXIIir'^fet non ita multb poft à Domino Doctorc Huyberto , & tandem Anno M. DC. LXXI. à Domino Dodore Slado obtinui.

GENISTELLA SPINOSA AFRICANA> LARICIS FOLIO.

Cap. XXVI. .

G Eniftelk *ty/«o/^,*quamCaput Bonae Spei genuit, Geniftellae minori afpalathioidi, Johannis Bauhini, quadantenus fimilis: *Suf-yr«/rceftlignofus&* fpiiiis horridus. Quiinmultos dispescitur ramos jhorum minores incani,in quibus {pinse acuta? *£tenues {emunciam longae, alterno ordine, aequali quodam intervallo, circumpofitae cernuntur. Singularumfpinarumexortui, *Foliola* viridia & tenuia fubnafcuntur, numero decem 8c tredecim, plilra pauciorave femper conjun&im ex uno tuberculo>ut in Larice, aut Corrudà tertià Clufii, quibus fimiliora, prodeuntia. *Flores* verb fuper ipsà Ipinarii fede, plerumqj fblitarii, faspenumerò etiam bini oriuntur, neque quicquam à Geniftellae aculeatae recedunt. Hi in *SiliqvU* femuncialibus *&c* incanis, Spartii minimi montani triphylUColumns, non autem mucrone fursum reflexis, *Semina* tria vel quatuor flavescentiaGeniftellae, relinquunt-;.

MYRTO-GENISTA CAPITIS BON^E SPEI

Cap. XXVII.

M *Yrto-genifla* iisdem in locis nafcens, arborescens eft *Fmtex,* ramis multis, quorum juniores fragiles & Geniftae inftar angulofi j quos inconditâ ferie dispofita, nullis intervenientibus pedi-

GENISTELLA SPINOSA AFRJCANA, LARICIS FOLIO.

MYRTAGENISTA CA-PITIS BONÆ SPEI.

PLANTA LEGUMINOSA ÆTHIOPICA, FOLIIS RUSCI.

*

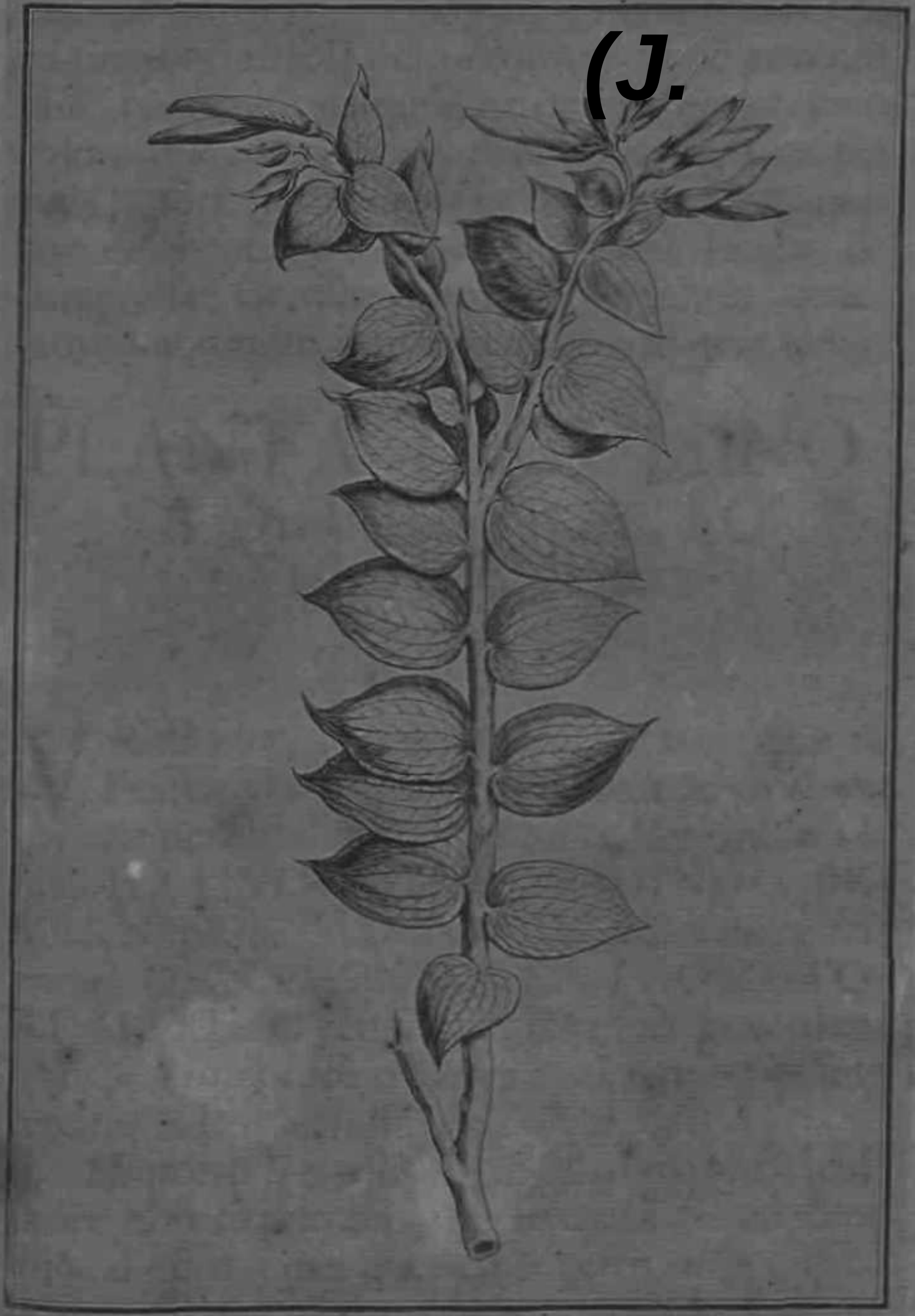

pediculis ambiunt *Folia* carnofa, Myrti Laureae foliis fimilia, vel majora, quorum medium in longitudine nervo fulcatur, ex qvo venulae complures diffunduntur,quae omnes extremitatibus fuis non procul à folii margine, fingulariordine & ferie concurrunt. E ramorum apicibus, & ad fingulorum foliorum exortum, petioli exeunt bini, terni aut quaterni, ex quibus *Flores* aureo colore fulgentes propendent fblitarii,'Geniftae aut Cytifi florum efGgiem,repraefentantes 5quibus delabentibus, *Siliqva* prodeunt longae & compreflàc, Geniftse etiam refpondentes, quantùm ex nonnullis minùs maturis colligere licuit.

PLANTA LEGUMINOSA JETHIOPICA, FOLIIS RUSCI.

Cap. XXVIII.

VAldè rara*y* ac prorsus nova & haec > qua? an Frutex vel S'ufFrutex, me fiigit, cum *cR^tmm* tantùm dodrantalis magnitudinis, mihi vifus, ILLUSTRISSIMO DOMINO à BEVERNINGK SUMMO ILLI Botanica? fcientiai ORNAMENTO & PROMOTORI MAXIMO, cum plantis tribus praecedentibus, è Promontorio Bonae Spei Annos abhinc circitei: XI. transmiflùs.

Ilk porrb lignofus, triangularis (quod à fculptore non expresfiim) Sc fuperiùs in ramulos duos divifùsj circa quern fine certo ordine fpar-& funt frequentisfima *Folia*, pediculis penitùs

 caren-

carentia, dura, folida, Rufci aemula,majora autem, & fi accurate eadem obferves, in ambitu lenitcr ferrata, anteriùs in mucronem acutisfimum 5c pungentem exeuntia, in bafi finuofa, & planè ficut corculum, quod pingi fblet, formata,multis nervis fecundùm longitudinemexcurrentibus, pallidi coloris, transverfim venulas multas habentibus notata. *Florum* forma me latet. *FruBus* verb ramorum cacuminibus infidentes, Siliquae fimt teretes, uncialis longitudinis, rigidae, tumidiufculae, membranaceae & ex purpureo fpadiceae 5 quse è calyculis, ejusdem coloris 8c liibftantiae, in lacinias quinque definentibus, prominent, Seminibus inanes,nimirum priùs apertae, quàm à me confpeftae.

COLUTEA iETHIOPICA> FLORE PURPUREO.

Cap. XXIX.

FRutices duo diverfi apudHerbarios, pro Co/«^iinlucem editi: alter, Siliquis articulatis, *Colutea Scorpioides* nuncupatus: alter, Folliculos proferens membranaceos 3 fpiritu veluti qvodam distendente turgidos, *Colutea vejicaria* didus. *IUurn*, cumBotanico praecellentisfimo Domino Dodore Morifbn, *Securidaca: Hunc* verb *Colutea* annumerb; licet modb fit Frutex, nee Arbor procera, ut Theophraftus Libro III, Ca* pite XVII. Coluteam fuam defcripfit_;.

Non

COLUTEA ÆTHIOPICA, FLORE PURPUREO.

Non autem mihi eft animus de *Coluteá vuU gari,* plurafacere verba: cùm hie in prasſentiâ benevolo Lectori, *novum prorſusgerm* ac valde rarum elegantisfimumq́j repraefentare confti-tuerim: qvod ex ſemine Africano, circa Pro-montorium Bonae Spei colle&um, ante complu-res annos Amftelodami, in Caroli *Chivry* p. m. Pharmacopolae & Botanici peritisfimi horto fe-liciter enatum, ac autumnalibus menfibus lae-tisfimè floruit. Ubi exRadice ſuâ?cW*rplures, ſesquipedales, lignofos, ftriatos, incanos, me-dullâ candidisfimâ fartos₉ proferebat, fapore dulci : in quibus hinc inde iparfa erant *Folia*, è compluribus incanis *folioſu* , Ciceris Sylveftris anguftioribus, uni coftas quatuor unciarum utrin-que inhaerentibus*y* unoque extremam alam oc-cupante, compofita: è fingulis fermè alarum ca-vis, *Surculus* prodibat, duorum aut trium digi-torum transverforum longitudinej/or/toColu-tese vulgaris longioribus, & florido colore ex ſvave rubente purpurafcentibus, â medio ad fummum cacumen₃ in fingularem hujus plantas gloriam decoratus. Quilibet verb illorum flo-rum ex incano^ftriato, in quinq> fcgmenta ex-panfo emergebat calyce: ex quo, cùm ſuum e-legantisfimum amiiit fbcium, florem nempe delapſum, *Folliculus* Coluteae vulgaris , admo-dùm fpeclrabilis , & ob floris pulchritudinem veluti faftu inflatus, tener, membranaceus, pellu-cidusq5,non fine magna pompa fuccreſcebat; in quo, *Semina* ficuti in vulgari continebanturcdm-preïTa, 8c forma renis, fiiturse folliculi fupremac pediculis brevibus appenfa, quae autem in meu

pluri-

plurimorumgue Botanicorum dolorem, ad juftam perfe&ionem non pervenerunt.

Coetcrum ex hujus plantae caulium melleo, inftar Glycyrrhizae, 8c tandem fubamaro fapore, etiam decimo quinto adhuc, poftquam colle<5ti erant anno perdurante, calidam qualitatem temperatam, humanas naturae finè dubio cum felici fucceflù convenientem, augurari* licet: Folia verb minori dulcedine & amarore majori praedita 5 calidioris & ficcioris fiint naturae.

COLVTEA HV^MILIS

Syriacayflore violaceo.

R *Arum* etiam *Colutea genus*, Syriae in locis editis propè Halepum occurrit 5 *%adice* fofcà, amplà, ad Raphani craffitiem, longitudinemq; accedente : quae Co/zc^/o/'fundit palmares, terram versùs reflexos, quorum fupremas parti, novem aut decem Lentis adhaerent *Folia* pennata: Inter quae *Flores* emergunt Coluteae Athiopicae, aft violacei coleris inqj orbem'dispofiti: quos *Folliculi* excipiunt Colutea:, fed paulò minores. Hanc in Herbario Rauwolfiano obfèrvavi> qui earn pro Aftragalo Diofcoridis (cui apprimè fimilis) in Itinerario paginà. 116. defcripfit.

ASTRAGAws vfF%iCANVS,

flore luteo odorato.

/^iim Aftragali hoc loco fada fit mentio, V^praetermittere non poffiim, quin novum quendam, in Barbarià juxta *Qigeri* fj>ontè nafcen-

fcentem breviter hie etiam tangam. Hunc primb *Jtybilisjimus Dominus Carolus Sypeikgrus, Scabinus Tatria &• Jmicmmem Jirtgularis,* Monspelio ficcum transportavit; de quo mihi hoc Anno M. DC. L X X V I. *Excellentisfimus Dominus fohannes Schmidt9 Thyfecus &- n5A£edicus bujus Vrb'u longè meritisfimus,* frudus & femina (cum plurimis aliis Monspesfulanis, Italicis & Africanis feminibus) liberaliter impertitus eft.

Hac verb *TIanta*, *Foliis* gaudet pennatis, Hedyfari clypeati pofltu, fed multb anguftioribu§3 minoribus, magisq́j pilofis, in quibus etiam conjugationes longè plures fupputantur. *Flores* in fpicam circiter dodrantalem Fert, Hedyfari clypeati pariter quà fbrmarn refponden-tes, flavos autem & odore cerebrum mirificè obledlantes. Quos *Sitiqu** excipiunt unciales, fiibalbidae, Colutese inftar tumentes, corticofie, durae, intrinfecùs cuticulâ duplici membranaceâ*y* in duas diftinclse cellulas; in quarum fingulis, *Scmina* tria vel plura# Coluteae majora^ex glauco fublutea, ac molli lanugine albâ pubefcentia, pedunculis fuis inferiori filiquae margini adherent-;.

Si verb hunc Aftragalum quis, ad *Onobrychidis Clujii* clasfem amandare mallet, non abhorrebo ab ejus opinionc, cùm haec Siliquas breviores, magis turgidiusculas, nee adeb falcis inftar incurvatas ficut Aftragalus, ferat.

ASTRAGALO MONSPESSULA-
no fohanni&TSauhim, vel Onobrychidiprima Clufii afftnis Syriaca.*

ASTragalus Africanus, mihi *Tragmm alterum Diofcorideum %amolfii* in memoriam revocatjde quo hoc tantùm referre lubet, *Tlantarn* esſe leguminofam, *Foliis* Aftragali Monspesſulani majoribus , *Floribus* purpureis Onobrychidis primae Clufii j & quae toto ccelo differt à Stoschade Arabicà, cui velut affinis à Casparo & Johanne Bauhino (Venerandis Botanicomm Illis Principibus, qui veluti Gigantes, nos pumiliones, humeris ſuis geftant, quò nonnihil longiùs prolſpicere queamus) adjungitur.

POTERIUM LATIFOLW^M
Aſiaticum.

QVia *Toterium,* Aftragali & Onobrychidis non adeb disſimiles ſruclrus fert, *AJiatici* hie *cujmdam,* a nemine adhuc deſcripti, ſed à Rauwolfio in Itinerario pag. 118. nomine Poterii Matthioli paucis tantùm delibati, mentionem faciemus.

Suffrutex hie lignoſus,ac ſesquipedaliseft^/V^ multis lanuginofis,extremùm versùs magiscrasftscentibus in modum Poterii; è quibus *Sfint* exeunt fesquipalmares longioresve, ad quas *foliola* multa ut plurimùm oppofita alligata,Tragacanthx cùm rigiditate tùrn lanugine fimilia, &d Senae formâ & magnitudine, in mucronem autern pungentem terminantia. *Flores* virgarutti inhaerent ſummitatibus, acervatim densè congefti, ex calyculis craffb tomento candido obdu-

dis,

OROBUS AMERICANUS LUTEUS, SILIQUIS INCANIS.

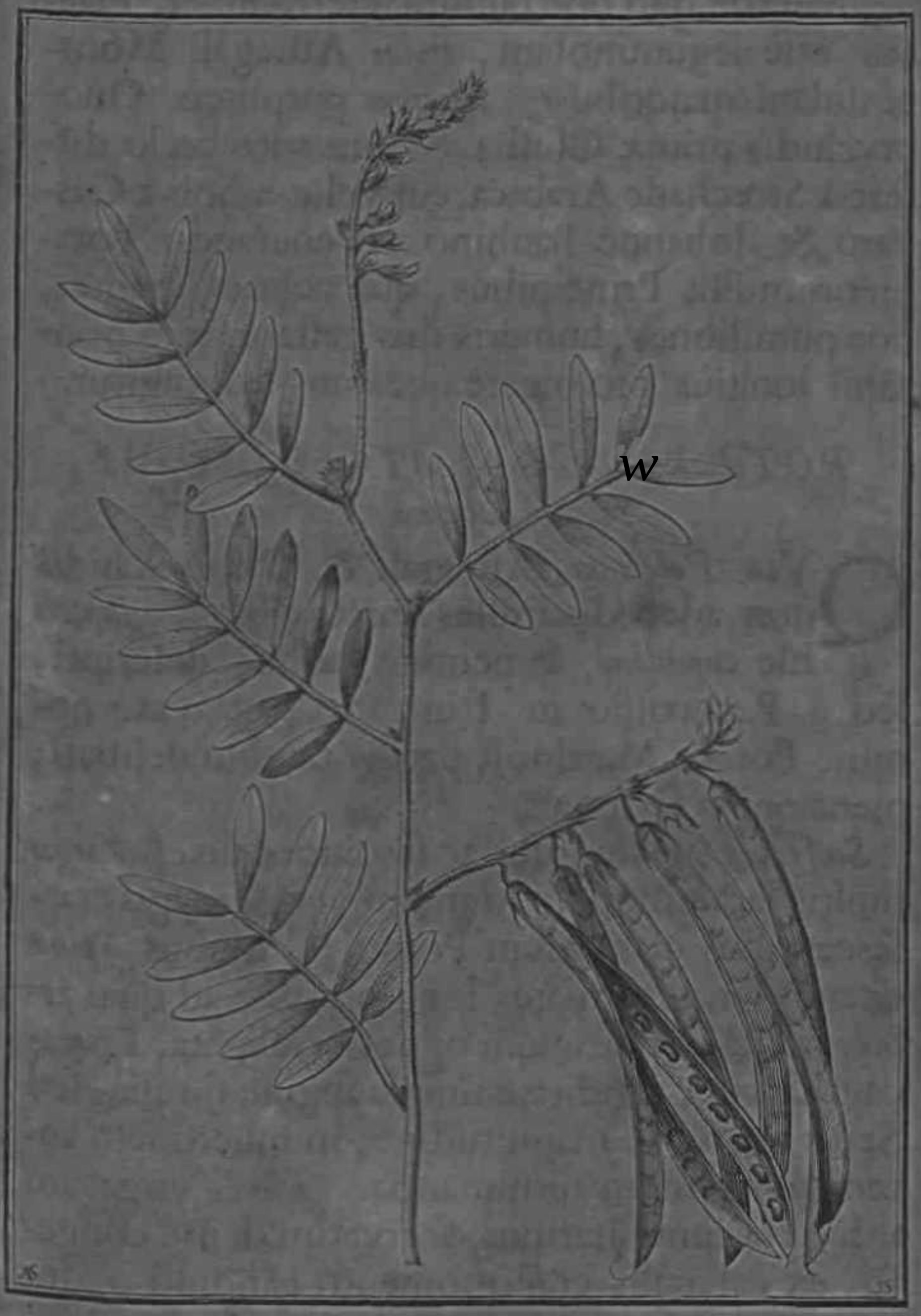

ćtis, hiantes, quorum verb colorem obfervare haud licuit, cùm plantam tantùm ficcam viderim, &c quidem fine floribus apud Dominum *Sevenhuyfen*, cumque floribus in Horto R.auwolfii ficco, cui Poterium Matthioli, â quo tamen foliorum magnitudine , inque aculeum definentium, permultùm difFert, atque genus peculiare rarisfimum conftituit.

Frequens in Palaeftina, & prope *Sidon* reperitur,ac circa Haleppumj ubi aucl:ore Rauwolfio, ab Indigenis *sltilegafac* appellatur, & velut amuletum, contra fascina in aedificiis & in conclavibus fuspenditur.

OROBUS AMERICANUS LUTEUS>,SILIQVIS INCANIS.

Cap. XXX.

RAra ad nos, ex *Curacao* Infiila delata eft *Tlanta*, iisdem in locis, Viciae inftar nafcens, penitiis autem hirfiita ac incana, caules verb proferens reAos, pedales, cubitalesve : quos *Folia* veftiunt alata, dena & aliquando duodena, ex adverso ordine uni rachi bi$_r$ unciali inhaerentia; fingularia verb folia, â Polygaio Gesneri, in eô tantùm discedunt, quòd tarn inferiorc quàm (uperiore parte incana, densâque lanugine fint pilofa. *Flores* pufilli Medicae fimiles, ex calyculo villofo, in plumatas culpides inftar Lagopi exeunte$_y$provenientes,

 qua-

quadrantalibus, immb & longioribus infident pediculis, è foliorum alis exortis, ſpicam Ionggam efficientes., flavi : quos *Siliqv** excipiunt incanae, teretes, uncias ternas longze > & acinacis in morem contortae; in quibus multa *Semina*, oblongiuscula, parva, ceu fabeolae minutae formata, obfcurè cinerei coloris, nigricantibus maculis intertinda, & fiibdulci guftu, continentur. *'Radix* quà nititur, referente *Carolo Chivry* p. m. (a quo frudhis cum Seminibus nomine *Conami* accepimus) eandem fermè vim, quam Cocci Orientales *y* ad pifces attonitos reddendos, posfidere dicitur.

Hanc plantam, nomineOrobi,certà de causà hie propofiumus 5 tametfi minor ei cum Orobo, quàm Fabisconyenientia, *&c* meliùs forfan Aftragalo Boetico Clufii (cujus tamefl fructus mihi haud vifi) accenferi posftt.

FLOS CLITORIDIS>
TERNATENSIBUS-

Cap. XXXI.

LEpidisfitnum fui lpecl:aculum oculis offert, in tanta leguminofarum copia, *anadendras* etiam hece per fe infirma, fed tortilibus virescentibus ramis, proxima admihicula, quas arripere poteft, confeendens *Tlanta:* quam/7^ multa ex alterno fitu ambiunt, Glycyrrhiz^ fylveftris Herbariorum quodammodb aemulantia, minora verb, pulchriùsque viridia, & bina tan-

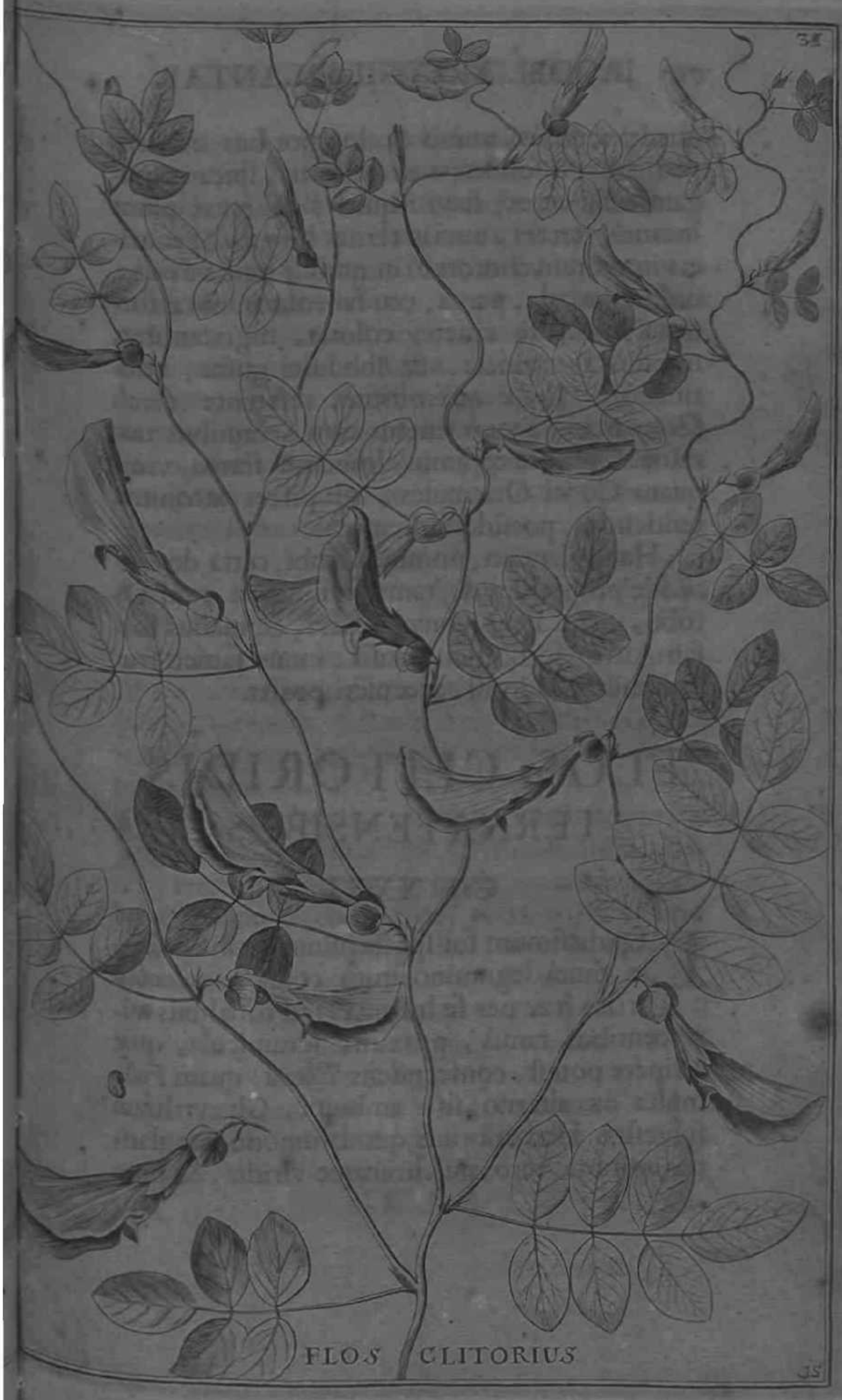

FLOS CLITORIUS

tantùm, vel terna, ac totidem ex ad verso uni coftae inhaerentia, uno impari extremam alam occupante. E quorum appendicibus, pedicellus tener 6c parvus, circa medietatem,ubi nonnihil reflexus, foliolis duobus tenuisfimis cin-c~his, exfurgit, *Florem* fustinens admodùm magnum, hiantem ac fpeciofum, quafi papiliaceum, cujus tamen inferius labellum, fuperiori folio videtur adnatum. Hie *Flos* ex magno calyce liibviridi, membranaceo, in quinque lacinias definente, Sc fbliola duo rotunda ac membranacea circa bafin habente, prorumpens 5 tarn fature profundo coeruleo eft colore, ut etiam multos ficcus poft annos, aquam, in quâ maceratur, brevi temporisfpatio, colore adeò fermè coeruleo tingat, velut <**Anil*9 quod ex Indiis in Europam transfertur. Floribus labentibus, fuccedunt (ut fertur) *Siliqua* longae 8c tenues, *Serninibus* fbrmam Phâfeolorum parvorum exprimentibus, refertae: quorum nonnulla Anno M. DC. LXVII. â Domino *Sevenhuyfen*, cum variis rarisfimis Indiae Orientalis frucl:ibus atque feminibus fbrtitus fum, hâc additâ relatione, Flores Ternatenfibus coAos cibo efle, atque ^*Bokyni Cotele' de* c*PrincipiJfe Clitoris* vocari.

PLANTA LEGUMINOSA BRASILIANA, PHASEOLI FACIE, FLORE PURPUREO MAXIMO.

Cap. XXXII.

HAud minoris elegantise & raritatis eximium hoc *Tbafeoli* forte *genus,* qvod farmentorum longisiimoram beneficio arborcs 8c fiutices proximas,fefe iis circumvolvens, afccndit. *Hujus* rami juniores, per intervalla unciarum duarum, triumve, *Folm* tribus oblongis ex uno .pediculo, uncialibus vel fefcuncialibus ad fiimmum, Terebinthi foliorum inftar duriufcuIis, &c admodum venofis, ornantur: ex foliorum appendicum finu, petioli exeunt fingulares, *Florem* gjferentes unicum valde fpeciofiim, Lathyri Narbonenfis facie, fed vel quadruplb majorem, gratioreque purpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobusmembranaceis, rigidiusculis, conftrudus ambit j &c huic alius adhuc calyculus fubeft, qui medio petioli appofitus, & qua formam, priori fimilis. Oritur in faltibus & dumetis Brafiliae.

FOK

PLANTA LEGUMINOSA BRASILIANA PHASEOLI FACIE, FLORE PURPUREO MAXIMO.

JS

FOENUM GRiECUM SYLVESTRE POLYCRATION MAJUS CRETICUM.

Cap. XXXIII.

H*Edyfarum minimum* **, in Hiffcoria Univerfali Lugduni excusa defcriptum, &** ***Fcenum-*** *groecum fyheftre alterum T>odon&i* j å. Johanne **& Cafparo Bauhino, Au6toribus (Iimmè admirandis, una eademq; plant å habentur: Si autem figuram utriusq? accurate confideres, difFerentiam illarumnonexiguam perfpicuè obfefvabis.** Qvippe *Fcenumgracum jyfoeftre alterum* ***'Dodomei,*** **Siliqvas longiores ere£tas, folia minùs obtufa & magis (errata** *s* **profert:** ***Hedyfari minimi Lugd.*** **Siliqvas contra longe minores , falcata? 8c humum versùs dependentes -, folia obtufiora minusq; crenata ob(èrvantur. Qvas ob** caufas, *Hedyfarum minus Lugd.* a *Fosnogneco JyU* ***veftri akero T>odonai*** **diftingvendum; atqj illud**5 *Fcenumgracum Jylve&re polycration minus aSfafonspelienfe*; hoc *Htfpanicum Jiliquis ereBis nuncupandum.*

Duobus hi(ce, ***tertium*** **in Greta (pontè proveniens adjungo. Hujus femen ab** ***Excellent*** *tisfimo 'Domino <s^frnoldo Syar,* Viro in per(crutandis **Naturae latebris maximè induftrio, annos ante (ex (eptemve, nomine Vorftiano,** ***Trifo-Hi falcati Cretici,*** **mihi transmisfiim. Ex quo** ***T^lanta*** **cnata , ab** ***^adice*** **alba, longa, in fibras multas divaricata,** ***Caulem*** **fesquipedalis aliquan-**

do

do longitudinis errittens, qui ftatim propè radicem,in plures ramos vircscentes ac terraspkrumque incumbcntcs dividiturj à quibus alii minores exeunt ramuli, qui ut caeteri, *Foliis* veftiuntur numerofis, Foenugraeci Sylveftris polycratii Monspeliaci paribus , rlifi aliquantb majora, cordata, venis eminentioribus praedita, ac per extremum minùs crenata eflfent. Ex foliorum alis, *Flofculi* luteoli, plerumque terni vel bini tantùm , Monspeliaci multb majores, loneioribusq́j pedicellis innixi emergunt: hi in *Siliayas* dependentes, falcatas & admodùm venofas, triplb Monspeliaci majores, *Semina* lutea itidemgrandiora, Galegaenonmale convenientia, continentes, abeunt.

In icone , Ramufculus ***Fwnugraci Jy̆foeftris polycratii minoris z5\£onspeliaci*** **> ad differentiam** Cretici majoris, exprimitur. Qvà occafione commemorare non negligendum duxi, *Co* ronopum* **ex libro** ***fohannis %odai 'a Stap el (qvctn*** in Theophrafti Erefii Hiftorix Plantarum Commentario, Libro VII, pagina 831- 4?" fcripfit) nihil aliud eflfe, nifiplantulam, *foliis* orbatamSc floribus, filiqvulis autem maturis onuftam, faepiiis jam memorati Foenugraeci minoris Monspeliaci : quemadmodum illud in Herbario Bodaci vivo (quod .>\(\ *Dominus Carols Svpeikgms*, a Clarisfimo Johanne Antonide van der Linden p. m. fuis nummis comparavit) cla* ·rè obftrvavi.

Foenum Græcum Silvestre polyceration majus
Creticum
33
minus Monspeliacum
33

Trigone

I

TRIFOLIUM COCHLEA-TUM SPINOSUM SYRIA-CUM^LACINIATIS FO-LIIS.

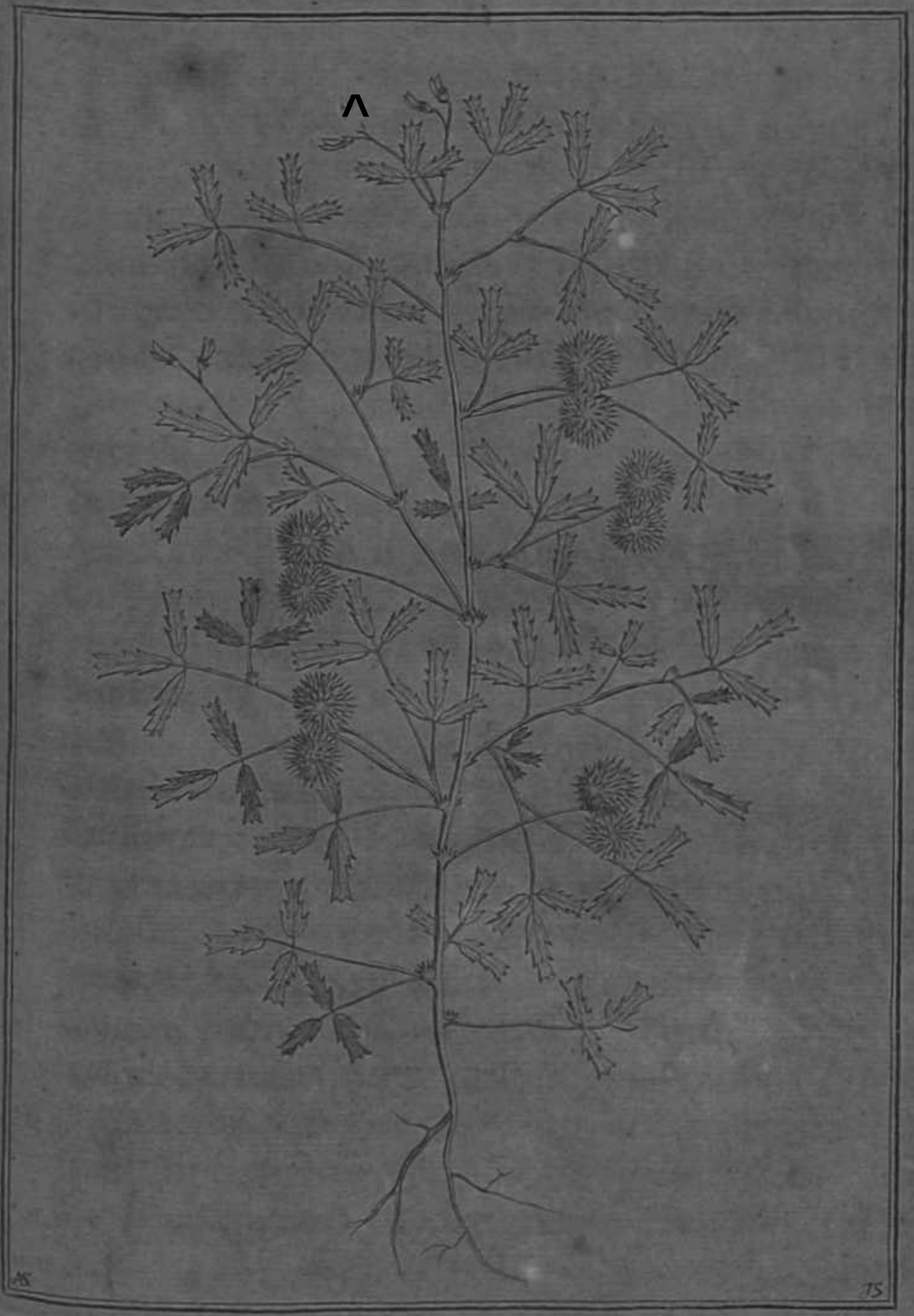

TRIFOLIUM COCHLE-ATUM SPINOSUM SYRIA-CUM, FOLIIS LACINIATIS.

Cap. XXXIV.

DE *Trifolii cochkati* **rarà quàdam** *fpecie,* **circa** Haleppum Syria inter fegetes, cum Lunarià radiatà Italorum Lobelii, 6c Trifolio glomerulis tomentofis per caulium longitudinem Johannis Bauhini, copiosè nafcente, hoc capite agere operas pretium duxijquas etiam non prociil Monspelio Anno M. DC. LXVI. à ***Domino Carolo Scfoeifyro*** **reperta, mihique cum** aliis Monspesfulanis compluribus plantis ficcis & fcminibus allata-*.

%adix humum non admodùm profundè ni-;xa petit, alba 6c fibrata: a qua *Cauliculi*, lignofi, rotundi, virides, pedales vel etiam cubitales, in terram reclinati, plurimis praediti ramis, prodeuntj in quibus hine inde fparfa funt *Folia* angufta, terna Temper uni petiolo longo inhxrentia, dilutè viridia, Medicae ftutefcentis, fed profiindiùs ferrata, velpotiùs laciniata. *Floret*, ex folioriim alis, in oblongo pediculo, frequenter bini tantùm fimul enafcuntur, flavi coloris, à Trifoliorum cochleatorum floribus nihil diiferentes: quibus *FruBus* cochleae modo circumvoluti, longis 8c rigidiufculis Ipinulis exafperati, *Trifolii cochkati fru-%.ffinofo majore*, fed dimidib minores fucce-

L dunt;

dunt; *Semina* flava, compreffa, renis inftar formata contiiientes.

Et quanquam haec *Trifolii cocbleatifpecies,* no-vis & incognitis annumeranda plantis; attamen in Rauwolfii Hodaeporico, parte primà, Capite IX, paginà 118. fub nomine €(tl Medica mtf **flefpaltmett *RUt'U&tkinl* qvamvis fine defcripti-**one & absqj icone, jam indigitatam comperio. Qvam in Herbario etiam vivo di6ti Rauwolfii, **apud *Ifaacum Vosfium* ^c *Philofophum ClarisfimumC* qvi** nifi me fallit memoria, à SERENISSIMA REGINA CHRISTINA SVECORUM dono illud acceperat) Anno M. DC. LXIIL adeb pulchrè & curiosè ficcatam, ac fi eodem colleda fuisfet anno, confpexi.

TRIFOLIO AFFINIS
INDI^ ORIENTALIS
XANTHII FACIE.

Cap. XXXV.

ANno à Chrifti Nativitate M. DC. LXXIL *fohanni* 93raiW Patrueli meo, ex India* *l(am* aliquot cujusdam (ut credo) Fruticis, qui Indis *T>aon Lacat Lacat* appellari perhibetur, misfi. Quorum *unum,* cum ramulo &o laterali, aeri incifum Centuriae huic inferere placuit. // pedalis ferè eft longitudinis, Hgno-!Us, fed valdè tenuis; cortice incano, fubviridi, 8c quibusdam in locis obfbletè purpurei *colons* , te&us. Huic, alternà fcrie, adnata funt

Folia*

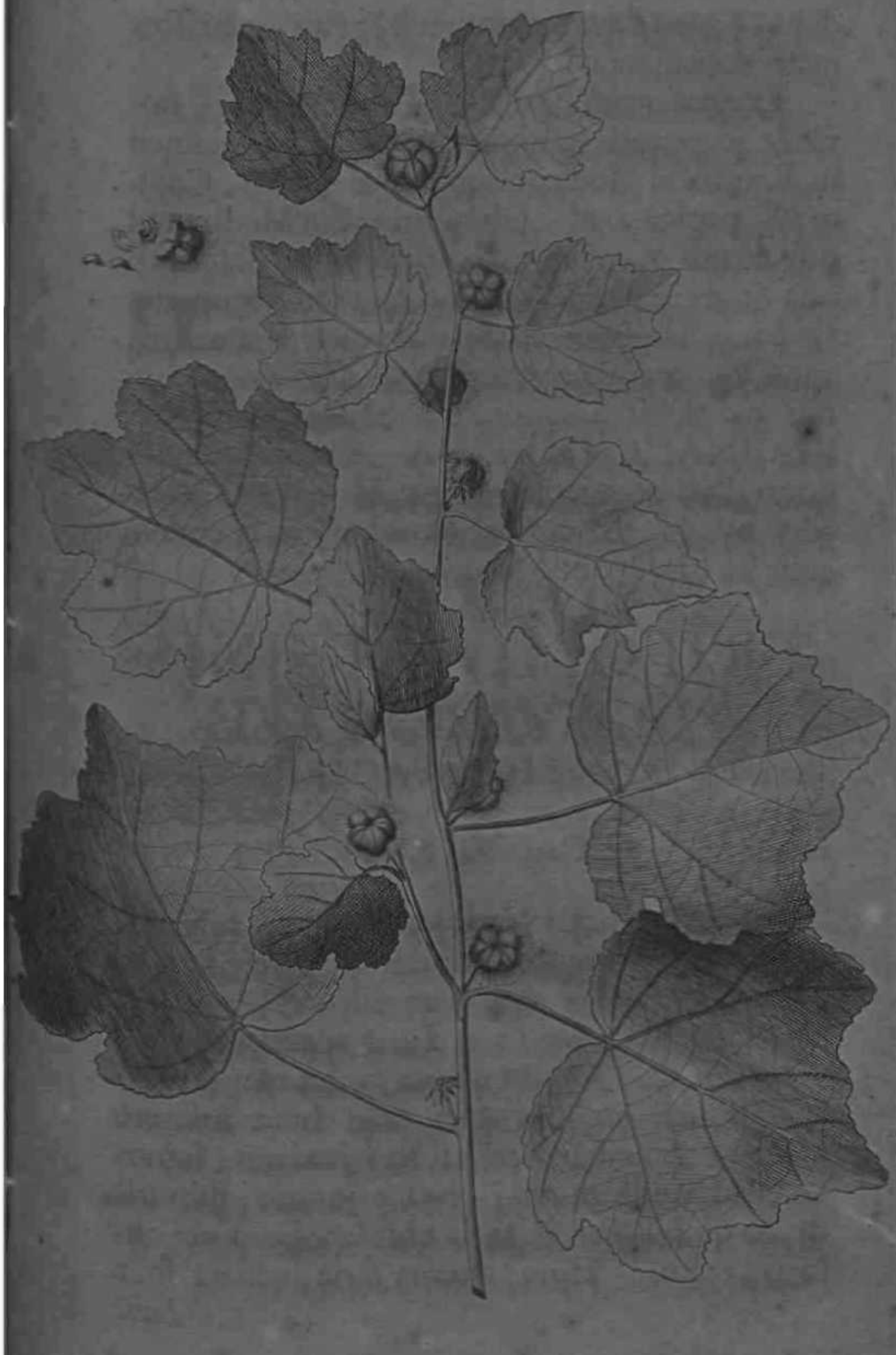

TRIFOLIO AFFIXIS INDIÆ ORIENTALIS XANTHII FACIE

Foha novcm > pediculis longis appenfa, tenera, lata, angulofa,leniter crenata & praefertim fiibtùs incana, Xanthii quodammodò aemula, vel mediam quandam figuram inter pampinea & Rofae Sinenfis folia obtinentia; in quorum fingulis , ab ipfo ftatim pediculo, coftae fubvirides pallidasq́j feptem expanduntur, & ex illis cunAis alii quidam nervi,venas plurimas, cum tenerrimis fibris, in foliorum carne latentibus, fundentes. Caeterum, è fingulis penè foliorum alis, *FmBus* emicat, e petiolo parvo prodiens, qui bafin plurimorum foliorum ftellatam habet: hie *fru&us* conftat quinq́j conceptaculis lapaceis , cinerei coloris, Trifcjii fiibterranei, tricocci, Regii, **5\£or'ifoni,* {eminum involucris fermè semulis, nifi quòd duplb majora, dura ac pilis rigidis quafi aculeata; horum quodlibet perfe6him à fummo finditur, 8c *Semen* unicum Anonis montanas praecocis purpureac frutescentis, <£*dorifoni*, magnitudine, forma, colore, & brevi incanâq́j lanugiije, perfimile continet.

SISYRINCHIUM EX PHOENICEO SVAVERUBENTE FLORE ATHIOPICUM.

Cap. XXXVI.

L**Eguminofas meritb *Siliqvofay Silicukfa&ca-*** *pjuiares* fubfeqvi deberent, cum autem ordine, in hâcCenturiâ,nullo accurato, ob de-

 fecl:um

fe&um frii&uum feminumq; Plantarum plurimarum, uti potuerim: **Sc'Bulfosas qvasdam exoti*** c^,qvarumtfu£tus8cfemina me adhuc fiigiunt, in promptu habeam j in medio easdem collocare placuit: prseprimis cùm inter 2?«/&0JVZ#, qusedam *Säiquofe,* multaeq; *Capsulares* habeantur. Agmen **ergò inter has ducet *Sijyrincbiurn hoc egregium:*** Qvodaltitudineplùs quàm pedali aslurgit, [c]*Bulbum* posfiden?. rotundum, Crpci, aut Sifynrichii IndiciCornuti^cortice ex fufco cinereo & filamentofoobdudtum: è qvo &*K&viridis,utexiftimo carnofus, exfiirgit, Fo//^partim longisfimis, partim brevioribus, anguftis, nervofis, vegetisfimâ viriditate coloratis, in modum fere Sifyrinchiorum Clufii amicl:us; cujus fuperior pars, Papaveris erratici inftar hiriuta > *Florem* fua venuftate afpe6tumdele6tantemfuffulcit, Croci, aut Syfirinchii Alprenfii Columns grandiorerh> foliis fex tenerrimis, è carneo&phoeniceo nee non dilutè rofàrum purpurâ. blandè rubentibus, adungvem croceis,congeftum; cujus in medio jftylus qvadrangularis, crafliis, phoenicei coloris occultatur. Atq́j haec, qvantum ex icone ab ILLUSTRISSIMO DOMINO â BEVERNINGK transmiftâ fixmmoq́j ftudio fiiis coloribus, ad plantam in Horto ejus floribus decoratam, adumbratâ, obfcrvare potui.* Nee enim pulcherrimum hunc Athiopkarum, non procul â Promontorio Bonas Spei remotarum folitudinum incolam luftrare fortuna dedit-;.

<t*Aliud* adhuc *Sifyrinchium* eodem in Horto (quod anlufus tantùmnaturae, an verb peculiaris fuerit fpecies, me latet) effloruitj priori

pel-

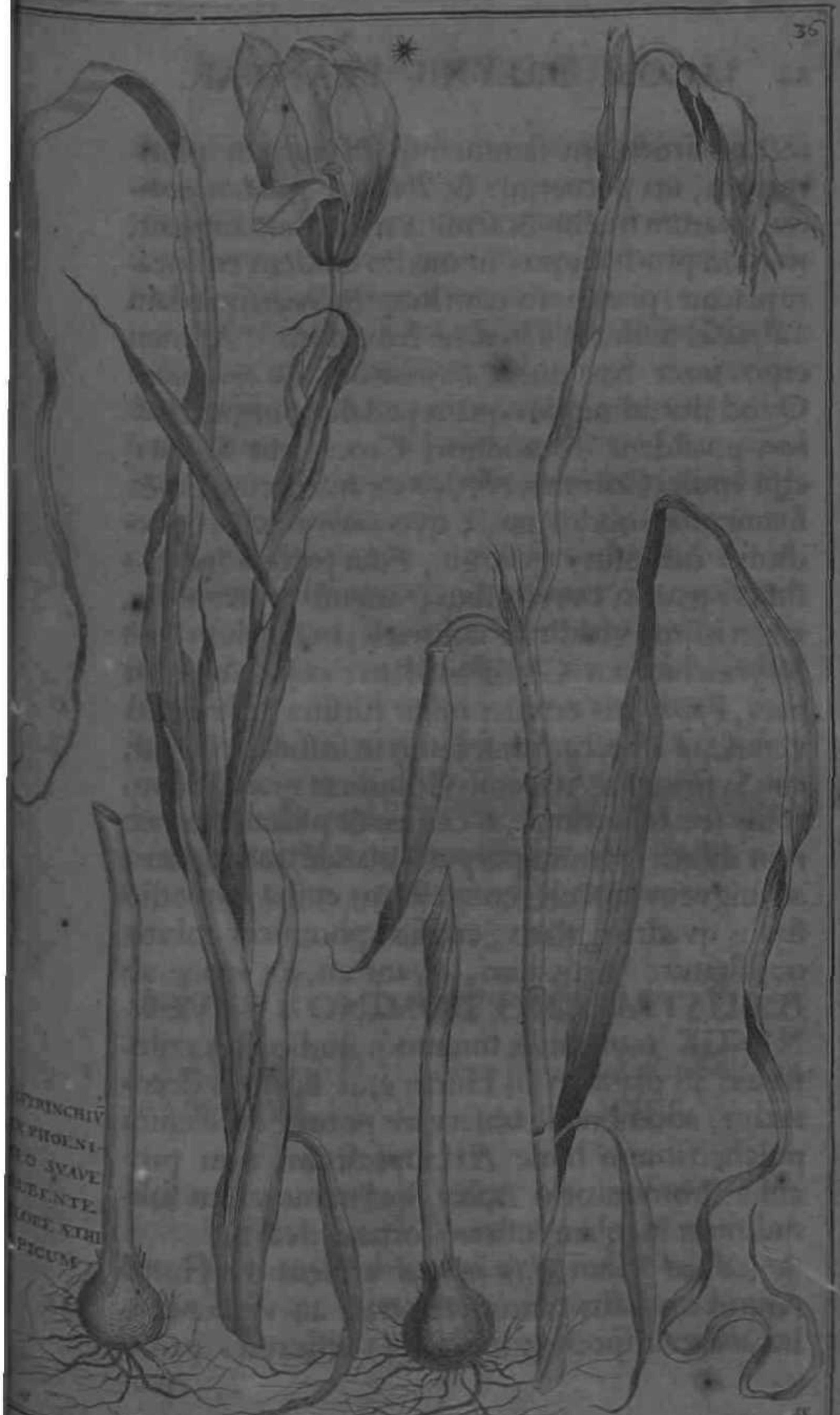
YRINCHIV
PHOENI-
O SVAVE
UBENTE
LORE STRI
PICUM

perfimile, nifi quòd *Florem* rubedine triftiori & obfbletiori infe&um, & languido collo deorfùm dependentem, velut Polygonati ramofi florc luteo Cornuti, pari quoque formà & convolutis foliis, proferebat.

Placuit aliquando EXIMIO MACENATI meo, in nunquam fatis mihi asftimandis Literis fiiis nunciare, monftrare *fe* in inftru&isfimo Horto ilio, *Sifyrinchii qvoddam genus Caphis 'Bona Spei, fioribus fuperbiens candtdts/imis* 9 idque depidhim mihi transmittere animus *Ei* fuerat3fed quoniam flos, pro more Sifyrinchiorum Clufii admodùm fugax, & vix ipedatus , voluntarium ftatim properaverat ad fepuichrum*t* intentionem ejus fummo meo dolore fufflaminavit.

SISYRINCHIUM RAMOSUM ^ETHIOPICUM, FOLIIS PLICATIS NERVOSIS ET INCANIS, RADICE TUBEROSA PHOENICEO.

Cap. XXXVIL

ANnoM.DC.LXVIILBENIGNISSIMO i \ l L L I Botano-fophorum PHOEBO , ILUSTRISSIMO DOMINO à BEVERNINGK , integram ciftam *"Bulbis Tuberibmqve variis,* in Promontorio Bonae Spei jusfu fuo colle<ftis,refertam, ex fingulari benevolentià, donare mihi allibuit: in quà non tantùm *Radices* illanim Plantarum, quas in fequentibus quatuor

capitibus defcripfi, unà cum Ornithogali Indici Swertii, Narcisfi Indici punicei gemino latiore folio, Narcisfi Indici liliacei, Narcisfi Indici flore liliaceo fphoerici, à Ferrario jam Pofteritati in fempiternam nominis fui memoriam propofiti > fed aliarum adhuc.plurimarum rararum prorsùs ac novarum occurrebant. Praeprimis autem *Tubera* quatuor, ob colorem fuum fangvineum, in teneris etiam jam prognatis germinibus Coralli aemulantem, mihi arridebant.

Horum quodhbety Iridum quadantenus fimile,. vix fefcunciam in lohgitudine, ac poUicem transverfiim in latitudine contingens, formâ non adeò inconvenienter Cygni corpus repraefentabat 5 fubftanti^ carnosâ, ex phoeniceo croceâ, lentam mucilaginem continente, *&c* cuticulâ firmiter inhaerente, tenui, fangvineâque conte&â, cui infiiper cortex, colore & fubftantiâ Colchici fimilis obduftus foerat, jam refblutus, quò fangvineus perpulcher radicis color, finè impedimento meliùs oculis luftrtri posfct. Eâ enim *%adix* h#c eft naturâ, ut illo, quo planta optimè augetur tempore, imminuta, venuftisfimum coloris fplendorem deperdat, formamque fiiam in pedis figuram convertat, fub quâ emisfâs inter fibras nova propago (ut feorfim pi<3:a edocet radix) tandem procrefcit.

Tubera haec, cum menfe Julio terrae cornmifis* fem,unumquodque paucos poft *fats, Folia* ofto aut decem prdducebat, pollicaria, palmaria, vel etiam pedalia^Iridisfacie, & quae eò etiam modo in latum expanfa, mutuoque fe atnplexando nafcebantur, obfcuriùs autem viridia, incana, hirfuta,

SISYRINCHIUM RAMOSUM ÆTHIOPICUM,
FOLIIS [illegible] NERVOSIS ET INCANIS,
RADICE TUBEROSA PHOENICEA
15

hirfiita, nervofà, plicata, 8c ab imo ad medium usque carinà. amplà praedita: è quorum mediq, non meo quidem in horto, fed in Flora; amoenisfimo nobilique Pandocheo, apud ILLUSTRISSIMUM DOMINUM, DOMINUM à BEVERNINGK, *Caulis* pedalis, rotundus, viridis 5c hirfutus effundebatur, parte inferiori rubicundus; imà medietate geniculatus, fingula genicula folio anguftiore brevioreque cin6ta, fiipra verb pluribus ramis(quorum quemvis circa bafin, longum anguftumque comitabatur fbliolum) brachiatus : quos Syfirynchii Theophrafti Columnfle pares, fed grandiores duplb ornabant *Flofculi*$_y$ fex foliolis purpureis, aliquà flavedine ex phoeniceo colore intermixtis, forisque leniter hirfutis, conftrucl:i. His marcescentibus, *FruBus* enafcebantur quidem trigoni,nec.tamen utSyfirynchiiColumna; oblongi, fed Hyacinthorum in modum iubrotundi, qui perfecl:ionem debitam non affecuti, virides erant & pilis brevibus, velut caulis foliaque hiriuti, intrinfecùs verb glabri, in tres %>arati partes, fingulas *Semina* fingula tantùm [c]omplecl:entes j quantùm ex fhi&u ficco enucleare licuit.

GLADIO-

GLADIOLUS AFRICANUS, RADICE TUBEROSE CEPA FOLIIS.

Cap. XXXIIX.

GLadiolorum in Promontorio Bonse Spei vigentium> genera mihi tria innotuère.

***Trimum, gladiolus Mthiopcusfiore coccineo,* à Cornuto** vocatum: quod Anno à Chrifti Redemtoris noftri Nativitate fexagefimo tertio fiipra millefimum & iexcentefimum, copiofisfime, caulibus etiam ramofis, Menfe Odobri & Novembri,in horto publico Amftelodamenfi, nec **non *Domini fohanrm Commelyn* rarisfimis plantis** inftrudisfimo, florens vidi.

Secundum: 'Bulk cinereo 8c longe minore nititur: *Foliis* atque caule multo brevioribus: *Floribm* amplioribus brevioribusque, colorc eleganter violaceo. Cujus effigies cum &&ⁿ-ptione in Centurià fecundà, nomine *Gladioli JEthiopiciminoris9 flore violaceo,* **fequetur.**

Tertium de quo hie agemus, novum plane ac peculiare genus eft, à Gladiolis omnibus, maximè diverfum. Tuberosà namque conftat *%dice>* crafsa, pene pugillari3fufcà foris ex cinereo cum aliquà flavedine fbrdefcente? intus carnem folidam cerini coloris habente, in &*periore parte colliculi inftar fiibrotundè elevate , ac fibris multis ex imà circulari fermè pla'nàque bafidiffufis: de quà *binx* radices plerumque ita conjundae5 ut facili tamen negotio le* parari

38
GLADIOLUS
AFRICANUS
TUBERC
CEPÆ.

parari posfint. *Folia* ex colliculorum vertici-bus prolixa emittit, Cepae vulgaris formà, colo-re, ac magnitudine fimulantia, concava, aut materià levi, ſpongiosa, ut & ſpumà quàdam glutinofi faporis ,farctaj hax folia tenucs veluti glauci coloris halitus, fiifFundunt, qui laevisfi-mo ta&u deflorantur: horum primùm emergen-tia, inferiore pftte incumbunt terras, fiiperiore autem eà ſe erigunt figura,ut cornua penè tauri repraefentent. *Caulem* (ut ferunt) impellit rotun-dum, foliis minoribus veftitum junceis, *£>tfloribu$* fvaverubentibus cacumen onerantibus denfisfi-mè fpicatum: hi, Gladioli Athiopici Cornuto, dimidiò breviores, nee eo modo incurvati, in medio ftamina apicibus luteis donata, comple-cTientes, è calyculo binorum foliolorum mem-branaceo Cannae Indicae, progenerantur. Figura partim juxta imaginem ab ILLUSTRIS: DN: à BEVERNINGK, transmisfam, partim juxta plantam in horto meo ante annos feptem vel o-<9:o virentem, partim deniq; juxta ficcatum ra-tnum floribus onuftum, confecl:a. *An'Radix tube" rofa Tromontorii 73on<eSpei collo eximie craffoySvpertiil*

BULBUS OBLONGUS ^THIOPICUS, FOLIIS GUTTATIS ET CILII INSTAR PILOSIS.

Cap. XXXIX

EX florifero Africa horto, Capite Bonae Spei, ubi" Aolus furens venuftam illam

M Athio-

Athiopicam Floram fibi conjugavit, & uterque fedem fixit, **Bulbum* accepimus rarisfimum, Narcisfbrum aliquà ex parte fimilerru nifi quòd fesquipalmaris erat propemodùm longitudinis, ad proportionem haud crasfus, fibris autem validis imà bafiHyacinthi inftar mufcarii diffufis. BcinBEVERNINGIANO Horto, *Folia* quinqj (in meaduntaxat tria) proferebat glabra, crasfa, carnofa, in mucro— nem parumper exeuntia, fupinà parte faturè viridia, pronà dilutiora, quinque vel fex uncias longa; fed ne duas quidem kta, nimirum circitcr medium, ubi latisfima> quae confra&a, fubamarè naufeabundum odorem (quamvis Sapor fingularem amaritiem haud prae fe ferret) atque ex venularum cavitatibus in carne delitescentium^tenuisfima araneae inftar fubtilia ftamina in mpdum Eriophori Peruviani praebent. Dignaverb fce6tatuhaec folia reddebant margines, pilis iubrigidis, fpadiceis, duplici ferie, admodum curiosè &c ferè ita flmbriati, ut pro cilis, innumerabilium in alterà folii parte appa-' rentium guttularum five ocellorum haberi qucant: velut Argum quendam,plantae hujus radici & flori, Afiicana prasfecisiet Flora. Qui tamenradicem fuam, à Solertii BEVERNlNGIANA, quà per Neptunum in Europam deduda, cuftodire haud potuit: quanquam/^ inHorto etiamlLLUSTRISSIMIa BEVERNINGK omnium cultisfimo, hactenus occultaverit; quorum tamen formam Msecenatis noftri gratià, cui hanc etiam flguram acceptam ferimus, me cogniturum fpero.

BUL-

39
BULBUS OBLONGUS ÆTHIOPICUS,
FOLIIS GUTTATIS ET CILII INSTAR
PILOSIS
J.S.

BULBUS LILIACEUS VOMITORIUS, CAPITIS BONA SPEI

Cap. XL,

RAras huic plantae, propter bulbi effectum, (de qvo jam in Mifcellaneis Curiofis Medico -Phyficis Academiae Naturas Curibforum, Anni quarti & quinti, Obfervatione CXXXIV, pagina 143 > nonnulla propofiiimus) *Suits vomitorii* nomcn tribui, inprimis cùm fru6tus & femen mihi non vifa, neque ex florum figurâ, ad quam plantarum clasfem propriè pertineat, colligere potuerim.

Quantum autem obfervare licuit, comperi ejus *'Bulbum* Lilii miniati Byzantini valdè fimilem, nifi quòd plerumque major, & ex majoribus, crasfioribus, faporis initib vifcidi & aquofi, mox autem acerrimi ac linguam inftar Ari fermè vellicantis,purpuraicentibus fquamis compadum 5 in quibus foli obverfis, pundula obfcurè purpurea densè infperfa, & lineola? cjuaedam per longitudinem excurrentes, cernuntur. Hie *Sulkus,* Anno millefimo Sexcentefinio fexagefimo oftavo, meo in horto, toto *x*-ftatis autumniq; tempore, finè caulium exortu, finè floris ostentatione ignavus atque ingloriiis latuit; praeter quòd luxuriantibus tantùm foliis, Lilii foliorum colorem, formam & totum habitum semulantibus, fed longè anguftioribus, infeliciter filvescebat: quorum *Ixta* feges, flo-

rumetiatn fubfequenti anno, Liliorum more, fpem mihi fecit, quam tamen infolitum fubfequentis hyemisfrigusfquod hanc omnesqj meas rariores exftinxit plantas) plane decollavit. BEVERNINGIANUM autem veluti hortorum plantis rarioribus abundantium Miraculum, floribus liberalisfime non deftitit fuis exornare; ubi *Scapum* ex bulbi centro teretem, diluto virore albicantem, bipedalem fesquicubitalemve impellebat, *Floribus* creberrimis ex fubviridi albefcentibus, a tertia inferius parte, ad apicem ufque, in fpicam longam congeftis, decoratum. Quorum nondum aperti, immaturis Hyacinthi flore albo floribus fimiles, reliqui autem f°^a fua tarn mira & variabili explicabant forma> ut numerum eorum figuramqj enucleare haud valerem: in quorundam umbilico, Stylus longus, qvadrangularis, ante obtufiis & velut refe&us? in aliorum e contrario, reflexus, & qvafi ex multis, orbicularibus ar&e conjundis globulis conftrudus, apparebat. Cceterum an foliola ilia laciniata, in parte florentis leap! inferiors, flores vel faltem eorum appendices relifti foe' rint,certb pronunciare non posfixm, cum nunquam fcapus mihi floribus onuftus, confpe<ftus fit; defcriptio enim ad imaginem ILt»USTRISSIMI DOMINI a BEVERNINGK (quac noftrse etiam figure pr«luxit) compofita.

An *ISulbu* rnber Tromontorii $on* Spei adhucj[1] cognitus [qvamofm 9 Sypertii;* quern fine defcriptio*** ne, fine foliis atqj florAus, pagina *66.* libPrimo tantum expreffit^ 8c an affinitatem quandam

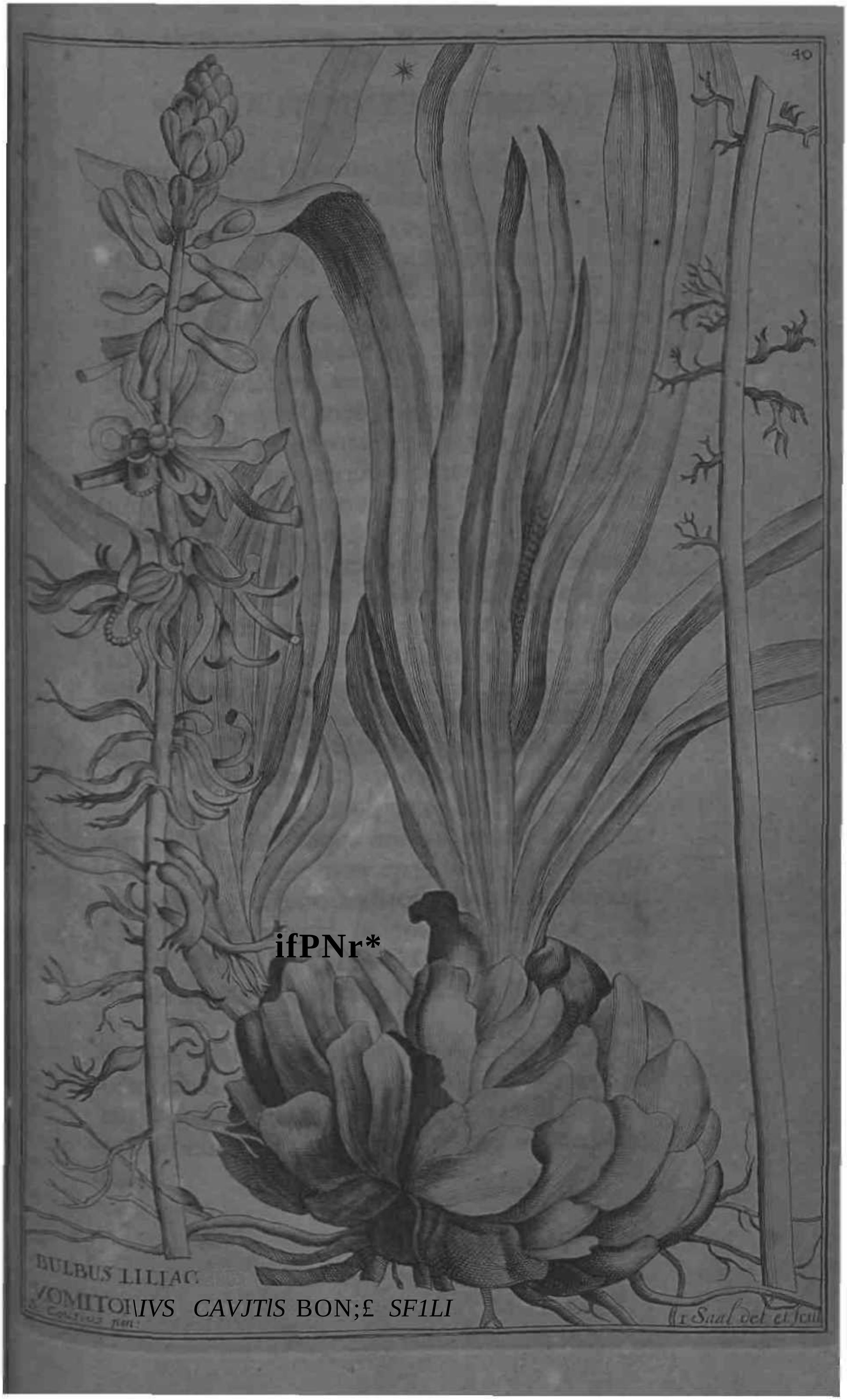
40
BULBUS LILIAC.
Saal del et scul

ORNITHOGALO AFFINIS RADICE TUBEROSA, CYCLAMINIS FOLIO, CAPITIS BONÆ SPEI.

TAB. XCII

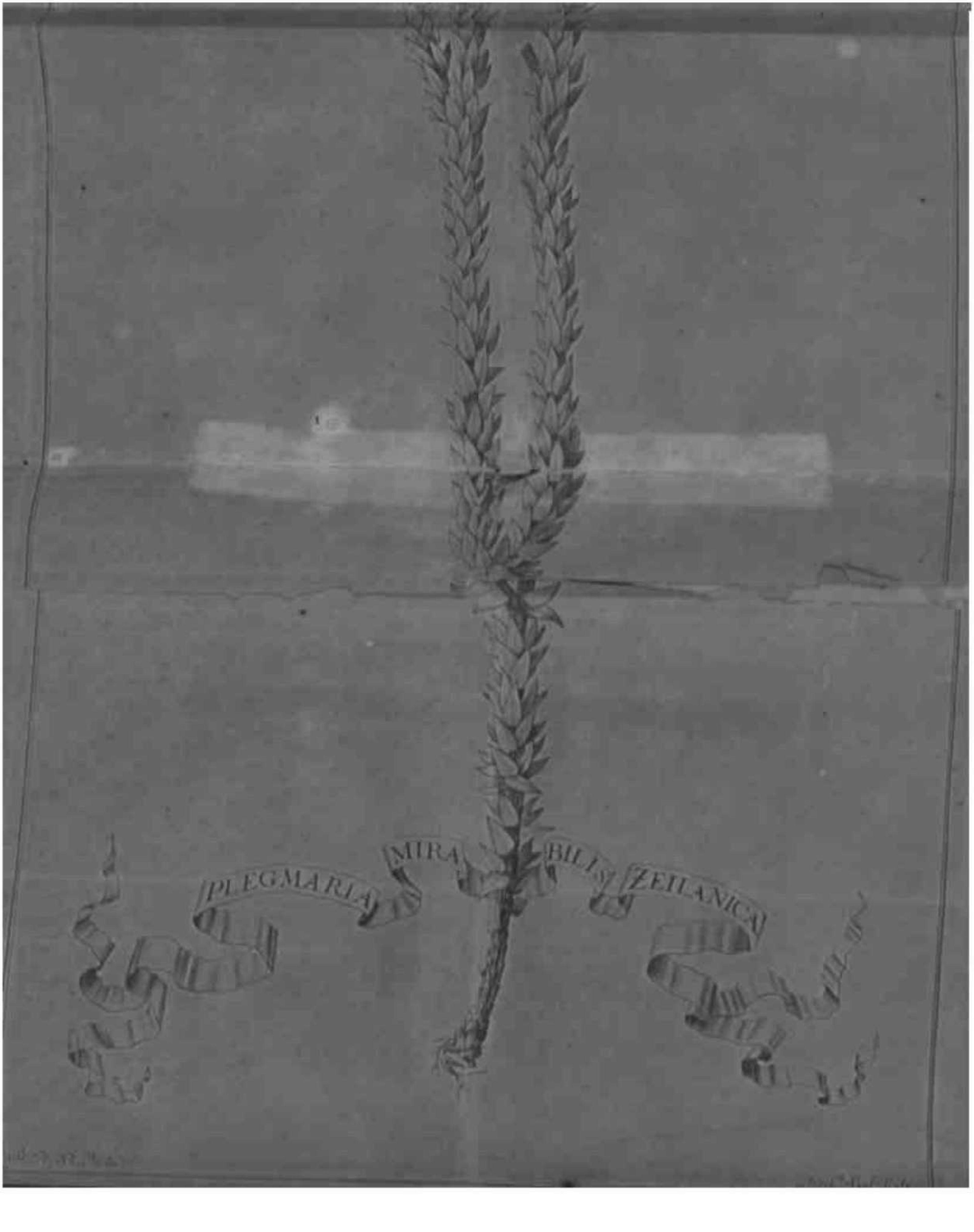
PLEGMARIA MIRABILIS ZEILANICA

dam cum Scillâ habeat > Philobotanis ,juriofioribus occafione fortè aliquâ ad hanc plantam accuratiùs examinandam oblatâ, judicandum relinquo.

ORNITHOGALO AFFINIS RADICE TUBEROSA, CYCLAMINIS FOLIO, CAPITIS BONA SPEI.

Cap. XLI.

NOn minoris raritatis *Ornithogalo affinu hac*, quae 3^fci.nititur tuberosâ, crafiâ, pugnum penè aequante, coloris purpurei obfoleti, infrà in tubera alia, ut futuros haeredes divifa. Ex quâ, *F0H4* inter Cyclaminis &Dracunculi paluftris mediam faciem obtinentia, petiolis longis fuffulta prodeunt, atroviridia: inter quae *caulis* fesquipedalis rotundus, viridis > gracilis & penitùs nudus exfurgit; quern â medio usqiie ad extremum apicem > confufb ordine, ambiunt longi pedicelli > *Flofculos* parvos ab Ornithogali Hifpanici minoris Clufio haud multb diverts fustinentes , fcnis, *b* candidulo coeruleis & fubviridibus foliolis obfoletis, conftantes.. Hos fine dubio etiam feqvuntur *JrùBus* & *femina*, de quibus tamen nihil percepimus : cùm folùm floribùs BEVERNINGIANUM Hortum nobilitaverit, unde *Tuber* 9 cum *Tkntâ ficcâ, Scicone*(ad quam noftra confeda) ex liberalitate Illurlirisfimi Maecenatis obtinuimus.

ORCHIS CERCOPITHECUM EXPRIMENS LUSITANICA PRIMA ET ALTERA.

Cap. XLII.

NAtura in Plantarum formatione ficubi lafciviam fiiam prodidit, earn certè in Orchidibus commonftratam ivit, quorum Flores maximâ cum admirationc, nuiic in formâ Aviculae, Lacertae & aliorum infe&orum ; mine in-Viâ, Mulieris, & quidemvel aufteri pulli alicujus Martii, vel rifum moventis morionis 5 nunc in Teftudinis ignava, & melancholici Bufonis 5 vel in celerrimae jucundas affanias propinantis Simiae, ita elaboravit : ut fi non ad rifum movearis, ad fummam certè admirationem inciteris. Caufas verb admirabilis praedidae Orchidum florum metamorphofeos quod concernit (quanquam illae, meo quidem judicio, adhuc facro involucro â Natura tegaiitur) Le6tori curiofo ad palatum, placuit hie loci ipfisfima Athanafii Kircheri apponere verba, ita inMundi fiibterranei, Tomo fecundo, Libro duodecimo, Se6bione prim^, capite IX, paginâ 349, fcfc habentia. Obfervatum foit ab 5,iis5 qui pecorum, annentorum, & equorum Mcuram habent, poft commisfas ad prbpagi- ,,ncm animantes, ubi congresfus fa&us fuit, ,,fequenti anno campum ilium Orchidibus five 53 Satyriis luxuriare , non aliâ dc causâ , nifi 33 quod fpermaticus humor fuperfluus humo

Iparfus

fparfus Sc unà cum terreftri fucco fermentatus ,,
tandem in hujusmodi herbas adolefcat, quod ,,
idem contingere ajunt ex femine cadaverum ,,
tùrn hominum tùrn animalium, qui in campis ,,
vel occiduntur, vel infirmitate quâdam mori- ,,
untur. Quòd fi res ita fe habet, quid mirum ,,
eft, femen terras conditum tanquam intra ma- ,,
tricem, ibidem paulatim plantam prorsùs e- ,,
jusdem facultatis, quâ pollent animalia, ex ,,
quorum femine decifiimeft, educere; unde ,,
nonimmeritb à virtute,quâ adVenerem inci- ,,
tant, Satyria vocantur, videlicet a *Satyromm* yy
fabulofbrum falacitate : cùm enim Natura ,,
otiofa ftare non posfit, femper aliquidmoli- a
tur 8c fabricat, 8c pro conditione feminis ad- ,,
fcititii plasmat; Cum itaq; in femine anima- ,,
lium virtute omnia infint animalis membra, ,,
utfiipra diximus, illaque paulatim calore u- ,,
teri evolvantur in perfectam animalis fabri- ,,
cam, vi plafticâ ad fingula membra efforman- 33
da negotiante > quid mirum inquam eft, fe- 33
men five hominis, five animalis intrà con- 33
gruam proportionatamq́j terras humidas ma- 33
tricem receptum, ibidem quoq; fi non perfe- 33
ftum animal, quod ultra ejus vires eft, faltem 33
aliquid analogum five animali, five homini, 33
quoad membra, veris non abfimilia moliatur 33
& effingat unà cum facultate femini propriâ 33
ad Venerem excitativa; Accedit, quòd hujus- 33
modi herbas ferè omnium primse fint, quas 33
verno erumpunt tempore, eò videlicet, quo ,,
& animalia pleraque oeftro libidinis inftimu- ,,
^antur. Certe Naturà ita comparatum eft,ut ,,

ad

35 ad firmlia fabricanda non operetur, nifi ope
3> ejus feminis, quod in perfectis animalibus,un-
33 de decifum fuit deved"fcumque, primb inexfti-
33 tit: Quòd verb praeter humani corporis mem-
33 bra , multas alias producat in di&is Satyriis
33 variorum infe&orum figuras, id diverfitati fe-
33 minum adferibendum eft 5 fi enim equinum
33 femen intrà terrain cadens, in di6tam herbam
33 adoleverit, cùm Natura perfectam equi figu-
33 ram ultra vires fiias producere non poslit, ex
33 virtute feminis, faltem fimilem iis infecte,
33 quac ex equo vivo nafci fblent, id eft, vespa-
33 rum flguram erTbrmat; fi verb bovillum fper-
33 maOrchidem produxerit, nonbovis fed apis,
33 quarum origo ex bobus, eft, figuram delinea-
33 bit, uti in Orchide apiformi patet, & fie de
33 costeris 5 qùod enim in differentium Orchi-
33 dum floribus nunc pulicis, modb cimicis aut
33 pediculi, jam muscae figurae fpeftentur, id
33 certè non nifi ex fpermatica virtute eorurn
33 animalium 5 ex quibus talia nafcuntur infc6ta,
33 contingit. Si quis tamen fagaciùs omnia ex-
33 ploraverit, Temper quoq; in iis quidpiam ei
33 animali, ex quo decifum fuit, conforme re-
33 periet. Apes ex bovillo genere nafci, omni-
33 um tàrn veterum, quàm modernorum Scri-
33 ptorum autoritate patet: Siquidem tefte *P*Ar-*
?? *rant > Tlinio, Virgilio* 3 non ex fimotàntum bo vi-
... no , fed 6c ex ejusdem tabido corpore apes
33 nafcuntur, ajuntqj in Agypto loca quaedam
3> effe, ubi *fi* defodiatur taurus, ita ut cornua
33 tantùmfupra terram emineat, eaq; deinde fer-
„ rà amputentur, apes cum tempore avolent.

Verùm

ORCHIS CERCOPITHECUM … NICA
PRIMA

Verùm Do&isfimi hujus Viri ièntentiam fiio in pretio, ac Le&ori judicium, relinquo, ad defcribendas Orchides quasdam novas accesfiirus.

De his primùm nobis occurrit, *Orchis Cercopithecurh exprimens Lufitaniea prima*, **geminas agens** *%$dices,* tefticulorum modo efformatas, unam plenam, alteram marcidam,radicum inftar Orchidis AnthropopKorae alterius à Columnâ defcriptæ quibus plane etiam conveniunt j liiprà quas fibras aliquot expanduntur, foliolis adhaerentes perbrevibus > caulis imum velut folliculi comple6tentibus. Ex foliolis didis, *Folia* ena^cuntur liliacea, nervofa, per ambitum undoft, Orchidis Anthropophorae alterius Columnar, ^dmodùni relpondentia j inter quae caulis effertar pedalis, minoribus foliis feptas, cujus fum^um innumeri *Flores>cx* purpureo rubentes, in Q>icam den/àm dispofiti, exornant. Hi *Flores* ^deb raras & mirabilis fiint form«3 ut primo intuitu Milites è Draconis à Gadmo proftrati dentibus enati j quòd fi verb accuratiore judicii lance examinentur, Cercopes à Jove, ob fraudulentiam animi in Simios transformati, eile credantur : Singuli autem horum *FIorum>* è pediculo fubviridi, torofo, contprtoque, fbliolumfiit> ^ède acuminatum habente, pendent 5 & ex *galeà* e purpureo rubente, foliolis tribus acuminatis, nervofis majoribus, quibus interjecta bina minora*y* conftant > in quâ ponè calcar cernitur, infra verb foliolum five *label/urn* Iongum, galeae inftar coloratum, puncliilis purpureis inU)erfum, quod brachiis, cruribus, caudâ &.in fuperiori infiiper parte, per extuberatio-

nern fiibyiride carnofam , tanquam capite monftrofo, ita iriftru&um, ut Cercopitheci eifigiem veluti umbra repraefentet. Exa&o Cercopithecorum vegetabilium horum tempore , pediculi eorum tandem intumefcentes, *'mSiHqvas*, maturitate fecundum longitudinem, rimis Helleborines in modum dehifcentes, & *Semine* exiguo fcobis inftar fe exonerantes 3 excrefcunt.

DirTert haec ab *arfnthropophorte akerius Column** Flore quà corpus anguftiore, cruribus latioribus & minùs expands, ac caudà etiam longiore-;.

***Orcbidis hujus pulchra, aliam adhuc fpeciem,* BE-**VERNINGIANO in HORTO, & Domini *Sevenhuyfen*, confpeximus 5 a prima nihil discedentem, nifi *Floribus*, quorum labellum brevius, brachiis brevidfibus, brevioribus itidem anguftioribusqj atqj expanfis magis cruribus dotatum.

J\(otandum: Flores in icone, galeis diduftioribus funt expresfi, quò eò meliùs eorundem forma pateat: Flos autem inferior, latitudini caulis impendens, eàdem, quà flores facie nafcentes, fe repraefentat^.

ORCHIS APEM REFERENS LUSITANICA'

Cap. XLIIL

QVàm fpe&atae pulchritudinis, ac raritatis, priores duae ad Moriones & Stratemaiticas pertinentes etiam fint Orchides :. ab hàc tamen & reliquis, quae fequentibus duobus capiti-

ORCHIS APEM REFE RENS LUSITANICA-

capitibus continentur 5 permultùm venuftate mirabilique ftru&urà fuperantur.

Ham **verb** ***Orcbidem apiferam*** **qùod attinet: ex** **Bulbo* geminato*, Serapiadis fecunda?Dodonaei, fapore fubdulci & vifcofo, *Folia* qusedam angufta ftriataque, Tefticuli vulpini fecundi iphegodis à Lobelio defcripti foliis fimillima emittit; atque *caulem* fesquipalmarem, longioremve, binis vel *termis* minoribus foliis circumjedum : **cujus *Gimmo9FIorestrcsyqmtuotqmmvc* infiint,** calcaribus Orchidum plerarurnq́j Serapiadum de more omnihò deftituti,*galeam* habentes, è foliolis tribus grandioribus, &: duobus anguftioribus , brevioribusq́? albicantibus,velcarneis,imm6& purpurafcentibus^ conftrudam: fub quâ *extuberatio* quasdam craflà, carnofa, fubviridis, formâ ex oyo prorepentis avicul«,oculis eminentibus & roftro craflb adunco, curiosè adeò & lepidè fe ostentat, ut iliâ contemplationenonmodò dignajfcd fbla etiam ad pretium atqj admirationem flori huic conciliandam fiifficere videatur: nifi gloria·ejus maxima in dependehte veluti lioloferico leniter &breviter villofb, ferrugineo, (aut ex cinereo ferrugineo obfbleto)acventriofb conftaret *labio-*, quod Apis mellificantis cadaverculum, magnitudine & figurâ tàrn exadè, tamque reprajfentat venuftè, ut propter beftiolae dulcisfimae fpiculum, plantae flores attingere verearis.

Hac* amoena *Orchis* > ab *myode, galeâ &• altis herbidis, fohannU 'Baubirih in multis discrepans j Thefaurum fuum acccptisfimum, in HORTO BEVERNINGIANO feriùs aliquantb, quàm priores Orchides & fequentes aperiens j

 varias

varias inibi fpecies ofFerebat: quarum nonnullarum *Jlores,* lituris five notis luteis pulchrisq;, & quibusdam praetereà circulis ejusdem coloris partim uno, partim duobus venuftè adeò ornati, ut mutabilem Pro.tei vicisfitudinem in iis non finè ftupore atque admiratione fingulari liceat perluftrarc).

Floruit etiatn qusedam hujus Orchidis fpecies, Anno M. DC. LXV. in *zjfnplufim, tSMagnifici 'Domini, "BE^JA^MIU^* **(gngdfm** *ConfuTis Tatria,* nee *nonTatroni* mei *inJtgnu,Hotto.*

ORCHIS MUSCAM MAJOREM COERULEAM REPRASENTANS.

Cap. XLIV.

IN tantà Orchidum varietate, oculos fiifficientcquoq; voluptate fàtiat *Hae:* quae *radice, caule &c foliis* a priore Apem referehte, nihil aut parùm differt. *Flos* verb discrepat multùrnj namque ejus *galea,* foliis fubviridious, anguftioribus conftatj *extuberatio,* quae galeae fubeft> carnofa, non adeò diftin&è aviculam exprimitj & *labiunt* hirfutum- fature coeruleum, perbelle fplcndens, pilis circum margines fimbriatum fubrufis, Mufcam majorem tàrn accuratè repra> fentat coeruleam, ut non tantùm in admirationcm fummam rapi Spedatorj fèd facilè etiam decipi queat, quò putatitiam hanc fbrdidam mufcam, à plantà abigere allaborer-;.

ORCHIS

ORCHIS MUSCAM MA-
JOREM COERULEAM
REPR&SENTANS.

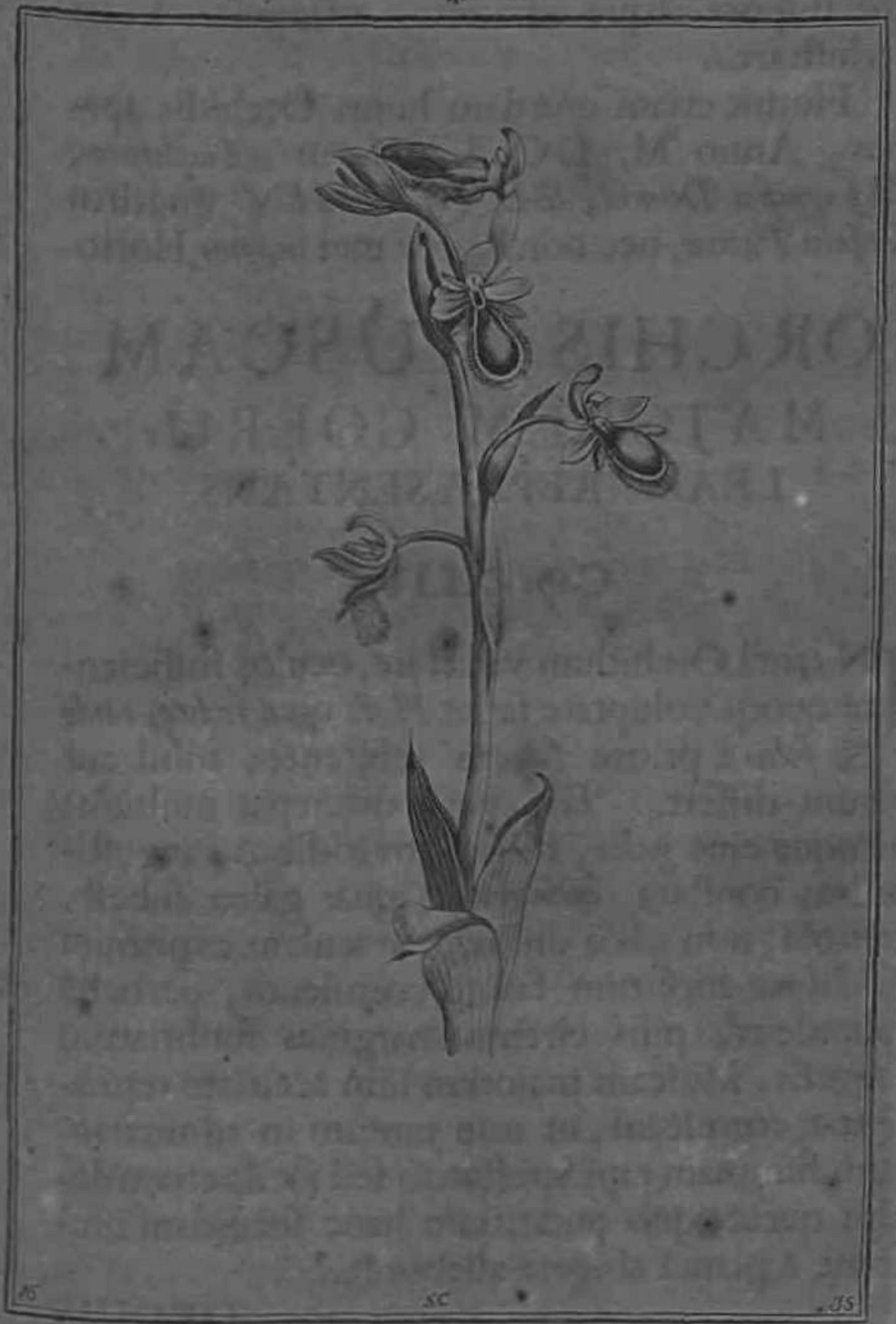

45
ORCHIS SCARABÆ-
UM EXPRIMENS
ORCHIS MYODES
LUTEA LUSITAN
45
S.C.P.

ORCHIS MYODES
LUTEA, ET FUSCA, LUSITANICA.

Cap. LXV.

ORchis myodes lutea Narbonenfis Lobelii, Eotanophilis omnibus perrara ac elegantisfima asftimata, *no&r# Lujitanka tamcnfloribus* palmam concedere cogitur 5 Lobelii aliàs non malè refpondentibusj exceptò, quòd eorum *labellum*, Fucum majorem luteum repraefentans 5 latius , brevioribus atque obtufioribus, quàm Lobelii, laciniis praeditum, inteniloreq; aureo colore tin&um, ac maculà *in* medio holoftricà villosà, majore, magisqj purpureà & fpe&abiliore eft donatum : *extuberatio*, galea? ex flavo viridi, fubnata, aviculam longè crafliorem, ac Tefticuli apud Lobelium vulpini majoris refert.

ttAlia adhuc ejusdem, eaqj prorsùs nova ha*bctmjpecief*, cui *Orchidis myodisflore fufco*, five, *Searab<eurn exprimentis* nomen impòfuimùs. *Thyrfum* haec emittit aliquantulb altiorem, colore oblcuriùs virefcenti 9*foliis* nonnunquam latioribus interceptumj cujus fumrao *Floret* infiint nonnihil fixbinde majores, coeterum ab Orchidis myodis luteas florum figurà penè nihil, aut parùmrecedentes, praeter *foliolum* holofericum demifliim, quod pulli feu fuliginofi coloris, Scarab^um nueliùs 5 quàm Fucum exprimere videtur.

Nafeitur cum praeceaentibus fpontè in Lufitanià 5 unde transportatas fiimmo ftudio inHor-

tofuo alendasILLUSTRISSIMUS MACE-N AS ndfter curavit.In quo, AnnoM.DC.LXI V. flores abundantisfimè oſtentantes, MajoMenfe & Junio, infigni cum dele&atione vidi. Ibidem inter alias quàm plurimas partim jam defcriptas, partim planè novas, quandam etiam *Orchidi <tAn-* ***thropophora Oreadi Columna vatdè Jimilem Lujitanicam*** obfervavi: cujus *Flofculi*, quà brachia, quà crura breviores , figuram fbemina; non tamen adeò perfeclè reddebanLj.

Tandem Orchidum Hiftoriam finiemus, le-**niter adhuc ta6tà** ***Orchide, radice repente maculatisfo-*** *liis*, in opacis Casfubiaefylvis, quamvis rarisfim^ nafcente: Haec ab Orchide radice repente Camerarii, in eo tantùm diftingvenda, quòd folia maculis pallidis feu fublutei coloris, teflellatim dispofitis, perbellè fint variegata: fed de hâc in Viridario meo Borusfiaco plura_?.

OXYI AFFINIS PLANTA

BULBOSA AFRICANA,FLO-RE PURPUREO MAGNO.

Cap. XLVL

RArisfima haec è Promontorio Bonae Spei in Belgium transportataHofces Anno M.DC LXVII. in Horto BEVERNINGIANO omnem laiidis adoream excedente , ILLU-STRISSIMO DOMINO CULTORIinnu-tricationis gratiam, *Florem* perpulchrum fuam atque venuftum, & quidem fortè primà in Eu-

rope

OXYT AFFINIS PLANTA BULBOSA AFRICANA, FLORE PURPUREO MAGNO.

ropà vice, cum fummâ illorum, qui hoc ftudium profeqvuntur, obledatione, obtulit. *Qvi* ex cinereo in quinque lacinias anguftas profundè diffedo fubhirfuto calyculo, primùm pyramidali formâ convolutus 5 pofteà verb in folia quinque ampla, ex rubeo fvave purpurea, cum coeruleo colore mixta explicates, formâ florum Convolvuli Indici majoris (prasterquàm quòd nonmonophyllus) fe diffundebat. Fulcrum ejus, *cauliculmcxAt* fiibviridis, teres, duas tresveiinciaslongus, carnofus, debilis *&c* tener: *Foliis* circa medietatem compluribus, pediculis longis infidentibus, laetè viridibus, crafliusculis, tergeminis, Trifolii fimilibus, comitatus : hujus origo ex M *"Bulbulo* nigerrimo, Avellanse magnitudinis, multis fqvamis compado, cui etiam planè atrae, capillaceae, oblique, appendebant longisfimse flbrae. Quantùm expidurà viviscolo/ibiisaiFabrè exprefsà, ScablLLUSTRISSlMO DN: àBEVERNINGK nobis transmifTa (ad quam icon noftra effida^ coUigere licuit, Oxyos fpeciem judicamus, hincqueilli affinem voluimus, donee nos femen frudusque edoceant certiora.

CENTAURIUM MINUS BRASILIANUM-

Cap. XLVII.

PUlchra haec, reverà, nec minùs rara in Braflliànafcens, indeque adnos translata Plantula, *Radice* nititur flavefcente, tenui, fibrosà, uncias duas

duas longâ & nonnihil longiore, guftu amaro. Ex quâ Caulis geniculatus, pertenuis, ere&us, dodrantalis altitudine, caudicis loco exit j quiin fummitate, in ramos duos, quafi brachia expanfa3 dividitur, & hi in ramulos rarfiis alios, imciales & inajores 3 alterno ordine plerumque pofitos: *Foliis* oblongis dilute viricfibus, Genift* tindoriae formâ haud abfimilibus, binis iemper adiingulagenicula, fitu adverfo pofitis cindus. *Flofcukm* quidem in caulis apicfc inter brachiorum juncl:uram, tantùm fert unicumj fed plures tàm in extremitatibus ramulorum, quàm inter foliorum illorum alas, perpulchros, purpureos, tubuloios, in quatuor folia rotunda exeuntes > Centaurii vulgaris flofculisduplb majores > è calyculis ipeAabilibus admodùm, quadrangularibus, membranaceis & rigidiufculis, venulas conipicuas, £c in quolibet angulo fi'mbriam latarn habentibus, prodeuntes. Hos, *Capful** anguitx, oblong«, Centaurii minoris jemulac, *Seminibus* rotundis minutis ac fufcis refertae, &• qvuntur.

SAXIFRAGA ANGUSTIFOLIA AUTUMNALIS, FLORE LUTEO GUTTATO.

Cap. XLIIX.

RArioremhanc, elegantemque *Saxifragrwh* humida & mufcofa fundunt prata qusedam Borusfiae & Casfubiae *y* praefertim fecundùni arcem

CENTAURIUM MINUS BRASILIANUM.

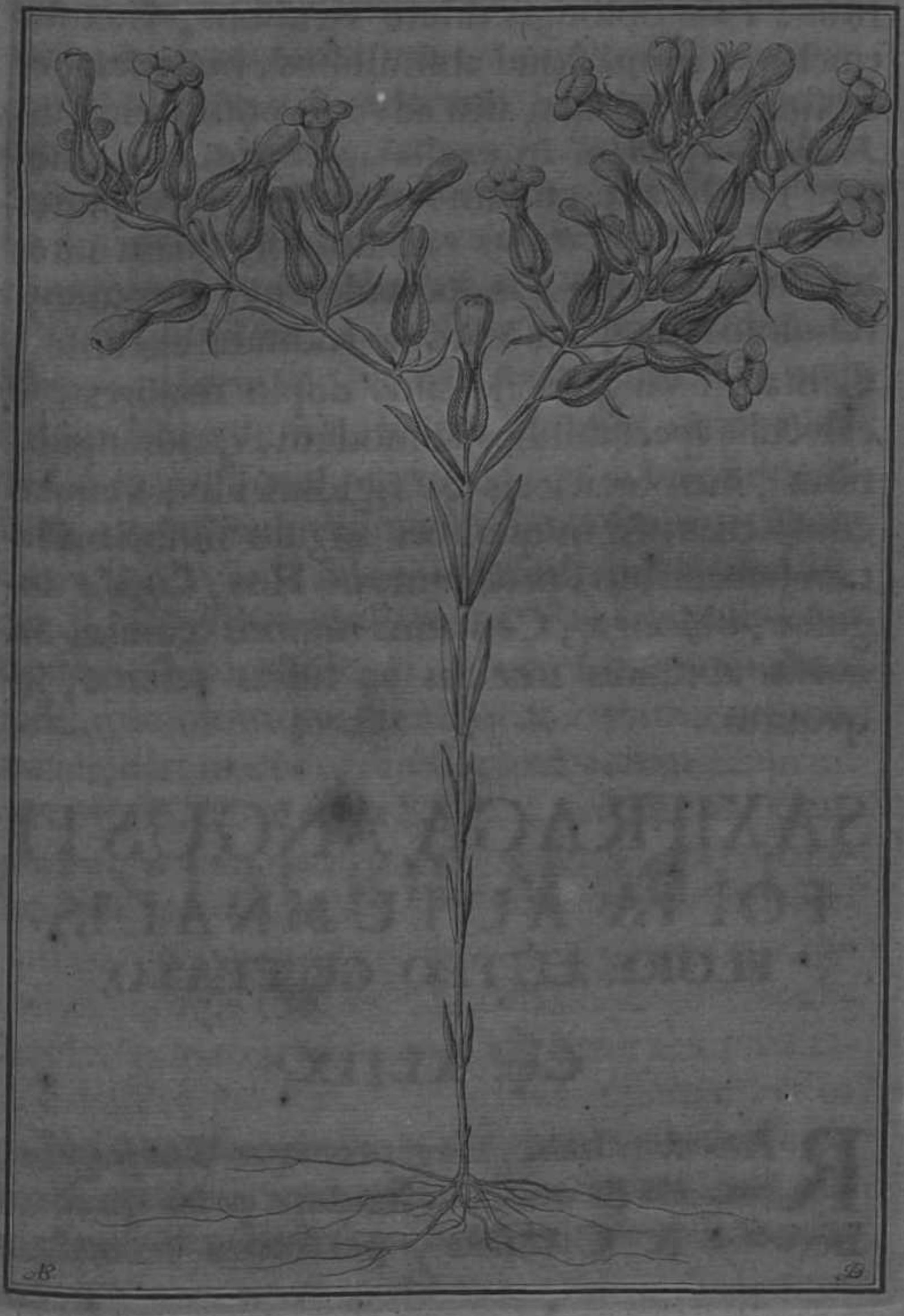

arcem ftfrttt £rafaft>/ubi Anno M. DC. LII. adhucpuer, ab Auguftoin ferum usque autumnum florentem, obfervavi: in hortis autem udo, nee aprico nimis loco, repofita, aliquantb niaturiùs, à Julio nempè ad medium Septembrem. Ubi ex *T^adiculis* capillaceis, flxbcandido colore & fapore aftringenti, *Tropagims* multae nibentes ,pilis ferrugineis lanuginofac, integros fiepisfimè ceipites ftrpendo occupantes, emittuntur: circa quas *Folia* angufta, carnofa, fubtilisfimis decurrentibus nervulis, flint atrovirentia&rigidiufcula,per marginem fubindè pilofa, cum Polygal^ & Nardi Celticae foliis mediocriter confpirantia; quorum nonnulla in autumno ficcefcere incipientiajproviridifuotriftem flavum feu rufum induunt colorem, inftar Nardi Celticae. Inter prbpagines, *Cauliculi* dodrantales, ut plurimùm fummà tellure fparfi 3 tenues, rotundi 8c virefcentes, inferiori parte fiibrubicundi, fuperiore molli ferrugineâ feu pallidiore lanugine leniter.hirfuti, procrefcuntj qui *Foliis* parumper minoribus temerè & confufo ordine, circa radicem densè, in fiipernâ autem cauliculi parte fubindè rarenter&parcè veftiuntur. Cauliculorum faftigia in ramulos duos, tres, quatuor pluresve abeuntia, *Flofculos* admodùm elegantes, Saxifragse albae,fedluteo colore tindos gerunt,quinis foliolis nervofis,in ungveappendiculas binas Ge'ntianae duodecimo feu pun6tat« Clufii in modum habentibus 5 conftantes^ in quibus non finè ingenti voluptate eft cernere, quàm nitidè & curiosè DaedalaNatura,pun6hilis innumeris faturè croceis denfisfimè illos con-

O fperfe-

SAXIFRAGA ANGUSTI-FOLIA AUTUMNALIS, FLORE LUTEO GUTTATO, FOLIOLIS FLO-RUM MAGIS ACUMINATIS,

SAXIFRAGA ANGUSTIFOLIA AUTUMNALIS, FLORE LUTEO GUTTATO.

fperferit, & quidem a medio usq; ad umbilicum : *wide Siliqva* fubvirefcens bifurcata, loculamentis binis Saxifragiarum more diftirida, inter ftaminula decem, crbcis capitulata, prominet. Qua? deciduo flore, magis magisque intumefcit, juftamque maturitatem confecuta, per cornicula finditur ac *Semine* exiguo, flibrutilo Sc micante fcfe exonerat. Flos a?que ac folia, inprimis verb cauliculi, amariufculo & aftringente flint guftu.

Variat: Quaedam enim fiorum petala magis fiint obtufa 5 quacdam magis acuminata: praetercà foliis majoribus &: minoribus; dilutioribus & obfcurius virentibus, invenitur.

Hac in multis cum *Hirculo Frifeco Clufii* convenit; à quo tamen differt: Si *modbfflrculi* flores fenis petalis conftantes, duplici tantùm pun6tulorum ferie intertindti; *&c* folia circa radicem ac in caule tàrn lata, 8c unico faltem nervo plurimas laterales venulas fundente, praedita fint j ficuti in Curis pofterioribus Clufii, planta delineatur..

POLYGALA FRUTICE-SCENS.CAPITISBONiE SPEI.

Cap. XLIX.

A Fricse **Meridionalis Delertorum amafia hsc -c\.nova** & **nunquam** defcripta *'Polygalafruticefiens,<mam* **munere ILLUSTRISSIMI DO-**

MINI à BEVERNINGK habcmus. *R*a *dicem* posfidet contortam & pro plants proportione craſſam, extrinfecùs cineream vel albam, intùs candidisfimatn : exinde *Virguha* asſurgunt dodrantalia, juncca & viridia, Spartii Hiſpanici Clufio virgulis non abfimilia; *Foliis* raris, anguftis & acuminatis, vix unciam attingentibus, nullo ordinc pofitis veftita. *Flofculos* fert ſpicatos, Polygalae vulgaris planè fimiles, quorum color ex viriditate fvave purpuràfcit. Nee Fruclum, nee fcmen vidi, haud tamen à vulgari differre exiilimo.

PLANTAGINELLA AUREA ALOPECUROIDES BRASILIANA, FOLIIS GRAMINEIS.

Cap. L.

EN ex minimis unam, fed rarisfimis charisfimisq́j noftris plantulis. *%falix* ejus exigua, mille flbris niveis comata , *Foliola* multa graminea & angufta Graminis Luzulae minoris Johanni Baunino , fed omninb glabra, in orbem diffiindens : ex quorum gremio, *eoliew* quinquaginta vel plures profiliunt, tenuisfimi, plantae exilitatem *(flobulis* oblongiufculis lanuginofisque , *TUntaginis angujlifolia faniculis LA* *vopi minbribus,* uberrìme compenfantes, finguli, fingulis coliculis triuncialibus vel breviori-bus infidentes,compofiti ex pilis lenisfimis lcucophaei

POLYGALA FRUTESCENS CAPITIS BONÆ SPEI.

*

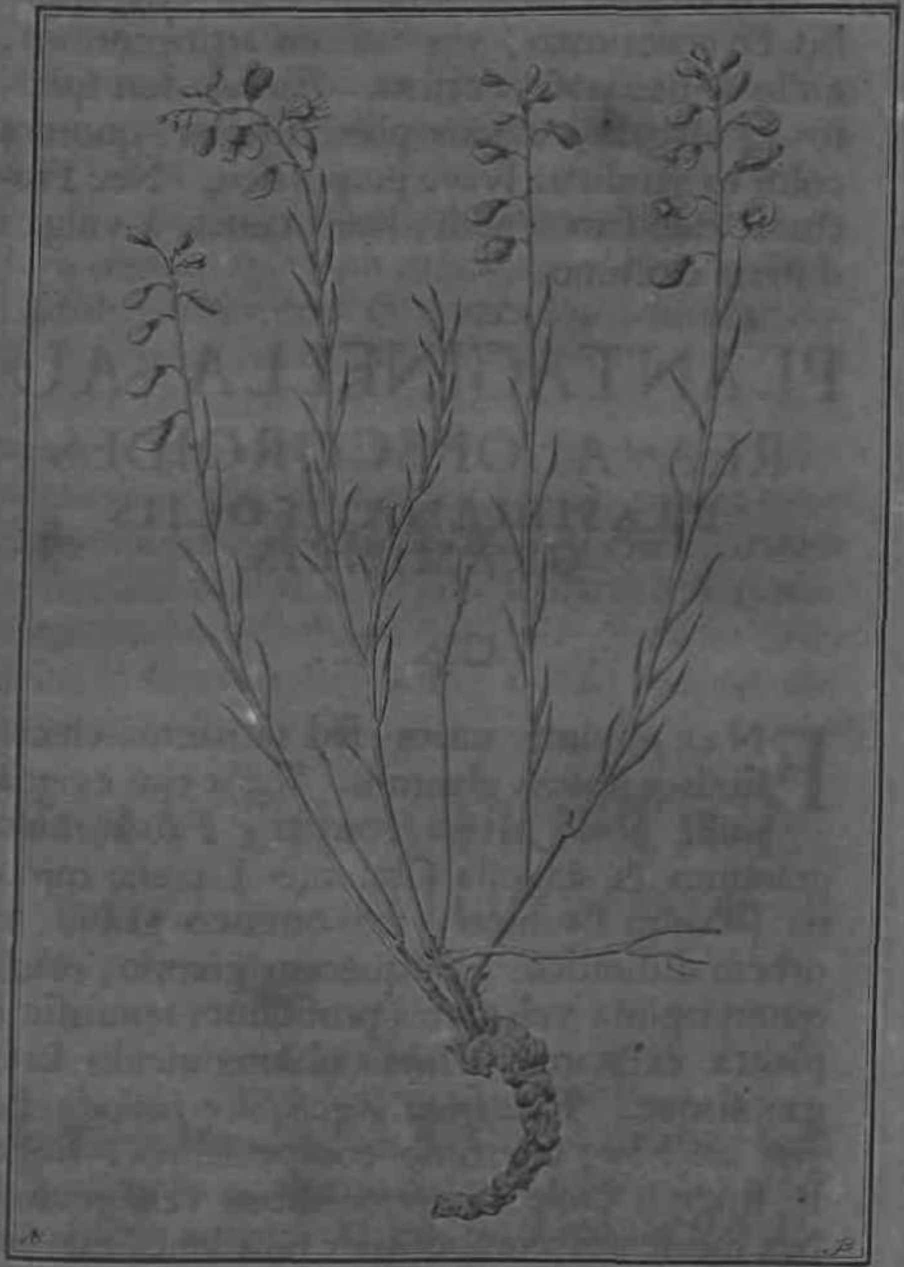

PLANTAGINELLA AU-REA ALOPECUROIDES BRASILIANA, FOLIIS GRAMINEIS.

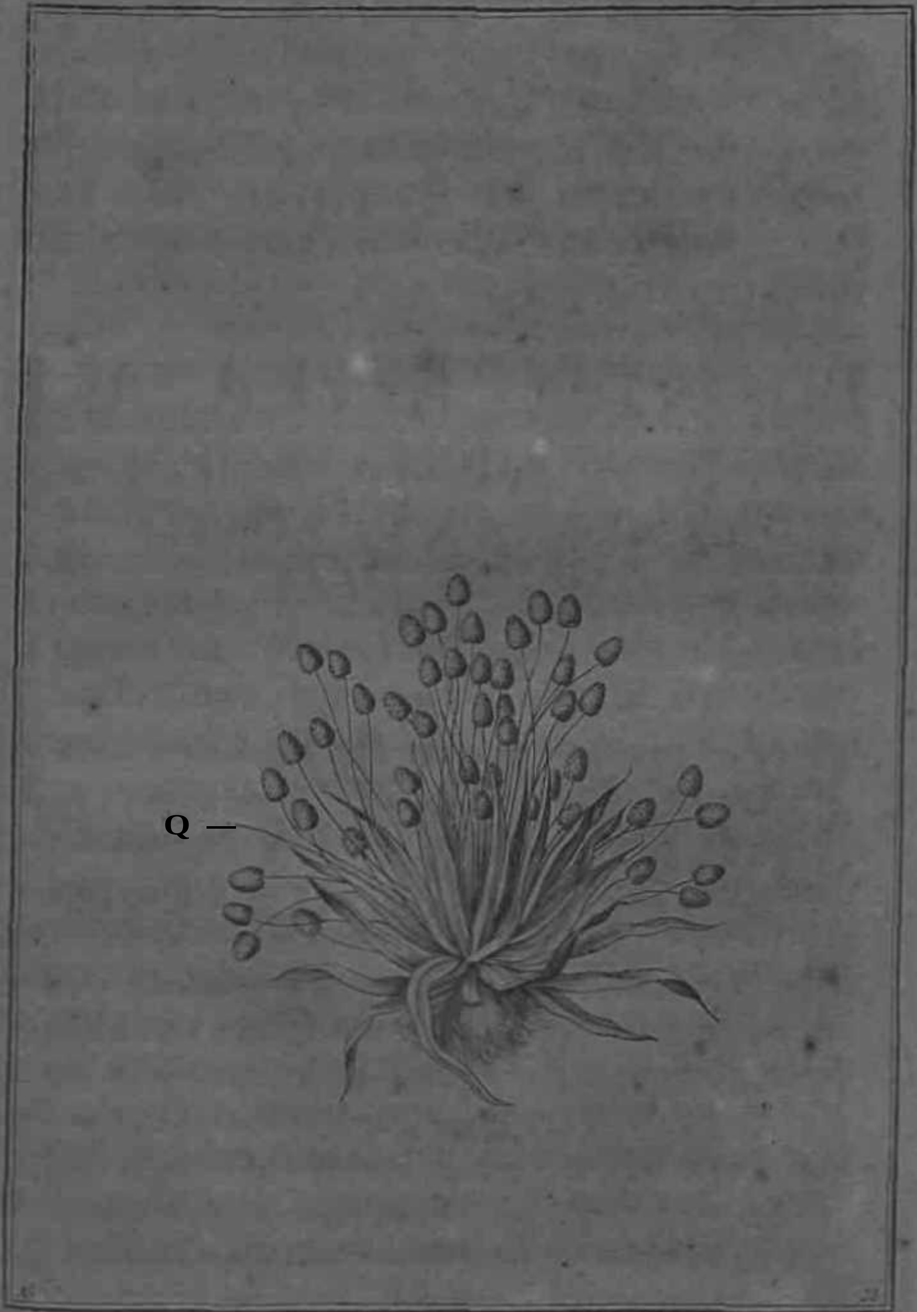

cophsei coloris, inter quos *Flofculi* flavi pei> minuti, fumma amoenitate, veluti punclula aurea, emicant, quod jucundisfimum, huic plantiilae in Brafilia vigenti, afpe&um conciliate.

AMARANTHO AFFINIS INDL# ORIENTALIS, FLO-RIBUS GLOMERATIS, OCY-MOIDIS FOLIO.

Cap. LI.

HU^vxs ^>Uv\t«., ^b Itvdte eic^etiti flores vcl potiiis capitula, Anno M. **DC.** LXIV. à *3\(j)bilisjimo Excellentisjimoq; Domino facobo (Jo-liop. rn. TrofeJfore<t5ifathefeos&-OrientaliuLinguarum Lugduni-'Bauvorum* mihiostenfa,* & poflmodum àFilio ejus *(zAmplUfim &• J^oM'sJfmo 7)tu Domino Theodoro (folio f» V. Z). Civitatis Lugdtmi Batavomm Confulari*, nomine *Florum'BataomisfoL:* paucos antè annos ex India ipsà pro%ta/^Inaorum,unà cum planta ficcà, nee non fiuclribus & femine, ad manus meas pervenerunt. Hujus *dua dantm Jpecies*, utraque, fi flores feu capitula excipias, eàdem, quà Lychnidis ocymoidis flore purpureo, facié^.

Trima, Jive flore albo: Caulem ro tundum, pilofum, geniculatum, medullâ niveâ fpongiosâ refertum, & complurimis ramis dirTiifum, ad bipedalem altitudinem erigit: *Folia* ex intervallo in contrariis lateribus, alterno ordine & cruciformi pofitu proferentem, lychnidis ocymoi-

 dis

dis fiore purpureo foliis, temperatè virentk, &c molli lanugine tàrn fiipcrnà, quàm infernà parte afperfa. Ex horum finu aliquando fimul cum ordinariis ramis ,ramuli etiam alii minores exoriuntur: quorum aeque ac ramorum ordinariorum fummo, pervenuftum, gratum oculis opus reddens , globofum infidet *capitulum*, effigie 6c magnitudine penè Lupuli foJlicularium fruduumj foliolis duobus plerumque, vel quatuor etiam aliquando, Globularise in modum *lutcx* Columns, juxta bafin circumvallatum. Hoc inquam *Capimlum,* ex innumeris , femilunaribus, compresfis, Gnaphalii Americani florum fquamulis asqualibus^membranaceis, argenteo candore nitentibus, compadum eft *glumvs*; quaram binx femper conjugate, *utriculum* chelarum figurà efficiunt; ex cujus cavitatis centro *Flofculus* admodùm parvus & quinquepartitus, Amaranthi quodammodb refpondens, fecf omninò niveus Sclanuginofiis, tenerum intùs tubulum comprehendens, emicat. *Qvi* fuccesfii temporis indureicens, ac ampullulae in formam crafTefcens, densà lanugine candidisCmaita obducitur,quafi humanà induftrià goffipio involutus esfct: *ac Vafculum* admodum ptiullum coniforme, ex tenui pelliculà confedum, Amaranthi fimileoccu**lit** 5 in quo *Semen* orbiculare unicum, cum Amaranthi pariter conveniens, fed altero tantb penè majus ac fubrubicundo colore, continetur.

d/Iterafpecies, five fiore purpureo: minor nonnunquam & ftrigofior, magisque ramofa fe oftendens, *Capitula* profert minora, ex lepidisfimis, veget* Rofarum purpurse nitentibus,oculosque hilari

AMARANTHO AFFINIS

INDIA ORlfcNTALIS, FLO-RIBUS GLOMERATIS, OCY-MOIDIS FOLIO.

AMARANTHO AFFINIS BRASILIANA, GLOMERATIS PARVISQUE FLOSCULIS.

hilari luce perftringentibus glumis, Gnaphalii montani purpurei fiorum fquamulas mentientibus, compofita. Quaeob venuftatem formseac pulchritudinem, ab Indis, filorum, quibus flores *(JM'ogorri* traje&ant, extremitatibus, globuli loco ornatusq́j gratia, annedtuntun eo modo,. quo in Ephemeridibus Collegii Naturae Curioforum annitertii, figura tS^fc^om repra^fentatur.

Prater has duas, *tertia* etiam^frwinBrafilia reperitur, cujus figura inter Icones pagina 5 2. per errorem pofita. *Hxc* nonnihil altior, quàm Afiaticaflorealbo excrefcitjcaeterum cum illaconvenit; exceptò, quòd *capitula* ejus minora, & ex minoribus glumis compofita, ac circa bafin (quantùm obfervare potui) foliis nullis circumvallata funt. **An,** ***Tlanta ex quâ fit Anil aliajpecies*** ***> c arcgtaMii?***

THE SINENSIUM, SIVE TSIA JAPONENSIBUS.

Cap. LII.

THe compluribus & denfis ramis eft *Frutex: FoliU* obfcùre viridibus, per circuitum ferratis,non tàmChamaelseagni, quàm Spiraeas Theophrafti, fiibftantià &.toto habitu ae^ualiDus,faporis exficcantis cum quâdam amaritudine: *Flores* proferens (quantùm ex pi6hira3, & duobus, at imperfects *, ex Japonii transmisfis flofculis conjicere potui) Cifti foeminas 8c Gosfipii mediam faciem obtinentes, uberrimos, qui-

nis

THE SINENSIUM, SIVE
TSIA JAPONENSIBUS-

nisfoliolis albicantibus aut pallidis conftantcs., ftaminulis multis medium florem occupantibus. His demum fuccedunt *FruBus,* dum adhuc vigent (utferunt) virides, reficcati autem cortice magis rugofo, ex fpadiceo fufco veiliti: in quibus non minùs quàm in Coccis Oricntalibus , mirabili varietate mutabilis Vertumnus ludit. Quidam enim penitùs globofi inftar di&orum Coccorum, eâ etiam maenitudine, aut duplb pene aliquando lunt majores, Semen tantum unicum *contmentes:* alii contra geminati, five *in* duos *loculos* ceu fcrotum caninum *dispertki :* alii verb trigoni, formâ & magnitudine, a *Frit" 8u9 %icino femili, fohannis 'Bauhini,* **rion admodùm** abludentes j hi maturi ubi le aperiunt, in tres j illi in duas, dehifcunt partes, quarum quaelibet *Semen* contînct: quod vel orbicularis plane, ad Styracis; velquia minus fplendet, ad *FruHum exoticuw XV. â facobo Qareto acceptum, Ctu/ii,* **propiùs** accedens, vel in unâ parte fesfilis, nonnunquam etiam triquetra eft Nucula, tenui putamine & laevi, fpadicei feu iubrufi coloris, exceptâ bafi (quâ parte adhaefit) albidâ, conftansj quo Nucleus fiibalbidus pallidusve, ac valdd *{fortajje quòd â faponenfibm > fiimulante invidiâ, aqvâ decoBus, ne apud exteros qvop plantetur; vel vetuttate cormptus; vel antè maturitatem leBw, vel in longinqvo itinere, continuo ardore Sofa, nimiùm exficcatus)* **rugo**-&s, guftu primùm dulci, poftmodùm amaro & naufeabundo, tandemque calido & valdè exficcante , cuticulà tenui cincreâ obdudus, coiitinetiir.

Plura qui de Frutice hoc nobilisſimo *(ſvi propter fruBûs diver/am formam, tam unicapſularibus, qvkm bi-&- tricapſularibus accenſeri, &- pojl Evonymum baud inepte locari poteſl)* ſcire deſiderat, conſulat Johannem Petrum Maffeum Rerum Indicarum iibro VI, pag. 108. & lib. XII, pag. 242. Ludovicum Almeydam in eodem opere, lib. IV, feledt. epiſt, Petrum Jarricum Tom. II, lib. II. cap. XVII. MatthaeumRiciumde Chriſtian.exped. apud Sinas lib. I, cap. VII. Aloiſum *Frois,* in Relat. Japonicà. Nicolaum Trigautium de Regno Chinae, cap. Ill, pag. 34. LinſcOtum, capite XXVI.de Inſulâ Japoniâ, pagini 3S• & 36. CaſparumBauhinum in Pinace^ pag. 147. Berrihardum Varenium in deſcriptiotie Regni Japc>-niae, cap. XXIII.pag. 161. Johannis Bauhini,Hiſtoriam Univerſalem Plantarum, Tomo tertio, lib. XXVII, cap. I, pag. 5. b. Alexandrum Rhodium ,inſiio traftatulo, cuititulus: *Sommaire des divers voyages &• zSbfisfions Jpo/ioliqves du CR^ ¥• Alexahdre de 'RJyodes de la Compagnie de fefwd la Chine & autres R^jaumes de l' Orient, dvec Jon ret our de la Chine, à Ityne; de puis I'annee* **1618.** *jufqves a' I' Annee* 1653. pag. 25. Nicolai Tulpii Obſervationes Medicas, libr.IV,cap. LX.pag.3 80. Adami **Olearii** ***%>txfiani$i*** **0Je<f^©ef$inton0/lib. V,** cap. XVII,pag. 5 99. & 600. Johannis Alberti **Wrt**

lib. I, cap, Xt, pag. 30. Olai Wormii Muſeum,- lib.II, cap. XIV, pag. 165. Martini Martini Atlaiitem Sinicum. Dioiiyſii *foncqvet,* Stirpiurri aliquot paulbobſcurius Officinis, Arabibus aliisque denominatarum, per Caſparum Bauhinum

expli-

Explicationem, pag. 25. Jacobi Bontii Hiftoriam Naturalcm & Medicam,libro 6,cap. i,pag. 87, cum annotationeD. Pifonis.SimonisPauliCommentarium de Abufu Tabaci & Herbae Thee : item ejusdem Quadripartitum Botanicum,ClafIe fecundâ, paginâ 44.&4S, ibidemq́j claffe tertiâ, paginâ 49 3. usq́j ad pag. 49v *Wilhelmi Leyl* epiftolam, apud Simonem Pauli in Commentario de abufii Tabaci &c: paginâ 15, b. Joannis JltCU-**tf ®^amf<$ap *an ton* Kctjcr *van*** China, pag. 122,123. &: 124. a. Erafini Francisfi *Q* un *b* uſt-und Stats-©artmp. 291,292. &c.O.Da prs Be f^vinge ^ Xetjcrrpf* f>an 7^//% of 6<na/p. 226. 227. 228.229. Arnoldi Montani ©ebWfWaetWfle @^-**fan&tfc£appett am *be* Katfarm t)an lapan,** pag. **5.** Athanafii Kirchcri Chinam Illuftratam, &alios de eo tra&antes.

Icon, quam damus, maximam partem ad figuram ***Excellentisfimi Domini (jmlhelmi ten %hync*** Medici, Botanici & Chymici Magni Imperatoris Iaponiae, manu artificiofisfimâ ad vivum coloribus expreffam, confeda ; quam cum frudibus ILLUSTRISSIMO DOMINO HIERONYMO 4 BEVERNINGK ex *Infula Decima* Anno M. DC. LXXV. transmifit: Qui eandem mihi, Curiofo Ledori hie repraefentandam, cum fru&ibus feminibusq́j multis, ex fingulari favore, gratiofisfimè concesfit.

RICINUS AMERICANUS, TENUITER DIVISO FOLIO.

Cap. LIIL

E purgatrice *Avellana a Monardis*, **ſub nomine Hiſpanico *5Medicina del Spanje*, ex India** Occidentali transmiſsa, in horto plantis inſignibus exoticis abundante, *DtybiHsſirm Domini fobannis Hgeteri p. m.* **Amſtelodami Anno M.** DC. LX. Planta rariſſima enata eſt, *Tapaja* penè arbuſculae junioris formâ; quae toto *x*ſtatis autumnique tempore vix ſesquipedalem altitudinem obtinebat. Ea porrb *Tlanta* 9 & radice , *Caulem* redhim, laevem, rotundum, geniculis omninò deſtitutum edebat, pollicaris craſſitiei, ac ſubviridis cum purpuraſcente quodam intermixti coloris, Serpentariaeq; inſtar maculis obſoletis aſperſiim. Hujus faſtigium *Foliù* ornabatur, inferiùs glaucis, ſiiperiùs atrovirentibus & ſplendentibus,magnitudine 6c diviſiirà.Aconiti ſeu Geranii batrachioidis, ſiibſtantià autem Ricini & quodammodò etiam figurà: qu# in ſeptem, o6l:o,novem, immb & decem,acuminata, aſt Coronopi foliorum inſtar, laciniata ſegmenta(in quorum ſingulis nervus niſeſcens è folii centro exporrigitur) ad Gyrum, in quo ſegmentorū nervi coeunt^unde & pediculus longus averſo folio oriebatur, dividebantur. Inferiora horum foliorum laetiſſimum ad tempus virorem cum luteo triſti commutabant colore, atq; tandem

RICINUS AMERICANUS TENUITER DIVISO FOLIO.

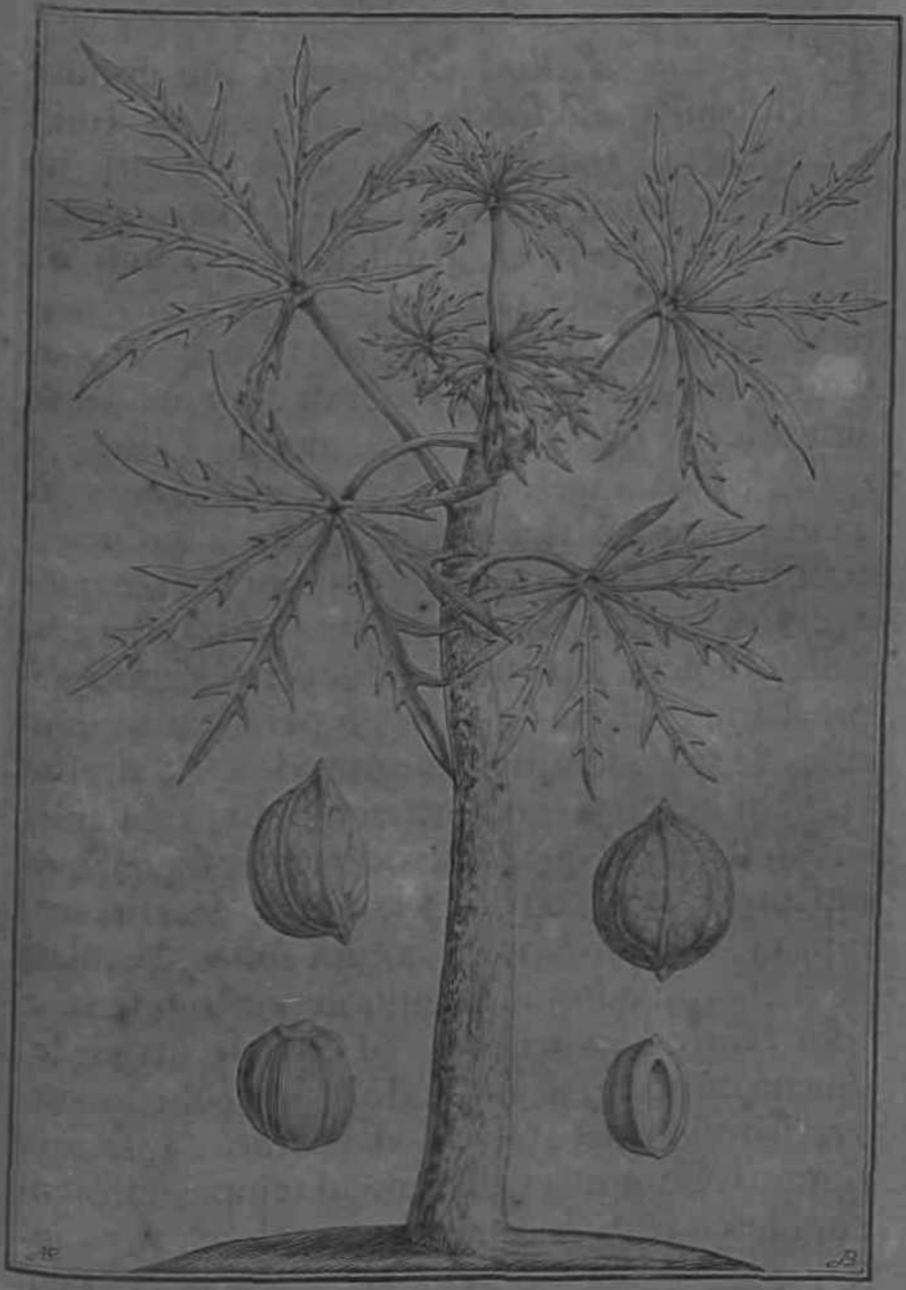

demdecidebarit5loco fuperioribus conceflb, relidis tamen quibusdam íubviridium macularum incauli veftigiis. *Flores* nullos proferebat,multb minùs *Fruflus* 5 quorum tamen poftremorum copiatn **Domima** **l(oeteruSy &• 'Dominus fohannes Commelyn Senator oAvnftelodamenfis, cum variis peregri**nis frudibus & feminibus humanisfime mihi dono fuppeditårunt. *Hi* Iuglandis minoris funt magnitudine ac ferè facie, rotundi nempe, & å medio corpore paulatim in mucronem definentes, cordisq́j humani formam quodammodb repraefentantes j tenui è cinereo candicante,' nonnunquam ad fiifcum inclinante cortice, lento 8c molli conftantes: quiexteriùs ocl:o nervisåfummo ad imum dudis, fibris frequentibus intercurfintibus, diftinguitur: & interiùs 5 in concamerationes duas feparatur 5 In quarum qua vis *Semen*, magnitudine, colore ut & figura, fermè Avellanam exoletam, vel potiùs (cum penè triangulare, & alterå parte* femper planum) Caftanellam peregrinam Johannis Eauhini referens, continetur; putamine tenui: *J\(ucleo* (qui malè concavus à fculptore fadus) candido, fblido, fubdulci, fubftantia Avellansc haud abfimili. Qui in Medicinå apud Hifpanos, in Indiå Occidentali degentes , percelebris, & alvo evacuandas fcrvit: De quo Monardem interim Ledor coniulat Curiofus, donee in *tertiaparte* hujus *Centuria,* plura percipiat^.

RICINUS MINOR INDICUS, SOLANI FOLIIS-

Cap. LIV.

SUnt mihi ex India, de *%kino* hoc *minore Solam* folus, *%ami* fcsquipedalis longitudinis duo, teretes, glabri,inanes,diluto virme tine* ac.enodes: quos e contrarib correfpondentia tdu, laxis,dentibus circumferrata,pediculis pene uncialibus innitentia ambiunt, Solani non admodum disfimilia, longiora verb, magisque venofa, ac teneriora, & fubftantid Ricini, eo terme etiam colore.utpote fuperius faturata,infcnus ddute virentia, ac ibidem nervum, venas, fibrasqi magis confpkuas habentia. E fingulis hommalis, finguli furculi *Flofiulos*longaIric mufcofos racematimfustinentes, unclalesVominent: in quorum nonnullis, *Fru3us* jam unus, in alus)am duo, pedunculis teneris dependentes vifuntur mquetri, magnitudine, forma & colore a Lathmdis mhil discrepantes,nifi brevi quadam incanaque lanugine, inftar Tuliparam caulium, afperfi effent. Hi maturitatem adepti, dishliunt in tres capfulas : quarum qu*libet in partes duas cum impetu fe aperit, & *Semine* colons hvidi, Lathiridis non majore, aft magis lplendente,macuhsque nigris, Ricini in modum mapns e Gvinea, eleganter variegato, fe exonerat. *Hwmtuhic novus* &>«««, fimilitudinem aliquam cum 3%w *(ucleis tsfcofi** habere videtur, fi Foha, Flores & Frudus, cum Acoftae

figura

RICINUS INDICUS MINOR FOLIIS SOLANI

55

figurâ confiderentur. Aft *%clnus noBer* PJanta tantùm eft haudgrandis,cùm *ArborcmTineosnucleos zOMahcanos* ferentem, magnitudinePyrì, aflc-*izti&fcojla;* **hujus** ***Seminajivc*** **lit perperamvocat** *Tineos nucleos>* ex MagniMogolis Imperio accepinius,eâ magnitudine 8cfàcie,quâ Ricini vulgaris, quae tatiien foris fufci coloris fiint, cum aliquâ flavedine, intùs verb nivei, faporis (ubdulcis, mox verò os faucesq́j, inftar Laureolae baccse, inflammantes.Haec validisfimè bilem & pituitam fiipernè ac infernè purgant, & ab Aromatariis quibusdamcuriofis, nomine (quâ ratione,fùm nefcius, & an non forfan vox ao *(jrànadillà* malè petita) *(frana Tilli* venduntur.

DATURA INDIGA

FOLIIS MALABATHRL

Cap. LV.

D*Aturarn <zjfcofta,* & turpisfimo feminis abufii, & mirando efFe6hi fatis famofam j nonnulli ***Daturam Clufii,*** **five** ***Turcarum 'BeJIeri*** **vo-**lunt: de quo tamen femper, cùm *Datura Acoftx* fru&us & femen mihi magis ad Stramonii accedere videantur, addubitavi. Et quidem non planè fruftra. Nam cùm *Datura vera Indo-*[r]*um* Semenmagnâ mihi copiâ Anno 1669. ex Indiâ allatum, Stramonii illud perquàm fimile reperij ex quo plurimac etiam enatae Plants, quae Stramonip Agyptiaco, (Datura Contarena ab Alpino dido) ita congruentes fuerunt, ut nullum

nullum inutroque discrimen animadvertere potuerim. Nonnullas quidem fubviridem habebant caulem^pleraeque verb profunde violaceum, Iplendentem, & quafi guttulis intertin&um;

Casterum fieri poteft, ut *Datura Turcarum, 'Besleri*, in India quoque *Datura* nuncupetur. Plurimas enim in India dari plantas *Datur** nomen ibidem obtinentes, certum eft: neque hoc è verbis tantiim *zAcoftai* fed ex Ramo etiam, antè fexennium fermè ex India fiib nomine *Dotterfive T>utroa* (ita enim *Datura* hodiernis Indis & Batavis eo in loco degentibus, vocari fertur) mihi transmiflb patet. *%amus illeipcda*lis eft longitudinis, quadrangularis, hirtus & frequentibus intcrnodiis diftinctus: cui *Folia* ex adversb bina adnata funt3 uncias quatuor aut quinque longa, duas lata ubi latisfima, nervis, venis & toto habitu Malabathrum exquiidtè reprxfentantia, nifi quòd fubftantia miniis fblidà, magis herbaceà, ac in utràq; planitie pilis albis, brevibus atque fubafperis, ficut & petioli illorum parvi, quibus innituntur, fint obfita; Efoliorumortu, ramufculi eodem ordine 5c ferie, quo folia ipfa procreverunt, foliis itidem geminis;fed quadruplò minoribus condecorati. Geniculum autem fuperius, ramulorum loco, *Flores* binos, & rami cacumen quaternos, in angulos quatuor aut quinque definentes, Hyofcyarni haud disfimile^ > fed ex calyculis plane hirfntis, afperis&veluti argenteis, prorumpentes,ostentat 5 quorum obfervare colorem non licuitjneq; de frudu&femine, an Daturas vel Stramonii redius aequiparanda,quicquam certi habere potui.

An

DATURA INDICA FO-
LIJS iMALABATHRI-

An Datura tertia Acpfhe, aut Hyofcyami tantùm fpecies, ob fcminis forfan efficaciam Datura di&a>. Hyofcyami enim femenDaturae profe&b maximè reipondet viribus, quemadmodum clapfb abhinc triennio è puella fex annorum meo in horto, qua? Hyofcyami Semen, Papaveris loco cómederat, clarè effulfit. Haecpaulb pòft ftupendis correptaSymptomatibus, nuncSimias. geftus exprimere, nun^ mira cantare, nunc dilacerare veftes, aliasq́j tra6tare affanias, nunc veluti infana parietes infultare, & ex angore animi, velut furibunda inne&ere lè brachiis praefentium coepit, quod ultra duodecim horarum fpatium duravit, donee tandem vomitorio & Theriacâ adhibitis,malunonnihil remifit: quanquam & fequenti adhuc die mira fiipererat animi perturbatio^nam&ctunc continuè manus verfabat, vellicabat vefles, ac fi in maximas adducta anguftias, admisfbrum omnium ignara. Poftmodùmplanb convaluit, & in hunc usq́j diem vit43 finè ufla capitis noxa&ianitatis detrimento, fruitur.

ALCEA JAVANICA
ARBORESCENS, FLO-
RE PLENO.

Cap. LVL

INtcr <*id"lce(tsl* qua; affinitatem quandam **cum** Gof ip io habeat le ^ / *vae mu ta genera,* nè iscrimine, a nonnullis immifcentur: quamvis *Alcea* & *sZftddva*, duas fint plantae toto coelo differentes.

Q

rentes. <£*Maha* enim in medio floris femina circa ftylum nutritivum orbiculatim in paftilli formam congefta, palàm fubjicit oculis : *z/lcea* verb ea in vafculo ieminali, in quatuorvel quinq; capfiilas diftin&oè contrarib occultatj &hujus duo praecipùe occurrunt genera. Alterum, fructibus oblongis, *7$ama* j alterum brevioribus & utplurimùm rotundis, *Jlcea* nuncupatum,dequâ Plantas, Frutices atq; Arbores habentur.

TUnurummhoxxk noftris vigentium,e/to ***vejtcaria Capitis TZona Spei*, vilisfima non eft cenfen*** da. Haec vulgari eft plerumq; fruticofior & obfcuriùs virens j r^wïnnftru&apluribus, hirfutioribus, minimè verb aculeatis: *Foliis* minoribus, rotundioribus magisqj glabris: *Vefimlù* feu *Calyculis* triftioribus, pallidis vel magis virefcentibus ,H- neas dilutiores ex ferrugineo rufefcentes habentibus 5`e quibus *Flores* nonnihil elegantiores explicantur.

Inter *Fmtices* atque *Mores*, non poftremum **meretur locum, *dlcea arborefcens Syriaca*, quae jam in hoftis Europads, *albis, carneisjurpureis & rubenti**** *hits* occurrit floribus: cui antecellit *%>fa Sinenfis* ***tàmfoliojior>qmmfoliofa>& qvinqvefoliaFerurii*; nobis *Jlcea Candabarenjis arborea^pampineis foliis,flore mutabilijimplichpleno, &folio/tore.* Atque huic raritate fuâ palmam extorquet, *<E^fa TSAtavico-Indkainodora, feuz5Mahafrutefcens rubra &pallidaJ <Bontii;* nobis *(uflcea arborefcens favanica flore mbicundo, & cameo*** *fimplici :* de qua fequentes admodùm elegantes ipecies, ex Indià obtinuimus.

Trimajivc Jlcea favanica arborefcens 7florepleno *rubicundo:* Frutex peramoenus jucundusq; eft, ad pergu-

ALCEA JAVANICA AR-
BORESCENS, FLORE
PLENO.

pergulas texendas valdè idoneus, Roſarum ex-creſcens altitudinem: qui compluribus obſequioſis, tenuibus & lentis Liguſtri inmodum divaricatur viminibus: per quae *Folia* cernere licet, longis innitentia pediculis, auriculas circa caulem habentibus, laevia, tenera, laetè virentia, digitorum trium vel quatuor transverſorum longitudine, latitudine duorum triumve, craſſo modo in ambitu dentata, Alceae junioris Syriacae figurâ; aut ſi minora tantùm conſideres, cum Gelſimini Indici flore phoeniceo Ferrarii foliorum extremis, lobis, tàm formâ quàm conſiſtentiâ admodùm convenientia. E ramorum extremitatibus, & foliorum proximorum ſede, *alabaſtri*, circa tempus floriferum germinare incipiunt virides ſtriatique, longis ſuffulti petiolis, & â baſi usque ad medium, foliolis anguſtisſimis, veluti cancellis ita obſepti; ut calyculos eorum geminos jure meritoque exiſtimare poſſes. Horum alabaſtrorum ſinguli cum maturitate in quinque lacinias dehiſcentes, *Florem* admodùm ſpectabilem & amplum Alceae arboreſcentis Syriacae ſimilem, petalis quinque rubicundis conſtantem, expandunt: cujus medium occupat triuncialis fermè ſtylus, croci pavonino in apice coronatus, & ab imo usque ad ſummum, modò multiplici foliorum foetu luxurians, modò quinis quaterniſve foliis, triplici, Quadruplici aut numeroſiore ſerie ita cinctus, ut nos vel denſisſimâ foliorum compage omnino plenus, vel quaſi tres, quatuor aut quinque flores alii ex aliis enati, ſpectaculum intuentibus jucundum oblectationemque praebeant.

JIteraSpecies, **five** *Alcea favanica arborefcensflo-repleno cameo:* nihil peculiare posfidet, in quo a jam delineata differat, praeterquam quod *Flores* ejusdem, (quietiam obfcurivel plane nullius odoris) carneo peramoeno colore infecti fint. Inde plura de ilia fcribere fupervacaneum judicavi. Non minus tamen quàm prior, nervis multis per longitudinem foliorum floris discurrentibus diftin&a. Utraque in hortis Indiae, velut apud nos Rofa colitur.

ALTHAEA AMERICANA PUMILA, FLORE LUTEO SPICATO.

Cap. UVIL

A*Lthaa* & <£*Mafoa*> Sorores duse, pergùam fibi fimiles,femina circa ftylum nutritivum arclrè inorbemdispofita, formâ cafeoli gerentes, parvoque diftantes discrimine: *hac* tantùm eb, quòd magis herbacea plerumque fit, &c Semen in rugofioribus pericarpiis utplurimùm contineat: *ilia* verb, qùod plerumque lignofior, hirfutior & fruticofior excrefcat, ac Semen in pericarpiis hirfutioribus lanuginofioribusve magis compresfum offerat j cui *Akhaam fequentetn Americanam* **fubjungo.**

Hac Planta lignofa, ramofà atque humilis eft , molli lanugine hirfuta: *Fohis* Althacx vulgaris minoribus, pediculo longo cauliculum alter-

ALTHiEA AMERICANA PUMILA, FLORE LUTEO SPICATO.

alternatim ambientibus; cujus in fummo *Flofculi* quinis foliolis flavis conftantes, densè in fpicam congefti cernunturj originem è calyculis gemin^tis ac villofisfimis, quorum quisq́j in partes mucronatas quinq́; divifiis, petentes: flofculis delapfis fiiccedunt *Semina* compreffa, pericarpiis lanuginofis inclufa, qua? ftylumnutritivum circulatim & ardè ambiunt, 8Q dimidiò Althaea? noftratis funt minora. Abundat in locis fàxofis Infulae *Corocao*.

GERANIUM NOCTU OLENS ^THIOPICUM, RADICE TUBEROSA.

Cap. LUX.

DE GeraniotriftiHerbariorum,qu6d jam antè complures elapfbs annos, inEuropâ potenti noftrâ, totum Geraniorum genus praeprimis nobilitavit;, eorumque gloriam maximè adauxit, fe verb ipfum in cultioribus viretis, tàrn raritate,quàm merâ in florem colledâfvavitatej eâque jucundè olente, & notabiliodoris proprietate expetendum commendavit: nullum,praeter Cornuti, defcriptum invenioj cùmtamenvariae ejusdem fpecies circa Promontorium Bonae Spei reperiantur. De quibus primus omnium PERILLUSTRIS ac GENEROSUS HEROS, DOMINUS DOMINUS 4 BEVER. NINGK tres fequentes in Belgium, fummâ cum Botanicas Scientiae Cultorum voluptate,

 trans-

transferri curavit, qua? in florifero Ejus Horto laetisfimè virentes floruêre omnes, atqiie ex parte etiam Semina tulerunt.

PRIMA SPECIES,

Jive

(jreranium noBu olens jfethiopicum9radice tuberosâ, folii cSMjrrhidis latïoribus.*

TUberofam agit ^*Jicem*, obfoleti coloris purpurei, peramplam & crasfam, crasfisque balanis, colore & formâ junioribus Carotae ña-*vx* radicibus haud abfimilibus praeditam: qua^, antequam è terrâ erumpit, in furculos aliquot veluti propagines fübinde facesfit palmares, *Folia* emittentes Geranii triftis *Cornuti* majora atque afperiora : ex horum gremio *Caules* deindeinpedalem majoremve elevantur longitudinem, rotundi, inanes, ternis ac quaternis longè diftantibus, foliofo margine fimbriatis intercepti geniculis j in quorum fingulis Folium conlpicitur, inferioribus terras proximis longe minus, in primis, qùo altioremin caule gradum obtinet. Sequuntur *Flores*, caulium & pediculorum in cacumine quibusdam foliolis radiato fe repraefentantes, novem veldeceminumbellam dispofiti, Geranii triftis *Cornuti* nonnihil majores; quiin *Fruttus* longos, roftri gruinalis inftar formatos abeunt, *Semen* oblongum continentes, coloris (nifi me fallk memoria) olivacei, cujus non folùm cum plants integral pi&urâ coloribus vivis afTabrè illuftratâ, Anno M. DC. LXIX. per ILLUSTRISSIMUM DOMINUM â BEVERNII<IGK particeps fadus j fed Anno

jam

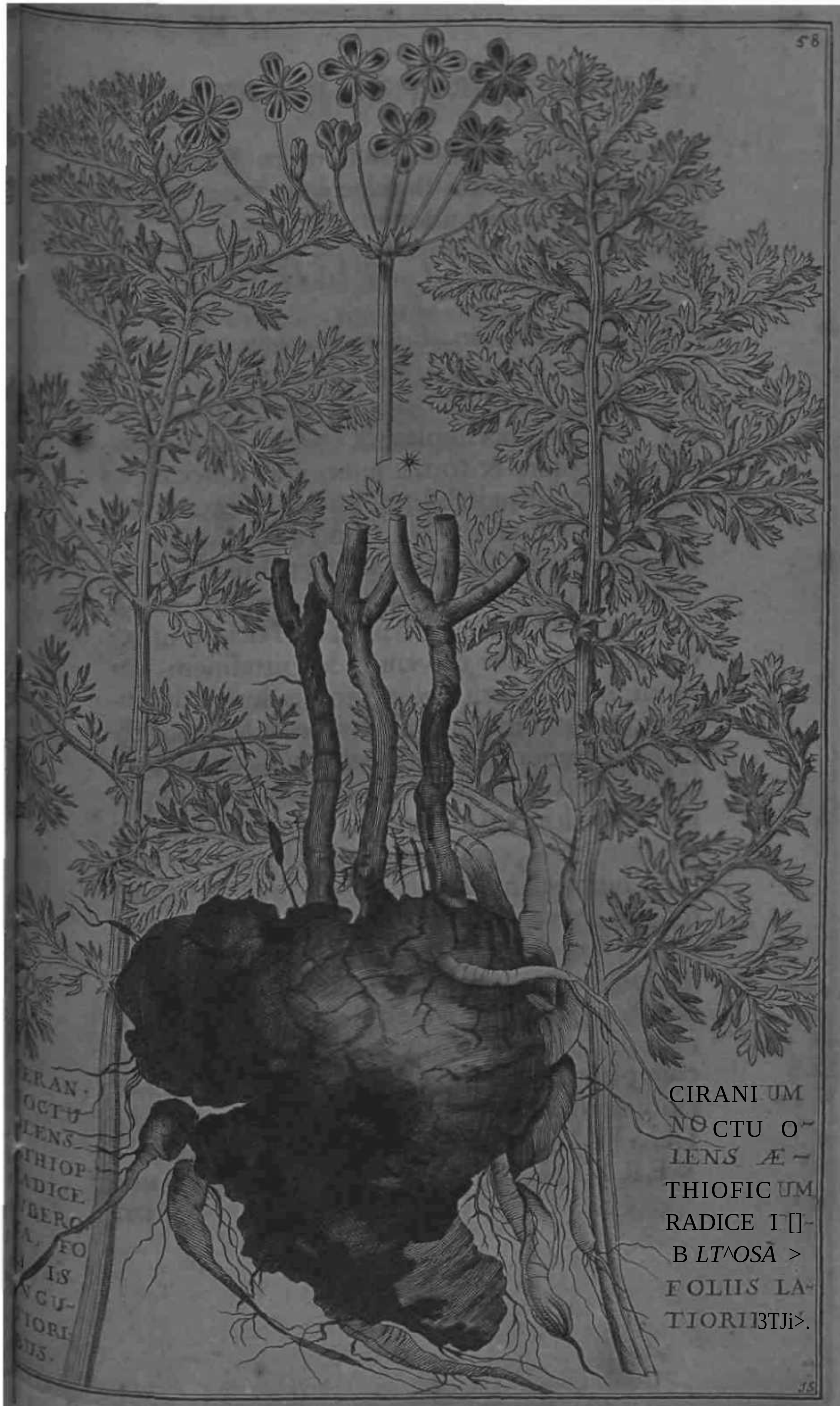
ERAN.
OCTU
LENS
THIOP.
DICE
BERO
A, FO
IS
NGU-
IORI-
BUS.
GERANIUM
NOCTU O-
LENS Æ-
THIOPICUM
RADICE TU-
BEROSA,
FOLIIS LA-
TIORIBUS.

jam pnecedente, ILLUSTRISSIMO etiam huic MACENATI vivâ radice, & ficcâ ipsâ, me exhilararc plantâ complacuit. Ex quo non minùs TANTI HEROIS Cura in promovendis ftudiis laude dignisfima, quàm fumma in me immeritum benevolentia, Sole clariùs meridiano effulger_>.

vfLTEltJ STECIES.

G *Eranium noBu olens JEthiopicum, radice tuberofà, foliis a5\d[yrrbidis anguflioribw,* mihi indigitaturn : Priniac fpeciei in omnibus eft fimile; nifi quòd *Flores* ad purpureum obsoletum inclinent colorem 5 *Folia j;* in lacinias plures & anguftiores disfe&a, quorum pediculus nonnunquam magis purpurafcit.

TE'KTIA STECIES.

R *Adicem* habet pariter tuberofam, *Folia* verb Aquilegiae; inde etiam *Geranium noBu olens jEthiopicum, radice tuberosâ, (tAquilegia foliis* di6ta. De quâ in pofterurn, nee non de aliis fpeciebus quibusdam novisfimis, quarum piduras *Excellentisfernus ©. Wilbelmm ten tyyne* nobis Anno M. DC. LXXV. ex Promontorio Bonas Spei transmifit, plura, Deo volente, fubfequentur.

Hâc vice à contemplatione Geranii triftis formjB, ad florum inefFabilis, fvavitate praecellentis Moichi, odoris dignisfimam admiratu proprietatem convertemur. Hi enim Flores, inftar *Hefperidis Theopbrafii 9* influxum illucentis SoJis* [a]de6 afpernari videntur,utferè integro die nullum j cumLunas verb accesfu odorem inenarrabiis fvavitatis, èmeatibus, (invifibj^i modo,

fermè

fermè ficut *Colocafia* humorem aqueum è foliorum venis ac poris vifibiliter) diflfundant: qui intempcftâ quoq́j node ad Auroram usque perfeverat, ftatimque cum Solis praefentiâ: evanefcitj quemadmodum illud *zCornuto* jam annotatum, cujus de fiipra di&is caufis, haec eft animi fententia: cùm floris fiibftantia rarior, & odorifer humor oleofus, valdè fit tenuis, per apertos meatus levisfimo calore Lunae fideris evocatus, ſpirat fragrantisfimè, intenfiori Solis verb disfipatur. Atque propterea ejusmodi flores interdiu odore deftituuntur, quoniam, inquam, illorum humor oleofus à Sole ita diminuitur, ut inefficax fit atque ineptus fVavitate fu£ ferire nares. Et quod de Geranii florum odoris Naturà, Naturaeque caufis, jam expedivitnus breviterj etiam de Plantarum omnium, quibus eadem indoles, •intelligendum. Hie verb *no** tandum^ quasdam hujus Naturae Plantas, pro* prietatem mirabilem, multb meliiis atque clariùs exferere, quàm alias: quaedam enim interdiu propemodùmnullum, nodu verb fragrantisfimum èxhalant odorem; ut *(feranianoBu olentia**
Arbor trifiisy He/peris **tàrn** ***Tannonica*** **quàm** ***Syriaat-'***
ĉ contrarib quaedam etiam interdiu odore quodam; fed multb languidiori quàm nodu, fiınt prasditae. Caufa verb, cur iliac interdiu Plantae lunares etiam fragrent , haec eft • quòd earum humor fulphureus ac oleofus, ccpiofior & crasfior, qui calore Solis non adeb,uti priorum, exfugi & confumi poteft, c''u-jus generis perplures reperiuntur, atque *ir\tct*
easterns ***fyucojum, Viola, Datnafcena, Super fa .*ore***

pi%*.

pleno: **ut &** *%ofa Eglenteria fo(ia*$_9$ **quorum fra-**
grantia etiam poft frigidiufculam pluviam, pra> fertim die in vefperam inclinante, perceptibilis magis animadvertitun idque partim, propter eorum copiam & magnitudinem, quae recolledis quadantenus fulphureis fpiritibus, quamvis illi parcè tantùm prodeant$_3$attamen tàrn multis viis fe exferentes,validum fatis excitant odorem jpartim quia crasfiis eorum ac vifcofus humor refinofus, ipiritus volatiles fiilphureos magis conftringit, quapropter disfipari non penitùs, eoq́j citiùs ie recolligere posfimt. Et fane, quòdRofàEglenteria pro foliorum abundantià, in Geranii triftis florum paucitatis comparatione, nodu odorem haud fortiorem offerat, in caufa eft, ipiritus ejusdem fulphureos non tàrn eificaces & fiibtiles, humoremque eos conftringentem crasfioris confiftentiae esfe. Atque haec me^ pro tenuitate quidem opinio, quam etfi publici juris facere non erat animus, tamen moveri me pasflis fiim. Tibi verb Modefte Curiofcque Leftor, meliora explorare,in quibus erravi rejicere$_5$ & fi aliquantifper femitam inii, viarn clarioi*em aperire licet.

GERANIUM JETHIOPI-CUM MYRRHIDIS FOL: TERT-

FLORE MAGNO STRIATO.

Cap. LIX.

G *Eranium JEthiopicurnzZMyrrbidis Folio tertium;* pedales & cubitales profert *caules* hirfutos,

R partim

partim virides, partim rubentes, gcniculatos, ramofos, quorum articulorum jun&uris pinnae duae cartilaginea? annexae, & *Folia* longis pediculis adhaerent fubhirfiita, plurimis fegmentis divifa, crenata, & per oras aliquantulum rubentia 5 faciem mediam inter Geranii Apuli, Coriandrifolio *Columna*, & Geranii triftis *Cornuto* folia minora, obtinentia, *Flores* in umbella pauci, carnei, fpeciofi, ftriis purpureis infigniti, foliis quinque amplis, ad imum anguftis, conflati, è calycibus longis, hirfutis, quinquepartitis, exeuntes: quibus *FruUus* roftratus, & *Semen* Geranii Apuli, Coriandrifolio, fiiccedit.

Pcrelegantem hanc Geranii Speciem, nusquam, nifi apud ILLUSTRISSIMUM DOMINUM HIERONYMUM à BEVERNINGK, cui ex Africano Bonae Spei Promontorio florum varii generis abundantisfimo > Anno reparatae Salutis Ml DC. LXIIL misfa* vidimus.

CARYOPHYLLATA MONTANA FLORE PLENO PROLIFERO, FOLIO HEDERA TERRESTRIS.

Cap. LX.

C*Aryophyttata* illaperelegans, aClufio pro *montana tertia*, exprefTa ac defcripta, in Borusfia etiam noftrâ nafcitur, tàrn fimplicibus, cjuàm plenis, immb nonnunquam etiam proliferis floribus.

GERANIUM ÆTHIOPICUM TERTIUM, FLORE MAGNO STRIATO.

CARYOPHYLLATA MONTANA FLORE PLENO PROLIFERO, FOL. HEDERI TERRESTRIS.

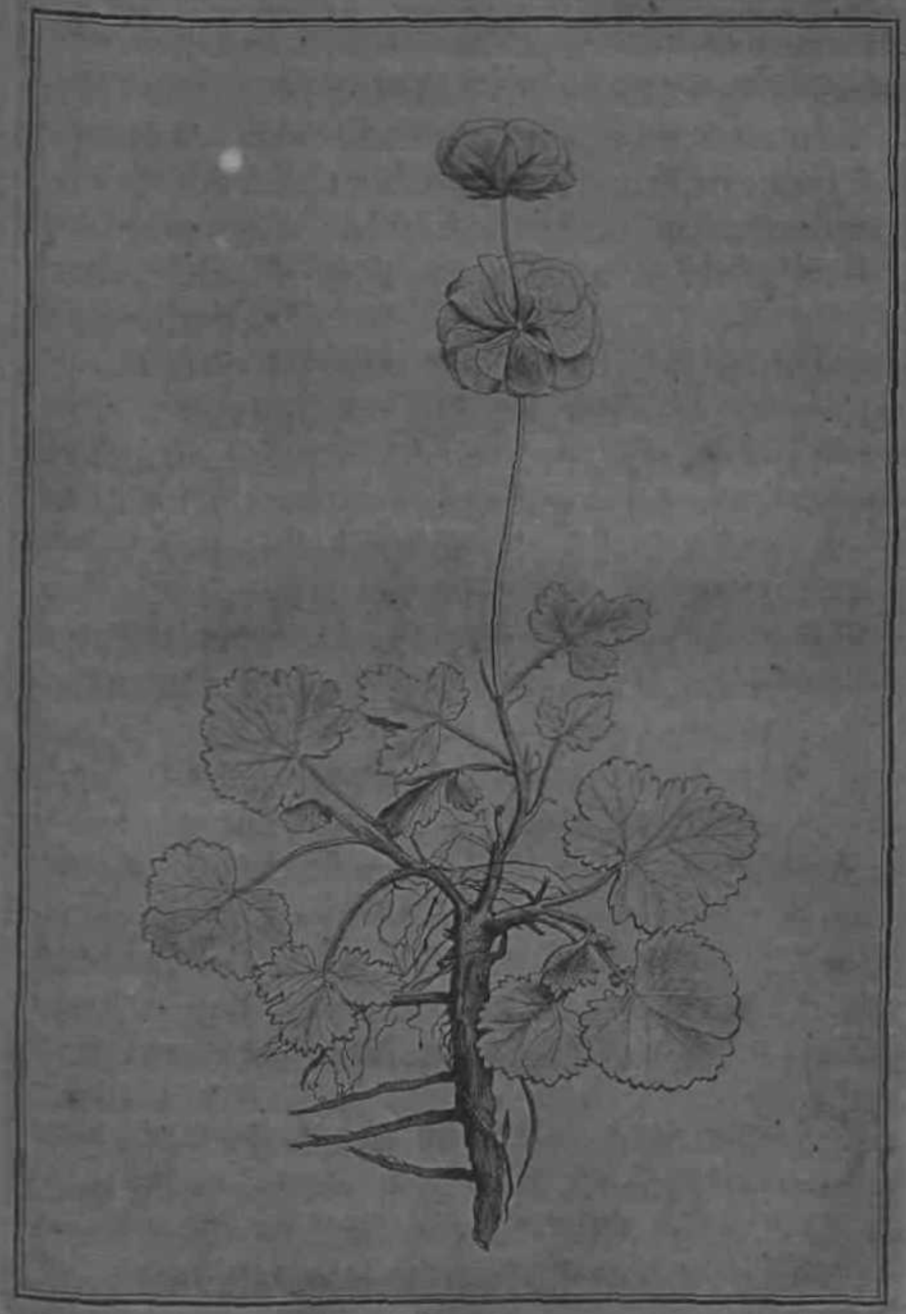

*ribus. Hujus autem pulchritudinetn Scdiverii-tatcmz Caryophyllata aqvatica nutantejlore,nutrimcn-*to tantùm fuperfluo ac abundantibus pluviis ad-foibendam, & mutuatam ad breve temporis fpa-tiumraritatem, minirnè durabilem, altero pòft anno, pereunte hoc adfcito decore, in vulgarem fiiam faciem recedere exiftimo: quod clariùs cvolvere in *Firidario mco.*[c] *Bormfiaco* meditor.

Hie verb quandam e jusde pene fpeciei,ab aliis Caryophyllatis omnibus, quas unquam confoexi, diverlam fifto.-quae aeftimatione non indigna, five peculiaris fit fpecies, five nobilis fortè ab aquatica vulgari nutante flore tantùm varietas 3 quod liqui-db confirmare non poffum, cùm non nifi unicam plantam, S vecici belli tempore,exCasfiibiaB mon-tibus menfè Majo florentem, acceperim. *'Radix* ejus, C^ryophyllatas aquaticae tàrn colore, & fa-cie, quàmfapore prorfiis refpondebat, in aliquot pariter diducl:a propagines j ex quibus *Folia* He-derae terreftris paria,orbiculata ferè, per ambitum modicè ferrata, 8c leniter crilpa, pediculis fcs-cunciafibus innixa virebant; quorum unicum duntaxat lobulo exiguo, rotundo, utrinq; circa bafin auriculatum. Haec interfolia, *cauliculus* pal-maf is, erecftus & firmus eminebat, ternis vel qua-ternis, in lacinias tres latas ferratasqj", fed non usqj adpediculumdivifis/o//o& inferiùs feptus; proximè à fummo faftigio elegantisfimumfusti-nens *Florem*, (anguineum, feu hilaris cinnabaris fulgore ardentisfimum, & mukiplici foliorum texturà ac ferie conftantem, Caryophyllatse mon-tanse tertiae mukiplici flore Clufii propemodùm formam referentem, calyce excepto, è foliolis

 multb

multb minoribus conftru&o. Ex *didti* floris centro, cauliculus ad fesquidigiti altitudinem tranfiliebat, flore alio minore ac minus foliofo, magnificè quafi venuftatematris fiiae triumphante ornatus, gratisfimumq; plantae hujus afpectum, multis etiam exoticis palmam eripientis exhibente. Tota planta lanugine Caryophyllatx vulgaris modopubefcit5eaqj facie & magnitudine, quâ inter icones expreffa, in noftro Herbario vivo fcrvatur.

PULSATILLA POLYANTHOS VIOLACEA, ANEMONES FOLIO.

Cap. LXI.

R*Adice* nititur nigra, crafsa, non admodùm profundâ, inferius inplures tenues ramos *&c* fibras, fuperius in multa capita diffusa. QufB novo vere ftatim poft folutas nives,immò nonnunquam fub illis, *caules* multos fesquipalmares & dodrantales, rotundos, inanes, albis tenerisq; pilis planè hirfiitos emittit: horum quivis j#ululum ultrà medietatem *coronula* in lacinias plurimas disfedtâ, extrinfecùs perquàm villosâ, intrinfecùs glabrâ&cvenulis ftriata,cingitur; in extremitate *Florem* PuUatilla; vulgaris quidem formâ & hirfutie aemulum, fed longè ampliorem, è foliis fex latis coeruleisvelviolaceis compofitum, gerens fpedabilem, odoris dulcis; cujus medium globus, ex denfis capitula lutea geftaritibus con-

ftipa-

PULSATILLA POLYANTHOS VIOLACEA. ANEMONES FOLIO.

ftipatus ftaminulis, occupat 5 hujus è centro capillamenta rursùs denfa & mollia > incufpide, vel penicilliin morem conjundta prorumpunt, fenfim decedente florc altiùs fefe ac latiùs, in *(flobo* villosa caefarie comofo Scincanefcente expandentia; ac in cujuscunq; infimâ casfariei parte, *Semen* exiguum longiufculum, parvo in pericarpio villofo complédentia. *Folia,*, praeterlapfo floris tempore,primùm fe conlpicienda orferunt, Anemones hortenfis latifoliae fimplici flore tertiae Clufii, latioribus foliis proxima, longis pediculis hirfutis fuffulta, in lacinias tres primarias ad pediculum usque divifa, & has in alias bifidas vel trifidas minùs profiindas, quarum unaquaeque iterum in anteriore parte disfeda: haec folia juftam confecuta perfedionem, venofa5dura, rigida, & praecipuè fubtùs ac per margines funt hirfiita^.

AnTulfatilla F9 Jive folio Anemones fecund^ vel fubrohndo, â Cafparo iaubino in Prodromo defcriptaj cujus autem floribus petala ieptem adfcribit, &,.qubd inter folia proveniant, affirmat-> >.

Afperis, fterilibus *&c* incultis Borusfiae ac Casfubiac gaudet locis, ericetis, fylvarumque marginibus: ubi planta una vel altera, floribus Hepaticasrubrae inftarpulchrèrubentibus, reperta. In Poloniâ candidisfimis occurrit floribus, ut ILLUSTRISSIMUS atque CELSISSIMUS PRINCEPS ac DOMINUS, DOMINUS MICHAEL CASIMIRUS RADZ1WILIUS, S. R. IMP. PRINCEPS, MAGNI DUCATUS LITHVANIA VIC&CANCELLARIUS & EXERCITUUM DUX

R 3 CAM-

PULSATILLA POLYAN-THOS ANEMONES FOLIO,
CUM FOLIIS ET FRUCTIBUS.

PULSATILLA FLORE OBSOLETO, CAULE NUDO.

CAMPESTRIS &c. gratiofisſime mihi primùm detexit: quae poſtea à *Tetro IZreynio* Fratre3cum aliis generibus raris nondumdeſcriptis, pubeſcente Majo, in Alafovià inter Warſaviam & Thorunium obſervata-j>.

Cùm inter icones, Plantaflorens finè foliis tantùm repraeſentatajinLe&oris gratiam5plantam deflorentem cum foliis &frucl:ibus hie ſubjunxi.

PULSATILLA FLORE OBSOLETO, CAULE NUDO.

Cap. LXII.

RAdice ac folii^ Pulſàtillae vulgari flore obsoleto perſimmss prater *cauſes*, qui nudi planè nee ullà redimiti coronulà, cujus ſummò contra *Flos* multò major5 magisq; patulus, è colosfino obsoletus, foliis ocl:o conſtrucl:us5ac innumeris crocos flavos gerentibus ſtaminulis prasditus, gloriosb infidebatjhuic plumoſa congeries cum Semine, 4 praecedente nihil diverſa, **tandem ſuccedebat. Hoc *TulfrtilU genus rarisjimum***, quale nee antè, nee poſt vidi, Anno M. DC. LX. cùm Patriam dulcisſimam maximo belli incendio Mars furibundus diſtringeret, â rhizotomâ mulierculâ ex Caſſubiae montibus mihi initio Maji allatum.

JACO-

JACOBJEA ^ETHIOPICA LAVANDUL^E FOLIO-

Cap. LXIIL

V*Irg**, ex radice quas fiindit, rotundas funt, ftriatae & incanae, magnitudine Millefolii fylveftris 5 per quas *Folia* viridi-incana, uncias duas longa,culmum lata, nervoper medium decurrente craflb, fimilia foliis Lavandulae. Virgarum faftigia in fiirculos quosdam, & hi in pediculos duos, tres, quatuor, pluresve, minutisfimis donatos foliolis, abeunt 5 quorum finguli F/orewecalyculo^orulis viridibus canaliculato, Jacobaeae geftant minorem, radiatis aureis, per extremum incifis foliis, umbonem concolorem ex multis apicellis, five tubulis conftantem, coronantibus: quiinpappofiim tandem *Semen* oblongiufculum, Jacobacae vulgaris non diipar, abit. Gaudet locis herbofis Promontorii Bonae Spei.

JACOBiEA iETHIOPICA LARICIS FOLIO-

Cap. LXIV.

NAfcitur & inibi *facobaa Species* in ericetis ***rarior. Erica facie*** **3 quae nomine *Erica fiore***
/ ' i d . ` f Jb q ^ d 8 fe-
/«/?o',inde una cum Jacobaea praecedente, 8c fe quentis fpecie prima, Anno M. DC. LXIV- ad ILLUSTRISSIMUM MACENA-

TEJSl

JACOBÆA ÆTHIOPICA LAVENDULÆ FOLIO.

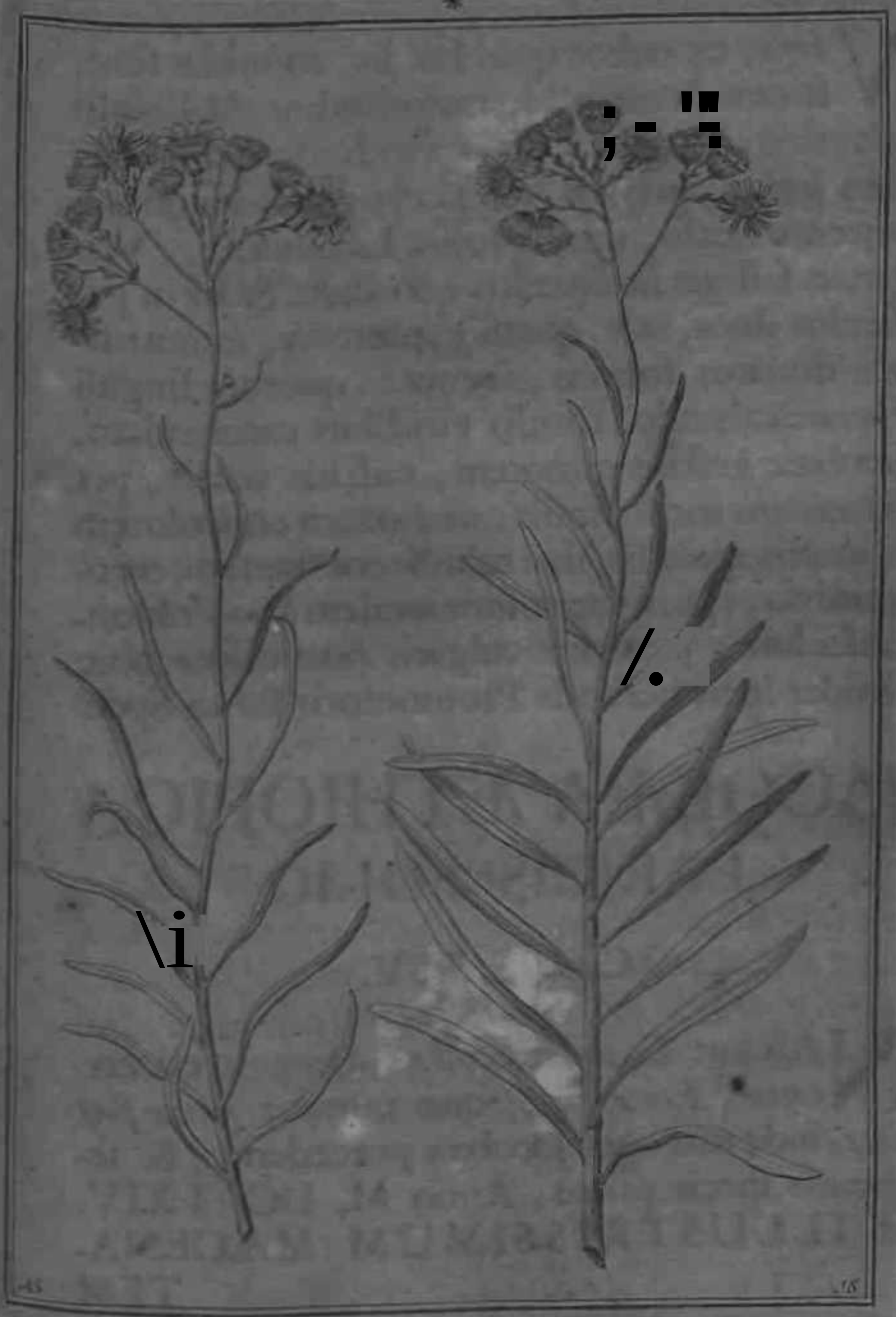

Senecio longifolius Lin.

JACOBiEA iETHIOPICA LARICIS *FO*LIO.

[illegible] pinifolia Lin

JACOBiEA SPICATA MONOMOTAPENSIS.

*

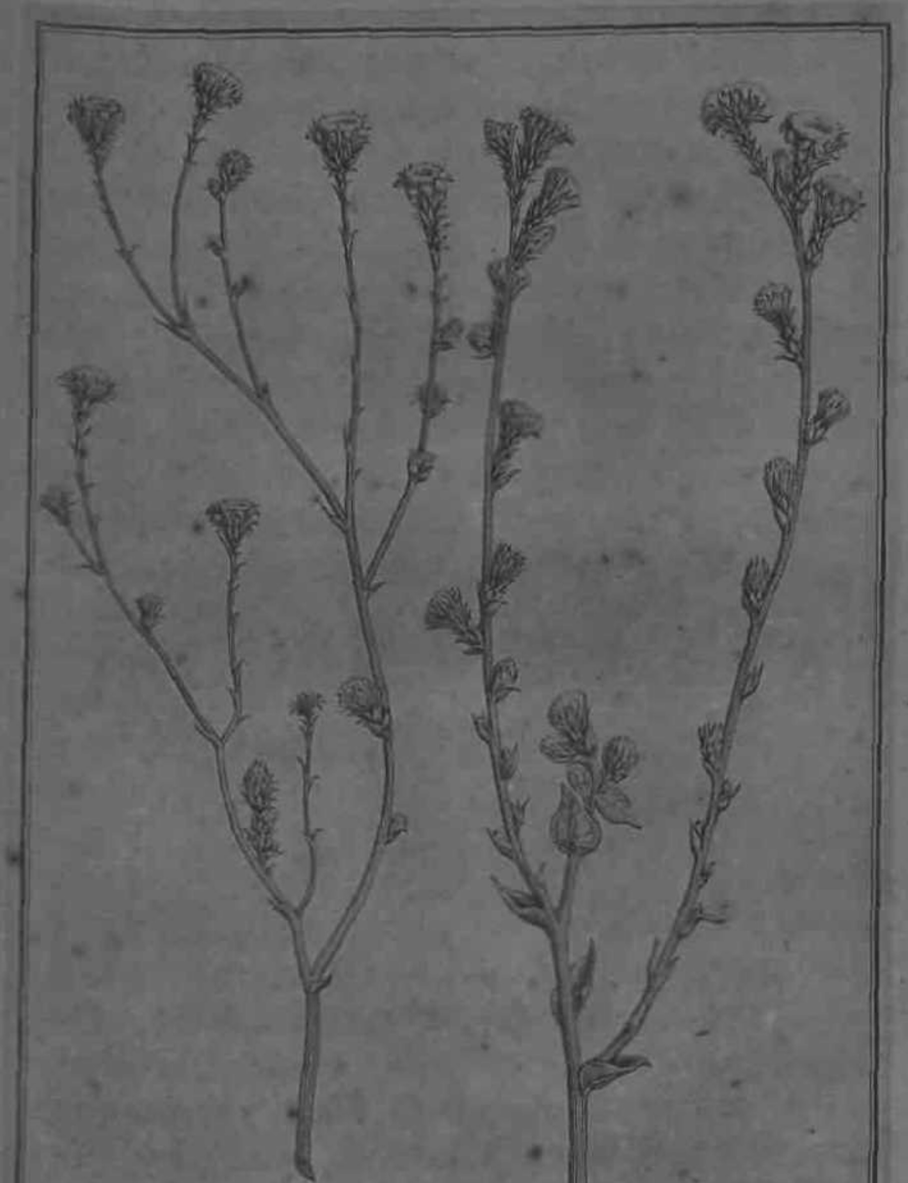

Senecio pubigerus

R

TEM NOSTRUM miffa. *H*c* lignofus & parvus eftFrutex,Ericae fimilis 5 *ramos (crcns* multos, dilutè virides, rotundos ac ftriatos^iaferiùs ubi nudi, tuberculis denfis, five foliorum veftigiis delap{brum,pun<3:ulis veluti, inasqualker utrinque, & in medio pofitis, inftar Evonymi alterius Clufii infignes: caeteroquin, ab imo ad fummum, numerofo ac denfo agtnine *Foliis* uncialibus & dimidib minoribus, anguftisfimis, laetè viridibus, Pinaftri tertiiHifpanicipumiliClufio, vel Laricis accedentibus, at mollioribus,itacircumdati ftipatiq́j, ut ipfos ramos penitùs occultent. *Florem* in ramulorum &: furculorum cymis plerumq́; folitarium producit aurei coloris, ftellatum, Jacobaeae haud multùm abfimilem, minùs autem foliofum, calyce longiore, maturitate in pappum e vanefcentem & *Semen* nigrum Jacobseae longius relinquentem.

JACOBiEA SPICATA MONOMOTAPENSIS-

Cap. LXV.

DUae iisdeminlocis/^co^T^/V^ reperiuntur {pecies. *Trior:* caule longiori, quàm praedidae, adolefcit, rotundo, ftriato,in ramos diducl:o fatis longosj quos hinc indè *folia* fepiunt fubrotunda, craffa & ferrata, Eupnjafiac foliis quodammodb accedentia, inmucronem verb acutiorem definentia. *f lores* fcanfiles per ramulorum longitudinem ferie quâdam {uccedentes

gerit, veluti in ſpicam congeſtos, flavos, radia-
tos, diſco melino Jacobææ vulgaris minore,
calyculo quoq; longiore &anguftiore,ex nume-
^ ^ ™ ſquam i d i h i f i m b r i a m albam
ianuginofam habentibus, imbricatim compact.
Horuin florum apiceUi, in pappos refoluti, unà
cum W Jacobus paululum exiliore, avolant.
lullllr fUta hir ie r <&* ftbafpera, & albâla-
nugine obfita conipicitur.

, caules itidem ſtriati ſunt &
ramou aitminus lanuginofi; *Foliisk* pauciori.
n l *V ?* ^^"^^ioribus, furcùk/Lgius-
culo, fepe fokariis infidentibus, onufti.

JACOBiEiE AFHNIS PLAN-
TA TUBEROSA,CAPITIS
BONA SPEI.

Cap. LXVI.

QVoniam in Jacobs* Hiftoriam incidixnus, non abs re fore exiftimo, hie loci *Plantam* *Capitis Bonæ Spei* ... /^^ftudiofoHer-rum Contemplatori, antè oculos collocare; **mediam cum / « W & *Cbondnllk hdhfiLo-hi*** habere affinitatem videtur

titudinem eſt ? ^ tf f ^054, fufca> i° orbicularem fa-fiusa, Cyclaminis facie.- *Fdm* molds, Cyclaminis etiam h*ud valdè abfimilibus, ex ſaturè & dilutiore amoenà viriditate eleganter variè ... tC qU£ *caulwul1* teret « , concavi, *ifv* f / ... is foholis fepti, bini, terni, pluresve, do-drantalis

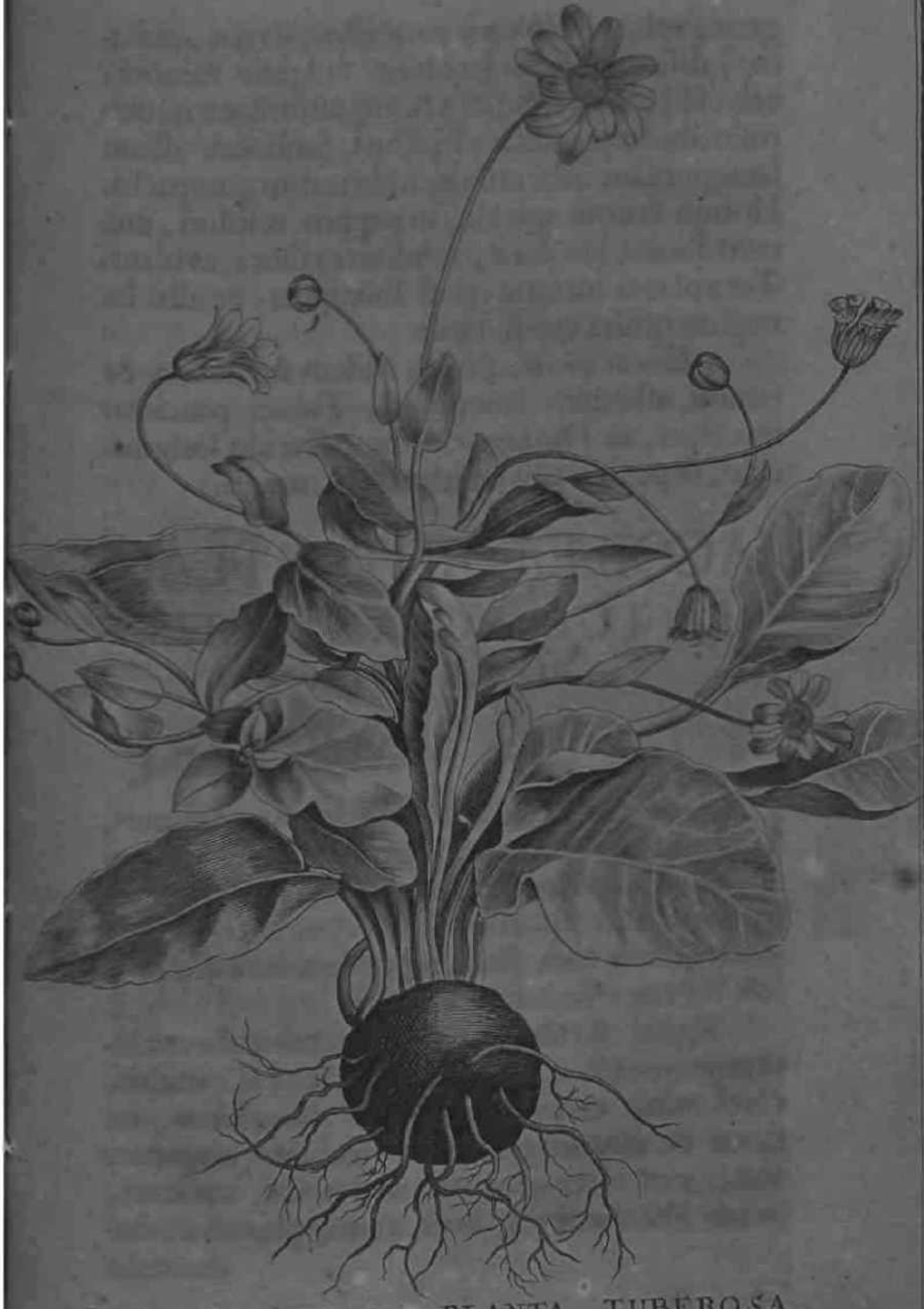

IACOBÆÆ UTINI5 PLANTA TUBEROSA,
CAPITIS BONÆ SPEI

Othonna bulbosa
Lin.

SENECIO VISCOSUS yiiTHIOPlCUS, FLORE PURPUREO.

Senecio purpureus L.

drantalis longitudinis exfurgunt, *Florem* unicum aureum, Jacobaeas latifoliaePannonicae tertiaeClu-fii fimilem, inpappum abeuntem, fustinentes. Ha;c in Ramulo ficco, & figurâ coloribus fum-mo ftudio, ad plantam, qua? in BEVERNIN-GIANO HORTO AnnoM. DC. LXIIX. floruit, iiotarc potui.

SENECIO VISCOSUS JETHIOPICUS, FLORE PURPUREO.

Cap. LXVII.

SEfqvipedalis,immò & cubitalis eft Planta3 *caule* folidiore qùam Senecionis vulgb noti, & Jacobaeae in modum duroacftriato, famis ali-quot praedito, praefcrtim fuperiùs , ubi *ImpU* **Plinii* dc more, caulemexceduntj *Foliishmd* mul-tis alternating latâ bafi caulcm amplecStentibus, Senecionis vulgaris minùs laciniatis, quafi cir-cumrofis ac criifpis, quorum extrema pars fafti-giata. *Flores* in ramis & caule densè coacervati & aphylli cernuntur, tubulis & ftaminulis mul-tis purpurafcentibus conflati,ex calyculo ftriato provenientes, ac vulgaris ritu celerrimè fatifcen-tes in pappum, fiib *c^io Semen* longiusculum, ci-nereum &ftriatum, nihil â Senecionis noftri, nifi quòd nonnihil majus, difFerens.

Senecio hie per univerfiim hirfutus ac tadhi vifcidus,juxtàPromontoriumBonae Spei vigetj Inde ILLUSTRISSIMO DOMINO â BE-

VERNINGK miffus, à quo Arino M. DC LXIII. munere, & poftea à *T)n. T>oB. Huyberto* ac ***T)n. Do&. Slado* accepimus.**

ERIGERON ZEILANICUM LAMPSANiE FOLIIS.

Cap. LXIIX.

MAgnitudine, folk's, caule & ramis, illi Cichorii generi, *Lamp/and* .a Dodonaeo appellato, perfimile; magis tamen hirfutum, *Floribus* uberrimis, pallidi coloris, Conyzae caeruleas acris Cafpari Bauhini, minoribus, quos nullaambiunt petala, onufkum: *Semen* exile pappefcens Conyzac acris annuac albae Morifbni par, quod vento etiam lenisfimo è refidiiis florum calyculis dispellitur. Ex *Zeylan* Infula, vel propter fbliorum, vel virium fortè quandam convenientiam^ nomine Betonicae Anno M. DC. LXX. accepimus.

EUPATORIUM ERICOIDES CAPITIS BONA SPEI.

Cap. LXIX.

DXJx inprimis, fubEupatorii nomine defcriptac, inter alias, Plantae, apud Audores reperiuntur. *Vrimz9zyfgrimonia9* quae verum Diofcoridis

ERIGERON ZEILANICUM LAMPSAN^E FOLIIS.

EUPATORIUM ERICOIDES CAPITIS BON£ SPEI.

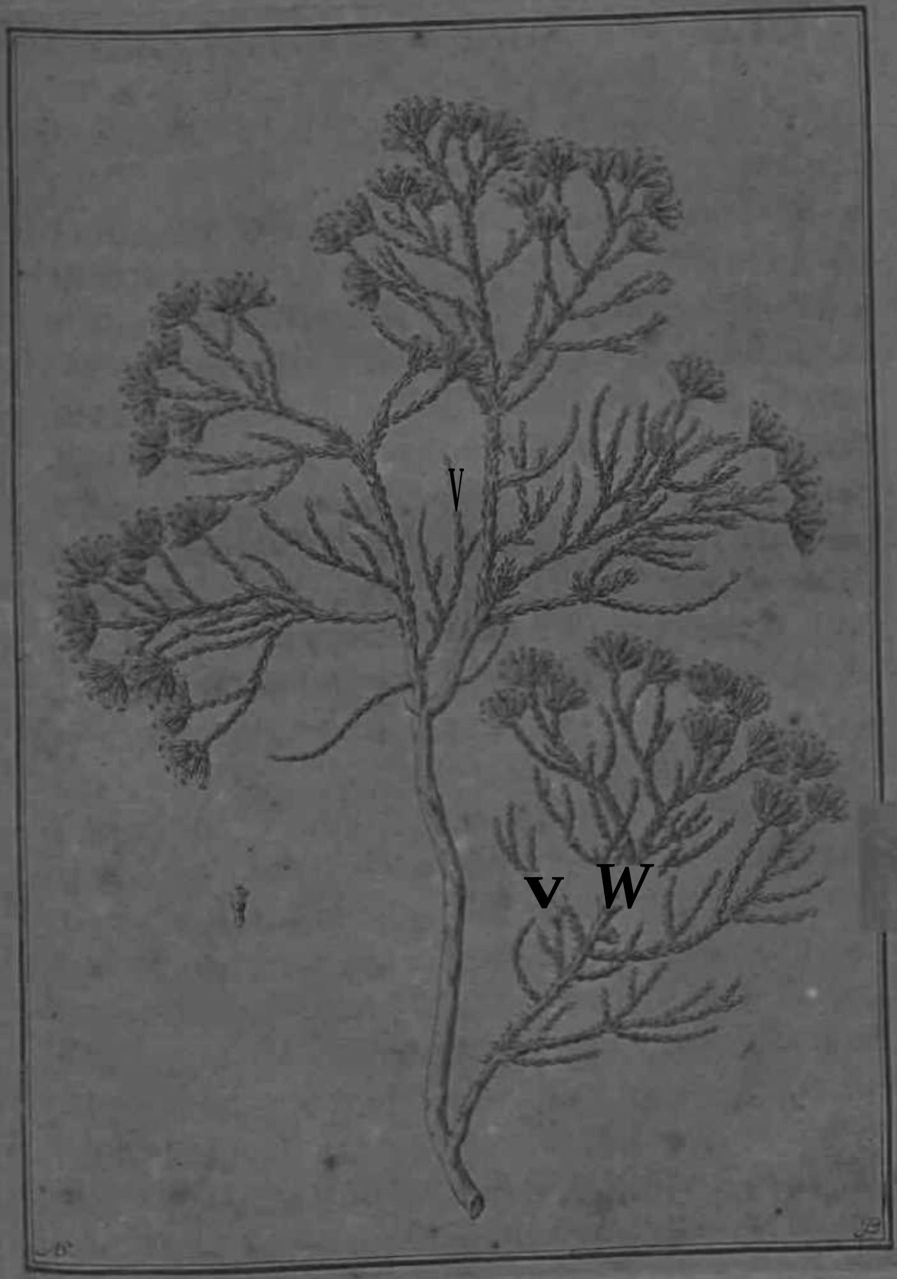

S

icoridis & aliorum Graecorum Eupatorium exiſtimatur. Altera, *Herba S. Kjtnigundis Tragic* quibusdam Eupatorium *Abvali Ibn-Tſin&y* ſeu Arabum (ſed perperàm) creditum. ////, qua: lappulasechinatas ferenseſt planta,(t^r//«o///Wnomenj *Huic*, qua? planta pappeſcens, *Eupatorii* ^ relinquo,, niaximè cum Botanici quidam hujus ſeculi pr«-çellentisſimi,verutn ac concinnuminhoc ſtudio ordinem venantes, ita hoc disponere (uti ferè patet)cupiant. Quanquam & minimè redarguendi, qui *Agrimonia*, aim Eupàtorio Ahtiquorum magis conveniat,£«^or//nomen relidlumj utq́j *Eupatorium pappescens* alii, aut jam di(ſro Tragi nomini *Herba S. I\ųmgundis*, fubderetur, prceoptarent. Judicium autem de his, aliis permitto, meq́j ad. *Supatorium pappeſcens* converto: de quo praeter jam ab aliis dekriptas, complures adhuc novas exhibere ſpecies in Herbario meo posſùm.

Et quidem inter easterns *Eupatorium Jfricanum* hoc *rarisſimum*. Quod *Suffrutex* eſt lignōms, frequentifEmis ramis, tortuoſis & duris divaricatus , ad figuram Ericae Myricac folio incanae (floribus & fcmine exceptis) tàrn propè accedens, ut noh ovum ovo ſimilius": quoniam non rami tantùmj *fedFoliola* etiam eorum, quibus denſisſimè Ericai penitùs vulgaris modo contecti, tomento adhaeaente albicantia fimt & incana. *Floſculi* verb in ramorum apicibusy in mufcariOs parvos conglomerati, Eupatorii conſpiciuntur perſimiles 5 ſed minores multb, & ſubtilioribus ſquafnulis purpurafcentibus imbricatij è quorum medio purpureus promi-

net tubulus, *Semini* pappofb infidens, quod maturum, nigrefcit, nee quicquam ab Eupatorii vulgaris feminibus diverfum.

EUPATORIO AFFINIS PLANTA ZEILANICA, FOLIIS ULML

Cap. LXX.

ALtius Africano, pene ut vulgare, *Herba S. Kjmigundu* a Trago dictum, *caulibus* rotundis, ftriatis, in viridialiquantulum purpurafcentibus, fapore (in reficcatis) falfo, fruticat j quos *Folia* Ulmi vulgaris semula, fed minora, versùs pediculum faftigiata., ac fenfim latiora, rotundioraqj evadentia, parvis iritervenientibus pediculis alternatim ambiunt. Cauliujn faftigia in furculos aliquot dividuntur, atqj hi rurfiis pliires in petiolos, quibus incompofitiHorexumbellam mentiuntur, Eupatorii Ericoidis floribus fimiles, fed pallidi leu ftraminei coloris, atq; ex compluribus ftaminulis conflati. Seqvuntur *Semhu* minufcula Stoechadis citrinae Herbariorum paria; inter quae, in meditullio calyculi crebris fquamulis compactiles, praeterea velut fpadiceus, exiguus **&c durus *Fruttus*, feu *Fafculum feminale comforme*** excre£cit, fuperius fsepe reflexum, intùs inane & Iplendidum, quantùm oblervare licuit.

CHRY-

EUPATORIO AFFINIS
PLANTA ZEILANICA.
POLIIS ULMI.

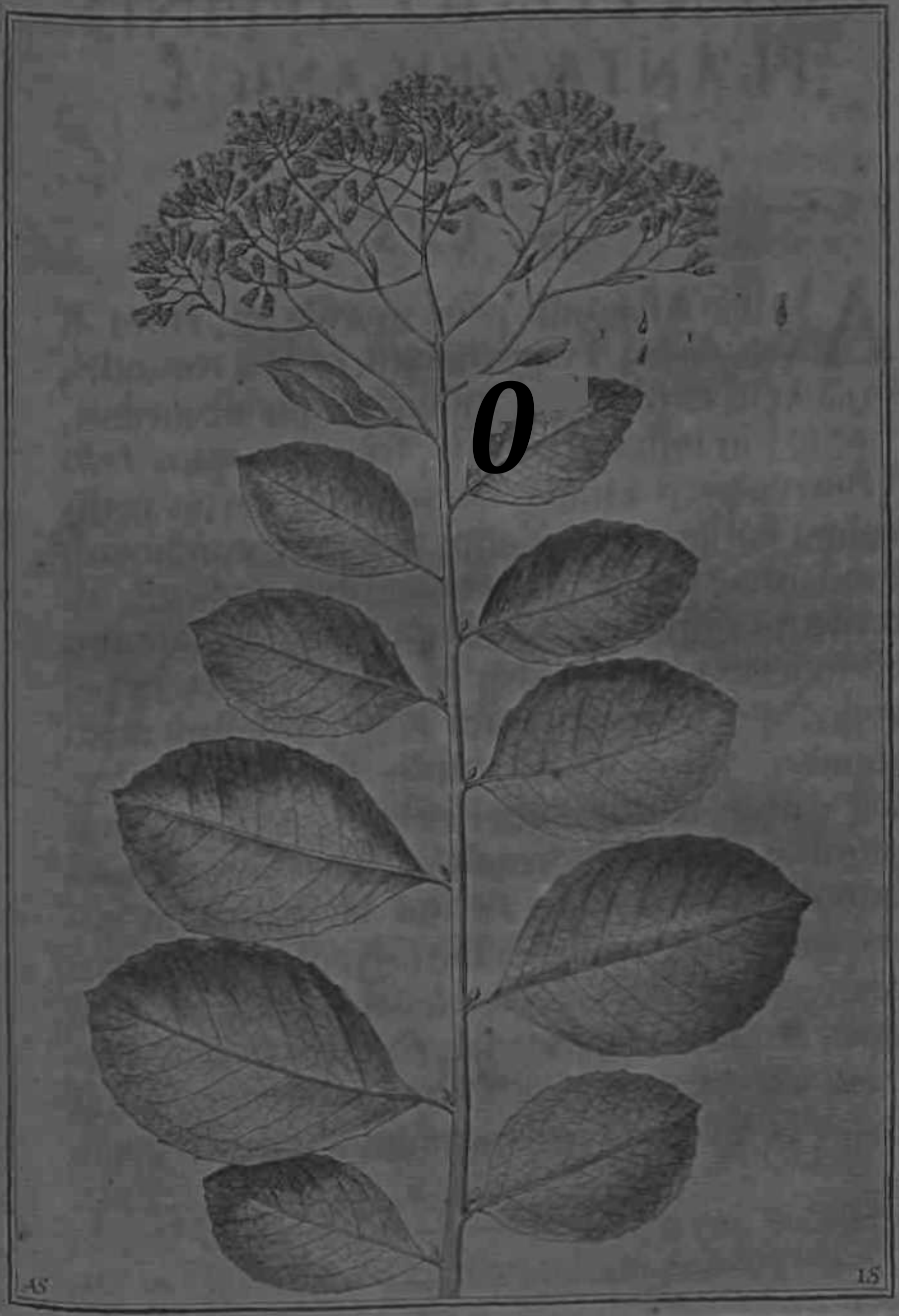

Batchanis indila

CHRYSOCOME JETHIO PICA PLANTAGINIS FOLIO.

Cap. LXXI.

SI *Tlanta LavanduU affinis* **ifta** *verticilkta,* **pro** *Stoechade Arabica* ubique nota3 nomen retinere **debet squam ob caufim** *Cbry/bcoma, Stcechadis citr'ma* nomen posfideant,non video. Nam,fi *Stcscbas Arabica y* citrinis inveniretur floribus, potiore jure *ilia* **cum** *Elichryfo duodecimo Cafpari'Baubini,* **nomen'** *Stoechadiscitrinanbi* vendicarent.Commodius igitur3 **meâ opinione,** *Stmchadibus citrinis Herbariorum,* nomen *Cbryfocomes* cum Clufio tribueretur, quin etiam cum Ghryfocome Antiquorum meliùs, quàm Stcechade conveniunt.

Chryfocome annumerandi ergo omnes *Cafpari TSauhini Helichryfa,* **excepto***primo, five foliis Abrotani,* qua? planta corymbifera; & *duodecimo, five Stoecbade viridi capitulooblongo,qux***plantaverticillata, a Johanne** Bauhino optimè Stoechadi Arabics5 cujus vera ipecies, addita. Similiter ad *Chryfocomes* **vexillum pertinent** *(jnaphalia Cafpari 'Bauhini,* **praeter** *primurnjivernaritimum,* **quod cum** *feptimo* **&** *ottavoSwz* rofeo fylveftri &hortenfi,adCorymbofas amandari debet. Sed prctermisfis j am cognitis, ad novas defcribendas, &quidemprimò *ziCbryfocomen^ffricanam &lantaginisfolio,2b* **omnibus** aliis diver fam, quam ex liberalitate ILLUSTRISSIMI DOMINI â BEVERNINGK

habeo,

habeo, 8c poftmodùm Anno M. DC. LXX. à T>. *Slado* acccpi, me jam accingo.

Haec ex ^*adice* nigrâ & fibrosâ, *caulem* fert lignofum, firmiim, plùs fermè quàm pedalem, fajpiàs alios cauliculos producentem, vel minimè, vel parumper 8c quidem fiiperiore tantùm medio lanuginofum, ubi penè nudus, aut pauca faltem foliola habet: inferior verb ejus medie-*tzsyfoliis* compluribus condecoratur, virefcentibus & glabris, Plantaginis lanceolatae perbellè aemulantibus 5 fed brevioribus, latioribus, Iongeque multòrigidioribus,peroras modicè reflexis 8c crifpulis, fupinaparteeleganter fplendentibus j in quibus nervi quinqj infigniter confpicui fecundùm longitudinem, cum venulis fatis validis per latitudinem vario flexu discurrentibus , cernuntur. Horum infima longiusculis 8c latis pediculis fulciunturj reliqua verb finè pediculo cauliadnata, marginibus utrinque in caule adeb devergunt, ut planè alatus videatur. *Flofculi* caulium 8c ramuloruiri faftigia occupant in comam cohacrcntes, Stoechadis citrine Italicae Johannis Bauhini fimillimi, at breyiores, è fquamulis ex ftramineo & ferrugineo mixtim colore compa&iles, quorum apices medii,cum maturitate in pappofum *Semen* exiguum Stoechadis citrinae Germanicae abeunt, 8c aurâ levisfimâ disfipantur.

In loeis Capitis Bona^ Spei fterilibus luxuriat, ubi Vere floret, 8c prasterlapfis aliquot Hebdomadibus Semen magnâ abundantiâ profert_;.

CHRY-

CHRYSOCOME ÆTHIOPICA PLANTAGINIS FOLIO

55

CHRYSOCOME PEREGRINA
major fruteſcens.

^*Vffrutex* lignoſiis eſt atq>ʹ• ramoſus, cubitalis vjaltitudinis, lanugine candidisſim&obdu&us: *FotiU mxiltis,* Chryſocomes Germanicae majoribus : *Floribut* Gnaphalii Americani Cluſii,coloris verb vel citrini', vcl immortali aurifulgore reſplendentibus, ac ſubindè multb longioribus, Lupulorum capitula quodammodò aemulantibus.

Colitur in viretis Belgii, ubi Anno M. DC. LlII. apud D. Davidem 35ra&ant>f nomine *(jhnphalii (zJlexandrini,* & Anno M. DC. LX. in Horto publico Amſtelodamenſi, nomine *(jh6fhalii Jmericani majoris flore aureo,* legi.

An *Stoechas citrina,floru&'magmtudine> &* colorefpeciofa 3 fobannis <Bauhihil*

*Cff$ZS0C0*5ME q&B^MADsCJCsA, FLO%E*
ignejeente, five ex aureo rutilante.

STœchadi citrinas Germanics latiore folio Johannis Bauhini, in omnibus fimilis,practer ſquamulas florum, quae admodlim eleganter ex aureo in modum prunae rutilant, & aſpe&upulcherrimè jucundisſimèq; ſelendent. Naſcitur in Casſubiſleſterilibus arenoſis & apricis locis4 pracfertim ſublimioribus 5 Julio & Auguſto floret j Septembri & O&obri perficiuhturSemina. De hujus plantae facie & viribus, jam quaedam in *^difcelUneis CuriofescZMedico-phyficis JcademU 3\£aturæ Cuiriofoτum* monui.

E qE MANICA,
flore ſangvineo.

PErſimilis antecedenti, Flolculis exceptis^qui longiores, & ſquamulis ſangvinei coloris

T imbri-

imbricati flint. Planta valde rara, qua; umca un-tùmexCasfubiaemontibus, mihi Anno M.DO LXII. menfe Julio per rhizotomam muliercu-lam allata»>.

CHRYSOCOME SYRIACA,

flore atrorubente.

PUlchra quoq; fpecies Chryfbcomes in Syria reperitur, *"Baccbaris* Rauwolno di&a, *Foliis* pie-rumqs majoribusquatnGermanicae; *Floribusvctb* brevioribus, quorum fquamulas atrorubenti co-lore tincTrae, quantùm ex planta ficca Rauwol-fiana, in Monte Libano eruta 5 aliisque duabus in Monte *Carmel* ab *Excellentisfemi 'Domini facobi Goliip. m. Fratre* colle&is, obfervare licuilu.

CH%YSOCO^ME SY%IACJ,

candidisfemis fioribus.

NOn ita pbvia alibi, quàm in Saxofis Libani montis, ubi à Rauwolfio reperta, in cujus Herbario plantam exficcatam vidimus dodran-talem. *Folia* ejus incana, latiora Chryfbcomes Germanicas atque brevioraj F/orar fummis cauli-bus infident pauci, ex argenteis retorridis fqua-mulis compa&iles, Gnaphalii montani floribus* rotundioribus candidis haud impares, fed gran-diores.

CENTAURIUM MAJUS AFRICANUM> FLORE AUREO ODORATO.

^ Cap. LXXIL

PRimà aliquando, quaferitur,aeftate, nificoe-li noftri inclementià impediatur, vel altero

pbft

CENTAURIUM MA JUS AFRICANUM. FLO- RE AUB.EO ODORATO.

pbftanno, *caulem* emittit dilute viridem, fesqui-cubitalem & procefiorem, craffitudine auricularis, fblidum, durum, ftriatum, aliquot ramis concavum: circa qvem glabra, venofa, ac viridantia funt *folia,* Erucae, vel fi mavis, Iaceas pumilae (in horto culto) Lobelii, in modum laciniata, dodrantalia & palmaria, ac quò magis in fummitate exeunt, eb minora profimdiùsq; disfe&ajqva; autem à terrà circa caulis pedem proveniunt, multò lùnt ampliora,pedali nempelongitudine, latitudine verb quatuor aut quinqj.digitorum, Hippolapathi vel potiùs Armoraciae formà, rigida 5 rugofa, per ambitum ferrata, & versùs pediculum laciniata. *Capitula* caulis & raniorum jfummitatibus fingula infident, rotunda, in latum turbinem faftigiata, Centaurii majoris lutei Cornuti majora, atque pad imbricata fquaniulorum commisfùrà, tarn accuratè loricata, ut laevia ac quad polka videantur: ex quibusF/or^j ftaminei aureo colore perbellè fulgentes, atqj fvaviterolentes exeunt. His flaccidis *Semen* album Cnici, in fummo, cili inftar hir&tum, albà involutum lanugine, fuccedit. *%$£m* nititur longà5 crafsà, aliquot ramis pracdità, fiifcà foris & corticosà, intùs albefcente & refinosà, faporem dulcem ac gummofum habente 5 quae perennis, ftigoris autem impatiens & Solis caloris avida. Expetit enim folum calidum, Barbarix nempe colles & incultos, praefertim non procul *(/ĩgeri* five *(ſigel* Urbem Mauritania. Floruit Anno M. DC. LXIIX. in horto noftro, ex Semine per *ZhQ&ilisfimum Dominum Carolum Sypeikgrum, Thilobotanum &- Scabinum Tatria meritisfimum>* Monspelioallato.

T2 CHA-

CHAMiEMELUM iETHIOPICUM LANUGINOSUM.

Cap. LXXIII.

CHamamelum hoc prorſus novum, cujus munificeritiâ ILLUSTRISSIMI DOMINI â BEVERNINGK compos fadus, pulchrum ſanè ac perrarum eſt, eâ fermè, quâ Romanum, facie, ih Promontorio Bonae Spei creſcens 5 quanquàm minus ; & ramos teneriores densâ lanugine pubeſcentes, ſpargens 5 *Foliis* minoribus lanuginoſis, Millefoliilutei junioribus & magnitudine quadantenus *&c* figura ſimilibus. Ex ramulorum cymis, inter folia, *pediculus* palmaris fere, gracilis & laevis exit, qui in ſiimmo, in *capituſam* laeve, ſtriatum, ex viridi albicans & veluti rorulenturn, crenis magnis & obtuſis per circumferentiam coronatum, paulatim crasſeſcens abit: cujus medio *Flos* Chamasmeli vulgaris, diſeo ex tubulis mille minutisſimis luteis conflato, folioliscandidis, ſedperquàm puſillis, ut After^ cernui Columns cincl:o, eleganti ſpectaculo infidet. Excusſb flore, *Semen* copioſiim, nigrum, Chamaemeli inodori minus, ſequitur.

HaecPlanta, *cpxzm Cbamamelurn* quidemnuncupavij propter capitula tamen, parumper â Chamaemelo recedere, & medium quoddam genus inter hoc & Afterem cernuum Columnar videtur praetendere.

CHA-

CHAMiEMELUM Æ-
THIOPICUM LANU-
GINOSUM.

*

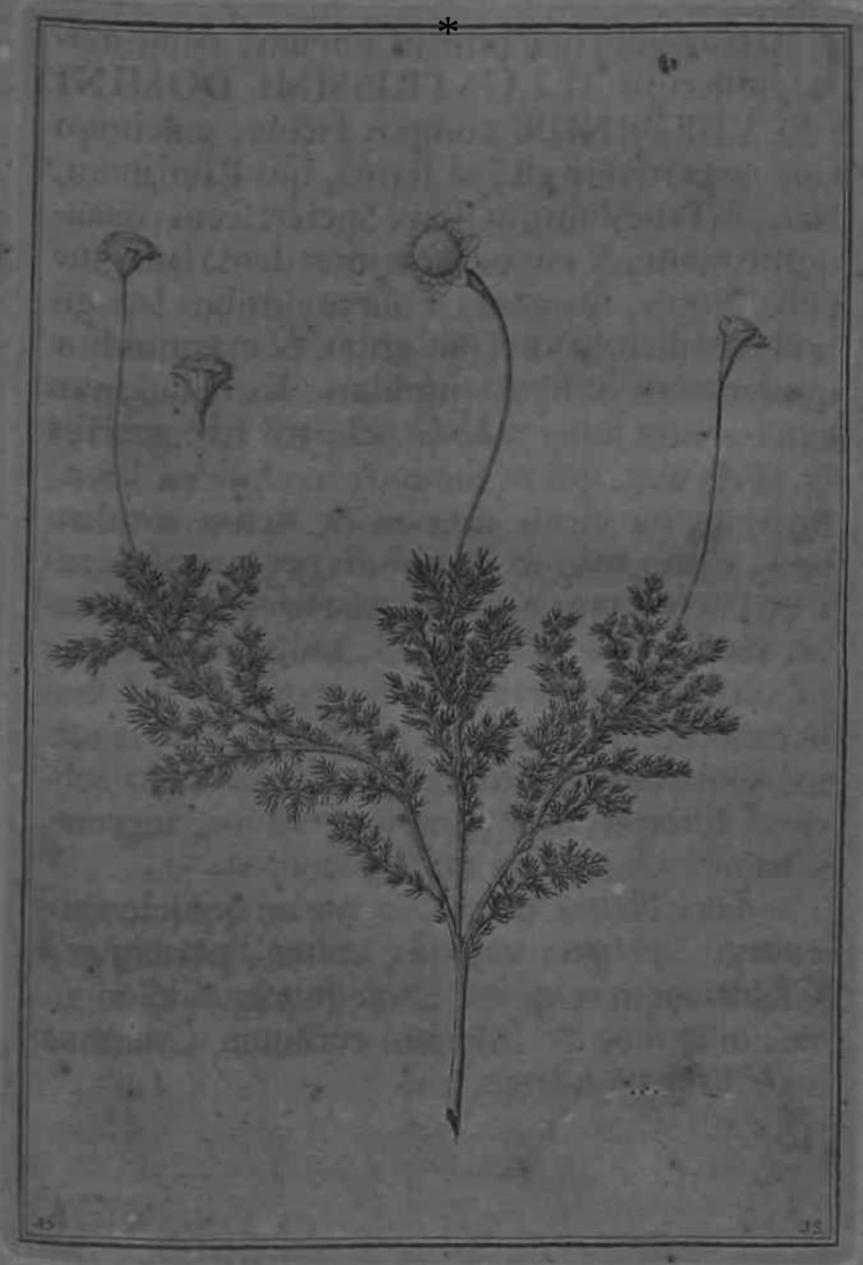

CHAMJEMELUM LU-SITANICUM LATI-FOLIUM.

CHAMJEMELUM LUSITANICUM LATIFOLIUM, SIVE CORONOPI FOLIO.

Cap. LXXIV.

ANno M. DC. LXIII. plurimas inter plantas, ex ſeminibus Lußitanicis in Horto publico Amſtelodamenſi enatas, *Chamameli Jpeciem pulcberrimam* Menſe Julio florentem collegi j *cauliculis* multis abuna radice prodeuntibus, &ſummâ tellure magnâ ex parte ſparſis, ſesquipedalibus, teneris ac leniter hirſutis, ſuperiùs maximè: quos *Folia* ſine petiolis alterno poſitu veſtiunt, utrinque in lacinias novem aut decem laterales diviſi, mediam quandam inter Coronopi maritimi minimi hirſuti, &: Tanaceti alpini (adhsrentia cauliculis folia) Caſpari Bauhini, figuram obtinentia. Singuli caules & rami ſingulos *Flores* producebant, tarn capitulo, quàm aliàs Chamaemeli Romani flore ſimplici, asquales, quorum candidisſima, ad ungvem citrina, anteriiis disſecTa petala, diſcum, totum tubulis amplioribusluteis obducT:um,&:ita figuraturri3ut abimolatior, inanguſtuin verticem exacuetur,rotatim ambiebant. De *Semine* mihi non viſb, nihil divinare poſſiim.

An Leucanthemum ſegetum, folio ſerrato, **nondum deſcriptum** 5 *zSXfagarca Lujitanorum* 9 Domini Gabrielis *(jrisley,* Chymiatri 5r. Botanici, in *Firidario Luſoano 1*

BUPHTHALMUM CRE- TICUM COTUL^ FACIE,
FLORE LUTEO, ET ALBO.

Cap. LXXV.

CONtroverfia haud levis inter Dodos viget, an *^Bufhthdmum & Chryfanthemum Diofcoridis>* plantae duae fint diftkictae, vel una faltem & eadem. . *Qyiunam ejje* credjint *3* fententiam.fuam his firmare rationibus nituntur : quod Diofcorides utrique plantae Buphthalmi nomen tribuat 5 forma ac viribus conveniant j & quod ea de Buphthalmo tradiderit Plinius, quae de Chryfanthemo prodidit Diofcorides. ^/contra, *qvi diverfas ejfe* plantas volunt, ex Diofcbridis defcriptione fequentia obtendunt discrimina. *Trimurn,* quod Buphthalmo folia infint Foeniculo fimilia, quae plane capillaria 5 Chryfanthemo verb multifida. *7)einde9* Chryfanthemi caulcs in cibis mandi alionim olerum modo fcribit Diofcorides: idqubd de Buphthalmo agens filentio practeriit. *Traterea,* quod flores Buphthalmi reddiderit Anthemidiumiles: Chryfanthemi verb luteos & vehementer fplendentes. *Caterum,* de horum viribus disferehs, Buphthalmi flores, cum cerato tritos, tumores duritiasque discutere traditit in universum *Zk,* affirmative locutus: verum poftea de Chryfanthemo fcribens, hujus flores ? inrjnit, Steatomata discutere produntur, particulariter & Jubie locutus. Sed dicat quic^ quid velit *T>oWufiwM <&\datthiolus* (cujus addticta

fiint

flint verba) non fatis tamen valida flint jfua argumenta ad reddendam fententiamejus indisfblubilem. *tXamprimo*, quod etiam *Fwniculi* folia fint multifida, negare nemo poteft: qubdautem Buphthalmi Matthioli folia, fimilitudinem nullam cumFoeniculihabeant,cuique cernere licet. *Secundb*, Diofeorides in deferiberido Buphthalmo neglexisfe videri posfetcommemorare,caules in cibis mandi aliorum olerum modo? fed quid? neque tamen ufiim hunc impugnat s qui c contrariò à Plinio Buphthalmo tribuitur. *Tertiò,* videre nequeo, in quibus Diofeoridis verba, cùm Buphthalmi flores, Anthemidi reddit flmiles 5 verbis,quibusChrysanthemiflores exprimere ftuduit, repugnent: nifi fortè pro Diofeoridis, Galeni acciperem: verùm enim verb turn facilè Diofeoridis, luteum florum colorem apertè exprimentia,in ra6tam me reducerent femitam,ut cum eodem Matthiolo (in defcriptione Buphthalmi) facilè colligerem, Galenum Buphthalmi flores, floribus Anthemidis flmiles reddentem, hoc tantùm de eâ intelligere Anthemide, qua? ltiteos profert flores. *Qvartb,* parùm etiam eificit Diofeoridis de Buphthalmi florum viribus, mala antè memorata relevantibus,verbo illo, *discutiwm* affirmativè: & in Chrysanthemo addita *voccproducuntur*, dubitative feripfifle j cum mihi fit perfvafisfimum, ilium etiam aliis in locis, de herbarum virfbus, affirmativè nonnulla,fibi nonexplorata, fed vel ex aliis tantùm Aucl:oribus, vel auditu percepta, tradidisfe: qugd in Biiphthalmo etiam accidere potuit. Seddeeo in praesentiamm fatis.

Ego

Ego pro tenuitate mea^Dio7coridis deChrys-
,,anthemo defcriptionem,ita fehabentcm, libro
„ IV.cap. 5 *%.Chrysanthemum autCahha,nonnulli5^c Buph-
„ thalmos: herba esltenerafruticofa, laves proferens cau-
»les, &• multifida folia: /lores Jupra modumfplendentes,
y>luteos, orbem oculi imitantes, unde'Buphthalmi nomen
„ traxit: prope oppida nafcitur. Cujus caules oleris vice
>,manduntur. flores cum cerato trit'h fieatomata discu-
»tere produntur: regio morbo correptis$_y$ colorem brevt
$_{7i}$reddunt$_9$jtfeqvente longo balnei ufu$_9$posl exitum ebi-
„ bantur;* cum Buphthalmi, qua; ha?c eft, libro III.
,,cap. *i$6.^<Bupbtbalmon (qvidam Cachlam vocant) te-
„ nues emittit cauliculos, mollesf,: foliafoeniculi: luteum
„Jlorem$_9$antbemide majorem, oculifimilitudine, unde no-
,}men traxit: circa oppida nafcitur$_9$ &• in campefiribus:
„Flores cum cerato triti, tumores duritiasp discutiunt.
jyjjunt epotamposl exitum abalneis, regio morbo corre"
»ptisy colorem traftu temporis redder*}* valde con-
cordare fateor;ita ut colligereliceat, Buphthal-
mum & Chrysanthemum unam & eandem effe
plantam: atqj hoc eo magis, quqniam hanc quo-
que fovere fententiamvidetur Plinius, quiDio-
fcorideas Buphthalmi & Chrysanthemi defcri-
ptiones in unam, hoG modo breviter contraxit
„libro XXV. capite 8. *Esl&-^cBupbtkalmos>Jimilis
„ bourn oculis, folio fxniculi, circa oppida nafcens $_7$fruti-
>, cofa caulibus$_9$qvi &• mandunturdecotti. Qvidam Cachlam
$_{yy}$vocant. Hac cumcerafcirrbomatadiscutit.* Attamen
de incertis certi quicquamftatuere noil iustineo.
". Hoc verb liquet, Buphthalmum Dioftori-
dis plantam (qua formam) effe tenuibus & mol-
libus cauliculis ; foeniculi foliis, & flore luteo
Anthemide majdli. Quod etiam Alpinus de
plantis

plantis cxoticis libro II. capitC49.pagina 321. benè annotavit: qui pro Buphthalmo Diofco-ridis, *peregrinum* mum exiftimare haud malè inclinat: Huic non admodùm disfimilis planta3 per Dominum Johannem Henricum *X.0W* ttmftltttW (quieandem in Horto Patavino, *&c* ILLUSTRISSIMI CONTARENIcollegit) jam dudum ficca ad me pervenir_>.

Hac verb horti mei nunc etiam alumna, Chamaemelo perfimilis , albam posfidet *%adi* cem9* denfis fibris fe in terram figentibus, tenuibus & aliquantulùm tortuofis 5 initiò nullius manifefti (aporis, fed diutiùs in ore dentibus pres-fi,fatis acrem, fermèut Pyrethri lingvae relinquens. Ex iliâ, densa in orbem circa terram *Folia* erumpunt, leniterhirfiita, magnitudine,divifùrâ & formâ Pyrethri Bellidis flore Calpari Bauhini planè refpondentia: inter quae *vaults* pene cubitalis, nonnunquam etiam duntaxatpedalis, rotundus, mollis, cum tempore durior ,coloris viridis, velex viridi albicantis propter hirfiitiem, fiirgit; foliis minoribus, Chamaemeli magis convenientibus, fed crasfioribus, inlobuloslatiores divifis 5 ex qudfrum fina, *Ax*, utplufimùm longitudine caulem fiiperantes, in tali abundantiâ, praefertim ftatim circa radicem, prodeunt; ut denfa 8c orbiculata planta? effigies fiibindè videatur ob alarum multitudinem obliquè & refupinè fe propagantium. *Flores,* cui fubeft fquamofiim capitulum, fquamulis viridibus lanuginofis , trjplici ferie contextum,Buphthalmi Alpini floribus non parùm asfimilantur; nifi quòd' illorum petala, tredecim plerumq; numero, n>ajorem, in medio

V pauli-

paulifper quafi cxfculptum five concavum, ex plurimis flavis tubulis condenfatum orbcm, circumambicntia, breviora, latiora, lincis feu plicis ftriata, 8c dilutiore flavedine fint imbuta, inprimis cùmadfenium vergunt, 8c parte infcriore, ubi penè tantùm fulphurea, confpiciuntur. Primus horum florum, in mcdio plantae fupra caulem menfe Junio exit, deinde alii in alarum majorum cacuminibus, 8c tandem reliqui in ramulis lateralibus, veluti lùccedanei ita fe excipiunt, ut planta hsec totam non modò calidam aeftatem atq́ j audumnū fertilem, floribus condecoret j fed triftefeniumetiam fubindè annijgenialiter coronet ; mefTemq́j femper uberrimam, latè compresfbrum *Semimm* faturè purpureorum^, inter fqvamulas tenues membranaceas 8c latas, ejusdem planè coloris, nitentes, firmiter 8c folidè jacentium proferens j quae tandem ficuti etiam fquamul« ipfe, Regise iiiae Iplendorem purpuras, cum illepido colore fpadiceo trifti commutant; &in generis fui confervationem apud nos quotannis funt ferenda. Planta haecnullius excellentis eft odoris, praeter flores fubdulcem 8c medicatum quadaritenus, fipori calidiufculo ^c arotnatico penè fimilem, fpirantes.

'Species adhuc *alia* ejusdem generis occurrit, *'Buphthalmum Creticum CotuU facie jlore alho* dicl:a: à priori in eo tantùm discrepans, quòd florum petala, qua? luteum ilium magnumquc umbonem circumradiant, non dilutâ flavedine aurefcant, fed folendidè argenteo concolore laclefcant. Undo flores, Pyrethri perquàm funt fimiles, tantamqae huic plantac fimilitudinem cum

BUPHTHALMUM CRETICUM COTULÆ FACIE

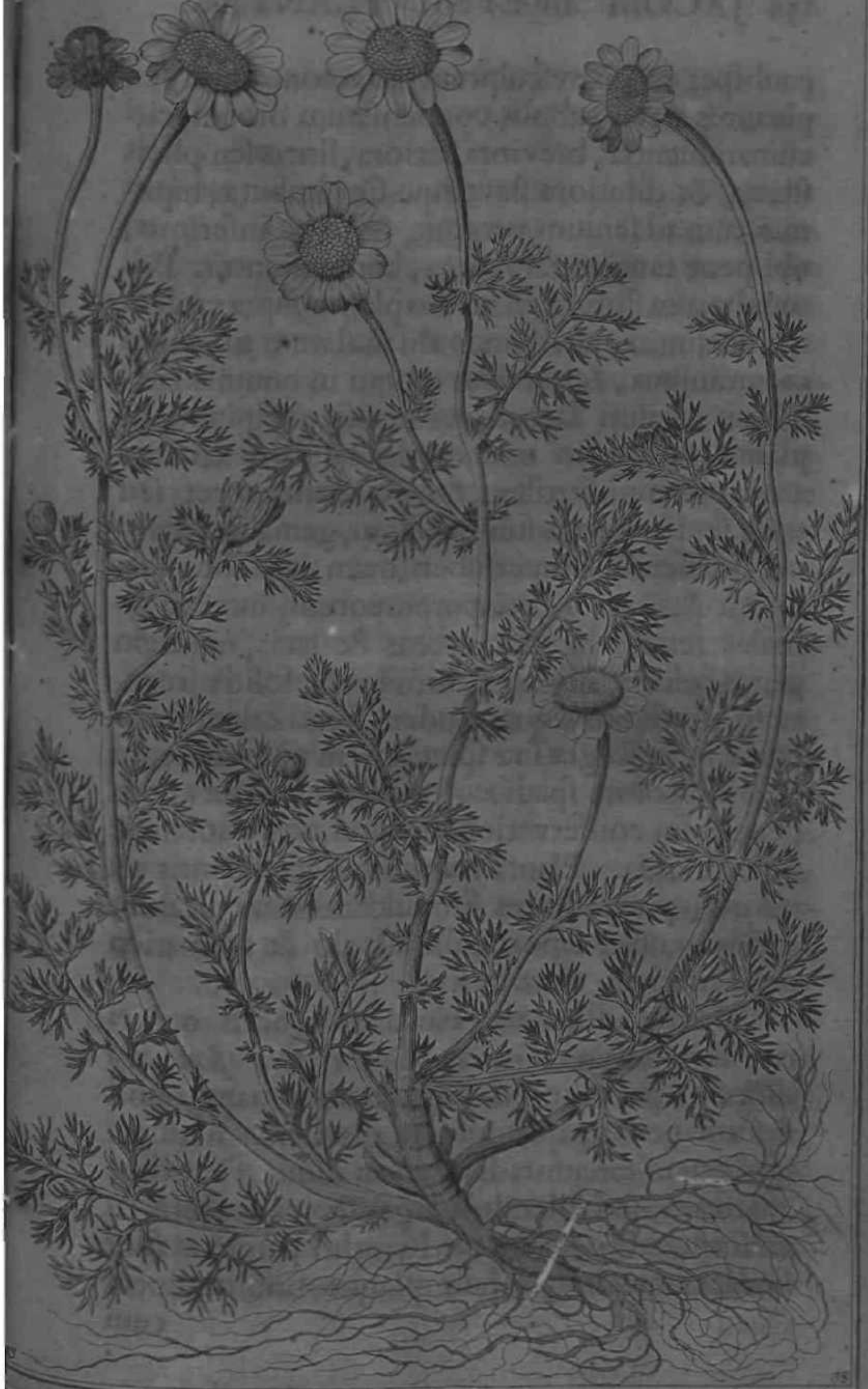

cum Chamaemelo conciliant, ut cujuslibet penè confpicientis oculo, fpecies quaedam Chamae-meli vifa fit.

Obfervatumfoc prima vice mihi adhuc ado-lefcenti Anno M. DC. LIU. in Horto Acade-mico Lugduni Batavorum, & pofteà beneficio **Seminis, ab** ***Excellentisfimo, O\ôbilisfimo Domino Do&. ^Arnoldo Sye, <^Aiedicina &• TotamcesTrofes-*** *fore Celeberrimo* Anno 1673. mihi transmisfi, meo-que in horto enatis ac magnam fui copiam red-dentis. Ex quo Anno 1675, inter complures al-bis floribus > unica etiam de prima fpecie plan-ta, f loribus luteis progerminavit_\

CHRYSANTHEMUM AR-BQRESCENS ^ETHIOPICUM,
FOLIIS POPULI ALBA.

Cap. LXXVI.

TAmetfi praecedenti Capite, dilucidè fatis ostenfiim, nos ab illorum opinione, qui ***'Buphtbalmum & Chrysanthemum Diofeoridis*** **unum efle** volunt, non abhorrere 5 attamen aliudhic plantae genus, à *"Bufhthalmo* noftro *Cretico* parumper diver-fum, nomine *Chrysanthemi* (quoniam illud, apud PraecellentisfimosBotanicoSjeo nomine nptum) repraefentare placuit-;.

Et quidem primò *hoc* perrarum: qnad *Fru-tex* eft crebris & denfis ramis, quorum juniores denfum ob tomentum albidi > in quibus *Folia* fub-rotunda,crasfomodoin ambitu ierrata, ac lanu-

V 2 gine

gine densà rafiliinutràq; fuperficie obdufta,Populi albas· minoribus fimillima. *Flores* in ramulorum extremitatibus, aureo colore fulgentes, Chrysanthemi Canadenfis bidentis, alato caule, *Domini <£\<forifoni,* haud maid aemulantes, fe praebent, umbone croceo, multis petalis nervofis, anteriore parte denticulatis, radiato, conftantes. His demum *Semina* oblongiulcula, angulofa & folida Chrysanthemorum ritu reliquorum fiiccedunt. Frequens circa PromontoriumBonae Spei> & in Regionibus adjacentibus.

Icon ex Ramo ficco ILLUSTRISSIMI MACENATIS, nobis absentibus fafta, dimidiam tantùmfloris partem, & minùs feliciter; quàm optaremus, repracfentaLj.

In Tabulà Chrysanthemi arborefcentis, Ramuli duo *Tellidis* cujusdam *lutea African* repentis** BEVERNINGIANO in Horto à Fratre colle6ti, nomine *Chrysanthemi exotici minoris capitulo apbyl~ lo,* propofiti funt. Hujus Plantae integral iconem, poftmodùm *Excellentisjimo Domino oArnoldo Sye,* pro innatà gratificandi promptitudine, nobis donare complacuit, fimul cum Hiftorià fequenti accuratisfimè concinnata.

"BELLIS WTEA, SIFE CH<B%SA?h(THEmum Capitis 'Bornz Spei repens9flore aphyllo, Domini Syes.

R*Adicibus* nititur hax planta teneris, albicantibus·3 nee ita profundis; ex quibus *cauliculi* ,5emergunt rotundi^glabri, coloris pallido vire- ,3fcentis, &aliquibus in locis quandoque exfu- ,,{coj(iibrubicundi: dividuntur hi rurfusinalios .mino-

CHRYSANTHEMUM ARBORESCENS ÆTHIOPICUM, FOLIIS POPULI ALBÆ.

Chryſanthemum exoticum … phylli Chamæmele … minus, capitulo nudi facie.

minorcs, utplurimùm versùs terram procum- 33
bentes,quam, ubi attingére valent, mox novas 33
radiculas emittunt. *Foliis* donatur ex glauco 33
virefcentibus, longiufculis, & inordinate inci- 33
fis, ac Coronopi folia quodammodb rcferenti- 33
bus,caulemq́j femper ambientibus: infingulis
autem caulibus, unicus confpicitur *Flofculus*, 35
lutei coloris, ex innumeris flaminulis five exi- 55
guis tubulis conftans, inffcar orbis, five difci,,
floris Chrysanthemi vulgaris, quern nulla amb- ,,
iunt folia , quare & aphylli nomen inditum. 59
Semen maturum exiguumeft 8c fubrufi coloris, 35
proximèq́j ad Chrysanthemi vulgaris femen 55
accedit: quod cum ipfb flore odorem fpirat 35
haud ita gratum. Univerfa autem planta (apud ,,
nos) annua eft3&fàtis copiosè ex deciduo fe- M
mine repullulat.

CHRYSANTHEMUM CONYZOIDES LUSI-TANICUM.

Cap. LXXVIL

ALbam, aliquando ramofàm, habet *fydicem*, fibris dependentibus: ex qua *Caulis* rotundus enafcitur cubitalis, lenisfimis & minutisfinuspilispubefcens, praefertimin fummitate j qui terras partim incumbit, partim fe furrigit, 8c in ramos multos pandit. *Folia* ejus alternatim absquepediculo funt pofita, lanuginofa, extremitatibus nonnihil reflexis, Conyzae minimae Lobe-

lii foliis refpondentia, majora pauJb tamen, *Ix-tioreque* viriditate prsdita, haud crifpa vel un-dulata: ex horara fede & ramuloram angulis, non minus quamincaulium faftigiis)Mw>«/</pro-veniunt folitarife ac dura, foliis quinque,feptern, yel etiam quandoquc novemcirciter majoribus, 5c quinque, vel pluribus minoribus, molliufcu-Hs, ymdibus, & radiatim expanfis fubtus dona-tai in medio verb *Flos* lutei coloris, cujus fo-hola per extxemum denticulata5orbem ex com-plunbus ftaminulis conflatum coronant: quo e-vanelcente, parva *Semina*, angulofa & folida, fm-pense incana, argenteique nitoris & ferico tadu, luccedunt. Tota hac Planta, pnefertim trita, Odorem aromaticum & refinofum a ConyzK non multum abludentem fpirat. Sapor itidem eft aromaticus & fere fervidus.

Si quis, *Chrysanthemum he*, cum *vffteroje-cundo CM*, conferat, convenientiam iUorum fa-cile obfervabit. Sunt autemO</&florumpetala, longiora: differunt & capitulorum folia viridia; qua e contrario minora & pauciora: fie & hir-luties, in caule, ramulis & foliis, etiamhifpi-diorcertuturi utcuiquefacile, ex primointui-tu figurae Clufii, animadvertere licet: prater *hxc* nullmscertiodoris & faporisaClufiomentiofit, qui in noftro notabilis.

CHRY-

CHRYSANTHEMUM CONYZOIDES LUSITANICUM.

K

CHRYSANTHEMUM CONYZOIDES ^THIOPICUM, CAPITULO APHYLLO, POLIIS MAJORANA,

Athana,

CHRYSANTHEMUM CONYZOIDES JETHIOPICUM, CAPITULO APHYLLO, FOLIIS MAJORANA.

Cap. LXXVIII.

A*Fricanam quondam Tlantam* **lignofam, Chrysanthemis** quoque adnumeramus: cujus Flos, non illius vulgaris ritu, ftellatus; fed Chrysanthemi more Valentini Clufii aphyllus: propterea autem à Chrysanthemis tàm minùs feparandam, quàm Chamaemelum nudum & Matricaria flore aphyllo, à fiiis fpeciebus 3 quarum florumumbones, aequeac Chrysanthemi, petalis ftellas modo cinguntur.

Lignofùs verb hie *Fmtex* pedalis, Conyzas minim as Lobelii facie quodammodo nafcens 5 in plurimos fe expandit rarrios, rotundos, ftriatos; quos numerofa& conferta ambiunti^/ż^Majoranx hoitenfis foliorum formam &c Sanamundae primas Clufii non malè aemulantia, villofiora tamen acparumper minora, odoris & faporis aromatici, Menthx corymbiferae, fcuCofti hortenfis inftar. Summis ramulis fingularia, eorum autem angulis faepiùs plura infident *capitula*, dura, villofà, difijpm luteum ftaminulis piurimis conftantemfineradiatisinambitu nafcentibus foliolis, continentia: donee tandem eadem ftaminulorumloco, *Seminibu** folidis & angulofis, excinereo colpre albicantibus, Foeniculi feminis magnitudine, onerentur. In Bonae Spei Promontorii

torii locis herbofis, oritur, ubi Menfe Oftobri 8c Novembri vernatj undefùb nomine Conyzae minoris, faepìus jam memorato ILLUSTRISSI-MO DOMINO à EE VERNINGK miffum.

CHRYSANTHJEMUM
AIZOOIDES AFRICANUM
PRIMUM, S. LATIFOLIUM.

Cap. LXXIX.

NOvi prorsiis *Chrysanthemi* tria genera, mihi antè duodecim vel tredecim annos *Jjkri Abides* nuncupata, ànemine, vel verbo etiam leviter tafta, propono, fubftantià Sedo five Ai; zoo planè fimilia, fed quantùm mihi liquet, nulli convenientiiis, quàm Chrysanthemo, inprimis generi Floris Solis nomine decantato adjungenda^.

Trimum genus, nobis *Chrysanthemum Atigoides Africanum, latifolium, flore citrino* appellatum, antè plures, quàm XVII. annos, Amici noftri *Caroli Chivryp. m.* hortus Amftelodami, ex femine à Promontorio Bong Spei delato, dedit. Cujus *caules* cubiti altitudinemcontingebant, glabri, teretes, fucci pleni & colonis ex viridi albicantis: *Foliis* dilutonecinvenufto virore pidis, perlonga intervalla, frequenter binis donafeantur, Portulacae craffitie 8c flicculentidj fed Calendula, quà figuram 8c magnitudinem ref{>ondentibus: è quorum alis, ramuli aliquot pullulabant, minpribus foHis, 8c Gemmis jam jam onufti, fed earum

rum floreafpes intempeftivis pruinis praeuftadecoxerat. Nam cujuslibet tantùm caulis fummitas, *F/orem* faltem unicum peramoenum, ex capitulo viridi, craffiv'in folia feu lacinias quinque decusfato, Menfe Septembri velO&obri oiFerebat, cadem quâ flos mediocris Calthse amplitudinei Floris autem Solis figura, umbone citrini coloris, quern per circumferentiam concoloribus, anguftisfimis ac uncialibus petalis copiosè cingunt, conftante. *Semen* mihi non vifiim, fequentium par judico.

Figurae5adPlantamficcam molliufculis albicantibus villis praeditam, à Pidore accuratè expreflae,pili inlunt nimis rigidi & folia aliquantùm anguftiora_?.

CHRYSANTHEMUM AIZOOIDES AFRICANUM SECUNDUM, S. TERETIFOLIUM.

Cap. LXXX.

C*Hrysantbemi akpoidis Africani fecundum genus;* raritate ac venuftate primum anteceflens, locis apricis atque afenofis iterum iterumqj memdrati Promontorii, cui Flora Athiopica infedit, nee non confinis Inlulae, a Phocarum in illam demigrantium copiâ, Batavis JKoWm *&)l(Mt*> di&ae, deledatur.

Hoc, ex *Semine* ad fufcum inclinante, fubrotundo3 & ejusdemferè quâ Hormini magnitudi-

ne,(quod MACENATIS NOSTRI gratis debemus) in horto noftro feliciter An. clo Isc LXVIL&LXVIII.fuccrcvit. %dice verb conftabat dodrantali, digitum crafsà, tereti, & albà,Raphani minoris oblongi, quà figuram 8c confiftentiam fimili, fapore tamcn aquco: ex hujus capite, *folia* complura fucculenta, fefquipalmaria, digiti infantis ferb crasfitie, teretia & flavo viridi lsevore nitida edebat, quorum plurima convexa, ac in extremitatibus ficcata. Inter *hxc* duo, tres, vel etiam, ni fallor, *Caules* plures, magnitudine & crasfitie foliis penè asquales, porrigebantur: F/ora«,part:im Hortulani mei negligentià,partimfrigoris ingruentis acerbitate, nullum proferebat; fedinplantarumrariorumabundantisfimo HORTO BEVERNINGIANO, avarum fiii Ipe6taculum, Solis radiati inftar formatum indulgens,fiimmà pompà oculos ditabat, eàdem quà primi generis figura jnifi quòd duplb penb major, umbone aureo, petalis latioribus *&c* majoribus fiilphureis, in ipcia parte flavis, radiato> fiierit. Folia inluper, autlacinise Capitis ftellatse, teretes & falcatse erant. Plantam annuam, flore femineq; edito, evaftefcentem judico. Figura noftraadlLLUSTRISSIMI DOMINI HIERONYMIàBEVERNINGKpidu-ram expreflà^.

CHRY-

CHRYSANTHEMUM AIZOOIDES AFRICANUM TERTIUM, SIVE TRIANGULARI **FOLIO,** FLORE AUREO* EJUSQVE SPECIES.

Cap. LXXXI.

T*Ertiijreneris,qmtuor* iisdem in locis reperiuntur fpecies: quarum tertian &quartae figura ***à Domino T>oBore ten ^Rhyne* fub nomine Sedi majo-**ris & minoris trigoni, ex *Decima* Japonic confini Infulâ, mihi transmisfâ.

CHRYSANTHEMI AIZOOIDIS *Africani tertii generis, Jpeciem primam; Jtve*

C***HrysanthemumAizooidesJfricanum triangularifolio,*** *ijlore aureo*$_y$*ctiam* Anno CID IDC LXVIII. in horto meo educavi. *%adicem* habebat fecundQ fimilem j fcdgrandiorem: qu« aliquot humi jacentia,aliquot indefe efferentia,in orbem,velut Aloëpumila *cGkt,folia* diffiindebat, jucundo virore oculos delecl:antia,dodrantalia$_3$ digitalis verb craffitiei&triangularis figurae.Exillorummedio, *caules* rotundi^ex viridi albicates^tres aut quatuor,plùsquàm pedales,binis utplurimùm,&,ut inferioratriquetris 5 fed minoribus/i//^ praditi, prorumpebant. Horum unicuique, fenefcente autumno, crafliim, oblongum,in quinque lacinias anguftas disfecl:um,'calycis callofi AvellanaeLombardicae fimile,*alabafimm* addebatur: quodocculturn fuum decus,meo etiam$_3$ficut praecedens,hor-

to invidit, quò BEVERNINGIANI maneret proprium ornamentum j ubiſtellaein modum,in quinque angulos reſolutum >*florem* aureò fulgore comantem protulit, primi generis minorem,umbilico dilutiore, tres viſujucundos virides circulos exhibente, ornatum. Quantùm ex picturâ, (omiſſis caulibus) vivis coloribus in membranâ puriſſimâ affabrè illuſtratâ, atque, ab ILLUSTRISSIMO DOMINO à BEVERNINGK, mihi gratioſiſſimè communicata, augurari licuit. Semen Secundi generis minus.

CHRISA HEMI AIZOOIDIS

ojffricani tertii generis ſecundaſpecies;

Jive

C*Hryſanthemum Ji^poides Africanum triangulari ^jfolio, flore purpureo :* **rariſſima, 6c quantùm** mihi conſtat, Europae noſtrse, minùs reliquis, nota. Antecedenti perſimilis, niſi quòd plerumq́; major, & folia floris umbonemluteum dircumdantia, purpureicoloris pulchrb àNaturâ pida. Tota haec planta cum tribus antèdictis & duobus ſequentibus, praeprimis folia cum capitibus,ut Aizooumſucculenta: Sapor aqueus, nitroſi quid occultans 5 quod in ſiccatis^quae planè ſilſae, clariùs pater_>.

CHRISAN THEMI AIZOOIDIS

***Africani tertii generisſpecies tertia* s**

Jive

C*Hryſanthemum Aiſyoides aAfricanum triangulari ifolio, flore cameo:* Secundae Ipeciei valdè ſimilis; exceptò, qubdpetala, quibus umbo floris radiatur, carnei ſint coloris.

CHRIS-

CHRYSANTHEMUM AIZOOIDES AFRICANUM PRIMUM, S. LATIFOLIUM.

CHRYSANTHEMUM AIZOIDES AFRICANUM, TRIANGULARI FOLIO, FLORE LUTEO

AS S.Cout sc JS

CHRISA^ THEMI AIZOOITHS
Africani tertii generis, qvartafpecies 5
Jive

C' *Hryfanthemum^i'KgoidesAfricanumtriangutarifolio* ' *minus,floreflavo.Hac* quantùm ex *DominiDoBoris ten^byne^gmk* transmilsà conje&andum, pedalis circiter j rW/te procumbentibus articulatis, quos *Folia* triquetra, reliquis breviora, & longè angu-ftiora exornāt. *Flores,m* caulibus & ramis fe fblita-rios, ut in caeteris praebentes, parvi fiint 5 capitulo trigono, petalis brcvioribus,acpaucioribus quàm primas ipecici, quorum color luteus feu flavus, cincl:o.

CHRYSANTHEMU-LUM ERICOIDES, CA-PITIS BONA SPEI.

Cap. LXXXIL

A Ntè florum proventum, adeb Ericas Coris XjLfolio fimile, ut eruditiffimus etiam Botano-philus, congenerem ei exiftimaturus fit. Parvus enim eft *Frutex*, complurimos, graciles, lignofos, fubrubentes & velut quibusdam tuberculis obfi-tos,proferensr^w«/ox: quiin fuperiore, ubi le-niter lanuginofi, parte, *Folio/is* Ericae Coris folio SecundaeClufii perfimilibus adeb confertis funt onufti,ut nullum ferè lignum confpiciatur. Sum-mis ramulis, finguli, vel bini aliquando, fepiùs tamen numero plures, quafi in umbellam dispofi-ti, infident *Flofculi*, Millefolii non multb majores,

 peta-

petalis multis pallidis, diìcum parvum radiantibus 5`e Capitulo, foliolis crebris fibi invicem incumbentibus compacto, prodeuntes. His marcidis, *Semen* ex fufco`fpadiceum, turbinatum,uva? acinis aequale, fed multb minus, fuperiùs verb ubi anguftius, denticulis quaternis duriufculis, veluti coronulå (in modum Chrysanthemi bidentis ferè) donatum*, fuccedit, in materiå quådam villoså latensjunde,& propter capitula florum, qu^ ab Afteris capitulis non valdè abhorrent, olim mihi Afteriscum appellatum.

ABSINTHIUM TENUIFOLIUM ODORATISSIMUM MONOMOTAPENSE.

Cap. LXXXIII.

A ^*BJtnthium hoc*, in Africa annis abhinc duoxVdecim non procul àPromontorio Bonae Spei repertum, atq́j in Europam allatum, pulcherrimum omnium eft, Pontico tenuifolio incano Cafpafi Bauhiniperfimile; nifi quod *caules* altiores proferat, quos *Folia* nonnihU majora, candidiora, concinnioribus (egmentis divifa, atq́jetiam ad eorum rachin lobulis elegantisfimis pr$dita, ambiunt: dividunturhipraetereà fuperiore parte in plures ramulos, *Flofculis* minoribus denfioribusqj inftar Abfinthii tenuifolii Auftriaci Clufii, onuftos. Sapor infiiper, ac praeprimis odor, jucundior & fragrantior eft, quò omnia fui generis praecellit.

LASER-

CHRYSANTHEMULUM ERICOIDES CORONATUM CAPITIS BONÆ SPEI.

*

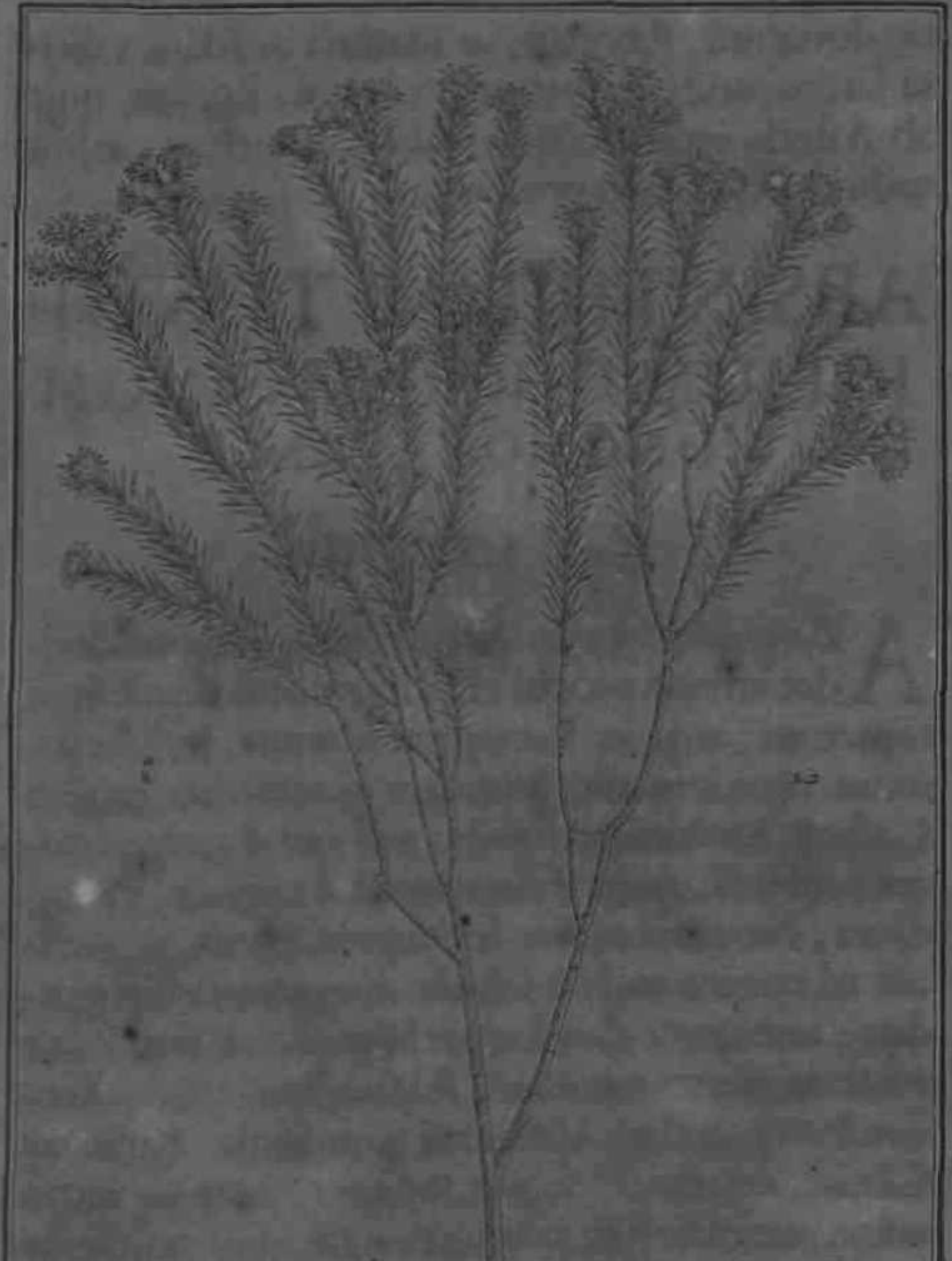

Brunia [illegible] Linn.

ABSINTHIUM TENUI-FOLIUM ODORATISSIMUM MONOMOTAPENSE.

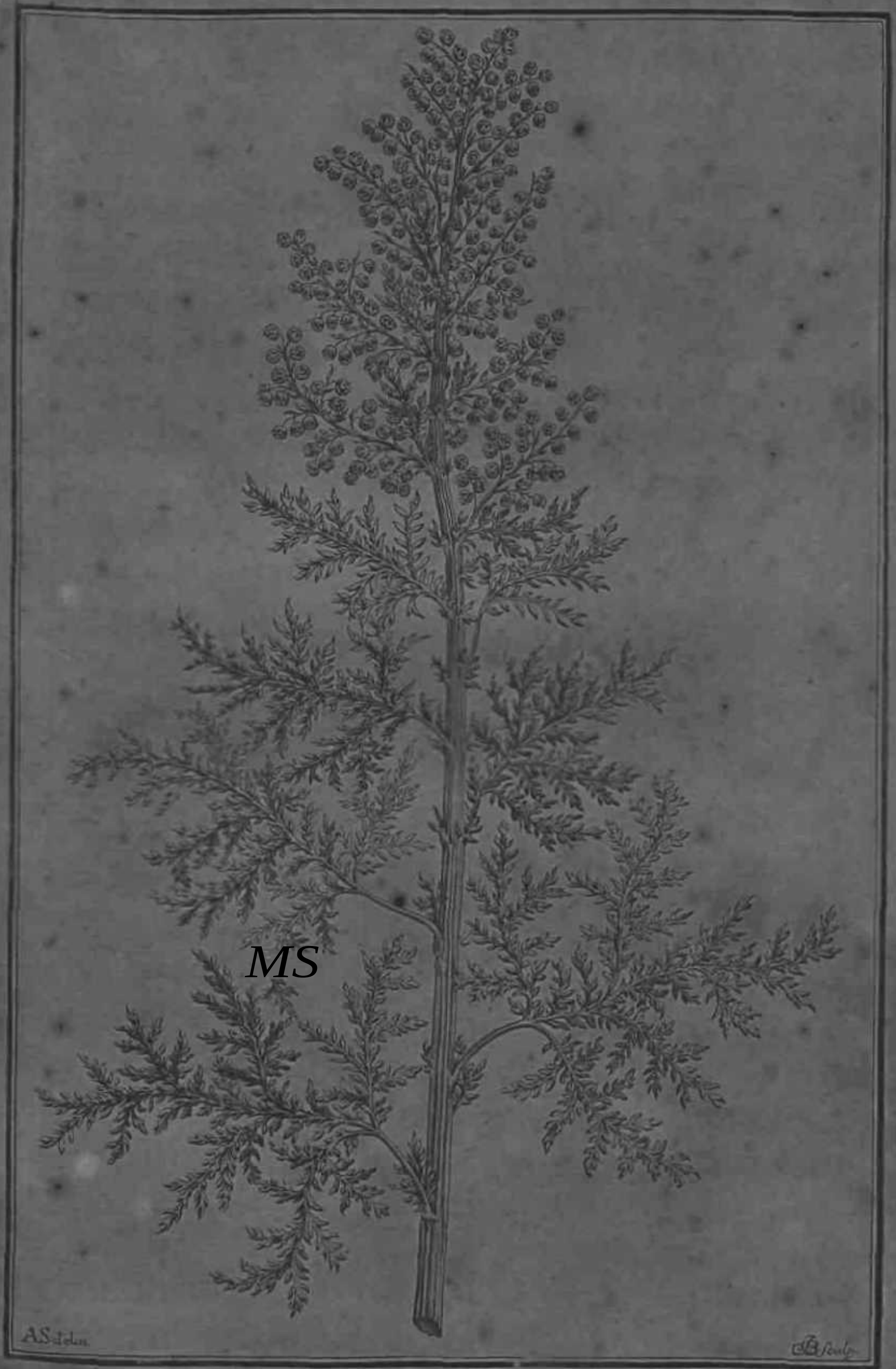

LASERPITIUM DAUCOIDES PRUTENICUM VISCOSO SEMINE.

Cap. LXXXIV.

PLanta *umbellifera*, quæ a nonnullis, primiim in Umbellas femina pericarpiis inclufa, 8c Umbellas femina plane nuda gerentes 5 ac poftmodùm quaelibet harum in fiias iterum clafles disponuntur: *mfecjuentia novem* abExcellentisfimo Dno Morifono *t/enera*, pulchrè distributa * ut funt,

Vmbelh pilifera.
Vmbella ftriato femine
ZJmbella femine alls foliaceis cinHo } *donata.*
XJmbella femine alafoliaceâ cin&o
Z)mbeila femine vilfofo feu hifpido
Vmbella femine echinato, feu aculeato
VmbeHa femine foliaceo fubrotuhdo
Vmbella rojlrata.
Vmbella rotunda,feu teWicuhta.

Ad quorum *tertium*, **lequens etiam** *fpeftatLaferpitium*> ericetis &fruticofis nonnullisBorusfias collibus & Casfiibicc gaudens ? praefertim dumetis occidentem versùs, amoenisfimi & pracdiorum praedivitis Casfubiae pagi ^OppoC/ ubi Julio Menfe floribus, Augufto verb ac Septembri floribus & feminibus onuftum, obiervavi.

Hujus *%gdixY)mci* vulgaris Clufiifimilis, fapore amarocumquadam^dulcedine^in fibras autemcraffiores magis brachiata, hocq́j aliquando ab

ab ipſo ſtatim capite > unde *Folia* humi in orbem ſparguntur dodrantalia, hirſuta, Dauci hortenſis aliquatenus paria, in lacinias verò pauciores, majores, latiores & obſcurius virentes disſecta. Inter quae altero, ſubinde & tertio à ſatione anno, c4«/«cubitalis vel altior erigitur, pennae anſerinae craſſitie, rotundus, ſtriatus, hirſutus, medulla albâ plenus, viridi vel ex albicante ſubviridi colore, dodrantalibus interſtitiis diſtinctus geniculis, è quibus ſe *folia* proferunt, inferioribus ſimilia, ast lobulis latioribus diviſa: ex illorum alis praeſertim ſuperiorum ſingulis, ſinguli exoriunturr4w/, quorum apices aeque ac caulis uncialibus, anguſtis, acuminatis, limbo albo cinctis dependentibus circumradiantur foliolis; horum è gremio, *Vmbella* ampla, radiis ſubalbidis, vel aliquando amethiſtinis, bi- & triuncialibus conſtans exſilit, in alias diviſa umbellulas, *floſculorum* niveorum ex foliolis quinis & totidem ſtaminulis conſtructorum, compoſitas; ſub quorum pedunculis, foliola parva qvaquaverſum inſtar jam dicti caulis & ramorum apicum radiata cernuntur. Floſculis pereuntibus, ſuccedunt unicuique, *Semina* bina ſimul juncta, tenuia, oblonga, Panaci Aſclepii Apuli Columnae minora, eâ quam icon noſtra accuratè exprimit, magnitudine; in quorum ſingulis, alae membranaceae ac pellucidae, ad ſpadiceum cum maturitate vergentes, ſemper quatuor, utpotè convexâ parte ſtu dorſo duae, & totidem in marginibus, obſervantur: haec relicto ſtylo nutritivo facilè disſiliunt, & ad conſervationem ſui generis tandem decidunt. Caeterùm, y0»e» noſtri Laſerpitii, viſcoſa qua-

LASERPITIUM DAUCOIDES PRUTENICUM VISCOSO SEMINE

quâdam materiâ odoratâ manus quafi inficiente, dum viret, obfitum, contritumqj gratisfimum ex Citro, Benzoino & femine Dauci mixtum aromaticum, cerebrum admodùm recreantem odorem fpirat; â quo Sapor oris halitum commendans, multùm recedere non videtur, quanquam magis volatilis, languidior & linguae, amarore fiio, paulb ingratior. De Laferpitio hoc, quaedam mihi etiam Plants, folia latioraSc minùs hirfuta habentes, ex Casfubiae non procul *bttRo§V$&Vfot* Rhodano flumini adjacentibus montibus, translatae funt; cujus varietatis causfa, rationi fortè loci adferibenda-?.

SALVIA MINOR iETHIOPICA> FOLIIS CHAM^LAAGNI ASPERIS.

Cap. LXXXV.

SAlviae duo reperiuntur^mi juxtà Promontorium Bonae Spei. *Trimum*, five *Salvia arborefcens major, foliis Ferbafci,* **ultra duorum hominum** altitudinem excrefcens, & iui prodiga fepisfimè magna fruticeta efHciens,â Jacobo Bontio, **nomine** ***Salvia Indiae arborefcentis*** **jam deicripta** eft.

Alterum verb, cujus hiftoriam defcribere hie conftitui: Fr«^x*tantùm eft parvus, *caule* quadrato, lignofo, afpero, quandoq? ipadiceo, feu purpurei obsoleti coloris j ex quorum geniculis alae utrinq; cruciatim alterno verfu oppofitse bi-

nae panduntur, itidem quadrate", & ramis aliis decuſſatae ,* *Foliis* Chamaeleagni Dodonaei minoribus , aſperioribus & rugoſioribus magisque venoſis, per genicula binis, cauli & ramis haerentibus. *Flores* in caulis & ramorum ſummitatibus , in ſpicam ramoſam fiint diſpoſiti, eâdem figurâ ac colore, quâ Salviae noſtratis, ex paribus etiam calyculis,at hiſpidioribus,aliquandò pulchrè violaceis, prodeuntes. Odor totius hujus Plantae gravis ad Hormini vergens. Sapor aromaticus.

SALVIA STRUCJ, CISTI FOEMINÆ foliis, acetabulis Molucca.

DAtur etiam Salviae admodùm rarae genus in Syriâ, Europae noſtrae adhuc incognitum. *Hoc,* Salviae minoris auriculatae inſtar denſè fruticat, multis ramis brachiatum, ex quorum geniculis adverſa oriuntur *Folia* bina, Salviae vulgaris multò minora, circinata, Ciſti foeminae foliis paria. *Flores* verticillatim circa ſummos ramulos naſcuntur, è calyculis ſive acetabulis Moluccae pergrandibus, purpuraſcentibus prodeuntes, galericulati, ac violacei coloris. *Semen* nigrum.

Salviae hujus rariſſimae etiam mentionem fecit *Iſ. Rauwolfius,* in ſuo Hodaeporico, parte prim&, capite IX, paginâ 119.

LEO-

CHRYSANTHEMUM AIZOOIDES AFRIGANUM SECUNDUM, S. TERETIFOLIUM.

SALVIA MINOR JETHIO-PICA, FOLIIS CHAM,£-LAAGNI ASfERIS.

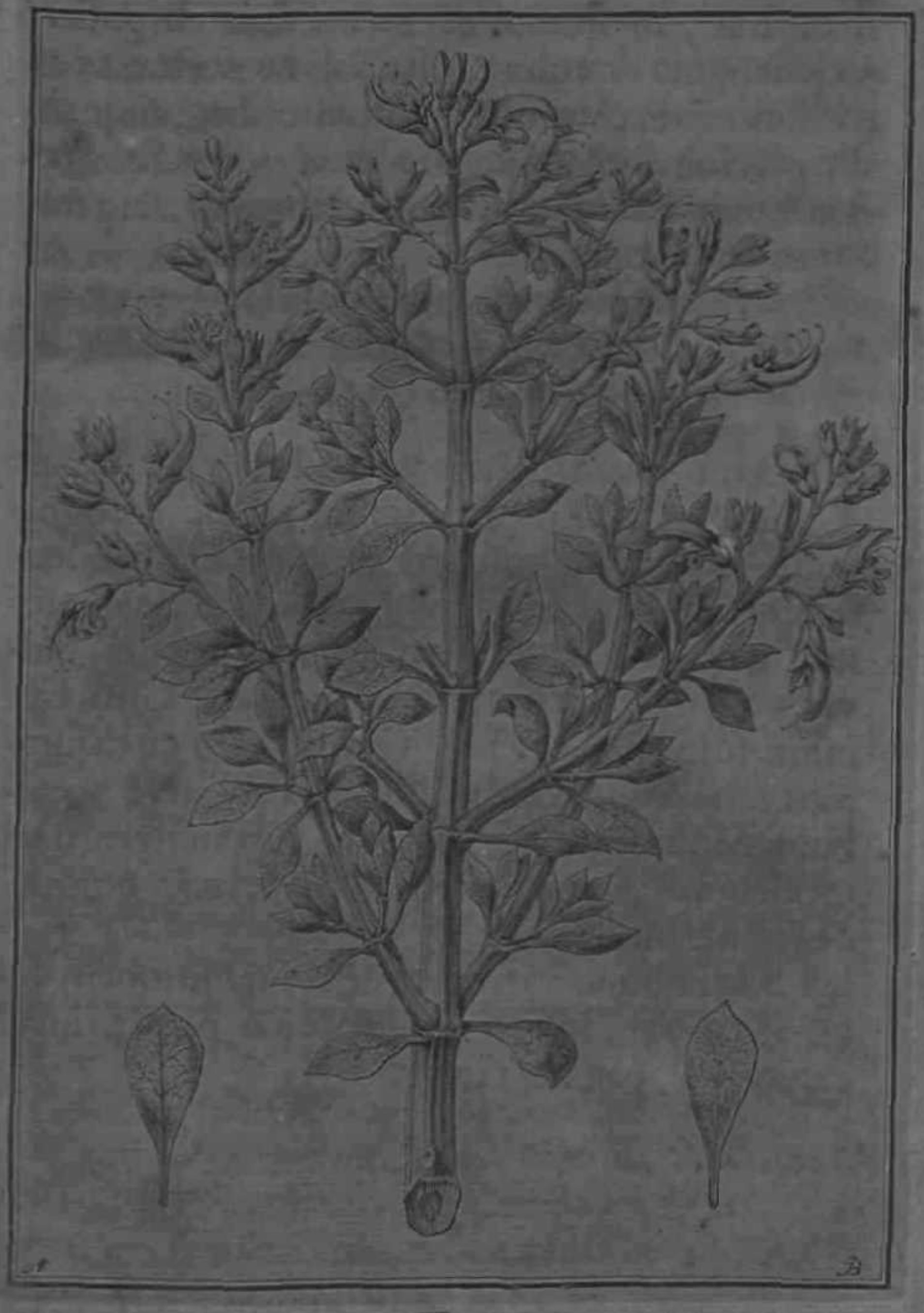

Y

Salvia chamaelæagna Bergii Plant. Cap. p. 3.

LEONURUS CAPITIS
BONJE SPEL

Cap. LXXXVI.

PLantarum hoc infigne verticillatarumdecus, quod diligentiâ incomparabili BEVERNINGIANA Anno M. DC. LXIII. primùm Europe innotuit 5 mediam cum Lamio, Sideritide & Marrubio affinitatem obtinet, atq́j ob florum fimilitudmem,Lamiumaquibusdam, non fin£ ratione judicatur: abje&a fanè vilisq́;, quà nomen, planta j verùm fi raritatem ac elegantiam ejus incomparabilem confideres 3 certè eft una plantarum pulcherrima, quam communis omnium ParēsTerra, è gremio fuo progeneravit.

Habet autem ilia cubitalem *caulem,* ftriatum, quadratum, fed obtufis angulis, brevi ac incanâ lanugine obduclum j binis anguftis atq́j incanis *Foliis,* per ambitum jferratis, alternatim per longa intervalla haerentibus, ut in Sideritide vulgari, fed longioribus: ex quorum finibus, ramuli fimiliterquadranguli,minoribus foliis amicT:ipronafcuntur, atq́; hoc ab imo caulis ad fiimmos fermè geniculos; quos verticillatim ambiunt innumeri, teneres, ftriati, in aculeolos aliquot exeuntes *utrkuli,* pedunculis parvis juxta bafin appendiculas more Marrubii falcatas habentibus, infidentes 5 e quibus *Flores* exeunt galericulati, fiftulofi, Lamii floribus formâ non abfimiles, fed multò longiores, incomparabilisq́; elegantise, ex aureo phoenicei ardentisfimi co-

loris, ac molli lanugine hirſuti, labro demisſo parvo & trifido, galeâ longisſimâ, pilis holoſericeis exphoeniceo pulchrè ſplendentibus fimbriatâ; quae priùs, quàm è calyce erumpit, Lamii inſtar reflexa, mox verò non ſinè ingenti Plantae hujus ornamento, animoſi inſtar Leonis invictisſimè triumphantis caudæ, in ſublime erigitur; ſub qua ſtamina quaedam longisſima, apicibus parvis capitulata, deliteſcunt. Elapſo florum *tempore, ſemina* quatuor in quolibet utriculo ſuccedunt, quorum colorem & formam non obſervavi. Sapor hujus plantae amarus, Odor aromaticus, attamen gravis, infimâ praeprimis calyculorum parte, qui etiam duodecimo poſt collectionem anno contriti, eundem penè quem Marum Matthioli odorem produnt. Vere in omnibus fermè paſcuis juxta Promontorium Bonae Spei floret.

Inter plantas illas depictas, quarum munere Anno M. DC. LXX V. *Excellentisſimo D^no. ten Rhyne* me condecorare placuit, haec etiam eminebat elegantisſima: quâ occaſione *laudatus D^n. ten Rhyne* ſimul expoſuit, ejusdem plantae flores alimentum praebere aviculae omnium elegantisſimae *Ourisſia* Cluſii dictae, quam cum magnâ exſiccatarum plantarum copiâ in Promontorio B. Spei relictam, Patrueli meo *D^no Johanni Breyne* Amſtelodamum, perq; eundem prætereà mihi transmittendam curavit. Verùm, in hunc usq; diem, nec de aviculâ, nec de plantis (quod maximè dolet,) quicquam percipere potuimus.

RAPUN-

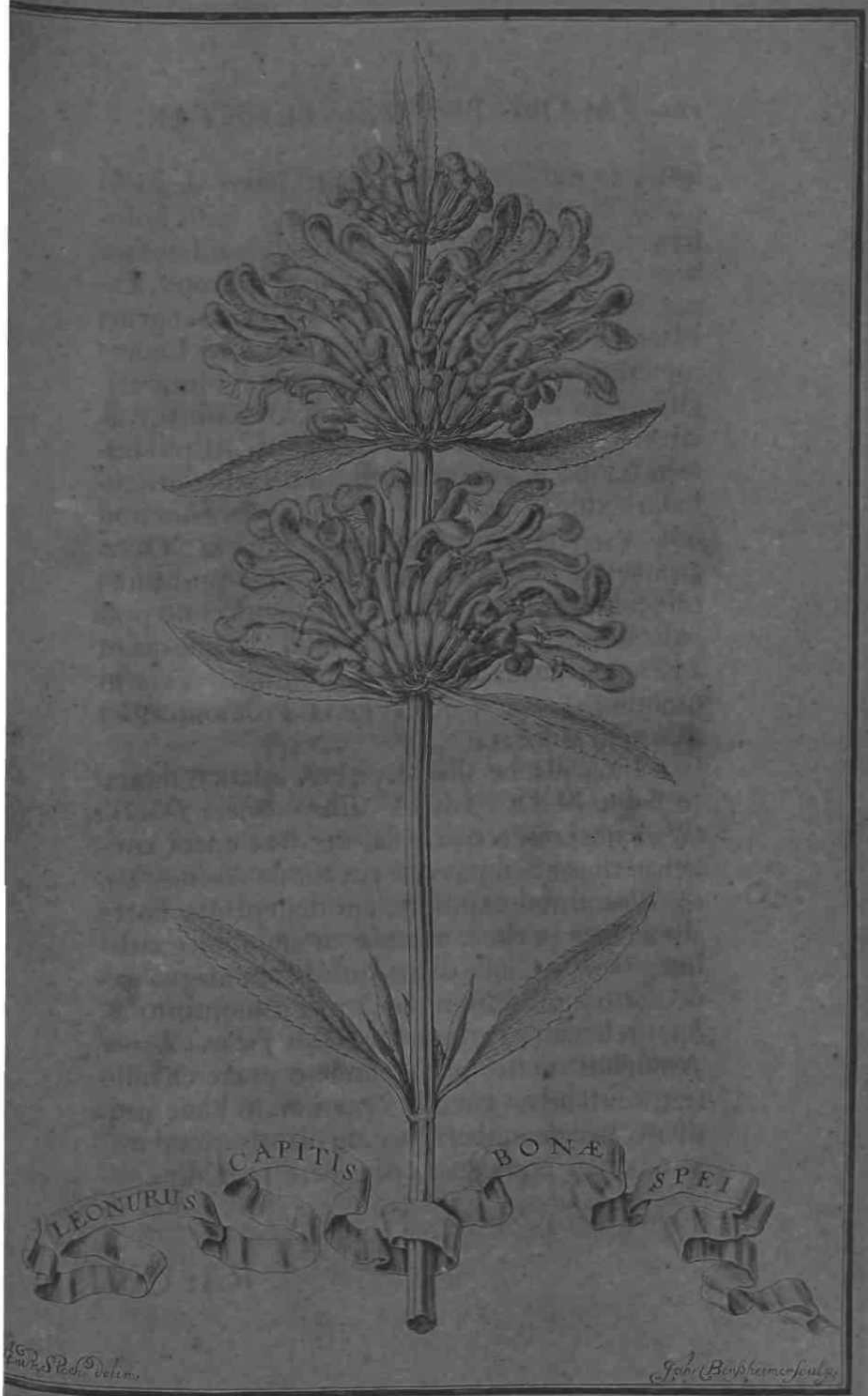
LEONURUS
CAPITIS
BONÆ
SPEI

RAPUNTIUM *MTHIO* PICUM> VIOLACEO GALEATO

FLORE, FOLIIS PINASTRI.

Cap. LXXXVII.

DE *Rapuntio galeatis floribus*, **genera qucedam** Africano in Promontorio Bonas Spei naſcentia, à nemine adhuc deſcripta, ac rei Herbaria? deditis procul dubiò haud ingrata > hie in ſceham proferre volui. Quorum primum, ex radice lignoſâ, *Virgulas* dodrantales profert, interdum etiam ampliores, lignoſas, tenues, non valdè ramoſas, *Foliis* uncialibus, anguſtiſſimis, rigidis, triquetris, Pinaſtri aemulantibus, Chamaepeuces Alpini in modum circumquaq́j densb ſtipatas. *Flores* in virgularum & ramulorum ſummitatibus, ac aliquandò etiam lateribus, pediculis longis innixi, haud multùm â Rapuntii Americani coccinei, ſive Floris Cardinalis,difc ferunt, coloris autem violacei, Ajugae non multò majores 5 labello antè in lacinias quincjj diviſb, in fiindo verb integro ſeu fiſtuloſb, conſtantes: è cujus centro cuculli loco, *Jlylus* prominet longus, cujus extremitati craſſum 5 oblongum, ſubalbidum, anteriùs piloſum caput, Rapuntiorum aliorum galeatorum ritu inſidet. *Semen* & *FruSum* non vidi5praeter immaturum, qui, quantùm colligere poteram, cum Rapuntio maximo coccineo ſpicato flore, a *Columnâ, in %erwn sO\£edica,rum 3\(ov* Hijpani* 3\(jtrcli <t£ntonil Recchi<zJ'nnotationibiis,pag.%79-* **deſcripto,congruebai^.**

RAPUNTIUM JETHIOPICUM, COERULEO GALEATO FLORE, POLIIS CORONOPL

Cap. LXXXVIIL

PErelegans 8c humilis eft *TUnta,* plurimis viridibus, hirfiitis 8c tcretibus praedifca *ramulisi* per quos *Folia,* nullo certo, fed confufo utplurimùrn ordine pofita cernuntur, pollicaria, aagufta, hirfiita, inlacinias aliquot laterales, inftarCoronopi, vel potiùs Leucanthemi alpini Clufii, divifa. Ramuli in *fediculos* abeunt graciles, nudos, laeves, uncias quatuor vel quinque longos; quorum apices faepisfimè rurlùs in duos pedicellos unciales dividuntur: in cjuibus fingulis *Flos* altero tanto, immb 8c triplo major , Cyani five Lazuli coelefte decus aemulans, 8c longâ in medio maculâ albâ notatus; quianteriùs infisfiiras brevioreslatioresquedivifus,8c ex calyculo quinquefoliato hirfuto, originem fuam primae in modum fpeciei, petit. Hoc cum antecedente Anno M. DC. LXIII. primùm in Europam ILLUSTRISSIMO DOMINO HIERONYMO à BEVERNINGK, ex Promontorio Bonae Spei ficcum transmisfum.

RA-

RAPUNTIUM JETHIO PICUM, VIOLACEO GA- LEATO FLORE, FOLIIS PINASTRI.

*

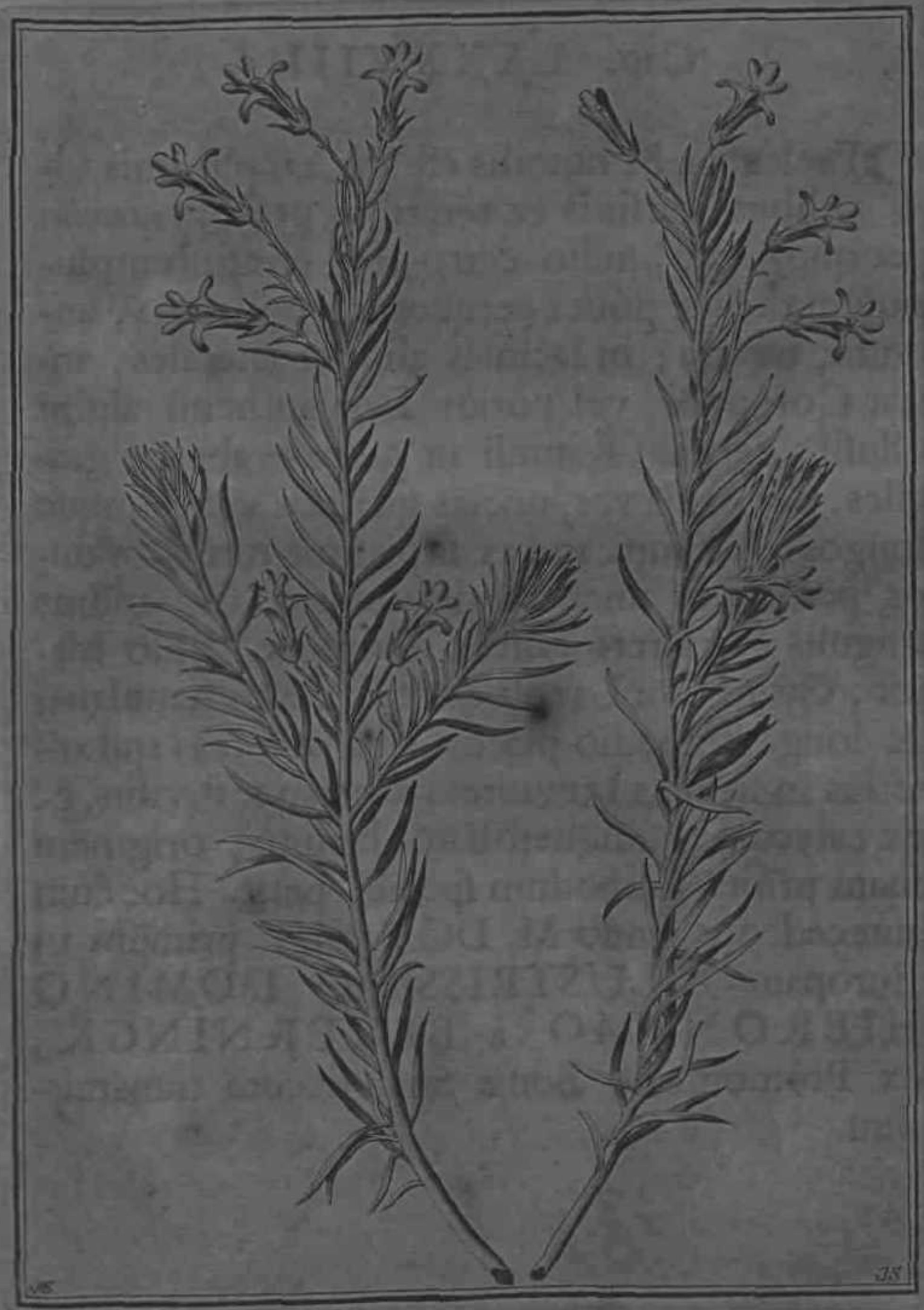

RAPUNTIUM JETHIOPICUM, COERULEO GALEATO FLORE, FOLIIS CORONOPI.

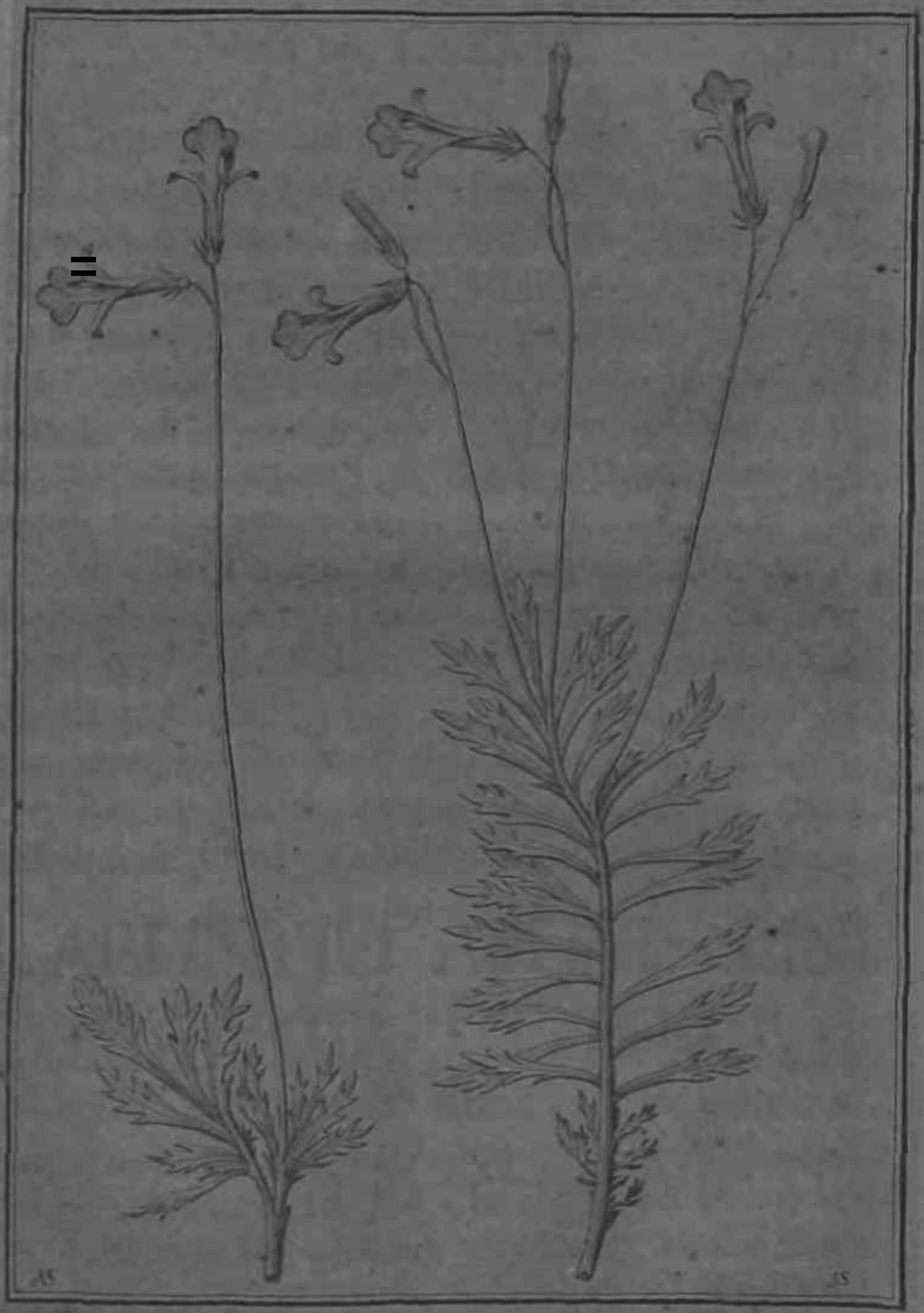

RAPUNTIUM ÆTHIOPICUM, COERULEO GALEATO FLORE, FOLIOLIS DENTATIS.

Cap. LXXXIX.

TEnues & humi diffuſos habet Rapuntii galeati tertium genus *cauliculos*, frequentes, ſeſquipedales, interdum ampliores, *Foliis* parvis, craſſiuſculis, per circumferentiam crenatis, alternatim poſitis & verſus unam partem frequenter ſe torquentibus, amictos. *Flores* in extremis ramulis juxta longitudinem inter folia ſpicatim quadantenus exeunt, figurâ & magnitudine primi generis, coloris autem dilutè coerulei.

Hoc cum duobus praecedentibus, ad tricapſulares galeati flores gerentes pertinens, ex defectu conſortium & ejusdem farinae, ut ſunt Trachelia & Campanula &c. hic poſt galeatas verticillatas, ob florum ſimilitudinem locare volui. Cui haec diſpoſitio non arridet, Saxifragae anguſtifoliae autumnali ea in hoc Opuſculo ſubjungat.

RAPUNTIO AFFINIS LINI FACIE, CAPITIS BONÆ SPEI.

Cap. XC.

NAſcitur *hac* prorſus nova ac venuſta Planta, quam primum ab ILLUSTRISSIMO

DOMI.

DOMINO a BE VERNINGK, poftea a Z>. *Huyberto &- ©. Slado* accepi, in locis herbofis ?ro-montorii Bonae Spei, Lini fylveftris magnitudine & facie; fed magis lignofa, numerofioribusqj ramulis qqps *Folia* bina è regionc ambiunt , laetà viriditate pida & Lini effigie. *Flores*, caulium & ramulorum cymis, ex albo fuaviter rubentes, feu humani vultûs formofam temperiem bellè repraefentantes, innafeuiitur > eodem ordine & figurà,quà Lini fylveftris, ex quinis itidem foliolis conflati: non aliter acfi voluptate quàdam minùs curiosè contemplantium oculis fucum facere, ut verum Lini genus credantur,geftirent. Aftoblongus fubrotundusqup, 3ui flori fubeft/r«Sf/fcr, plantam hanc Rapuntio Itero leptophyllo capitato Columnx magis arfinem declaratj quamvis calyculus ipfi fiibfideat parvus , contra morem Rapuntii.

EaVISETUM JUNCEUM
NIGRINODUM CAPITIS
BONA SPEL

Cap. XCI.

ANNO M. DC. LXIV. perrar* cujusdam plantae *%amo*, circa Promontorium Bon« Speiluxuriantis ILLUSTRISSIMO MiS.CENATI me donare collibitum eft. *Is* intrà binas fpithamas fubflftit, TW^conftans calami frumentacei crasfitudine, nodofb, lasvi; tereti, in alterà tamen parte piano, non adèo, ut Equifeti vul-

RAPUNTIUM ÆTHIOPICUM, COERULEO GALEATO FLORE, FOLIOLIS DENTATIS.

RAPUNTIO AFFINIS LINI FACIE CAPITIS BONit* SPEI.

Chironia linoides. Lin

EQUISETUM JUNCEUM NIGRINODUM CAPITIS BON1 SPEI.

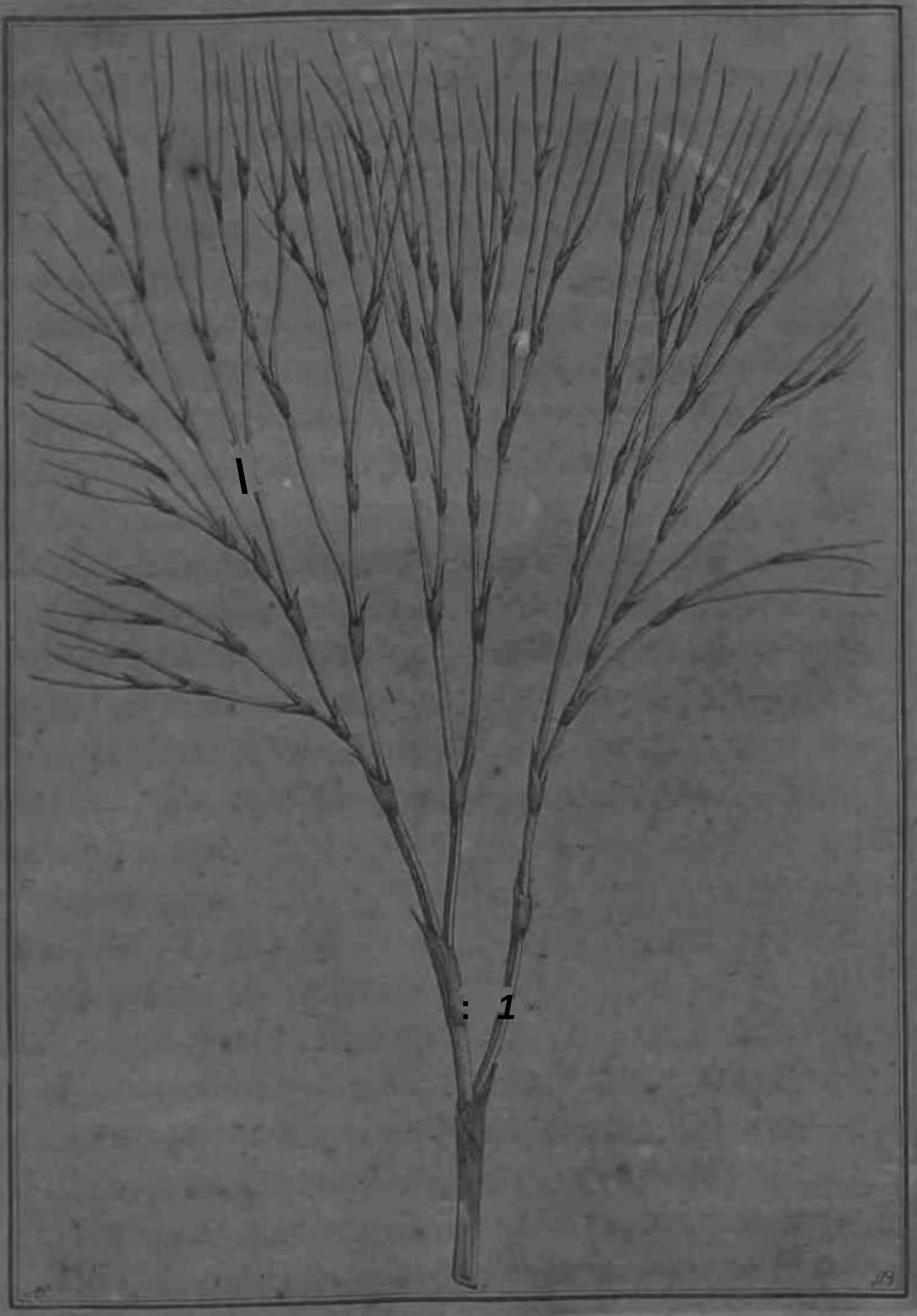

ti vulgaris flexili ac molli, fedmagis lignofb Arũ-dinis inftar, intrinfecus niveo ac concavo,extrin-fecusex obsoletovirore.caftanei coloris5Scquafi pun&ulis atris infecto. Genicula foliorũvice,itf-*volucris* nigris, ftriatisqj,in acũtudefinentibuscir-cumvoluta funt: ex quibus *rami* graciles,lentes, ac obfequiofi, geniculis creberrimis diftinc"ti, contrario fitu prorũpunt; qui rurfus ab imo flic-cesfivè in frequentiadivaricantur vimina, haecqj iterum in alia minora, ramofa, tandemq; in par-vas furculas, pari, cum caulis, ramorum & vi-minum colore,terminantia. Totus ille Ramus caudam non malè equinam repraefentat j unde hanc plantam, Hippuri quoqj non disparem, *Equifetum* appellare jam diu placuit, donee in-dulgente aliquando Fortunâ, Horum, fip£hium ac Seminis ope certiora edoftus, cui Pmitarum clasfi inferenda fit, intelligam.

An *Amndinis graminea aculeat* Alpini* genus?

Oritur haec Planta,ut diximus ,inBon« Spei abundantisfimo Plantarum rarisfimarum faluber-rimarumque Promontorio. Ubi inter alias in-**auditas, etiam *Arbor quadam rarisfima keens, fruBi-bm Halicacabi;***

Arbor fabaria,

Arbor glandular id,

• *Amygdalns Africans arnara,*

Genijia coerulea.ftore ccemleo,

Éricafpicatajoribus oblongis ex cameo purpureis,

Lilium cocc'meum coronatumzfM'ontis Tabulari,

^(arcisfusfpharicus, flofculis parvis obsoletis,

Ornithogalum tuberojumfpicatum, luteurn, odoratum,

ofMonorcbis caulefoliis &-floribus exrubro punBatis,

Z , f*co-

facobaa aS^fontis Tabulari,
Quinquefolium angujlifolium bulbosum,
Trifolium bulbofum,
'Planta Cyclaminis radice, folio DentisCanini,
Tlanta Afarifolio,
Tlanta Tyrol foliis, &• Acetofa African*, radtce tuberosa,* reperiuntur: Quas ab *Excellentisjimo* 2)#. *Hermans* hvuejligatore D^Qatwra Jagacisfemo,* **Anno M»** DC. LXXII. in loco prxdido detedse, atquc inde cum aliis Plantis, radicibus, frudibus, fc-minibus, & variis infe&is nondum defcriptis ILLUSTRISSIMO DOMINO DNO a BEVERNINGK & *Excellentisjimo T>no Ar-noldo Sye* transtnisfe: fed pene omnes, cum in-genti rerum Botanicarum ^c India copia > qul" bus me^arum Cultor ftudiofisfimus ex eodetti loco donare conftituerat, apud *Infulam S. Helen** ab Anglis, naves Batavorum ex India Orienta-li redeuntes, intercipientibus > lion fine magno ftudiorum meorum incommodo, ereptae.

Ca3terum etiam *abExcellentisJimo!DnotencBj>yne* (cujus in obfervandis naturaliii induftria,magna Pofteritatipollicetur) A. M. DC. LXXffl. p l ^ *tx* complures novae, partim inPromontorioBo-nae fpei, partim in *Saldanba* Gnu, oblervatae fints quas in amicitiae mecum cultae fignumreficcavit> 8c cum calamo ,tum vivis coloribus, affabre ^' lineavit. De quibus tamen figurae, & quideff1 plantarum tantum fequentium ad me pervenerc: ut fiint: *nrfifyon cmciatum Sinus Saldanbac'h quod Eft* lam Indicant vocat Pontius, T>niten %hyne.*

fleo de Agoa de Saldanha, 2)». *ten* ^/».
*Arbor rofea floreflavo, Capit'u *B. S. T>n. ten Rh.*

Arbor

Arbor rofea folio infernè incano, T>n. ten %b>.
(tAfler gnaphdoides flore albo-, Capitis Bona Spei.
Cbrysocome angufli folia Africana.
Erica aculeata foliorum lanuginecinerea> <Dn.ten <r R})f.
Erica arborefcensy capitulis lanuginofls,flore flavo, T>. ten c Rfy?ie. An Chenopoda Monomotapenfis >
Erica ereBa minor flore purpureo fpicato,
Erica florulentis capitulis alba noduligera >
Erica noduligera capitulis hirtis ex purpureo fufci coloris,
Suffrutex Erica formis, flore elegantisflmb rubro}
(geranium flore intensè rubicundo, Cap.'BonaSpei,
(geranium z!Adaha folio, flore purpureo,
ýcranium noBu olens, radice tuberosa > longa, flore violaceo,
OrnithogdumamyflifoliumTromontorii'BonaSpeiy
'Pimpinella zA^fricana maxima, flore purpureo,
Planta bulbofa, VmbiliciVenerisfacie
**Planta 'Petajitidisfolio, Capitis 2$ona Spei^2). ten Rh.*
Ptarmica fimilis plant a anguflisfimis foliis, Capitis Sotue Spei.
Sedum maximum arborefcenry latifolium, flore flavo, CapitisBona Spei, Dn. ten 'Rhyne,
Solanum fpinofum arborefcens, Capitis Bona Spei,
Tithymalus dendroides aphyllosCapitis<BonaSpei9<Dn. ten cR}vync. An Xabra & Camarronus Rhafis, Rauwolfii ?

Prater has Africa? Plantas, Anno M. DC. LXXVI. *Excellentisfimus Dominus Arnoldus Syen(cu-*jus incomparabilis, quam perfcrutandis impendit Plantis exbticis diligentia, Botanico ftudio, facem lucidisfimam promittit) complures adhuc rarisfimas ex Promontorio Bonae Spei naftus eft?

Z 2 de

dc quibusfequcntia tantùm nominaâ J gbilf ino 2). *Tosfesfore* nobis communicata, commemorabimus: *Tfarba fovis ≤*Africana.*

Cyanus arborefcens Styracis folio <tAfricanus.

Cynoforcbis flore luteo albicante.

(gladiolus flore luteo.

gladiolus edulis flore vario.

Gladiolus radice eduli flore coeruleo.

(jrladiolusfloretrifli;hieapudme inhortoeAcademico floruit^fed nihil cumgladiolo habebat commune, vocavt Florem Tigridis Africanum, âflorisforma ^ &" colon.

Gladiolus cauaatus.

Grladiolus montanus.

Halicacabum arborefcens. An Arbor lucens, fru- <ftibus Halicacabi; D. Hermanns >

Hyacintbus lndicus tuberofus, flore luteo.

Iris juncea 3 flore caruleo.

Orchis flore rubro.

Orchis maximus, flore luteo.

tphalangium aAfricanum ferfoliatum.

Sedum flore rubro pendulo.

Sedum montanum flore odor ato.

SeneciofostidaJfr.'perennis/oliis confertimnafcet\i0'

Tithymalut Africanus, platyphyllus.

SELAGO INDIiE ORIENTALIS, SIVE PLEGMARIA Al> MIRABILIS ZEILANICA.

Cap. XCII.

Z*Eilan,* ycl fi mavis *Ceylan,* continentis Indiæ confinis Inlùla, undc iqgenti terras motu, quo-

quorundam opinione abrupta, multis verb Viris do&isfimis *T'aprobana* Antiquorum, immb ab aliis nimis remote abeuntibus, 8c ab ipfis etiam Indigenis, Paradifi locus credita,- prater "Cinnamomum, quod profert, prseftantisfimum, non vulgarem gloriam etiam â maximâ medicinalium,rariorumqueplantarum copiâ, in eâdem occurrentium, reportat. Inter quas *Tlegmari** huic *admirabili*, Anno M. DC. LXIIX. vel IX. # in Europam allatae,non poftremus debetur locus: qu*ippe in quâ fingulare miraculum, & admiratione dignadispofitiOjimmbmirandum artificiura Naturae accuratoContẽplatori obfervandum. Ea tripedalem obtinebat longitudinem, atq́j *caule* olorinam fermc pennam craflb conftabat, rotundo, ftriato, ex viridi flavo obsoleto, ad Olivarumconditarum colorem vergente: qui parumper ultra femipedemàradice, inramos duos penè dodrantales, dividebatur j atque hi in totidem,aliquantb longiores, quorumquilibet rurfus in binos, vix triunciales tenues definebat. Di&us caulis, ab infimâ (cui quaedam adhuc radicum fibrae .adhacrebant) parte, usque ad extremum apicem, *folds* crasfiufculis, cordis figuram inverfam exprimentibus, femunciam in longitudine> & quadrantem uncise inlatitudine, vix fuperantibus, ex flavo viridi ad Olivarum colorem inclinantibus, rigidiufculis & fplendentibus , Tithymali paralyi ritu, veluti fquamis denfisfimè obtedus, conlpiciebatur: In unoquoque autem fiipremorum ramorum apice, artificiofum *Tlegma* fesquipalmare, tanto ftudio, tam curiosè & fcitè & Naturâ elabora-

 turn.

turn, ut potiùs artificiale quid, quàm naturale putandutn, fefe oftentaret. Hoc, ped iculo perexiguo innixum , in duas utplurimùm partes primiim dividebatur: fingulae verb deinde plurimis divifis tenerrimis flexilibus claviculis(aut ramulis) in divifione bifidum ordinem frequenter obfervantibus, & tàrn accuratè tandem terminantibus,acfiforfice effentrefe&ae; quxin • univerfum cruciformi ferie, ut Cupresfi ramufculi3planèc6tecT:ae5{quamulis({eufoliolis>otundis, Sanamuridae tertise Clufii foliis, ex parte re(pondentibuSjfedlongè minoribusaeodem quô planta intcgra, ejusque folia,colore j quarum flngularum ingremio^r4»«/#worbiculare3albicans & pellucidum, Bombycis-ovi magnitudine & facie latebat, fuperiore medietate ex fqulmulâ faepiùs emicans, intus inane, ex denegatâ forfan maturitate: cundta enim hsec Granula, Selaginis pri**mae, fecundas & tertiae (*****qua offanis nofiris %,W$)' $Q6a afpellatur.nec^C^XcAtKfut iwsZMifcelhneis Curiofis (Cfnni tertii &: quarti err ore Typograpbico expres* Ja*) Thalii inftar pulvifculum fulphureum ferre autumo. Hanc ob caufam-, & quòd Plegma etiam, non minimam cum Selaginis clavis habe**re affinitatem videatur, *****Selaginem India Orientalif,*** hanc plantam nominavL

SELAqO I^DIJE O%IEJ{JALIS> trigonis granulis.

IN defcribendâ^/^^r/^ *hujus admirabilis* hiftoria **occupatum,** ***Illuftrisfimus T>ominus a*** **B E V E R-** NINGKy^w fibi ex Zeilanlnfula^c/>w,non orbicularibus, fed *trigonis granulis*, effe muTam, U-

teris

teris me certiorem fecit. En evidentiffimum fingsj a curiofasqs diligenticB & accuratiffimæ obfervationis exemplumin ILLUSTRISSIMO hoc VIRO, MACENATE NOSTRO GRATIOSISSIMO/ a quo, *priorem* **etiam** ***Selaginem India Orientalisgranulis orbicuhribw*** ex eademlnfiilaj^/'/d/* (quo in loco è vetufta? cujusdam/^ arboris caudice enata) ad cum deftinatam, impetravi, adhiftoriam hanc^itq; iconem conficiendam.

An fpecies *Quamjayatl*, Nardi Antonii Recchi, RerumMedicarum Novae Hifpania?, libro VI. capiteLXI, paginâ2s8: autGenus *Tlamacofyui ypapan*, **vel** ***Coapatti*****>. qüae planta inter** Imagines Plantarum, ejusdem Audoris, paginâ 414. per JoannemTerrentium Lynceumfuccin*&b* delineatur.

LUNARIA RACEMOSA
MINOR, ADIANTI
FOLIO.

Cap. XCIII.

DE Lunariâ racemosa, propter famam Lunariae Alchymiftarum, maximè expetiti, species varias in Boruflià noftrâ & Cafliibiâ occurrunt: inter alias haec etiam rariffima, hecdum defcripta, vulgari foliis laciniatis (cujus effigies apud Camerarium in Matthiolo Gcrmanicè'edito, fub numero ILexftat) per omniafimilisj

milis j praster folia, quae *Capilli Veneris* five *Adianti foliis Coriandri* in modum eleganter lunt disſe&a.

Naſcitur in montibus Caffubiae, ſed admodùm raraj ita ut duae duntaxat mihi, & Amico jneo dile&isſimo *Domino Carolo Sweifyro* una inde obvenerint.

LUNARIA RACEMOSA MINOR, MATRICARI.E FOLIO.

Cap. XCIV.

MOntium CalTubiae etiam eſt incola, unde à rhizotomà mulierculà Anno M. DC LXX. & LXXVL Julio Menſe fatis copiosè *Dtybilisſimo D. Smikpro* **mihiq; allata. Quarum** omnium cauliculi magis curtiquàm vulgaris, racemis brevioribus magisqi ramoſis, ac foliis brevioribus, plures in lacinias anguſtiores disſe-<£tis, Matricariae haud imparibus, onuſti erant.

An *Lunaria minor rutaceo folio, Caſp ari Bauhini in Tinace ?*

LUNARIA RACEMOSA MULTIFIDO FOLIO, CASPARI BAUHINI.

Cap. XCV.

NE fortè Lunarije anteccdentes, *Lunaria racemoſa multifido folio Caſpari Bauhini* (quas *iſluſi*

LUNARIA RACEMOSA MINOR, ADIANTI FOLIO.

LUNARIA RACEMOSA MULTIFIDO FOLIO, CASPARI BAUHINI.

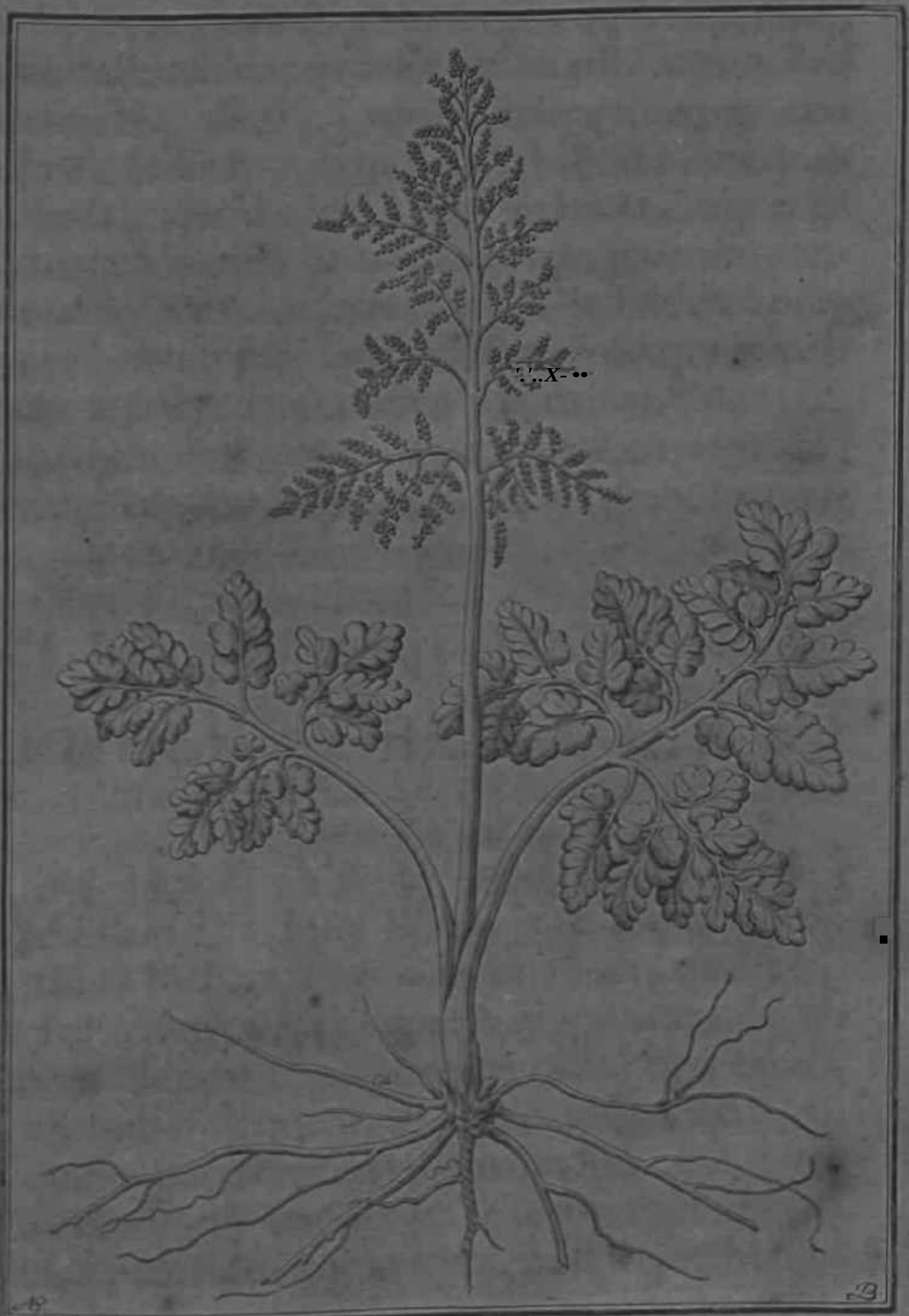

in Rariarum Plantarum Hiftoriâ lib. V, cap.XXI, pag. CXIX, nomine Lunariae minoris ramofae, additâ radicum & foliorum finè racemis figurâj à *fohanne IZaubino* verb in Univerfali Plantarum Hiftoriâ, Tomo III, libro XXXV, cap. XIX, >ag. 711, fiib nomine Lunarias botryitis ramo- ! ae Silefiacae, adjectâ folii & racemi icone,absq> radicibus, concinnè defcriptâ) exiftimentur: figuram hie fblùm , Lunariac hujus integral cum radice, foliis & racemo, fifto; illud tantùmadjungens , quòd racemorum granula, aequè ac Lunariae vulgaris & omnium congenerum, antè maturitatem,materiâ humidâ& fiibluteâprae-gnent, ac tempore maturitatis eò foetu, in pallefcente pulvere exficcato, fe exonerent.

Apud nos, in locis quibusdam arenofis, Menfe Augufto & Septembri,{ùis granulis onufta, reperitur.

FILIX SCANDENS PERPULCHRA BRASILIANA.

Cap. XCVL

PAlmam fanè inter Filices jure meritoqj obtinet Brafiliana *Uc* elegantisfima, qua; vicinis fruticibus aliisqj rebus advolvitur, & ab imis ad fumma repit, farmentorum ope rigidiufculorum, fplendentium, è viridi lpadiceorum; ex quibusperintervalla palmaria longioravenoduli, contrariis femper inter fe brevisfimis naftentes pediculisCqui infigurânon exprefli)pro-

Aa gene-

genererantur hirfutij quorum fingtrin; q^m ejusdemquo farmenti coloris, proferunt, hirfutam, palmarem & fcsquipalmarcm, *foliolis* viridantibus elegantisfimis alterno pofitu alatam, tandemque in longiùs definentem. Quodlibet verb foliolorum, aliqiiomodò *Convolvuli folio 3-thaa* folk's conveniens, parvo hirfiitoq; pediculo innititur, in tres plerumqs divifum lacinias: utpote in duas breviores obtufas, denticulis quatuor, quinquevelfex longisradiatas,unamqi longam nonnunquam fescuncialem (e medio brevium exorientem) denticulis utrinqj inftar Prifttis roftri ab imo ultra medium, atq; inde usq> ad extremum cacumen crenis fubtilisfimis pra> ditam. Denticulae di&ae omnes anguftae iunt, Coryli nucamentorum figura,in fuperiorelaterc fquamulis crilpulis,ardi(fimè atque curiofc veftitae, fubtilisfimis ferruginei colorisj inter quas *Granula* orbicularia, Selaginis primas Thalii magnitudine & facie occultantur.

An *Filicis fecundafpecies^eorg. sfMArcg. inBifi* Plant, libro /, Cap* ll> pagina 2* ? ubi ejus verba ita ,,fbnant. *Tlanta* caule lento, farmentofo, ruf- ,,fefcente, ferpit atque fruticibus aliisquc plan* ,, tis fe circumvolvit: *folia* ad caulem alternatim ,,funt pofita elegantisfimè disfedla, referenda ,, dentatas illas texturas,quas foeminae folent con- ,, ficere. Nee florem fert,nec femen. Copio- 9,sè nascitur, propè fluvium *Cap'tbaribi*. Nafci* ,,tur & *aliafpecies*, haud multùm disfimilis, in ,, Infulâ *Tamarack* Hucusque Marcgravius. Et certè Plantas inter reficcatas noftras Brafilianas,

Fttat

LUNARIA RACEMOSA MINOR, MATRICARIA FOLIO.

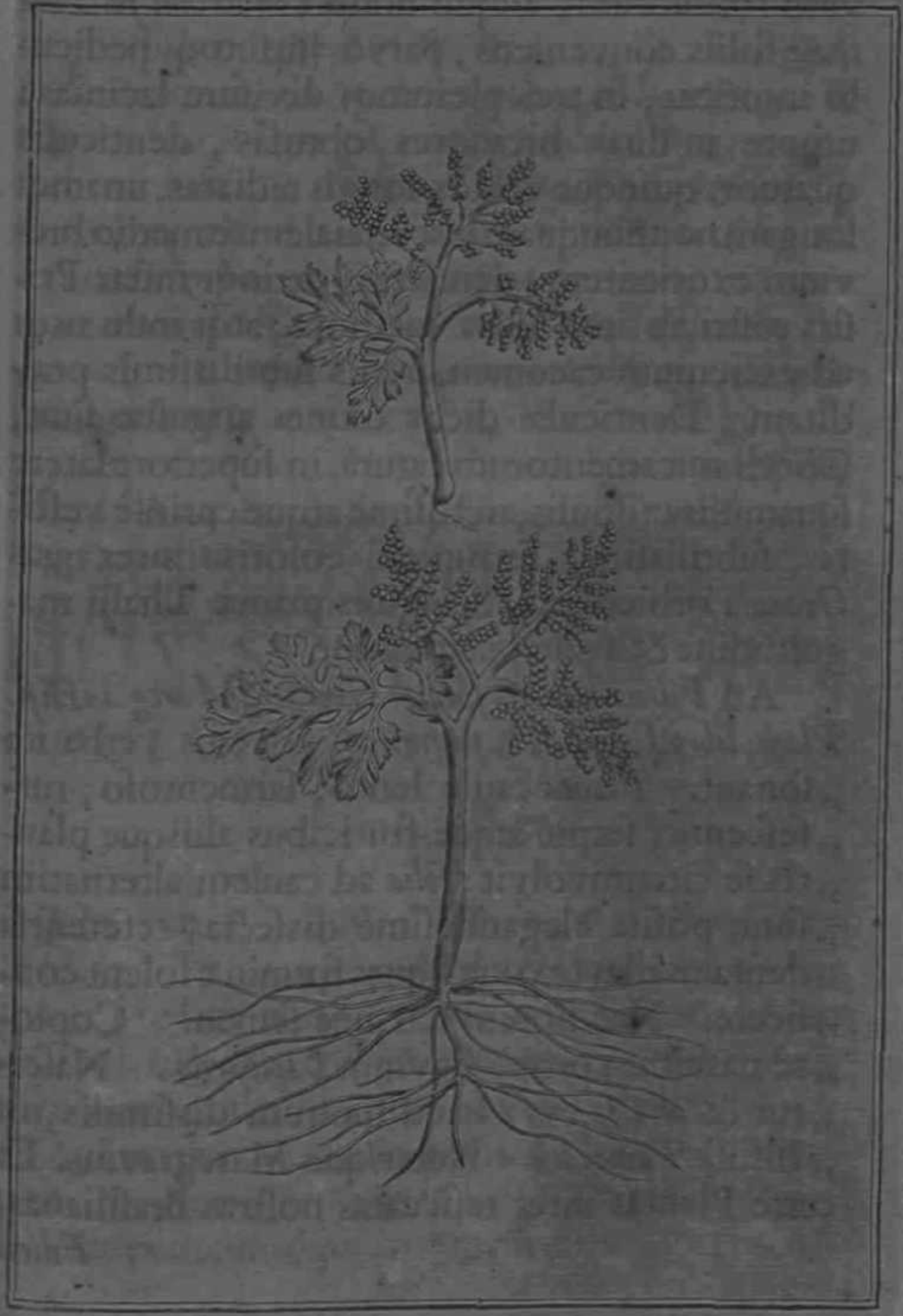

FILIX SCANDENS PERPULCHRA BRA-SILIANA.

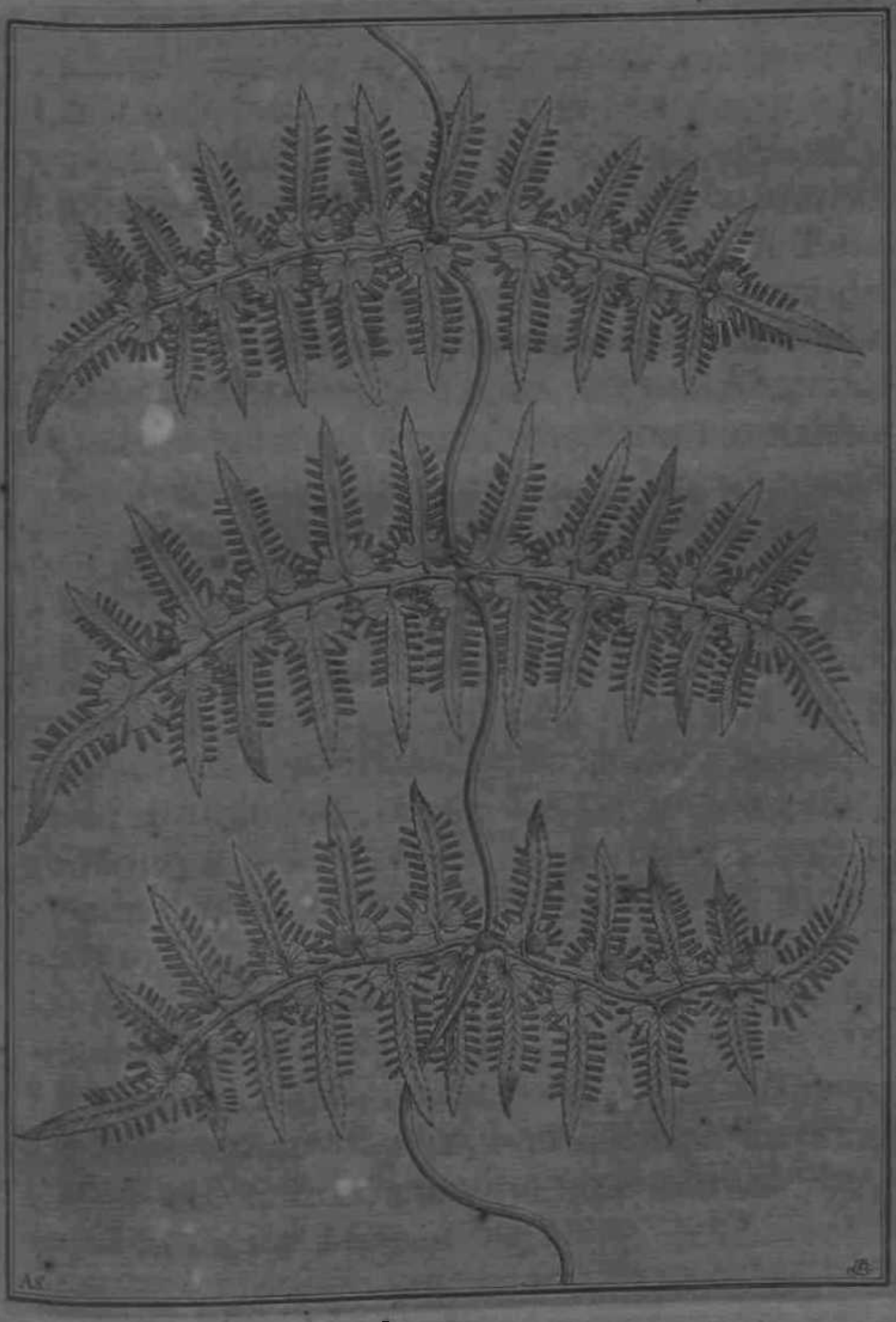

Filicisfpecies fcandentis etiam *alia* occurrit, magis ramoia, foliolis minoribus, minusq́j pulchris.

Praeter hasce memoratas, adhuc complures alias habemus *exoticas Filicisfpecies rarisjimas,* quas cùm ex Americà, tùrn ex aliis Orbis partibus impetravimus j de quibus hâc vice decem fb-lùm in medium proferemus.

T%l?MA STECIES*
Jive

F*'Ilix non ramofa *Brafilianapinnulis crijlatis:* adfesquicubitalem excrefcit altitudinem, Filicis maris noftratis facie; atris verb *cml'ibus,* quadratis & infignè fplendentibus j^/»W/>obtufis,{upe-riore tantùm margine incifis,Adianti Americani Cornuti colore, formâ & toto habitu aequalibus.

SECV^(T>A STECIES
five

F*'Ilix non ramofa 'Brajiliana, foliis Afplenii acutioribus:* Has c, *Filicifontis admirabilis, ad mar em vulgarem non ramofam accedenti, non dentata* (*cujus figura, pro *Filicis tenuisjimè &- frofundè denticulate zZAfontbelgardica,* errore Typographico pofita) *fohannis %>aubini,* pcrfimilis eft 5 major tamen, tarfisque ardiùs pennata. %

TERTIA STECIES
Jive

F*'Ilix non ramofa (jfuyanenjisfoliis Afplenii obtujioribus:* obfervatur magis hirfuta quàm antecedens, atque obfcuriùs virens, pinnulis obtufioribus, pun&ula rariora habentibus.

QUARTA STECIES
five

I "2llix non ramofa Zeilanica foliis integris, Ftlici vul- 'gari fimilis: à Filice mare vulgari eô tantùm diiEfert, quòd alarum criftae alias aliis annatae.

QUINTA STECIES
five

F Ilix non ramofa foliis integris ferratis Zeilanica: Cum Hemionitide alterà Dalechampii adeò convenit^ ut ab eàdcm non nifi in foliis, quae majora 8c argutiùs crenata, disccrnenda.?.

SEXTA STECIES
five

F Ilix non ramofa foliis integris ferratis TSrafiliana: Hujus defcriptio exftat apud Marcgravium, in Hiftorià Plantarum, libro i, capite 2, pagina 2, fob nomine, *Filix an Tolypodiuml*

SEPTIMA STECIES
five

F Ilix non ramofa, foliis integris ferratis Capitis'Borut Spei: mediam, inter *Filicis non ramofa foliis integris ferratis Ze uanica &- Brafiliana>Biciem* obtinet.

OCTvfVJ S9SCIES
five

F Ilix non ramofa, foliis integris non ferratis Zeil^0 nica minor: de hâc *caulem* accepimus pedalem, quintae fimilem , *foliis* verb multb crasfioribus atque

atque folidioribus, magis venofis & in mucronem obtufam exeuntibus j in quibus crenae nulta confpiciuntur.

NONA STECIES
five

F'IUx non ramofa^foliis integris non ferratis maxima, India Orientalis: omnium eft maxima, ut quac Viri fiibinde altitudinem fuperat j h«c â Bontio, fiib nomine *Thyllitidis* figuratur.

DECIMA STECIES
five

F'Ilix Zeilanica Lonchitidis facie: fesquipcdales interdum furrigit caules, in quibus folia falcata, *Lonchitidis offer* majoris <£\datthioli7* fed majora multb atque latiora,

ADI^NTUMNOVUM GERMANICUM, RITLE MURARIiS. FACIE.

Cap. XCVII.

SPeciofum hoc ac prorsùsno#umAdianti genus , in Franconiâ non procul à pago illo ob Acidulas celeberrimo Sangcn^6^tt)al6a$/ *m* umbrofo inter {axa loco enatum, Anno M. DC. LXIV. Menfe Septembri, quamvis rarisfimè, obiervavimus.

Hoc, è *Itylice* ex plurimis cirris nigris capillata, *coliculos* triginta vel plures fpargit, dodran-

tales, tenues, juxta radicem nigricantes, reli-quâ verb parte virentes, & in tertià fuperiùs parte *Folioh* anguftioribus, hilariore virore prae-ditis,inque lacinias longiores,anguftiores, quàm Rutc murariae disfedis, ornatos. Convenit in multis, cum Adianto albo tenuifolio Rutas murariae accedente Johannis Bauhini, â quo ta-men manifeftè difFert.;.

ADIAI M AME-ricanum, pulvere candidisfimo ajperfum.

ADianto nigro vulgari non adeb disfimile, exceptis foliis mollioribus, quorum pars prona, pulvere candidisfimo, quafi farinà afper-fa eft. Ex Brafilia &: Guyanâ accepimus.

POLYPODIUM INDICUM

SCOLOPENDRLE FACIE-

Cap. XCIIX.

DE Polypodio Scolopendria? facie, quatuor fequentes ex Indiâ Orientali fpecies naftus fum.

POLYPODIUM IN(p ICUM SCOLO* fendria facie frirnum.

R<*ufdicem* agit fubdulcem, verrucofam, lon-gè latèque fub terrâ repentem, inftar Po-lypodii vulgaris j ex qua *Folia* multa, pediculis fermè nullis aut faltem brevisfimis infidentia, exfurgunt, viridia, acuminata, pedalia &du-plb longiora, pollices tres lata.Phyllitidis con-

fiftcn-

ADIANTUM NOVUM GERMANICUM, RUTJE MURARIA PACIE.

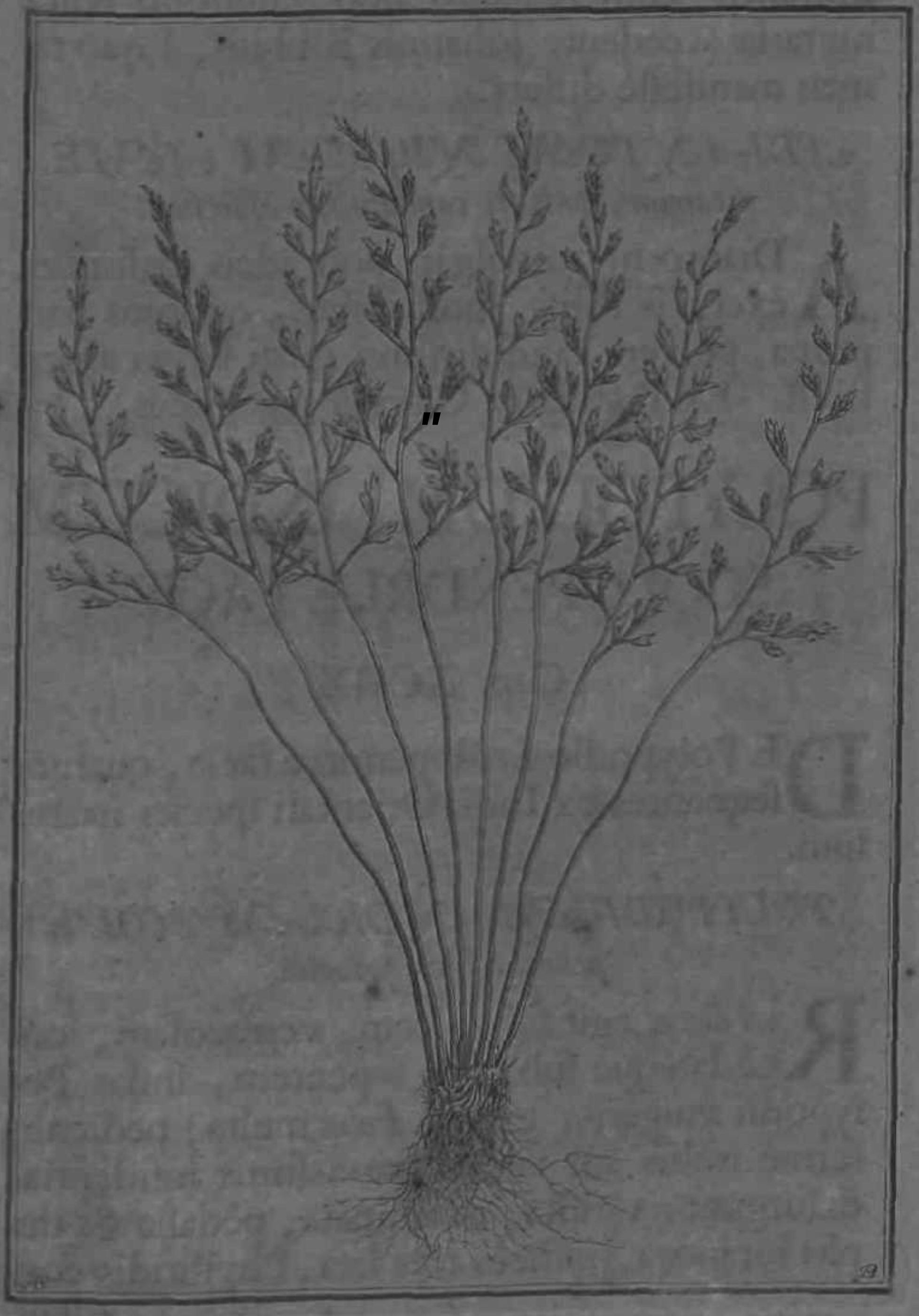

98
OLYPO-
DIUM
NDICUM
COLOPEN-
DRIÆ
ACIE PRI-
MUM
TER TIUM
SECUNDŪ

fiftentiâ & figurà, inferiùs autem faftigiata, quorum longitudinem nervus crasfus, aversâ parte confpicuus ac elatus percurrit 5 â quo ab imo ftatim ad ambitum quaquaversùm ipfie etiam apophyfes diriguntur. *Flores*, Polypodii de more, pun&ulis lanuginofis, fed nigris conftantes, in pronâ foliorum parte proveniunt.

TOLrPOVIV&rf IJ^DICO^M SCOLOpendria facie fecundum.

R *Adice* nititur longiore, tenuiore, ac magis albicante, minutioribus etiam tubefculis & acetabulis praeditâ: ex quâ, *Folia* pedalia longiorave, pediculis longis fplendentibus fiiflùlta pronafcuntur Phyllitidis facie , in mucronem autem longisfimum, fiibinde convexum definentia, & juxta bafin faftigiata. Horum nonnulla ad Hemionitidis propiiis accedunt, atque in lacinias tres divifà iùnt.

POLYPODII IJ ICI SCOLOPENDRIÆ facie Jecundi, Jpecies alter a.

A Liam adhuc Secundi fpeciem asfervo, *Foliii* in tres quoque lacinias divifis 5 cujus lacinia media feu maxima, in ambitu flammae in modum laxè ferrata vel potiùs undulata eft: ah autem fpecies diverfà , vel idem Polypodium Indicum Scolopendrise facie fit fecundum,affirmare non audeo.

*TQLTPO'DIVz'M W(piCV*fM SCOLOfendriafacie tertium.*

T Ertii *"Radix* 9 nihil à Secundi difFert, nifi quòd longior paulò, validior & faturatiore

viri_

viriditatc colorata. *Folia* pediculis brevioribus fuffulciuntur, & non multò longiora,quàmfesquipalmaria funt, duas circitcr aut trcs uncias lata, fubftantià & formà quidcm Phyllitidis, fedduriora,folidiora Scretufa, Limonii Matthioli formampenè aemulantia. In hujus ut & Secundi foliis rcficcatis, qua; in Hcrbario asfervamusnoftro,fi Soleadverlb pcrfpiciantur,pun&ula innumera juxta extremam fibrarum crisj>itudinem apparent 5 qua, flores imperfe&os, in utero antè partum fuffocatos, arguere videntur.

SCOLOPENDRIA INDIÆ ORIENTALIS MUSÆ FACIE.

Cap. XCIX.

SUnt Scolopendriae {pecies variae ,quibusHemionitis etiam accenfenda, in hortis Gallias & Italia jam fàtis notae: quarum plerarumqj varietatis causà vel Naturae tantùm lufui, vel aetati, vel arti, adfcribenda. De quibus hàc vice plura non dicam j cùm folummodb de exotico ac peculiari quodam genere valdè raro, ab aliis neutiquam obfervato, paucis in praefentiarum agere non negligendum duxerim.

Conftat verb *hoc germ*, (quod ab *Excellent^* fimo Dno Andrea KJeyer* s5\fedicina<DoBore &• $c*-bino meritisjimoy in Ildtavia, Vrbe India Orientals Ce~leberrima*, Anno M. DC. LXX. nomine *Scolopeit* Aria India*, ficcum accepi) ex ^*Radice* fibrosa, obfcu-

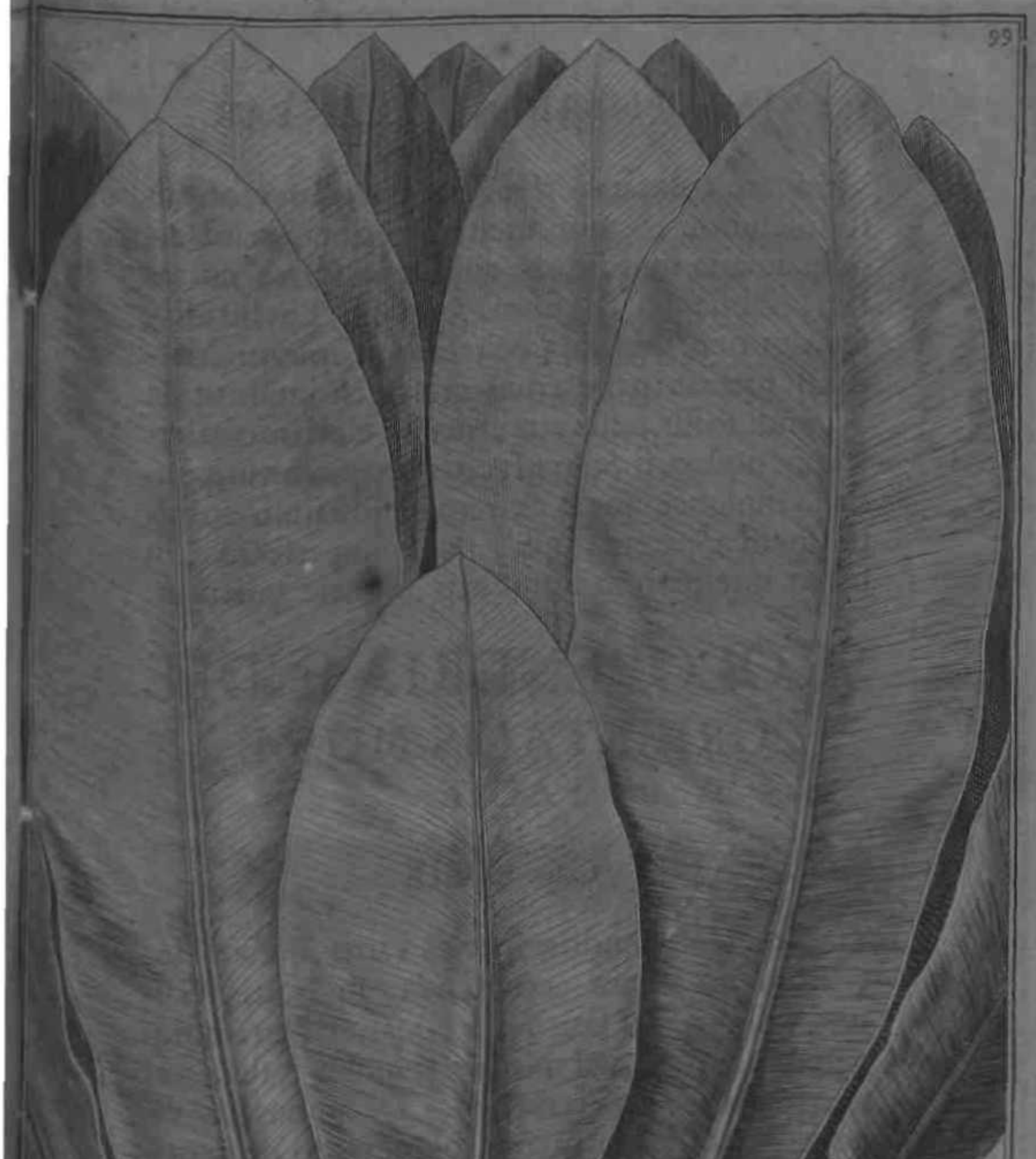
SCOLO- -PENDRIA
INDIÆ ORIENTALIS
MUSÆ FACIE.

obfcurè cinereâ feu fufcâ, & ex foliorum jam confumptorum venis & nervis,qui materiam ferrugineam, levem, ipongiofam, fibrarum putrefa&arum, tanti copiâ eâque figuri offerunt, ut eos ante accuratiorem coritemplationem, radices mufcofas & lanuginofas exiftimafem. Ex venarum & nervorum Korum reliquorum medio, multa in orbem ordinata, Mufas junioris npn disfimilia, pediculis fermè carentia prodieruntyo//^, tantâ longitudine, quantam ferè cubitus, & latitudine, quantam palma, immò &fesquipalmaimplerefolet» Subftantiâ Scolopendriae,tenuia&membranaceaj colore ex fubalbido viridantia & ad Olivarum conditarum vergentia: horum quodlibet medium, nervus praeter morem crasfus & validus, ex purpuraicente cinerei coloris, disfeeat j à quo rurlus utrinque^innumerabiles, denfe *&c* fubtiles venae, linearum inftar, in lateribus folii rionnihil fiirsùm tendentes, in teneram usque, quâ cinda, fimbriam,fparguntur. In centro verb foliorum juxta radicem, hirfiities quaedam rigida, atra & fplendida, velut lana adufta, inglobum Juglandis magnitudine conglomerata,occultatur. An verb foliorum pars fupina,Scolopendria£inmodum vulgaris, pulverulentis areolis rufis virgata fit!,hadenus,nec quidquam de naturâ & viribus percipere potui.

PL ANT A MUSCOSA ET PLUMOSA GUYANENSIS

MAJOR.

Cap. C.

A Nnoa Chrifti Nativitatc M. DC. LXI, Do-JTLmini Antonii Chaftelein p. m. curà, Ramulum Planfce cujusdam clegantis, ex Guyanâ accepi, palmarcm ac penitiis planum. Is,cauliculo fquamulis ^enfis, Mufci terreftris Lufitanici in modum contedo, conftat fubtili, aliquot utrinque adnatis ramulis expanfo, atq; multis *folio*-lis tdnerrimis peAinatim disppfitis denfo agminc itaftipato, ut Abietis ramulum haud malè rcprajfentarc vidcatur: Adeò autem lentus, & ad proportionemita eft gravis, ut fublajtus,ftatim inftar pluma? ftruthionis deorsum fledatur; vinditate infuper venuftisfimà,aureo cuidamintermixtafulgori, aversâ inprimis foliorum parte, mlingularehujus plants orrAmentum decoratur,yclut fempiternamfam« illius mcmoriaffl, quà ob aun ubertatem celebrata '6lim fiiit eju5 patna, confervare, Natura artlficiofisfima confti-tuisiet-;.

An Mufci denticulati maioris,CafpariBau-nini genus?

PLANTA ^MVSCOSA ET ?LV*ZM0SA (fuydHenfis minor,

ALiam adhuc lepidisfim* & concinna; nujus Plants fpeciem, eadem ex Regione.obtinui

tinui; priori multò delicatiorem, minùs arctè ſquamatis viticulis, atque foliolis longè minoribus. Quâ plantulâ gratisſimo virore ſuo immortali oculos mirum in modum paſcente, Centuriam hancce meam primam, genialiter concludo.

TIBI AUTEM O SANCTA TRINITAS, QVA OMNIA BENE FECISTI, ET IN OPERIBUS TUIS LÆTARIS. TIBI, QUÆ MIHI SERVO TUO OMNIUM INDIGNISSIMO, EAM CONCESSISTI GRATIAM, QVO INSTRUMENTUM ETIAM DIVULGANDORUM OPERUM ADMIRABILIUM TUORUM, IN ALTISSIMI TUI NOMINIS GLORIAM EXISTEREM: TIBI SIT LAUS, HONOR ET IMPERIUM IN SECULA SECULORUM, AMEN!

I N D E X

PLANTARUM>

Qua; i& Me CENTUBJA continentur.

A lSJinthium tenuifolium odoratisJimumcZMonomota-penfe. i*6

oyfdiantum mgrum Jmericanum, pulvere candidis/in afperfum, *0 l $ °

^Adiantum novum (jermanicumfRtitamurariafacie. 18 9

jEfchynomene Antiquorum. .4&

jEfchynomene mitis prima y vide Serb A Cafia Americana, folioliszAcacitf lationbus. .

*jEfchynomene mitisJecunda9vid.Herba CaJlaZeylanicd**

jEfcbynomene mitis tertia, Jive Americana foliolis <zJ c&~cia anguftioribus,fili<juis longis angujlis, Semine quadrangulari. 4s

jEfchynomene mitis quart a, Jivei^mericana foliolis Acacia brevioribus. ibidem. .

jEfchynomenefpinofa prima fjatifolia%rajilianajiliq radiatis. m \ l

jEfchynomene fpinofa fecunda, f foliolis <t£cacia latioribusyjiliquis longis hirfutis. 37

jEfchynomene fpinofa tertia^f foliolis ajfeaciaangufiioribus y Jiliquis parvis echinatis. +°

jEfchynomene fpinofa quarta^f foliolis Acacia angufiioribus, frondibus validisjimas fpinas habentibus. 43

jEfchynomene fpinofa quinta/ffoliolis aJ^cacia latiortbu&yfrondibus longisfemos aculeos habentibus. 44

jEfchynomene fpinofa fexta,/. foliolis Acacia latioribut ex *5\dadagafcar Infula.* 45

nrflcea Candaharenjis arborea, pampineis foliis, floretnutabilijimplici 122, *plenoy ibid.foliojiore. ibidem.*

Alcea favanica arborefcens, flore cameo fleno. 124 *flore carneo limplici.* 122. *Alcea*

PLANTA MUSCOSA ET PLUMOSA GUYANENSIS PERELEGANS MAJOR.

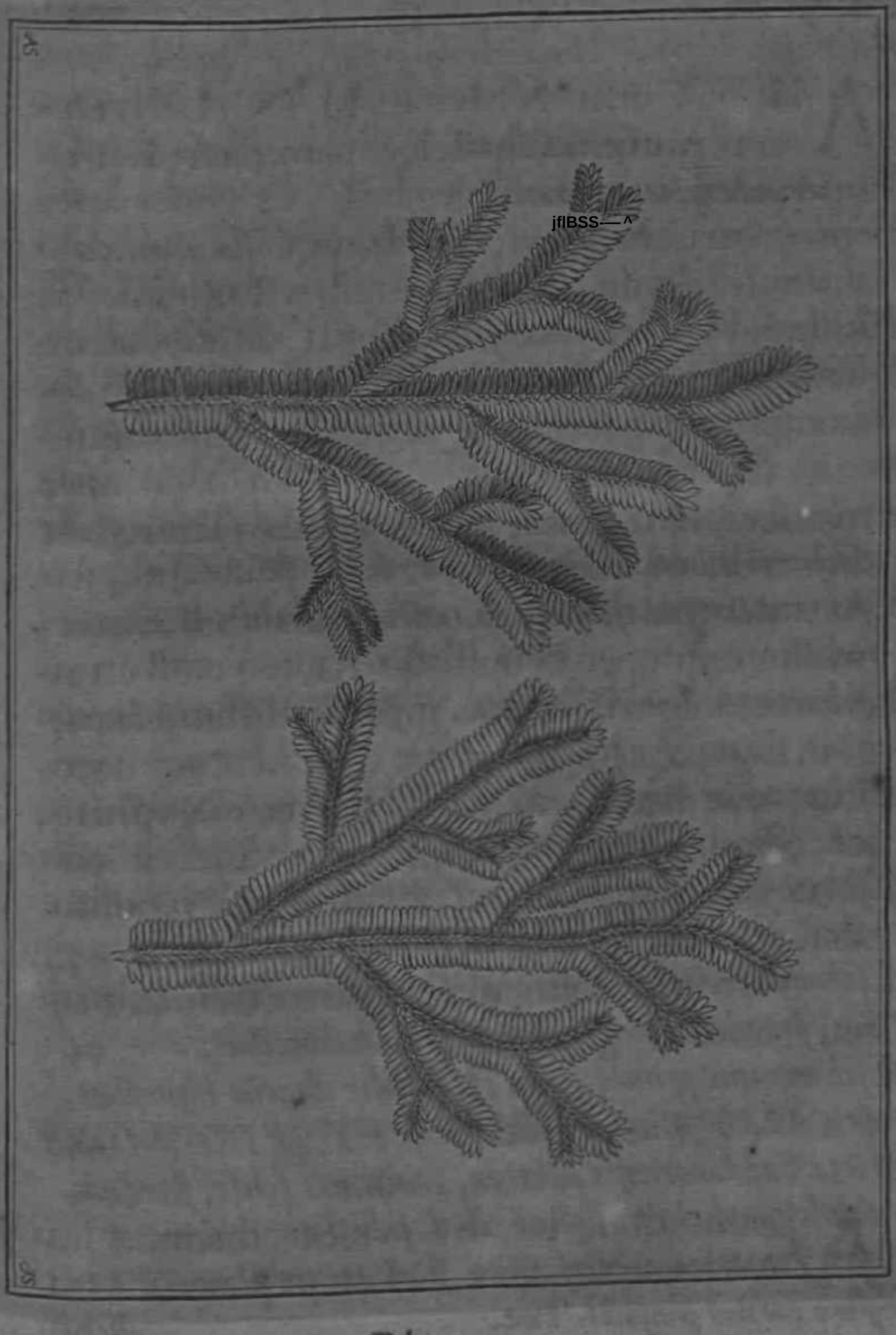

PLANTA MUSCOSA ET PLUMOSA GUYANENSIS PERELEGANS MINOR.

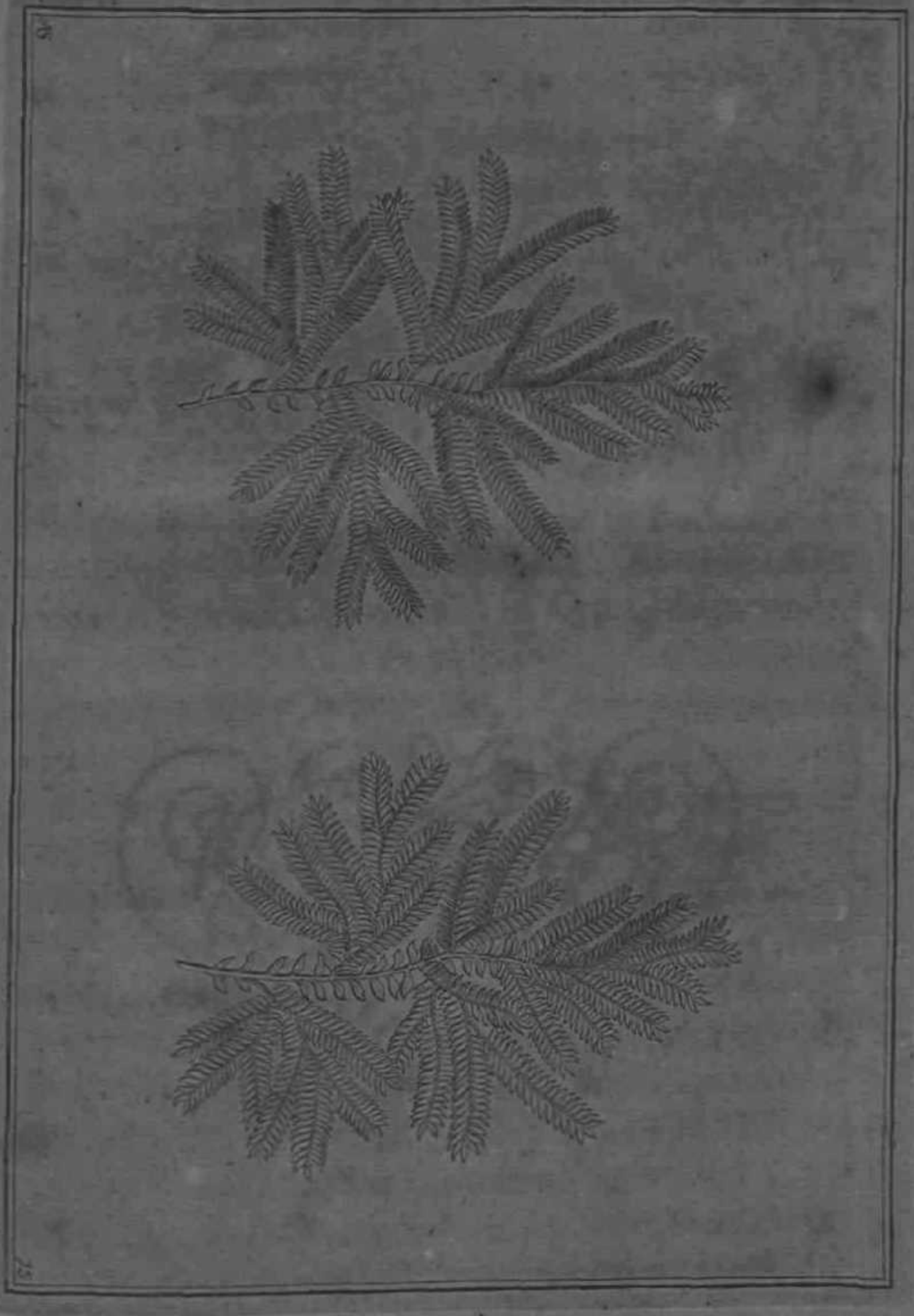

ERRATA.

pag.	Menda	Sic emendata.
4	*Ideæ*	*Idææ*
15	*putreſcens*	*putreſcente*
16	*Mimoſa*	*Æſchynomene*
17	*Mimoſa*	*Æſchynomene*
18	*Mimoſa*	*Æſchynomene*
ibid.	*Acatiæ*	*Acacia*
19	*Mimoſa*	*Æſchynomene*
ibid.	*frondibus valdè diſsitis ſpinis armatis*	*frondibus valdè diſsitis ſpinas non habentibus.*
20	*Mimoſa*	*Æſchynomene*
ibid.	*frondibus longiſsimis aculeis munitis.*	*frondibus aculeos longiſsimos habentibus.*
46	*Oxii*	*Oxyi*

INDEX.

Alcea favanica arborefcens flore jrubicundopleno. 122
Alcea favanica arborefcens^ flore rubicundo Jimplici. 122
Alcea vejicaria, Capitis Ifona Spei. 122
Althaea Americana pumila, flore luteo fpicato. 12+
Amarantho affinis TSrafiliana glomeratis parvisque flo-Jculis. in
Amarantho affinis India Orientalis^floribus glomeratis y Ocymoidisfolio, flore albo. 109.*flore purpureo.* no
Amygdalus AZthiopica, fruBu boloferico, 1
Arbor camphoriferaexBorneoInfula. 16
Arbor camphorifera faponica. 11
*Arbor dormiens** 30
Arbor K^auty. 20
Arbor racemofa Brafiliana ^foliis Apocyni, 7
Arbor racemofa cBraJiliana, foliis <i5\4alabathri. 3
Arbor fenjitiva 9 Domini a Itychefort. 44.
Arbor Jiliquofa 'Brafeliana prima, ffiliqua hifpida fer-ruginea Ceratonia facie. 26
Arbor Jiliquofa 'Brajiliana fecunda,f Jiliqua tortuosa pu-trefcente, Fraxinella foliis. 28
AJlragalus Africanus, flore luteo odor at0. 72
Aflragalo n5Monspejfulano fohannis 'Bauhini affinis Syriaca. ' 74
Avellanapurgatrix oSWonardi, vide <JRtcinius America-?ius tenuiter divifo folio.

B.

JlVlbus liliaceus vomitorius, Capitis Hona Spei. 91
**Bulbus oblongus JEthiopicus, foliis guttatis &• cilii inftar pilojis.* 89
**Bupkhalmum Creticum CotuU facie,* 15 o,*flore albo,* 154
flore luteo. 153

C.

(^*Amphora Zeilanica ex radice Arboris CanelU.* 17

Caryophyllata mont'ana fiore pleno prolifcro, folio Hedera terreflris. 13 o
Caryophyllata montana tertia Clufii,fiore pleno prolifiro. tb,
Casfia fifiula 'Brajiliana, fiore incarnato. 5 *
Casfia &-Herba Cafia,medius India Orientdis Frutex. 5 7
Centaurium majus Africanum^fiore aureo odorato. 146
Cent annum minus "Brafilianum. 103
Chamacrifia Tavonis Americana, filiqua multiphci, 66
Chamacrifia Tavonis (Brafiliana, Jiliqua fingulari. 64
ChamalariXy vide Chenopoda <i5Monomotapenfis.
Chamamelum jEthiopicum lanuginofum. 148
*Chamamelum Lufitanicum latifoliumf.Coronopifolio.*iW
Chenopoda <&4onomotapenfis. 2*
Chrysanthemulum ericoidesy Capitis ISona Spei. 165
Chrysanthemum aifyoides ^Africanum latifolium. 160
Chrysanthemum aifyoidesdrffricanum teretifolium. 1^1
Chrysanthemum ai^poidesaAfricanum triangulari folio, fiore aureo, 163
Chrysanthemum aiZpoides Africanum triangulari folio, fiorecameo. 164
*Chrysanthemum aifyoidestzAfricanum triangulari folio*fl°*re purpureo.* ibid*
Chrysanthemum aifyoides aAfricanum triangulari folio minus3 fioreflavo. 165
Chrysanthemum arborefcens JEthiopicum,foliis PopuliM b.* 155
Chrysanthemum Capitis <Bon Spei fiore repens aphyllo, D.Sycn.* 156
*Chrysanthemum conyZpides jEthiopicum, capitulo aphyll°i foliis*5\fajoran<e.* i$9
Chrysanthemum conyfyides Lufitanicum. 157
Chryfocome Jithiopica, Tlantaginis folio. 1&
Chryjocome Cjermanica, fiore ignefiente. 1+$

Chry

Chryfocome Qennanica, flore fanguineo. 145
Chryfocome peregrina major frutefcens. ibid.
Chryfocome Syriaca, candidisfimis floribus. 140
Chryfocome Syriaca, flore atrorubente, ibid.
Colutea Æthiopica, flore purpureo. 70
Colutea humilis Syriaca, flore violaceo. 72
Coronopus ex libro Bodai'a StapeL 80
Crifla Tayonis flore aureo. 6s
Crifla Pavonis flore variegato. 61
Cupresso-pinulUi Capitis Bona Spei. 22

D.

Dydon LacatLacat Indorum, vide Trifolio afflnis India Orient. Xanthii facie.
Datura Indica foliis Malabathri. 119
Datura vera Indorum. ibid.
Dyahibala Cingalenfium, vide Mimofa non fpinofa major Zeylanica.

E.

Pifanamunda, 19
Sqvifetum junceum nigrinodum, Capitis Bonæ Spei. 176
Erica Coris folio hifpido, Cerintboides Africana. 2$
Erigeron Zeilanicum, Lampfana foliis. 140
EupMorium ericoides Capitis Bona Spei. ibid.
Eupatorio affinis planta Zeilanica, foliis Vlmi. 142

F.

Filix Indica, Osmund facie, *Bodd a, StapeL* 58
Filix non ramofa Brafeliana, foliis Afpleni acutioribus. 187
Filix non ramofa Brafiliana, pinnulis criflatis. ibid.
Filix non ramofa, foliis integris non ferratis, maxima, India Orientalis. 189
Filix non ramofa, foliis integris non ferratis Zeilanica minor. 188

Filix

Filix non ramofa, foliis integris ferratis, Brafiliana. 185
Filix non ramofa, foliis integris ferratis, Capitis Bonæ Spei. ibid.
Filix non ramofa, foliis integris ferratis Zeilanica. ibid.
Filix non ramofa Guyanenfis, foliis Afplenii obtufioribus. 187
Filix non ramofa Zeilanica, foliis integris, Filici vulgari ſimilis. 188
Filix ſcandens perpulchra Brafiliana. 186. *ſpecies alia,* 186.
Filix Zeilanica Lonchitidis facie. 189
Flos Clitoridis. 76
Fœnum græcum ſylveſtre polycration Creticum majus. 79
Fœnum græcum ſylveſtre polycration Hiſpanicum ſiliquis brevibus. 79
Fœnum græc. ſylveſtre polycration minus Monſpeliacum. ib.
Frutex Æthiopicus baccifer, foliis Myrtilli majoribus. 9
Frutex Æthiopicus baccifer foliis Myrtilli minoribus. 10
Frutex Æthiopicus conifer, foliis Cneori, Salici amulis major, 22. *medius,* 22. *minor.* 21
Frutex cineraceus muſcoſus, Capitis Bonæ Spei. 24
Frutex Indicus baccifer, Vitis Idææ ſecunda Cluſii foliis. 8
Frutex Pavoninus, vide Criſta Pavonis.

G.

Geniſta-ſpartium cœruleum Capitis Bonæ Spei. 66
Geniſtella ſpinoſa Africana, Laricis folio. 68
Geranium Æthiopicum Myrrhidis folio tertium, flore magno ſtriato. 129
Geranium noctu olens Æthiopicum, radice tuberoſa, Aquilegiæ foliis. 127
Geranium noctu olens Æthiopicum, radice tuberoſa, foliis Myrrhidis anguſtioribus. ibid.
Geranium noctu olens Æthiopicum, radice tuberoſa, foliis Myrrhidis latioribus. 126

Gla-

G•ladiolus jEthiopicus fiore coccmeo, Cornuti. 8 8
G•ladiolus jEthiopicus minor, flore violaceo. ibid.
Gladiolus Jfricanus, radice tuberorâ Cepafoliis. ibid.
(/rana Tillt Officinarum, vide Tinei nuclei ^Malucani Acotla.

H

\\Erba Cafta \Americana yfoliolis <tlcaci< latioribus, JilicjuisHatiscompresfi? majoribus.* 4*
Herba Cafta Zeyknica, Jiliquis latis xomprefiis minoribus. 47
Herba Viva,.<iAcoft<e. 5 +

J.

J zJ'cobaa jEthiopica Laricis folio. 136
facobaajEthiopica LavanduU folio, ibid.
*facob<eafpicata*5Monomptapenfisprima, 117.alter a.* 13 8
facobaa affnis Tlanta iuberofa,Capitis Borne Spei. 138

K.

*K Auki Indorum*i, *vide Arbor Kjtuhi.*

L.

L ajfdfchini Brachmenibus, vide Herba Cafta Zeylanica.
Laferpitium dauco/des Trutenicum.vifcofo femine. 167
Leonurus Capitis Bonne Spei. 171
LionaArbor, vide zJrbor camphorfera exBorneo.
Lunaria racemofa minor, Adianti folio, 18 3
Lunaria racemofa minor, nIMatricarU folio. 18+
Lunaria racemofa minor, multiftdo folio, Cafp. Bauhini.ib.

M.

\\Egafac Syrorum, vide Toterium latifolium Aftaticum.
zSMimofa non fpinofa major Zeylanica. 51
<£\dyrto-genifta Capitis Bona Spei. 68

O.

ORchis Anthropophora Oreades Luftamca. 102
6nhisApemreferesLufttanica.9^ejusq;varietas.ioo

Cc Orchis

INDEX.

Orchis Cercopithecum exprimens Lufitanicaprima.97. alter.* 98

Orchis ^Aiufcam majorem cosruleam reprafentans. 100

Orchis sSMyodes fufca, five Scarabaumexprimens. 101

*Orchis *5\>fyodes lutea Lufetanicai ibid.*

Orchis radice repent e$_y$ maculatufo(iis. 102

Ornithogalo of finis radice tuberosa, Cyclaminis folio Ca~ pitis'BonaSpei. 93

Orobus Americanus luteus, fliquis incanis. 7 5

Oxyi affinis TJama bulbofa sjfricana, flore purpureo ampio. 102

T.

J>Inei nuclei eSMalucani, Acofta. 119

Tlantaginella attrea alopecuroiides 'Brajilianafoliisgrdmineis. 108

Tldnta leguminofa jEthiopiu$_y$foliis%usci. 69

Tlanta leguminofa 'Brafiliana Thafeoli facie, fore purpureo maximo. $_7$%

Tlanta mufcofa &> plumofa (juyanenfis perelegans major. 1914. *minor, ibid,*

Tlanta nova, a T>. Hermans. Anno,1672 in Tromontorio'Bon Spei deteBa.* 177,178.

Tlanta novisJima,adExcellentisfimum "D.Arnoldum Syen Anno 1676 exTromontorio'BonaSpei transmiff.* 180

Tlanta rarisjima, dT>.ten IZJgne Anno 1673 *in Sim Saldanha &-[c]Prom6ntorio<B.Speiobfervata.* 178,179

'Plegmaria mirabilis Zeilanica granulis orbicularibus.* 180. *trigonisgranulis.* 182

TolygalafruticefcensCapitis'Bona Spei. *107*

Tolypodium Indicum Scolopendria facie primum. 19O *fecundum.* 191 *Jecundifpecies ahera.* 191. *tertium. ibid.*

^oterium latifolium Afiaticum. 74-

Tulfatilla flore obfoleto$_y$ caule nudo. 13 5

Tttl

*Tulfatilla polyanthos Anemones folio,*132. *alba.* 13 3. *rubra. iss.violacea.* 132

VhApuntium jEtbiopicum epruleo galeatoflorey folks Coronopi. 174.: *foliolis dentatis. 17$. violaceo galeato flore, foliis Tinaftri. 173*
*l{apuntio of finis Hni facie» Capitis *Bon&- Sfei.* 175
<Ssicinus JmericanuSy tenuiter divifo folio. 116
1$icMus minor Indicus^Solani folris. 11%

^Alvia arborefcensmajor Africana,foldsFerbafci. 169
Salvia minorJEthiopica^foliisChamdaagni ajperis. ib.
Salvia Syriaca, Cifii fcemina foliis, acetabulis '^Molucca. 170
Sanamunda prima,Clufii. 19
Sanamunda tertia Clufii. ibid. .
*Sanamunda tertia Clufii. affinis foliis Tolii, Capitis *Bo-71a Spei.* 18
Saxifraga angujlifolia amumnalis,floreluteoguttato. 104.
Saxifraga anguflifolia autumnalis3flore luteoguttato,foliolis jlormn magis acuminatis. 106
Scolopendria India Orientalisj£M.ufafacie. . 192
Sel ago India Orientahs, vide Tlegmaria mirabilis Zeylanica.
Senecio vifcofus JEthiopicus9 fore purpureo. 139
Siliqua aArhoris (jvatapana. 5 6
Silicfua Fruticis, foliis Acacia, z5\iejbpotamici. $5
Siltqua fhQibatbaa. ibid.
*Sifyrinchium candidisfimisfloribusyCapitis^onaSpei.Z^*
Sifyrinchium ex phoeniceofvaverubenteflorejElhiopicum. %l.alterum. .84
*Stfyrinchium ramofum JEthiopicum, foliis plicatis nervo*fis &• incanis% radice tuberosapbcenicea,* 8 5.

Ta-

7:

Tapyracoaynana Bra ilienſibus, vide Caſſia fiſtula Bra-
Jiliana,jloremcdrnato.
Thee Sinenjium. m
TbymeUt jEthiopiw, P<isferina foliis. ,10
Tint a Vaddi <s5Malajisy vide Herba Cafta Zeylanica.
TrifoliumcochleatumJpino(umSyriacu9fohislaciniatis. 8 x
Trifolio affinis India Orientalis Xantbii facie. 8 2
Tfia faponenjibm, vide Thee.

APPENDIX

ad

CENTURIAM
PLANTARUM
EXOTIGARUM,

aliarmtujue

Minus cognitarum

PRIMAM

JACOBI BREYNII

GEDANENSIS.

APPENDIX
ad
CENTURIAM PLANTA-RUM EXOTICARUM PRIMAM.

Q\F<miam<PUntarwn) inCenturiâ Trimâ \ jam defcriptarum nommllarum FruBus, j quamndam ramos reficcdtos,velimagines^ j velrelationes' afiepe laudatoDn.Do&o-I re ten^c Eff^^(JSyCumjam esfet Centuria mea·excujà, demum impetravi, hie, pro *Ap epdiçe de iisdem fequentia referre placuit*9 *indiuú tis capite &- paginâ, quibus inferi debent.*

FRUCTUS ARBORIS CAMPHORIFERJE JAPONICA.

o^fd Cap, Vl.pag. 13. *lineam* 22. *ante periodum*,3 Et tantùm de Arbore Camphoriferâ Japonicâ.

DE. *Flonbus* extremitati ramulorum innafcentibus,nihiladhuc memoratudignum percipere potui.* His autem *Fructus* fuccedunt (quorum *copi2LtriDn.<D.ten1{hyne* mihi fecit :)odore qua folia fragrantiores, è calyculo oblongo, versùs pediculumfaftigiato,petiolum tenerum atqjparvuni habente, emicantes, Juniperi baccarum & facie & magnitudine j cortice pallido ut plurimùm,in quibusdam nigro vel fufco & rugofo conftantes 5 **fub** quo JA(]«c«/^orbicularis ex nigro fu&a, non valdè dura occultatur, intus coloris nigri & Iplendens,*S^ucleum* continens lubalbi-

2 dum,

dum, bifidum & pinguem, faporisaromatici, & acrimoniâ haüd ingratâ linguam titillantis.

<zAd ejusdem pagin, lineam 23. pofi paragraphum,

Et tantùm de Arbore camphoriferâ Japonicâ.

EX quibus patet, rarisfimam hanc Arborem, ***qmm'DommiD.tenifyne* ope cognolcendaEu-**ropae primus obtuli, ad glandiferas vel fi mavis bacciferas aromaticas,nucleum in binas partes fe&um continentes pertinere, & *Arbori canellife-m>* vel *Lauro* veluti affinem proximè jungendam esfe-?.

WD FI^gtZM EfVSDE&d
Capitis.

TAndem adArboris augendam camphorife-ras Hiftoriam, *Excerpta* fequentia *de differen-tiâ* ***Camphora,* ab *Excellentisjtmo Domino T>. ten %hyne mihicxObfervationibrnJuisfaponiciSyTbyJicis^*** **ma-**nisfimè communicata, hie evocare in lucem in-termittere nolui.

„ Camphora ex natali Solo in Japonenfem, „Borneenfem, & Sumatrenlemprimarib dispe-fcitur; una prasftantior alterâ eft: ita etiam ut „ in Japoniâ ac Chinâ totum *Ticolyld* eft Japo-„ nenfis 125./^. ibidem non pliiris veneant,quàm „ *Ik i* Borneenfis vel Sumatranse; idq́j ob me-„ dicaminis energiam (quae nos etiamnum latet) qua; in unâ tantum pracvalet alteri. Noftrates „Belga5 & casteri inEuropâ populi, Camphorâ „ Japonenfi tantum utuntur: quamperperàm di-„ cunt fterilitatem efficere j cùm Camphora puri-„ ficatores norim multos.oui uberi fobole fertile-

icunt;

fcunt; eàdem tamen cum fuccefTu in linimen- ,,
tis, emplaftris, fomentis &c. utuntur: necdum ,,
tamen rationem totam expifcari potui, cur ,,
tantb majoris Japones faciant alias Camphorae ,,
fpecies ; retuierunt equidem mihi, fe iisdem ,,
procardiaco uti, & collyriis, in oculorum in- ,,
flammatione, commifcere s fed hoc ratiocinio ,,
necdum me contentum agnofco, nee enim ita ,;
delirant nationes has, ut nummos fruftra pro- ,,
fundant. Japonenfes fuam ita parum aeftimant ,,
Camphoram, ut nifi Noftrates annoprasceden- ,,
titantamCamphora; copiam requiraht,illi ni-^ ,,
hil praeparent: Praeparant autem coclione & ,,
combuftione ex Camphorae arboris ligno dis- ,,
fcisfb, quoduberrimèinregione *Satfumà* pro- 33
venit: illi ciftas & fcrinia potiùs inde fabri- 33
cant,quàm proMedicinà ufurpant,adeb ut hinc 33
fcelandorum praevaricatio patefcatj ad quos, 33
cùrri in probam pretiofisfima ex Infula *Borneo* 33
Camphora mitteretur, remittebant in Indias, 33
eandem Japonenfi poftponentes, quia impu- 33
rior erat;fèd etiamfi nos eandem figuram,co- 33
lorem acpondus Japdnenfi conciliemus, ftatim 33
dicent Aromatarii &Medici apud eosdem,non ,,
esfè legitimam: quippe fi i o o. *Ik* utriusque ,,
Camphors aperto aeri exponantur,intrafexen- 33
nium & ante, Japoniaca tota in auras disfipa- 33
bitur,ubiBorneenfis vix 6. *Ikpcrdct* jattamen 33
Japonenfls Camphoras folia fat graturn&efTi- 33
cacem odoremfparguhtfri6ta,fèd nimis vola- 33
tilis eft ilia vis, & gummi in iis arboribus exi- 33
guumrefpeclruBoqiecnfis5 Sumatrcnfls tamen ,,
caeteris praftantior`e^&nifallor, uti &Bor- ,,

M :% neenfis

neenfis certo annitempore ex opimis $ ut gum-„ mifblent, exftillat arboribus & ab incolis ex in- „ teftino arboris fufurro percipitur, quandoe-,, gresfui propinqua fir_j.

DE CUPRESSOPINULO

Aifinem capitis X.

y\ Rbufculae hujus perrara vel potius Fruti-XjLcis, ^*amulum* Anno 1675- *T>ominm DoBor ten %hyne* depi£tum, & anno, tandem praetcrito ficcum, nomine *Erica noduligera capitulis hirtis ex purpureo fufci colons*, nobis trans mint. *Hie* affinitatemcum Scabiofis quandam praetendere videtur. Namqj Strobilorum inter fqvamulas *Tericarpia* lanuginofa & dura occultantur, Scabio-*€x* arboirefcentis Creticae haudimparia, concava intus,Semenq; oblongum iricludentia, in fur periore autemparte,calicis loco membranacei,foliolis coronataquinq; crasfis ac lanuginofis,quorum in medio *Flo/culm* quinis foliolis conftrudus, Globulariae luteas montanae *Column** accedens 5 quern (etfl ad flavedinem jnclinat ficcus) purpureicoloris exiftimo,cum ejusdem etiam coloris mentionem in Plantae hujus nomine *'Dominus ten Rj 9n* faciat.

DE COLUTEA AFRICANA, FLORE PURPUREO-

Ad Cap. XXIX\pag. 72. *pofl lineam XL*

EX *%amo* inter Plantas a *CL T>. T*o&. ten %hyne* juxtaPrpmontoriumBona? Spei colledaspatet, Coluteam hanc cleg^itisfimam, Fruticem natali

natali in loco eſſe lignoſum. *Hgmus* enim memoratus, cubitalem circiter longitudinem, & digiti minoris fermè craſſitiem contingens, re&us, durus, rigidus, firmusatquc valde ramdfus eſt 5 **in castcris *Colutea African* in horto* ©. *Caroli Cbivry*** *pi m. enata* perſimilis, cxcepto ſapore qui amarus absque ullâ dulcedin'c;.

DE ABSINTHIO TENUIFOLIO ODORATISSIMO.

MONOMOTAPENSL

Adcalcem Cap. LXXXIIL

SI cui non placet, quod ***Abfintbiuyn<i5Mo?wrnotd~*** *pen/è* a nobis hie poſitum, illudq; *Tappeſcentes* inter nabere deſiderat, pbſt *Cbryficomen* collocet.

DE EQUISETO JUNCEO NIGRINODO, CAPITIS BONA SPEI.

AdCap.XCI.pag. i77.poſtperiodum: **An Arundi-** nis gramineae aculeataj *<tAlpini* genus \

EQuiſeti hujus, Ramum quoque ab Eruditisſimo *Domino D.ten* me obtinuimus. mo Botanico 3^)f obſeurius virefcens eſt, guttulis nullis intertihftus, & nihil pene ad Ipadiceum tendens: cujus in ramulorum minorum uno, *Congeries* ſquamularum quaedam nigdrrimarum, in modum/«w- ***cifoliàcei capfulis tria^ulis{a fohanne Baubino deſcriſti)*** ferme utriculorum\ *f$'* pracbet. *Qua*, niſi abortus,

tus, majorem hujjus plantae cum *funds* vel *Qra-minibus*, quam*Squifeto* effe cognationem,.mani-feftè indicat.

DE PLEGMARIA ADMI-RABILI ZEILANICA-

Adfinem Capitis XC1L

T^*Amctti Selagini India Oriental!** **me#,** ***Tie*** *grmarU nomen* plegmatum propter formam, 8c *Zeilanica*, ob Infmlam, unde ad ILLU-STRISSIMUM MACENATEM in Euro-pam primùm allata, tribuere decrevi.; tamen pr#-termittere non posfum, quin hie referam, lite-ris XXII. JanuariiAnno M.DC. LXXVII. à na-tivitate Sedemptoris rioftri ad ILLUSTRIS-SIMUM DOMINUM, DN. HIERONY-MUM a BEVERNINGK, ac *Excellentisfimum* ***Qominurn Syen, à 3\Q>bilis/ſmo Domino Hermans*** **Na-turae** fcrutatore diligentisflmo ex *Zeilan* Infiilâ datis, mc;morari 5 *Tlegmariam* meam nondùma fe in *Zeilan* Infill^ repertam j iednon procul1 *Co chin*, **ubi linguâ** ***$ancritanenfi($tu.ditis*** **tantùm** ***mo5Ma-labar*** frequentàta) *Tatfin CherraTadha* vocatur,pro-venire &c perraram azftimari. Verum enim verb *Tlegmaria* qua defcripfi,in *Zeilan* Infula (ut fuo jam notatumloco:) collefta, poftmodùm ab aliis Rei Herbariae haud imperitis etiam(quarn-vis rarisfime)obfervata eft*

WILHELMI ten RHYNE

MEDICI, BOTANICI
& CHYMICI
quondam
MAGNI IMPERATORIS JAPONIÆ,
nunc verò
MEDICINÆ ANATOMIÆ
PROFESSORIS
in
BATAVIA Emporio Indiæ Orientalis
celeberrimo

EXCERPTA

ex
OBSERVATIONIBUS SUIS
JAPONICIS PHYSICIS &c.
de

FRUTICE THEE.

Cui accedit

FASCICULUS RARIORUM PLANTARUM

ab eodem
D. D. ten RHYNE
In
Promontorio Bonæ Spei *& Saldanha Sinu*
Anno M DC LXXIII. collectarum
atque demum
ex India Anno M *DC* LXXVII. in Europam
ad
JACOBUM BREYNIUM.
GEDANENSEM
transmiſſarum.

JACOBUS BREYNIUS
GEDANENSIS
AD LECTOREM.

CUm *Centuria Trim Tlantarum Exotica/Uitn* ditis *Iconibus*, jam ante trimeftre, typis impreſſa, ob defe&um tamen Privilegiorum, fine ullo haifcenus frii&u eflet detcnta: intercà temporis, literae *Excellentisfimi Domini Wilhelmi ten %hy-* wemultò jucundisfimascx *Batavia, Emporio Indite Orientalis celeberrimo* (in quam praeterito anno ex *fajxmia* Infulà redux>feliciterdevenit:)non fine ingenti meà dele&atione & gaudio mihi lunt redditae: quibus fimul praeter Plantas Exoticas reficcatas, *Excerpta* quoquc nonnulla ex *Obfervationibusjuis jFaponicis, l?hyficis 3 de Frutice* perquam celebri T/W, ceu fiimma erga me benevolentiae teftimonia; humanisfime offerre placuit. Hinc mihi ea non foli fervanda fupprimendaquej veriim Tecum quoque *Lector Amice* >hic communicanda ftatui,qub non modo iisdem uti jfedcolligere pariter queas, quas a *$(obilisjimo* horum *Communicatore Twi* adhucfint expedbanda^. Vale. Gedani AnnoM. DC. LXXIIX. die V. Menfis Februarii.

FX

8XCE%TTA
Ex

Obfervationibus Japonicis, Phyficis,8cc.

WILHELMItcn RHYNE,

De

FRUTICE THEE-

S'Emen fruticis *Theè* circa menfem jFebruarium terras (ni nimio indu->rata gelu vel nive altiùs te&a *fit)* Imandant Japones fequcntimetho-fdo ,• In terrâ bonà,dulci; non fair fà, neqj limosâ neque arenosâ nimis, fed temperatâ, rotundam ad o6to aut paulò minùs polliciim latitudinetn fcrobem erTodiunt, cui'4o. à 50. feminales folliculos confertiminjiciunt, exindc fcfobem operientes, eandeniq;, inhorrefcentc brumâ, ftramineis ftoreis tegentes. *Hxc* autem 40. a 50. feminalia capitula communiter in 6.8.10. à i+. quandoqj plures3quandoquepauciores, frutices propullulant, quos nature fuoque ingertio relinqvunt agricolas, nullo fecùs culturae adhibito artificio, (hie enimde vulgarihujus fruticis plantatione fermo eft) nifi quòd plerique infelix lolium 6c inutiles herbas evellant 'circa ftirpes; qua: quò in fpisfius glomeramen altioremqueapicem frariiis tamen fupra 4. à 5. pedes) exfurgunt, eò meliores judicantur, mollioribus utpotè magis benignis foliis, qua? rarenter intra primum triennium decerpunt Japones j decerpunt autem plerumquemenfe fuotertio, quiordinariò juxta Plantatio

 no-

noftrum Aprilem eft, nonnunquàm adusque medium Majiprocurrit (differentiae autem ratioab intercalari anno,quovis triennio hie recurrente, tređecimque menfibus indiscriminatim, ad inftitutum Pontificis Maxirhi *Dairi*, metito provenitj ut alibi latiùs) quando matres cum-fuis infantibus & ancillis foliola hasc calathis colligunt: Hi qiiippe frutices fub initium veris recentes ramulos novellaque folia emittunt j ilia autem novitiaCfubflavefcente fiio virore & parvitate à veteribus foliis facillimè diftinguenda) cùmparùm adoleverint ficcâ tempeftate, quâcunque diei horâ, tùrn autem inprimis intenfiorefòlis ajftu, avellunt, avulfà circa vefperam portant domum, quandoque fibi eadem prsepararites, quandoque aliis, qui eapropter datâope-

Præparatio. r& co concedunt, vendunt. Coëmptores autem 1111 fingula folia fiife ex ferro patellae Sinicae, nitidae, candenti atque obliquè collocate (ne manus comburant) irije&ant, eademque manibus asfidub convertunt, usquedum flaccefcerint, mundis tune ftoreis papyrove imponenda ac perflanda flabello, ut frigelcantj hinc in planis, ex arundinelndicâconfedis, corbibus conteruntur, donee compadè crispentur: hinciteruminpurâ &modicecandefacT:â patellâ, uti anteà, manibus continuò verfantiir reverfanturque, donee mediocriter induruerint: Exinde patellae exemta flabroque frigefada folia interfiàacquartà patellis, pergradus minùs calefa&is, revolvunt,ut majorem ficcitatem duritiemque contrahant: Tandem ollis intrinfecè vitrcatis benb claufa fcrvant, & in urbes pagosve venalia transferunt: Poftquàm

quàm autem per fcxtiduum circiter olli's refera-
ta fuère,easdem aperiunt/oliorumque dele&um,
minora& teneriora à majoribus Stdurioribusfe-
parando,faciunt,ultimàque vice inqvintà patel-
là, fecuritatis erg6,ficcant, inannostuncdurabi-
lia, fi accurate obturata teneantur. His exami-
nibus veritate comprobatis feqiientia fupplemen-
to ferviant.

Eiiimvero non levis eft culturae ac praeparatio- Cubttr *ae preparations chia. qfa
nis differentia 5 quern etenim agncolae luo lin-
qvunt genio fruticem5 folo eradicato Zizanio,ne
mffocetur, hunc fumma cura ftudioque colunt
illi5qui ex profeffopro Magnatibus ac opulentis
quibusdam civibusT'*chia* accurant & Iegunt: Ita
pfppe *t5Midkp* urbem locus eft, O«/appellatus,
totius Iaponiawn hoc opere princeps, ubi pro Im-
peratore, Regibus Majorumque gentium Dyna-
ftis *T'chia* colituf praeparaturque : Ubi excul-
tisfimae terras concrediti frutices a nimia pluvia
vel intenfo ardore frigoreve,caeterisque aeris in-.
juriis5ac pravis purgamentis, volatilibus reptili-
busve infcdis, ftudiose praemuniuntur, jufto ri-
gantur tempore, ac reliqua circumfpe&as culture
adminicula iisdem adnibentur: Ubi congru4
tempeftate fcrupulofa fotyorum fit elecl:io j tener-
rimi fruticurn ramufculi primaevis in apice foliis
nudantiir, quae eapropter carisfima potentiori-
bus refervantur emptoribus 5' hax autem a me-
diocribus, haec iterum a majusculis, hornotinis
tamen fingulis, fegregantur. Ruricolae vero fi-
ne discrimine, quaevis, horna nihilominus, folia
mixtim colligunt, colledh foil exponunt, (ante-
difti in umbra ficcant)manibus comprimuht,te-

 runt,

runt, fricantj & iriargillaceispatellis,fi careant ferreis, fiiprà. relatâ methodo ac ordine fuper ignem torrent, donee exfic.cata ac indurata crifpentur. Haec autem,nifi coemptoribus diven-

Plebejorum decoctio.

aerint,(hicniminvariasfpecieseadem.dividunt) promifcuèin asneo cacabo aquâ repleto, lento coqvunt igne,& fie.totb die pro communi potu in foco fuspenfum fervantj donee iteratis tin-6turis folia ilia debilitatarejiciantur, ingeftispro-

Potentum decoctio.

tmhs novis. Primates autem & locupletiores cives quidam nullum in re domeftica opus majore diligentia, faftu, nitore, atqj artificio (quippc in' peculiarern jam pene artem illis converfa eft *Tchia* '(iispenfatip)'curant, quàm fui *TchU* pr«-parationem 5 Quandoquidem qui in casteris parcisfimas flint fupelledilis, copiofo ac fuperbo,inftrumentorurnramulorumque apparatu irhpensè, immb ad fuperftitionem usque, geftiunt.

Inſtrumenta.

Injlrumetita autem (quae in Magnatum «dibus ac fpecl:atioribus quibusdam diverlbriis ad pompam proijituuntur.) funt hasc j Ex eledo ophitideconflatâ wo/i(qualinoftratesfèmenfinapi conterunt)quâ fuum *Tchia* in tenuem pollinem commolunt: *iprxtercèzfornacula,* ex mixto cum aliis metallis acre artificiosè fufa,cuiaqua plenam *cucumam,* ex eâdem materia confedam, luperponunt, ut Temper praeftb fit.lympha fervens: hine exig;uis *cochleariks {*ex teftudineo cornu aliove pretioib ligno vel etiammetallis fabreFadis) viridem ilium ac bene fragrantempulveremT'vto *cdinbutfws* (qui deformiformofitate illis placentj quò ehim magis distorti ac inaequales funt, eò meliores cenfentur: ex vicina autem Coreâ

m

in Japoniam deferuntur, qui dim propter loci diftantiam, tùmob argillamritatem,magnocon-ftant, majore, fi fimul vetuftijinfiindunt, ac fii-perfusâ cum mundato hauſtro infundibuloveaquâ Fervidâ pulvercm hunc minutulis, ex arundine Indidicrenarum formâ artificiosè *concifa ,fetis* tamdiu quaflant, donee in fpumam potio illaele-vetur. *Vorrbfimlos* nutriunt ditioresincota, *r*m*it.* alios qul *T'cbia* decoquunt, alios qui calices ami-cis hoipitlbus deferant, benè veftiti nitid<^que comtij quod inPrimomm Oeconomii peculia-re munus cfb ubidecodor*T'cbia* velutiDoctor Medicus gentilitio ritu detonsâ planè comâ àre-liquis'discernitur. • Sinenfes autem (quorum methoduih noflxates fcqyuntur) fervefa&am in cupreo cacabo aquam liccis integrisque foliis *Theè*, fingulari olte prìus injedis fuperfundunt, tinduramque extrahunt,quam limpidâ aquâ ad gratam amaritudinem temperatam calidè for-bent, faccharumque utplurimùm unà mafticant, uti & noftrates, rariùs autem Japones, tametfi yAuxu'CpAo/: H«c fecundâ vice repetita tinctura Cminùs tamenefficaci^cùmpraeftantiores fcuvo-latiliores partesprimâtindturâ maximampartem cxtrada? fint,vel in auras abierint) etiamnum valet,quàabfolut4ut plurimùm[1] rejiciuntur folia, qua; mare vaftum peragrantibus, addito file, oleo ac aceto, acetariorum vices, melioris defe-6tu, fiipplerepoflunt: Japones autem iisdem foliis rubentes papulas ac cutanea fudamina cu-rant, atque in tin&oriaarteeademfvetufta licet) ufurpant Mauri &c.

Fru-

Locus natalis. Fruticis hujus natalc folum varium eft in Japonic, uti inDiariomeo ad metropolim/ft/ofpeciatim recenfui ,* plurimus tamen inregioneFz/fo* crefcit: Humo gaudet neque arenosâ neque lutosânimis* neque declivi, neque acclivi nimis, apricâ & temperatâ planitie lactior: Multis autem in locis inter ipfa frumenta in pulvillorum liris (inpulvillosenim dispefcunt agros fuosjapones, ut tantb commodiùs ftercorare, ac inutile gramen decerpere queant, turn ut ftagnans in lins aqua rrumenti radices vicisfim Wandiusque alat) frutices *Tbei* confitos intuearis.

Pretium. De prctio certi nihil determinari poteft, incredibiliter enim variat,- illud faltem in genere verum eft, pro foliorum magnitudine prctium **augeri vel minui,** ***qmntùmnamquemagnitudinefurfum deer'tfouint, tantùm pretio accrefcunt;*** **ut appofite** animadvertit *Excell: Tifo:* Pr«cipuaqiiippe foliorum differentia eft intèr majuicula, horna tamen, minora ac minima,recentia ac vetufta,dura ac mollia. Sihgulares autem funt *to&SMiaty* emporio mercatores, quorū juffu 6c fumptu pro Magriatibus folia haeccolligunturaceliguntur: Ubi proprium habet *T'chia* mercatōrelmperator,'alios habent reliquiReges atqiie Dynaftae. Ab exteris verb tantùm exigunt rarunculi japones, quantum redimete valent: Tanta etenim eft pretii discrepantia,ut una libra hujus *T'chia* plurisnonnunquam veneat quàm centum librae alterius : Namque funt quaedam folia dura, quae non potui, fed tindorias arti ferviunt.

Foliorum praeſtantia. Foliorum verb bonitas in gratâ fragrantiâ (proxime autcm a(j g^.1recentJs ocJprem, tantisper

tisper aromaticum, accedit colore viridi (nam parùm maſticata fric-taque ubi fuerint, vivor vividus emicare debet) ſapore ſubamarè dulci.

Vires autem has tribuunt decoctioni *Theè Sinenſes, quas ex* **eorum** *ſcriptis excerptas translatasque*, parùm à me immutatas & *ubi neceſſe au-* &asparùm, minimè tanquam infallibiles, propino: Conſulat experientiæ fidem Lector, & ſi ſingulos effectus non comprobet, nunquam ſaltem, modò crumena non doleat, frequentioris uſus pœnitebit; Sanguinem igitur purificat, horrenda pellit inſomnia, vapores à cerebro arcet malignos, vertiginem capitisque dolorem (præſertim à crapula ortum) mitigat, hydropicis conducit, egregiè enim diuretica eſt; capitis rheumata exſiccat, humorum acrimoniam corrigit, obſtructiones viſcerum tollit, viſum inſtaurat; quippe, quantùm ego exiſtimo, hæc decoctio *Tchia* primarium Japonibus eſt antidoton contra visûs imbecillitatem ac oculorum vitia, illis frequentiſſima, ac ex aſſiduo oryzæ calidæ & ſiti *Sacqui*. potu & uſu (de quibus aliàs prolixius) maximè contracta: aduſtos humores temperat, calidum emendat jecur, induratum ſolvit lienem & ſomnium coërcet, in iis præſertim qui rariùs *Thee* bibunt: Cujus rationes explicat Conſultiſſimus Tulpius (maximo Reip. noſtræ, Patriæ Urbis ac eruditi Orbis damno ſummoque meo luctu nuper fatis functus immortalis nominis Senex) loco citando, à quo parùm diſcrepat Clariſſimus Piſo in commentar. ad Bontium. Corpora porrò reddit vegeta, inprimis autem hebetiores à ſomno ac torpore ſenſus expergefacit:

Vires.

cit;corexhilarat,timoremque propulfat; inteftinorum tormina ac flatus compefcit, illosque quiuteruminfeftant, discutit 5 vifcera viresqj roborat, reminifcendi vim exfufcitat, ingenium acuit, bilem temperats nephritidem tollit medicamen hoc lithontripticumj ego faltem hunquam in japonibus vel minimum calculi, five renum five veficse, indicium reperi, fat fedulò licet inquifiverim; ac tandem dukes in amplexus vertit officium thori.

Scripforum de hoc frutice conniventiam, nifi fit gravis, culpare eorum vetat gravitas: Succindè ac dòdè *de herba Thee* Cfrutice, vellem dixilTe) **AmpHsfimus -*D.Tulpius lib. 4/obferv. ultimâ* j** ubi foliorum *T'chia* (ficquidem reclè jaxta Iaponum idioma) formam accuratè defcribit, cui tamen addipoflet foliorum ipisfitudo, viror,laevor atque nitela, ad inftar lauri: appofitè idem de ejusdemviribus ac utendirati6ne(Sinenfitim methodo a nunc pasfim notaO in *9F&* u^^ perPe" rain edoc1:us fuerit religiofisfimse veritatis author (quern fine fummâ obfervantiâ nominare nequeo) videre eft fuprà^ Defcriptionis autem defectum authorum fertili allegatione compenfit. .;

Tulpius.

Bontius.

Hsefitantiiis de eadem disputat *JBontius lib. 6. cap.* 1. cui praeter Garciam ab Orta iri hiftoria rerum naturaliiim Orientalis Indiy hadenus primse.debentur, qui *foliis Confolida* (cujus quaefo?) praevaricanter *hxc* folia adfimilat, nifi forfan Prunellam indigitet, quam minorem Confolidam vocat Matthiolus, *&c* turn in fingulis cum eadem non congruunt folia haec,

Fufius

Fufiùs eandem depingit Commentator ejus Celeberrimus©/?^: Fallitur autem author infignis, dum dicit, Japonum *T'chia ob majorem foliorum contritionem &• coBionem nigrum Theè appeliari:* Namque JaponumTVfe acSinarumTfe? communia funt nomina, quibus optima acquè ac vilisfima folia fignificantun nigrum autem *Thee* nunquam faltem ego, vidi>• verii vilioris *T'chia* deco&io, quòpejor eft,eò majorem flavedinem contrahit magisve rufefcit. *t/fbicantibui* equidem5fed non ***perpetuis fioribm rammculi* hujus *Fruikis ornatè vejliuntur*** j quoniam a. medio circiter fcptimi (qui juxta noftrum Auguftum eft) ad aliquam partem o&avilàponenfium menfis flores emittit hicfrutex, qui tùrn decidui feminalia capitula relinqvunt. ***Qmnariam* exacl:è *foliorum in unoquoque frutice iijfe-*** *rentiam* egò faltem obfervare nequivi. Seminalia autem ilia capitula (*fie* malim vocare, utpote plurium feminum receptacula.) *rotunda* non ad ***novas,* fed ad *plantas producendas* mesfi aptas , *triers nio indigent,* Qupd autem *in Europaisregionibus quadarn fanitatis incommodaaquè ejfeaciter non arceatpotus*** *illeThee* quàm apud Sinas vel Japones, non*praparandi utendive modò* adeo imputandum cenfeo, quàm quidem asfiduitati usùs & temperatiori viftiis rationi. Tandem in enucleandis viribus emphatica" hyperbole utitur ingeniofiis & clari nominis decorisque author, cujus de hoc ftutice ftatumina laudem fimulactrutinammerentur. Expreflà autem fruticis imago mihi in fingulis non perplacet. Piſo.

# #

FASCICULUS
RARIORUM
PLANTARUM.

a

DN. D. WILHELMO ten RHYNE

in

Promontorio Bonae Spei,. & Saldanhac
***Sinus* contermiais locis**

Anno M. DC. LXXIII.
colle&arurn,

atq; demum

ex INDIA Anno M. DC. LXXVII.
in EUROPAM

Ad

JACOBUM BREYN-IUM
GEDANENSEM,
transmiſſarum.

\# *

TAndem quoque *Tlantarum^ibas* ficcis paucos ante menfes *i i^Gkliſſimo* ſæpius memorato *Vomno!Do8ore* ^»^w, Summo Amico meo ex India donatus fum, mentionem facere haud negligam: Etiis quidem utplurimumnominibus, quibus a me funt infignita;,- quanquam plurim* nonex genuina earum teflefa, (qdppe *a carebant:)fed,uxtaid,quod in iUis maxjimenotabile atque confpicuum fiiit. Certa fpe fretus, quovis allud tempore Peritos Aftis debita cum animi moderatiohe confidcraturos.**

Abſin-

A.

sjfbjinthio Senphiofimilis CapituBoiuz SpeL
***Abjtnthium** tenutfolmm odoratisfimum zMonomotapcn-*
fe: in Centum **prima** defcriptum.
*Alcea minor Afncana, <*Jltb**facie,florepurpureo parvo.*
Amy*ddmJEthiopicafirudu holojenco:* **in Centum 1.
deicripta. *
*Arbor rofea **prim,** five Arbutifolio, flore flavo, T>. U tl-*
hclmi ten %hyne. .
<tfrbor rofeafecunda,five Styraasfolio, DJVdhchmtcn
Rhyne.
*Aſphodelus major ramofus Cupitts'Bon*Spa.*

B.

*B*e//N £r»c^ /offo ***incana,Capitis BonaSpeL***
*B*y**uglosfwn** *Jfricamon, Ecbii folio.*

C.

Camphoratæ ſimilis, longiùs radicata.
Cmphoratx fimilis altera,magis hirſuta.
Cham.e^emjh Capitis Bom Spei:
Chenopoda finuhs,planta mirabilis Afriatna, Echini Al-
pim facie Jed mimme fpiMfa
Chrysanthemum Afrkanmnpunnlum, folmoJbjinthu al~
pini ttmbellifen mmons.
Chrylocome Afnana, flore albo, anguflufimis fohts: e Radice hujus, ***V'trgf*** exeunt multx, pedales 5 nonnunquam ampliorcs, lignofe, firmae in multos ramos tomentoalbo **candicantes didu-** cl:x; &c **ab** imo ad fummum *Foltolis* crebris ac **anguffisfimis,** Stoechadis citrinx Italicae Herbariorum **dimidib brevioribus,** dense ftipatae. Suinmos verb ramulos *corymbi* occupant admodum elegantes, GnaphaliiAmericani aClufio defcripti floribus valde accedentcs, **icd.qua-**

druplò minores, è candidulis infra, aliqiiando ruffefcentibus ita compofiti Iquamulis, utumbonem in medio comprchenfum,duplici & triplici ferie notabiliter circumradient. Unde haec *Tlanta*y aliis forfan *Afteri* potius videri posfetaccenfenda. Verùm hujusmodi minutias non 3Bftimamus>multb minùs Naturae figcmus legem, quin in his potiùs eidem nos accommodabimus. *Semen* minùs pappefcens, Chryfbfbcomes vulgaris feminibus par.

In herbofis juxtaPromontoriumBonaeSpei *T)n. ten %hyne*, ut & duas fequentes collegit, mihi-. que cum fingulari meo gaudio communicavit.

***Chyfocme Africana, flore phcsniceo angujlifolia*: Planta** alba 8c penitùs tomentofa eft , Chryfbcome Gejmanicas anguftifoliae flore ex aureorutilante fimilisj nifiqubd/7 0&*anguftiбra& breviora, eorumque ex alis ramulos complurimos, foliis*minoribus veftitos promittat. *Flores* denfisfimè in glomerulum congefti, multò funt minpres, fquamulis exilioribus minùsq́j fplendentibus ex ignefcente phqenicei coloris imbricati; quorum medium ftaminula quaedam minutisfima , in pappos *femine* appenfo perquàm puflllo s abeuntia occupant.

***Chry/ocomeAfricana, flore pb<sniceo,/erratifolia:* perraras** hujus Plantulae*caules* etiamcandicant, multò* tamcn infirmiores funt, inque debiliores 5c longiores ramos divifi; *Foliis* paucioribus multòque brevioribuSjlatioribus, fcrratis, nervofis, incanis quidem minùs tamen quàm fuperioris, Euphrafiae latifoliae Italics*FabiiColuyntue*

quo-

quodammodb abmulantibus fepti. *Flore* & *Semine* cum prascedente convenit.

Cbryjbcome Impia, five-Filago difta, CapitisBonaSpei primely jive pumila.

Chryfocome Impia, five Filago diBa, CapitisBona Spei akera.

****Coktea Rxbiopica ftore purpureo:*** **in Centuria de-fcribitur.**

Conyf4 Africdna^foliis Stoschadis citrina (fdllica: **Su£» fratex pedalis eft vcl** ***AtiotyElichryfoXL Cafpari 'Bauhim*** fimilis,fed magis lignofiis, *Foliisphi*ribus Staechadis citrinae Gallicae, fed anguftioribus ,* *Flore* majore, cujusumbopetalislongis & anguftis circumradiatur. *%adix* lignofa, multis fibris divaricata: *Semen* pappeicens. In Africa juxta PromontoriumBonae Spei *Excellentisfimur&.'ten Ityyne* **collegit.**

Corrudafpinis horrida Jfricana prima,Jive Corruda tertia . Clufii.

Corrudajpinif borrida Africana fecunda,five foliis Affaragi Sylveftris.

Corruda fpinis borrida Africana tertia,/. Hippuris facie.

****Cupresfo-pinulusJ£apitis'BorneSpei:*** **hujus defcriptio-**nem in Centuria & Appefidice dedimus.

Cyanus Centauroides fruticefcens LavanduU folio Capitis *Bona* itye/:Frutex mil^i videtur lignofus,quantùm ex *%ajriis* duobus a2)». ©. *ten %hynem* Promontorio Bonae Spei colleftis augurari licuit. *Hi* quadrati,lignoli nee nonincani.funt, binis* alternàtim ramis, Fo//o/iLavandulas hauddisfimilia,{ed breviora è regione habentibus^praediti: quorum iummitatibus^p/>«/^ etiam ex adverfo bina innata, haiidcras(a,pollicem transverfum

verium longa, latis incanarum ſquamularum 8c membranaccarum ſcandulis, Caryophylli ſpicati *Aldini* calyculorum de more imbricata j ſtaminulis referta Serratulae ſimilibus,quorum color me latet. *Semen* magnum, oblongum * t pilis molliuſculis argenteo colore ſplendenti- .bus hirſutum 5 longisſimisque in modum Stoebes Rosmarini ſolio *Ton<ey* ſed ad phoeniceum tendentibus coronatum.

Cynoghsſum Africanum <£\£yrtifolium.

Cynosorcbis Capitis Tona Spei.

E.

Elichryſon minus Africanum9flore aureo.

**Equiſetum junceum nijrrinodum,Capitis'BonaSpei:quod* in Genturia I. deicribitur.

Erica Cm-is folio ELtbiopica^flpre purpureo tetrapetalo.

Erica Serpilli folio ILthiopica^florepurpureopuicbro,

Evonymus Africanusyfoliis Laurinis jruBu aculeato: affinitatem quandam cum Lauro ſylveſtri Cretica Alpini prastendere videtur *ifruBilm* excepto^qui Betas Creticae inſtar in aduleos,inlatera reflexos abeunt.

Eupatorio affinis Suffrutex erko'ides 'capitatus > Coriſfen funipenfolio Capitif'Bona Spei.

F,

**Frutex Bjbiopicus hoedfer Joliis<£\lyrtilli* inCenturia I. deſcriptus.

Frutex Bjbiopicus;foliis Alaternu

*FrutexRthiopicus*5Myrtiformis, Dn.ten "Hffyne.*

Frutex KthiopicuSyVitis Idaa primteCluſiifolnw

Frutex oJfricanus, foliis'Buxi.

Frutex Africanus^Fruticis terribilis Jtyrboncnjuuti julio, capitulis oblongis fqudmojis.

Fru-

Frutex anonymos₉foliis i^auri tint minoris.

Frutex cineracem mufcofus,Capitis[c]*Bon<eSpei:* **in Centuri** a I. addita. accuratisfima figura defcriptus.

Frutex corymbiferw Africanus, Chrysanthemuli ericoidis facie₃Jtoribus Qlobularia: **Frutex eft lignofus,** *ramis* compluribus, cortice ex obsoleto purpurafcente[v] fufci coloris te&is j'quorum juniores •Chrysanthemuli ericoidis (inCenturia prima capite LXXXII. defcripti) adeo fimiles, iisdemique ftipati^/z/V, ut non facile ab eo diftingui poffint. *Flores* ramulorum extremitates lutei occupant, Tanaceti inftar tiorum quafi in umbellam difpofiti, orbiculares omnino, Globulariae feu Aphyllantidis Herbariorum perbelle referentes, minores quidem 8c exf«-*bulis* minutisfimis quinqjpartitis dense admodum co'nflati, icdem iuam njinutisfimo in *Fru-&u.* fixam tenentibus: *quern* propter immaturitatem exilitatemqjfbrtuna examinare mihi noh co'ncesfiti anveluti Cupresfo-pinuli feminum pericarpia concavus & ferhine refertus j aut an ipfc Semen illud > Quicquid verb fit, five ftuctus, five femen, certo certius, *illud* eodem pene, quo Abfinthii femen modo teneras involutum lanugini obfervatur.

Frutex foliis Chamagenijla Cretica.

Frutex leguminofus <z5\fyrtifolius, fdiqua birfuta, Anonidu montane pracocis, purpurea frutefcentis (**a Domino** D. Morifondefcriptae)/*«>.

Fucus carnofm coralloides, *Capitis'Bona Spei.*

G.

Geranium <&Aalva folio otioratum, flore purpureo, Capitis[<]*Bona Spei, T>ominiten %hyne.*

T> *Qera-*

(geranium <£\£yrrhidis folio, jEthiopicum parvum.

*Qeranium noBu olehs jEthiopicum, foliis *5\£yrrhidis anguftioribm minus hirfutis* j

Qeranium noBu oleris jEthiopicum lanuginofum, foliis aSMyrrbidis latioribus minusque laciniatis, flore rubro vetpurpureopereleganti.

Qenifta afpalathoides polyanthos major jCapitisBonaSpeu

* *Qenifta ericotdes zAfricana,JiveQenifta-/partiumcceruleum CapitisBonaSpei$_{y}$*inCenturia. I. aefcripta.

Qenifta of finis Africana,flore coemleo $_{y}$alatis&-punBatis foliisafperiufculis.

Qladiolusflore pendulo.

Qladiolusmajor lafifoliusyfiore rubro maximo$_{i}$Capitis <Bona Spei. . An Qladiolus maximus Tromontorii Bon Spei$_{y}$flore rubro incarnatOy Smrtiil*

Qladiolus major ramofuSyflore coeruleo amplo.

Qladiolus mediusflore$_{t}$ majore.

Qladiolus minor gramineus, flore parvo cosruleo.

Gladiolus minor gramineus, flore parvo pulcbro variegato.

Gladioli fpecies alia, Caphis Boria Spei.

Qramen triglochin bulbofum sJHonomotapenfe.

PI.

Hyacinthi&-Cotyledonisfaciem mediam obtinens Tlanta • AfricanaMorihusluteis longisfemis atcjue ftriatis: fub nomine Gladioli Imperialis, *ab* jExcellentisfinao **D. ten Rhyne** *tarn reficcata, quam depiBa nobis transmifia.*

L.

Lamella radicis Talmitisy Caphis Bona Spei, T>n. ten %hyne.

M.

<£Marrubium album minus Africanum, calyculis amplis.

sZMonorcbis Capitis Bona Spei.

O.

Olusatrum oAfricanum.

Or-

Ornithogalum umbellatummaximum>Capitis7$ona Spei.

Terfoliato anguftifolio montano Columns *JimilisTlanta umbellifera novafruBu tYiplici membranaceOyOBon.Sp.*

Timpinella maxima AfricamflorepurpureofD. ten %byne.

Tlanta Corios folio Africana.

Tlanta fruticefcens Jfricana perrara, foliis Teucedani, floribus conglomerates Herba Cajla Americana nonnihil Jimilibuf. •

Tlanta foliis %ufci minoribus, Capitis'Bona Spei.

*Tlanta fub riomineTbymbr*African*yfolio/piriofo,in ABis aS\i'edicts & Tbilofophicis Hrfnienjibus depi&d:*

S.

Sanamunda Africanaprima,Jivefoliisanguftsjimis candicantibus.

Sanamunda Africana 2,f. foliis Serpilli minoribus afperiufculisy capitulis Thy mi.

Sanamunda Africana $ >f foliisSerpilli majoribus incanis.

Sanamunda Africana +,f foliis glabris acutis.

Sanamunda Africana 5, *f.ericomes major.*

Sanamunda Africana 6ifericoides minor,ramulis admodihn lanuginofis.

* *Sanamunda tertia Clufii affinisfoliisTolii^Capitis Sofia Spei:* **in Centuria I. defcribitur.**

Solanum fpinofun arborefcens., Capitu IZona SpeL

Stcecbadi <t^frabicajtmilis9 Capitis ^Bona Spei.

T.

Tbymelaa. Rjtbiopica,foliis Tasferina^minor.

Y.

Virga aurea Africana, foliis Erica baccifera.

Virga aurea <zAfricana 9foliis Linaria minoribus.

AcqucHi£Cetiam

ad

DEI GLORIAM

difiafint.

ERRATA.

IN DEDIC.ATIONE: *p&gin&v.lio.* ai.lege quantam.

IN CENTURIA *PRIM A :pagtna* j,Wzo.lege qua/.9,/.p.pythme-ne. *p.9.1,2* y.ab avibus./u i./. i^partc^.ij./. 8.qua./^i4^/.i4Jpfaruai./u$\ /•lo caesl^24$_t$/./><W/.Abrorani. *P.30J.9.* fubhirfutorum./^w/.i7.Arboris dormientis, Thcophrafti. />. 33, /. 13* haec,/. 39. /. z i. fpinofa. /. 40. /. ro. i£ichynomenes *iccundx, p.* 41./. 2. rum, *ibidem. I.* 9, qua. /?. 41. A 19. di&avi, />. 43:/. 7. CAP. XIX^$_\#$ 4V. /• y. ia Arbufculam pulchram. *ibidem. t*$i** ji«ubi eSemine exInfulâ Madagafcar allato. *p.* 47. /. 21. Siliqua, *f.* 49. /. iy. fcribat. /?. 5-3, /• 13. papilionacci. /W^w. /. 2?.praeterea. /?• 5-4. /. j 1. cxamincncur./^. ^9. /. 17^ fupcrioribus* / ^ m /• 33, ellipfin. ^.:63. /• 28. *&dtbipa6fim. Scvenhuy fen. ibidem antepenult** Americani./>. <Tf. /• *2.* qua iEfch^nomcne fpinofa. /^/^^ *penult.* Adolphi./?. 6<f* /• 12* jEfcbynomcncs fpinofx. />• 78. /. 10. proximos. *ibidem J** 23. quà. *p. 79-1* *.* Zi.polyceration. /?• 79./• 10. pro uni càdemque. ^. go. /• 181 poiyceracii. ^. gT«/« 21. phocnicca.*p.* 86. /. 23. Ea cnim Radix bujus eft naturae./. n_\#$ /. 27, floribust^. *yfa* /• 19, quod./>. jy /. *7%* Quod fi. /^« ^*y. I. 2i$_r$* quodfi./>,98./« 28. Strateumaticas, *p. 99.-1.4.* quod.7. 101. /. f. Cap. XLV.^. 104^. /. *antepenult.* Saxifraganu *p** 111. /. 9. anni quarci & *quints ibidem. I, if.* port *£#*//£/# adde: fed brcvioribus, craffionbus, in fuperiorc latere magis fplendentibus, inferiorc verò (juniorum praeferum foliorum) Jeniccr hirfutis./>. ii)« /. 27.tic.*p. 116.* /• 11. Papayas. *p.* 117. /. 4. in caulc. /?• 118. *U z 1:16.* Lathyridis. *ibidem. U* 30. Pincis nuclcis'Malucanis. *p.* *n.* /«zj. 24; rubentibus. f. i2g. /. 19. Hie. /?. ii^/-3.. ante calidiufculam pluvianrv^ i3J» /• 23. quod./. 13^ /- 23.2+, M« DC. LVII$_\#$/?. 138. /- 28. facurl *ibidem. I. ix.mtc.p.* 1 Jp#/. 8- floruit illu, ftrati/. 149*A 2o, fimplici scquales. /^/^w. A 24. cxacuerctur. *ptiso .I-* >7. univerfum./. ryi,/. *2.* funtcjus. *ibid, I* j$_f$ fentcmiam fuam./W./. 11. 'c contrafrio. *ibid. 1.2?.* Diofcoridcm. / ^ w $_\#$ *I* 27. 28. produntur. /. if j. *I** 4* videatur. />. 1^8. /. 19. *Aftere. ibidem, l*< 2j.'c <*>ncrarib, iW^w. /.«//. notabilcs./. 159./. 2 9, loco. *p. 160.* /. 11, Afteres, *ibidem J.* 28. guà. /^. 161• /.ult,càdcro./. i6x. /• 6.qua./. 164*./.2].6\i2b\\$Jbtdem.Uperiult$^{\%}$.ttCS** pto./>, 167*/. 11. diftributae./. 169. /. 21. ultra./. 177. /. i9«intellexero» *tbidem. L* ;i. Tabularis./^. i78«/« 2. Tabularis* /. 181./4 jo.paralii.^. 18^ /. X2, Anni quarci & quinti. /. l8y. /. 2* Rariorum./$_\#$ 187*/.ty.mfigni-*ttr.p.* 189. /. 3. obtufum./>. 193. /• *xu* quà.

Practer ea.lcgcinquibusdam Excmplaribus: *Vagina lo.Une** 29-Foliis^/?. 11- /. 7- foliolorum./>« 1^. /. 6. 7«provcnicntcm. *p. 20. 1.6.* Kali, five Vermicularibus marinis. *ibidem. l*> id. facie, />. 13. /. 1 f. ardisfimi. */. 24. 1.*19. hiq. /. 2g$_\#$4,£; coropreflae.

IN APPENDICE: *fagina iv. linea* y, propinquacft. /. vi. /. 24" Vcrum. /W^w, /. ztf* ubi poftmodum.

IN EXCELLENTISSIM1 DN. D. WILHELMI ten RHYNE EXCERPTIS &c *Vagmd* ix. *lined* j. Japonicis Phyficis, *ibidem,* 7. *antepenult.* benignae *p.* x ii-/« 23. conflata mola.

IN FASCICULO: P^wi XXIK /. 21.*12,* exceptis.

Ernra reliqua, commatum vcl punftorum, accentuum %quoque> defcftus vcl perverfioncs, Candido Ledori corrigenda rcmitcuatur, v

FINIS.

INDIAN BOFANIC GARDEN,
LIBRARY,

?ROCSSED ✓

ACCESSION ✓

CATALOGUING ✓

CLASSIFICATION

DATE 28:7:65

BOOK CARD
Indian Botanic Garden Library
BOTANICAL SURVEY OF INDIA

Call No. BRE-p.....Acc. No. BrJ.l9J.....
Author:.......firmynii, 9.................
Title. Plantarum exoticarum.

Name of Borrower/Code No.	Date ot Issue	Dare of Return

INDIAN BOTANIC GARDEN LIBRARY
BOTANICAL SURVEY OF INDIA